

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL BİLİMLER ANASANAT DALI**

NECMİ RIZA AHISKAN'IN HAYATI VE SANATI

Tunç ALVER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Prof. Dr. Ferdi KOÇ

OCAK - 2023

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

NECMİ RIZA AHISKAN'IN HAYATI VE SANATI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tunç ALVER

Enstitü Anabilim Dalı : Temel Bilimler
Enstitü Bilim Dalı : Müzik Bilimleri

“Bu tez 17/01/2023 tarihinde yüz yüze olarak savunulmuş olup aşağıdaki isimleri bulanan jüri üyeleri tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ
Prof. Dr. Ferdi KOÇ	Başarılı
Prof. Dr. Sühan İRDEN	Başarılı
Dr. Öğr. Üyesi Safiye Şeyda ERDAŞ	Başarılı

ETİK BEYAN FORMU

Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve Etik Kurul Onayı gerektiği takdirde onay belgesini aldığımı beyan ederim.

Etik kurul onay belgesine ihtiyaç var mıdır?

Evet ☐

Hayır ☒

(Etik Kurul izni gerektiren araştırmalar aşağıdaki gibidir:

- Anket, mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşımlarla yürütülen her türlü araştırmalar,
- İnsan ve hayvanların (materyal/veriler dahil) deneysel ya da diğer bilimsel amaçlarla kullanılması,
- İnsanlar üzerinde yapılan klinik araştırmalar,
- Hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar,
- Kişisel verilerin korunması kanunu gereğince retrospektif çalışmalar.)

Tunç ALVER

17/01/2023

ÖNSÖZ

“Necmi Rıza Ahıskan’ın Hayatı ve Sanatı”nın adını taşıyan bu yüksek lisans tezi araştırma sürecinde bana yol gösteren, desteklerini esirgemeyen ve kıymetli vakitlerini ayıran başta danışman hocam Prof. Dr. Ferdi Koç’a, sayın Doç. Dr. Cemal Karabaşoğlu’na, sayın Prof. Dr. Nilgün Sazak’a ve sayın Prof. Hatice Selen Tekin hocalarıma, TRT İstanbul Radyosu’nda Ses San’atkârı ve Topluluk (koro) şefi sayın Mustafa Doğan Dikmen’e, Necmi Rıza Ahıskan’ın yakın arkadaşı emekli kurmay Albay Reşit Çağın’ a ve her zaman yanımda olan aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Tunç ALVER

17/01/2023

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	xiv
TABLO LİSTESİ.....	xv
GÖRSEL LİSTESİ.....	xvi
ŞEKİL LİSTESİ	xvii
ÖZET.....	xx
ABSTRACT	xxi
GİRİŞ.....	1
BÖLÜM I: NECMİ RIZA AHISKAN’IN HAYATI VE SANATI	4
1.1. NECMİ RIZA AHISKAN’IN HAYATI	4
1.1.1. Necmi Rıza Ahıskan’ ın Hocaları ve Yetiştirmiş Olduğu Talebeler.....	5
1.1.2. Ailesi, Dostları ve Dinleyicilerinin Dilinden Necmi Rıza Ahıskan	5
1.2. NECMİ RIZA AHISKAN’IN SANATI.....	8
1.2.1. Necmi Rıza Ahıskan’ın Türk Müziğine Katkıları.....	8
1.2.2. Necmi Rıza Ahıskan’ a Ait Besteler	14
1.2.3. Necmi Rıza Ahıskan’ ın İcra Ettiği Ses Kayıtları Listesi	14
1.2.4. Necmi Rıza Ahıskan’ın Tercih Etmiş Olduğu Usul ve Makam Grafikleri ...	20
1.2.5. Necmi Rıza Ahıskan’ ın Müzikal İcralarında Kullandığı Teknik Terimler ..	22
BÖLÜM II: NECMİ RIZA AHISKAN’IN TRT’DEKİ 91 ADET SES KAYITLARI ÜZERİNDE MAKAMSAL VE İCRA ANALİZLERİ.....	23
2.1. Bayatî Şarkı “Nar-ı Fırat Şûle Pâş Oldukça Sinem Dağlıyor”	23
2.1.1. Eserin Notası	23
2.1.2. Eserin Makamsal Analizi	25
2.1.3. Eserin İcra Analizi.....	25
2.2. Bûselik Şarkı “Dün Gece Sende Ben Derdi Mende”	27
2.2.1. Eserin Notası	27
2.2.2. Eserin Makamsal Analizi	29
2.2.3. Eserin İcra Analizi.....	29
2.3. Dügâh Kâr “Pek Sevdim Efendim Seni Gayetle Beğendim”	30

2.3.1. Eserin Notası	30
2.3.2. Eserin Makamsal Analizi	32
2.3.3. Eserin İcra Analizi.....	33
2.4. Ferahfezâ Şarkı “Dinlendi Başım Dün Gece Bir Parça Dizinde”	34
2.4.1. Eserin Notası	34
2.4.2. Eserin Makamsal Analizi	36
2.4.3. Eserin İcra Analizi.....	36
2.5. Gerdâniye Şarkı “Şu Dağları Delmeli Kül Edip Elemeli”	37
2.5.1. Eserin Notası	37
2.5.2. Eserin Makamsal Analizi	39
2.5.3. Eserin İcra Analizi.....	39
2.6. Hicaz “Ada Sahillerinde Bekliyorum”	40
2.6.1. Eserin Notası	40
2.6.2. Eserin Makamsal Analizi	41
2.6.3. Eserin İcra Analizi.....	41
2.7. Hicaz Şarkı “Bende Hicran Yarasından Da Derin Bir Yara Var”	42
2.7.1. Eserin Notası	42
2.7.2. Eserin Makamsal Analizi	43
2.7.3. Eserin İcra Analizi.....	43
2.8. Hicaz Şarkı “Ey Büt-i Nev-Eda Olmuşum Müptela”	44
2.8.1. Eserin Notası	44
2.8.2. Eserin Makamsal Analizi	45
2.8.3. Eserin İcra Analizi.....	45
2.9. Hicaz Türkü “Fincanı Taştan Oyarlar”	46
2.9.1. Eserin Notası	46
2.9.2. Eserin Makamsal Analizi	47
2.9.3. Eserin İcra Analizi.....	47
2.10. Hicaz Şarkı “Kapıldım Gidiyorum Bahtımın Rüzgârına”	48
2.10.1. Eserin Notası	48
2.10.2. Eserin Makamsal Analizi	50
2.10.3. Eserin İcra Analizi.....	50
2.11. Hicaz Türkü “Karanfil Oylum Oylum”	51

2.11.1. Eserin Notası	51
2.11.2. Eserin Makamsal Analizi	52
2.11.3. Eserin İcra Analizi.....	52
2.12. Hicaz Şarkı “Kendine Niçin Emsâl Ararsın”	53
2.12.1. Eserin Notası	53
2.12.2. Eserin Makamsal Analizi	54
2.12.3. Eserin İcra Analizi.....	54
2.13. Hicaz Şarkı “Pek Cefa Cûsun Sana Yoktur Bedel”	55
2.13.1. Eserin Notası	55
2.13.2. Eserin Makamsal Analizi	56
2.13.3. Eserin İcra Analizi.....	56
2.14. Hicaz Şarkı “Sevdayı Ruhun Aşk Eline Son Seferimdir”	57
2.14.1. Eserin Notası	57
2.14.2. Eserin Makamsal Analizi	58
2.14.3. Eserin İcra Analizi.....	58
2.15. Hicaz Şarkı “Sorulmasın Bana Yesim Gayiki Hicrânım”	59
2.15.1. Eserin Notası	59
2.15.2. Eserin Makamsal Analizi	60
2.15.3. Eserin İcra Analizi.....	60
2.16. Hicaz Şarkı “Sun Sâgarı Sâkî Bana Mestâne Desinler”	61
2.16.1. Eserin Notası	61
2.16.2. Eserin Makamsal Analizi	62
2.16.3. Eserin İcra Analizi.....	62
2.17. Hicaz Türkü “Şu Gelen Atlı Mıdır”	63
2.17.1. Eserin Notası	63
2.17.2. Eserin Makamsal Analizi	64
2.17.3. Eserin İcra Analizi.....	64
2.18. Hicaz Uzzâl Şarkı “Şu Karşıkî Dağda Bir Yeşil Çadır”	65
2.18.1. Eserin Notası	65
2.18.2. Eserin Makamsal Analizi	66
2.18.3. Eserin İcra Analizi.....	66
2.19. Hicaz Şarkı “Yıllarca Yazık Boş Yere Hülyâlara Kandım”	67

2.19.1. Eserin Notası	67
2.19.2. Eserin Makamsal Analizi	69
2.19.3. Eserin İcra Analizi.....	69
2.20. Hicaz Şarkı “Yüceldikçe Yüceldi Yüce Dağlar”	71
2.20.1. Eserin Notası	71
2.20.2. Eserin Makamsal Analizi	72
2.20.3. Eserin İcra Analizi.....	72
2.21. Hicaz Şarkı “Dil Yâresini Andırarak Yâre Bulunmaz”	73
2.21.1. Eserin Notası	73
2.21.2. Eserin Notasının Makamsal Analizi.....	75
2.21.3. Eserin İcra Analizi.....	75
2.22. Hicaz Uzzâl Şarkı “Sislendi Hava Tarf-ı Çemenzârı Nem Aldı”	76
2.22.1. Eserin Notası	76
2.22.2. Eserin Makamsal Analizi	77
2.22.3. Eserin İcra Analizi.....	77
2.23. Hicazkâr Şarkı “Bahar Geldi Gül Açıldı Aşka Geldi Bülbul Şimdi”	78
2.23.1. Eserin Notası	78
2.23.2. Eserin Makamsal Analizi	79
2.23.3. Eserin İcra Analizi.....	79
2.24. Hicazkâr Şarkı “Bülbul Gibi Pür Oldu Cihan”	80
2.24.1. Eserin Notası	80
2.24.2. Makamsal Analizi	82
2.24.3. Eserin İcra Analizi.....	82
2.25. Hicazkâr Şarkı “Gönlüme Bir Tıflı Dilbâz”	83
2.25.1. Eserin Notası	83
2.25.2. Eserin Makamsal Analizi	84
2.25.3. Eserin İcra Analizi.....	84
2.26. Hicazkâr Şarkı “Mâni Oluyor Halimi Takrire Hicabım”	85
2.26.1. Eserin Notası	85
2.26.2. Eserin Makamsal Analizi	86
2.26.3. Eserin İcra Analizi.....	86
2.27. Hicazkâr Şarkı “Riyasız Çeşm-i Ahuyu Semendir”	87

2.27.1. Eserin Notası	87
2.27.2. Eserin Makamsal Analizi	89
2.27.3. Eserin İcra Analizi.....	89
2.28. Hicazkâr Şarkı “Sana N'oldu Gönül Şâd Olmuyorsun”	90
2.28.1. Eserin Notası	90
2.28.2. Eserin Makamsal Analizi	91
2.28.3. Eserin İcra Analizi.....	91
2.29. Hisar-Bûselik Şarkı “Dök Zülfünü Meydana Gel”	92
2.29.1. Eserin Notası	92
2.29.2. Eserin Makamsal Analizi	93
2.29.3. Eserin İcra Analizi.....	93
2.30. Hisar-Bûselik Şarkı “Yandım Deminden Ağyar Elinden”	94
2.30.1. Eserin Notası	94
2.30.2. Eserin Makamsal Analizi	95
2.30.3. Eserin İcra Analizi.....	95
2.31. Hüseyinî Şarkı “Hicran Oku Sinem Deler Olmaktadır Halim Beter”	96
2.31.1. Eserin Notası	96
2.31.2. Eserin Makamsal Analizi	97
2.31.3. Eserin İcra Analizi.....	97
2.32. Hüz zam Şarkı “Bahar Oldu Beyim Evde Durulmaz”	98
2.32.1. Eserin Notası	98
2.32.2. Eserin Makamsal Analizi	99
2.32.3. Eserin İcra Analizi.....	99
2.33. Hüz zam Şarkı “Bilmem Bu Gönülle Ben Nasıl Yaşayacağım”	100
2.33.1. Eserin Notası	100
2.33.2. Eserin Makamsal Analizi	102
2.33.3. Eserin İcra Analizi.....	102
2.34. Hüz zam Şarkı “Değildi Böyle Evvel Tarzı Tavrın”	103
2.34.1. Eserin Notası	103
2.34.2. Eserin Makamsal Analizi	104
2.34.3. Eserin İcra Analizi.....	104
2.35. Hüz zam Türkü “Deli Gönü Bir Dilbere Bağladım”	105

2.35.1. Eserin Notası	105
2.35.2. Eserin Makamsal Analizi	107
2.35.3. Eserin İcra Analizi.....	107
2.36. Hüzam Şarkı “Derman Aramam Derdime Göz Yaşımı Silmem”	108
2.36.1. Eserin Notası	108
2.36.2. Eserin Makamsal Analizi	109
2.36.3. Eserin İcra Analizi.....	109
2.37. Hüzam Şarkı “Hasta Kalbimde Yanan Derdi Niçin Anlamadın”	110
2.37.1. Eserin Notası	110
2.37.2. Eserin Makamsal Analizi	111
2.37.3. Eserin İcra Analizi.....	111
2.38. Hüzam Şarkı “Sen Olmasaydın Eğer Aşka İnanmazdım”	112
2.38.1. Eserin Notası	112
2.38.2. Eserin Makamsal Analizi	114
2.38.3. Eserin İcra Analizi.....	114
2.39. Hüzam Şarkı “Sen Sanki Baharın Gülüsün Şen Çiçeğimsin”	115
2.39.1. Eserin Notası	115
2.39.2. Eserin Makamsal Analizi	117
2.39.3. Eserin İcra Analizi.....	117
2.40. Hüzam Türkü “Yanıyor Mu Yeşil Köşkün Lambası”	118
2.40.1. Eserin Notası	118
2.40.2. Eserin Makamsal Analizi	119
2.40.3. Eserin İcra Analizi.....	119
2.41. Hüzam Şarkı “Yine Kalbim Coşar Ağlar Bu Gece”	120
2.41.1. Eserin Notası	120
2.41.2. Eserin Makamsal Analizi	122
2.41.3. Eserin İcra Analizi.....	122
2.42. İsfahan Şarkı “Etme Beyhude Figan Vazgeç Gönül”	123
2.42.1. Eserin Notası	123
2.42.2. Eserin Makamsal Analizi	124
2.42.3. Eserin İcra Analizi.....	124
2.43. İsfahan Şarkı “Fesleğen Ektim Gül Bitti”	125

2.43.1. Eserin Notası	125
2.43.2. Eserin Makamsal Analizi	126
2.43.3. Eserin İcra Analizi.....	126
2.44. Isfahan Şarkı “Kalmadı Sabrı Kararım”	127
2.44.1. Eserin Notası	127
2.44.2. Eserin Makamsal Analizi	128
2.44.3. Eserin İcra Analizi.....	128
2.45. Isfahan Nakış Yürük Semai “O Güzel Gözlerine Kurban Olayım”	129
2.45.1. Eserin Notası	129
2.45.2. Eserin Makamsal Analizi	131
2.45.3. Eserin İcra Analizi.....	131
2.46. Karcıgar Şarkı “Bu Kış Hanım İstanbul’a Taşın Da”	132
2.46.1. Eserin Notası	132
2.46.2. Eserin Makamsal Analizi	134
2.46.3. Eserin İcra Analizi.....	134
2.47. Kürdili Hicazkâr Şarkı “Bir Gamlı Hazanın Seherinde”	135
2.47.1. Eserin Notası	135
2.47.2. Eserin Makamsal Analizi	137
2.47.3. Eserin İcra Analizi.....	137
2.48. Kürdili Hicazkâr Şarkı “İftirakındır Sebep Bu Nâle-vü Feryâdına”	138
2.48.1. Eserin Notası	138
2.48.2. Eserin Makamsal Analizi	139
2.48.3. Eserin İcra Analizi.....	139
2.49. Kürdili Hicazkâr Şarkı “Kanlar Döküyor Derdin İle Dide-i Giryan”	140
2.49.1. Eserin Notası	140
2.49.2. Eserin Makamsal Analizi	141
2.49.3. Eserin İcra Analizi.....	141
2.50. Kürdili Hicazkâr Şarkı “Meftûnun Oldum Ey Vech-i Ahsen”	142
2.50.1. Eserin Notası	142
2.50.2. Eserin Makamsal Analizi	143
2.50.3. Eserin İcra Analizi.....	143
2.51. Kürdili Hicazkâr Şarkı “Nazlandı Bülbül Güller Sarardı”	144

2.51.1. Eserin Notası	144
2.51.2. Eserin Makamsal Analizi	145
2.51.3. Eserin İcra Analizi.....	145
2.52. Kürdili Hicazkâr Şarkı “Sende Acep Uşşâka Eziyet Mi Çoğaldı”	146
2.52.1. Eserin Notası	146
2.52.2. Eserin Makamsal Analizi	147
2.52.3. Eserin İcra Analizi.....	147
2.53. Mâhur Şarkı “Aman Sâki Lûtfuna Âmâdeyim”	148
2.53.1. Eserin Notası	148
2.53.2. Eserin Makamsal Analizi	149
2.53.3. Eserin İcra Analizi.....	149
2.54. Mâhur Şarkı “Bir Neş’e Yarat Hasta Gönül”	150
2.54.1. Eserin Notası	150
2.54.2. Eserin Makamsal Analizi	152
2.54.3. Eserin İcra Analizi.....	152
2.55. Mâhur Şarkı “Bu Sevda Ne Tatlı Yalan”	153
2.55.1. Eserin Notası	153
2.55.2. Eserin Makamsal Analizi	154
2.55.3. Eserin İcra Analizi.....	154
2.56. Mâhur Şarkı “Dilde Binbir Emel Vardır”	155
2.56.1. Eserin Notası	155
2.56.2. Eserin Makamsal Analizi	156
2.56.3. Eserin İcra Analizi.....	156
2.57. Mâhur Şarkı “Dün Yine Günümüz Geçti Beraber”	157
2.57.1. Eserin Notası	157
2.57.2. Eserin Makamsal Analizi	159
2.57.3. Eserin İcra Analizi.....	159
2.58. Mâhur Şarkı “Düştün Yine Bir Şûh-i Sitemkâre Gönül”	160
2.58.1. Eserin Notası	160
2.58.2. Eserin Makamsal Analizi	161
2.58.3. Eserin İcra Analizi.....	161
2.59. Mâhur Şarkı “Sabah Olsun Ben Bu Yerden Gideyim”	162

2.59.1. Eserin Notası	162
2.59.2. Eserin Makamsal Analizi	164
2.59.3. Eserin İcra Analizi.....	164
2.60. Mâhur Şarkı “Telif Edebilsem Feleği”	165
2.60.1. Eserin Notası	165
2.60.2. Eserin Makamsal Analizi	167
2.60.3. Eserin İcra Analizi.....	167
2.61. Mâhur Şarkı “Ver Sakî Tazelendi Derdim Bu Gece”	168
2.61.1. Eserin Notası	168
2.61.2. Eserin Makamsal Analizi	169
2.61.3. Eserin İcra Analizi.....	169
2.62. Mâhur Yürük Semâi “Yine Zevrak-ı Derunum Kırılıp Kenara Düştü”	170
2.62.1. Eserin Notası	170
2.62.2. Eserin Makamsal Analizi	172
2.62.3. Eserin İcra Analizi.....	172
2.63. Muhayyer Divan “Ok Gibi Hüblar Beni Yaydan Yabana Attılar”	173
2.63.1. Eserin Notası	173
2.63.2. Eserin Makamsal Analizi	176
2.63.3. Eserin İcra Analizi.....	176
2.64. Muhayyer Şarkı “Yetmez Mi Sana Bisterü Balın Kucağım”	178
2.64.1. Eserin Notası	178
2.64.2. Eserin Makamsal Analizi	179
2.64.3. Eserin İcra Analizi.....	179
2.65. Muhayyer Şarkı “Yine Dumanlı Dağlar Yollar Geçilmez Oldu”	180
2.65.1. Eserin Notası	180
2.65.2. Eserin Makamsal Analizi	182
2.65.3. Eserin İcra Analizi.....	182
2.66. Muhayyer Kürdi Şarkı “Varmı Hacet Söyleyim Ey Gültenim”	183
2.66.1. Eserin Notası	183
2.66.2. Eserin Makamsal Analizi	184
2.66.3. Eserin İcra Analizi.....	184
2.67. Sünbüle Şarkı “Ey Gonca-i Nazik Tenim”	185

2.67.1. Eserin Notası	185
2.67.2. Eserin Makamsal Analizi	186
2.67.3. Eserin İcra Analizi.....	186
2.68. Nihâvend Şarkı “Bin Gül Çıkarırdım Sana Kalbimdeki Külden”	187
2.68.1. Eserin Notası	187
2.68.2. Eserin Makamsal Analizi	189
2.68.3. Eserin İcra Analizi.....	189
2.69. Nihâvend Türkü “Deryada Deryalıklar”	190
2.69.1. Eserin Notası	190
2.69.2. Eserin Makamsal Analizi	191
2.69.3. Eserin İcra Analizi.....	191
2.70. Nihâvend Isparta Zeybeği “Evlerinin Önü Mersin”	192
2.70.1. Eserin Notası	192
2.70.2. Eserin Makamsal Analizi	193
2.70.3. Eserin İcra Analizi.....	193
2.71. Nihâvend Şarkı “Güzelim Gel Seninle Bir Gezelim”	194
2.71.1. Eserin Notası	194
2.71.2. Eserin Makamsal Analizi	195
2.71.3. Eserin İcra Analizi.....	195
2.72. Nihâvend Şarkı “Mümkün Mü Unutmak Güzelim”	196
2.72.1. Eserin Notası	196
2.72.2. Eserin Makamsal Analizi	198
2.72.3. Eserin İcra Analizi.....	198
2.73. Nihâvend Şarkı “Nedir A Sevdığım Söyle Bu Halin”	199
2.73.1. Eserin Notası	199
2.73.2. Eserin Makamsal Analizi	200
2.73.3. Eserin İcra Analizi.....	200
2.74. Nihâvend Şarkı “Saçlarına Bağlanalı Ey Perî”	201
2.74.1. Eserin Notası	201
2.74.2. Eserin Makamsal Analizi	202
2.74.3. Eserin İcra Analizi.....	202
2.75. Nihâvend Şarkı “Sevdim Seni Ey İşvebaz”	203

2.75.1. Eserin Notası	203
2.75.2. Eserin Makamsal Analizi	204
2.75.3. Eserin İcra Analizi.....	204
2.76. Nişâbürek Şarkı “Meyl Edip Bir Gül’izâre”	205
2.76.1. Eserin Notası	205
2.76.2. Eserin Makamsal Analizi	206
2.76.3. Eserin İcra Analizi.....	206
2.77. Rast Şarkı “Bir Dâme Düşürdü Ki Beni Baht-ı Siyâhım”	207
2.77.1. Eserin Notası	207
2.77.2. Eserin Makamsal Analizi	209
2.77.3. Eserin İcra Analizi.....	209
2.78. Rast Şarkı “Esti Nesim-i Nev-Bahar Açıldı Güller Subh-u Dem”	210
2.78.1. Eserin Notası	210
2.78.2. Eserin Makamsal Analizi	211
2.78.3. Eserin İcra Analizi.....	211
2.79. Rast Şarkı “Her Telden Ol Meh Çalmıyor”	212
2.79.1. Eserin Notası	212
2.79.2. Eserin Makamsal Analizi	213
2.79.3. Eserin İcra Analizi.....	213
2.80. Rast Şarkı “Yine Bir Gül Nihal Aldı Bu Gönlümü”	214
2.80.1. Eserin Notası	214
2.80.2. Eserin Makamsal Analizi	215
2.80.3. Eserin İcra Analizi.....	215
2.81. Sabâ Şarkı “Bir Esmere Gönül Verdim”	216
2.81.1. Eserin Notası	216
2.81.2. Eserin Makamsal Analizi	218
2.81.3. Eserin İcra Analizi.....	218
2.82. Segâh Şarkı “Dil Hârab-ı Aşkına Sensin Sebep Berbâdıma”	219
2.82.1. Eserin Notası	219
2.82.2. Eserin Makamsal Analizi	220
2.82.3. Eserin İcra Analizi.....	220
2.83. Segâh Şarkı “Gözlerinden İçti Gönlüm Neşveyi”	221

2.83.1. Eserin Notası	221
2.83.2. Eserin Makamsal Analizi	223
2.83.3. Eserin İcra Analizi.....	223
2.84. Sultânîyegâh Şarkı “Al Sazını Sen Sevdiceğim”	224
2.84.1. Eserin Notası	224
2.84.2. Eserin Makamsal Analizi	226
2.84.3. Eserin İcra Analizi.....	226
2.85. Sultânîyegâh Şarkı “Andıkça Geçen Günleri Hasretle Derinden”	227
2.85.1. Eserin Notası	227
2.85.2. Eserin Makamsal Analizi.....	229
2.85.3. Eserin İcra Analizi	229
2.86. Sultânîyegâh Nakış Beste “Şâd Eyledi Cân-u Dilimi Rûh-i Revânım”	230
2.86.1. Eserin Notası	230
2.86.2. Eserin Makamsal Analizi	232
2.86.3. Eserin İcra Analizi.....	232
2.87. Sûzinak Şarkı “Ellere Uzaktan Bak Bana Yakın Gel”	233
2.87.1. Eserin Notası	233
2.87.2. Eserin Makamsal Analizi	234
2.87.3. Eserin İcra Analizi.....	234
2.88. Tâhir Şarkı “Ben Sana Mecbur Olmuşum”	235
2.88.1. Eserin Notası	235
2.88.2. Eserin Makamsal Analizi	236
2.88.3. Eserin İcra Analizi.....	236
2.89. Uşşak Şarkı “Bağı Hüsnün O Güzel Gülleri Soldu”	237
2.89.1. Eserin Notası	237
2.89.2. Eserin Makamsal Analizi	238
2.89.3. Eserin İcra Analizi.....	238
2.90. Uşşak Şarkı “Bekliyorum Günlerdir Gelmiyorsun Sen A Güzel”	239
2.90.1. Eserin Notası	239
2.90.2. Eserin Makamsal Analizi	240
2.90.3. Eserin İcra Analizi.....	240
2.91. Uşşak Şarkı “Sen Söyle Ne Oldun Yine Avare Mi Kaldın”	241

2.91.1. Eserin Notası	241
2.91.2. Eserin Makamsal Analizi	242
2.91.3. Eserin İcra Analiz.....	242
SONUÇ.....	243
KAYNAKÇA.....	246
EK.....	251
ÖZGEÇMİŞ.....	260

KISALTMALAR

?	: Bilinmiyor
Bkz	: Bakınız
Doç.	: Doçent
Dr.	: Doktor
OMAR	: Osmanlı Dönemi Müziği Uygulama ve Araştırma Merkezi
Prof. Dr.	: Profesör Doktor
S.	: Sayfa
TRT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TSM	: Türk Sanat Müziği

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Trt Arşiv Serisi 158: Necmi Rıza Ahıskan' Dan Seçmeler Albümdeki Eserler.9

Tablo 2: Necmi Rıza Ahıskan'ın İcra Ettiği Ses Kayıtları Listesi..... 14

GÖRSEL LİSTESİ

Görsel 1: Trt Necmi Rıza Ahıskan'dan Seçmeler Ön Kapak	10
Görsel 2: Trt Necmi Rıza Ahıskan' Dan Seçmeler Arka Kapak	11
Görsel 3: Columbia Plak/Mümkün Mü Unutmak Güzelim.....	12
Görsel 4: Columbia Plak/Seni Sevmeseydim Eğer	13
Görsel 5: Columbia Plak/Divan.....	13
Görsel 8: Kullanılan Usul Yüzdeleri	20
Görsel 9: Kullanılan Makam Yüzdeleri.....	21

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Bayatî Şarkı “Nar-I Firkat Şûle Pâş Oldukça Sinem Dağlıyor”	24
Şekil 2: Bûselik Şarkı “Dün Gece Sende Ben Derdi Mende”	28
Şekil 3: Dügâh Kâr “Pek Sevdim Efendim Seni Gayetle Beğendim”	31
Şekil 4: Ferahfezâ Şarkı “Dinlendi Başım Dün Gece Bir Parça Dizinde”	35
Şekil 5: Gerdâniye Şarkı “Şu Dağları Delmeli Kül Edip Elemeli”	38
Şekil 6: Hicaz “Ada Sahillerinde Bekliyorum”	40
Şekil 7: Hicaz Şarkı “Bende Hicran Yarasından Da Derin Bir Yara Var”	42
Şekil 8: Hicaz Şarkı “Ey Büt-İ Nev-Eda Olmuşum Müptela”	44
Şekil 9: Hicaz Türkü “Fincanı Taştan Oyarlar”	46
Şekil 10: Hicaz Şarkı “Kapıldım Gidiyorum Bahtımın Rüzgârına”	49
Şekil 11: Hicaz Türkü “Karanfil Oylum Oylum”	51
Şekil 12: Hicaz Şarkı “Kendine Niçin Emsâl Ararsın”	53
Şekil 13: Hicaz Şarkı “Pek Cefa Cûsun Sana Yoktur Bedel”	55
Şekil 14: Hicaz Şarkı “Sevdayı Ruhun Aşk Eline Son Seferimdir”	57
Şekil 15: Hicaz Şarkı “Sorulmasın Bana Yesim Gayiki Hicrânım”	59
Şekil 16: Hicaz Şarkı “Sun Sâgarı Sâkî Bana Mestâne Desinler”	61
Şekil 17: Hicaz Türkü “Şu Gelen Atlı Mıdır”	63
Şekil 18: Hicaz Uzzâl Şarkı “Şu Karşiki Dağda Bir Yeşil Çadır”	65
Şekil 19: Hicaz Şarkı “Yıllarca Yazık Boş Yere Hülyâlara Kandım”	68
Şekil 20: Hicaz Şarkı “Yüceldikçe Yüceldi Yüce Dağlar”	71
Şekil 21: Hicaz Şarkı “Dil Yâresini Andırarak Yâre Bulunmaz”	74
Şekil 22: Hicaz Uzzâl Şarkı “Sislendi Hava Tarf-I Çemenzârı Nem Aldı”	76
Şekil 23 : Hicazkâr Şarkı “Bahar Geldi Gül Açıldı Aşka Geldi Bülbül Şimdi”	78
Şekil 24: Hicazkâr Şarkı “Bülbül Gibi Pür Oldu Cihan”	81
Şekil 25: Hicazkâr Şarkı “Gönlüme Bir Tıflı Dilbâz”	83
Şekil 26: Hicazkâr Şarkı “Mâni Oluyor Halimi Takrire Hicabım”	85
Şekil 27: Hicazkâr Şarkı “Riyasız Çeşm-İ Ahuyu Semendir”	88
Şekil 28: Hicazkâr Şarkı “Sana N'oldu Gönül Şâd Olmuyorsun”	90
Şekil 29: Hisar-Bûselik Şarkı “Dök Zülfünü Meydana Gel”	92
Şekil 30: Hisar-Bûselik Şarkı “Yandım Deminden Ağyar Elinden”	94

Şekil 31: Hüseyinî Şarkı “Hicran Oku Sinem Deler Olmaktadır Halim Beter”	96
Şekil 32: Hüzzam Şarkı “Bahar Oldu Beyim Evde Durulmaz”	98
Şekil 33: Hüzzam Şarkı “Bilmem Bu Gönülle Ben Nasıl Yaşayacağım”	101
Şekil 34: Hüzzam Şarkı “Değildi Böyle Evvel Tarzı Tavrın”	103
Şekil 35: Hüzzam Türkü “Deli Gönül Bir Dilbere Bağladım”	106
Şekil 36: Hüzzam Şarkı “Derman Aramam Derdime Göz Yaşımı Silmem”	108
Şekil 37: Hüzzam Şarkı “Hasta Kalbimde Yanan Derdi Niçin Anlamadın”	110
Şekil 38: Hüzzam Şarkı “Sen Olmasaydın Eğer Aşka İnanmazdım”	113
Şekil 39: Hüzzam Şarkı “Sen Sanki Baharın Gülüsün Şen Çiçeğimsin”	116
Şekil 40: Hüzzam Türkü “Yanıyor Mu Yeşil Köşkün Lambası”	118
Şekil 41: Hüzzam Şarkı “Yine Kalbim Coşar Ağlar Bu Gece”	121
Şekil 42: İsfahan Şarkı “Etme Beyhude Figan Vazgeç Gönül”	123
Şekil 43: İsfahan Şarkı “Fesleğen Ektim Gül Bitti”	125
Şekil 44: İsfahan Şarkı “Kalmadı Sabrı Kararım”	127
Şekil 45: İsfahan Nakış Yürük Semai “O Güzel Gözlerine Kurban Olayım”	130
Şekil 46: Karcığâr Şarkı “Bu Kış Hanım İstanbul’a Taşın Da”	133
Şekil 47: Kürdili Hicazkâr Şarkı “Bir Gamlı Hazanın Seherinde”	136
Şekil 48: Kürdili Hicazkâr Şarkı “İftirakındır Sebep Bu Nâle-Vü Feryâdım”	138
Şekil 49: Kürdili Hicazkâr Şarkı “Kanlar Döküyor Derdin İle Dide-İ Giryân”	140
Şekil 50: Kürdili Hicazkâr Şarkı “Meftûnun Oldum Ey Vech-İ Ahsen”	142
Şekil 51: Kürdili Hicazkâr Şarkı “Nazlandı Bülbül Güller Sarardı”	144
Şekil 52: Kürdili Hicazkâr Şarkı “Sende Acep Uşşâka Eziyet Mi Çoğaldı”	146
Şekil 53: Mâhur Şarkı “Aman Sâki Lûtfuna Âmâdeyim”	148
Şekil 54: Mâhur Şarkı “Bir Neş’e Yarat Hasta Gönül”	151
Şekil 55: Mâhur Şarkı “Bu Sevda Ne Tatlı Yalan”	153
Şekil 56: Mâhur Şarkı “Dilde Binbir Emel Vardır”	155
Şekil 57: Mâhur Şarkı “Dün Yine Günümüz Geçti Beraber”	158
Şekil 58: Mâhur Şarkı “Düştün Yine Bir Şûh-İ Sitemkâre Gönül”	160
Şekil 59: Mâhur Şarkı “Sabah Olsun Ben Bu Yerden Gideyim”	163
Şekil 60: Mâhur Şarkı “Telif Edebilsem Feleği”	166
Şekil 61: Mâhur Şarkı “Ver Sakî Tazelendi Derdim Bu Gece”	168
Şekil 62: Mâhur Yürük Semâi “Yine Zevrak-I Derunum Kırılıp Kenara Düştü”	171

Şekil 63: Muhayyer Divan “Ok Gibi Hûblar Beni Yaydan Yabana Attılar”	175
Şekil 64: Muhayyer Şarkı “Yetmez Mi Sana Bisterü Balin Kucağım”	178
Şekil 65: Muhayyer Şarkı “Yine Dumanlı Dağlar Yollar Geçilmez Oldu”	181
Şekil 66: Muhayyer Kürdi Şarkı “Varmı Hacet Söyleyim Ey Gültenim”	183
Şekil 67: Sünbüle Şarkı “Ey Gonca-İ Nazik Tenim”	185
Şekil 68: Nihâvend Şarkı “Bin Gül Çıkarırdım Sana Kalbimdeki Külden”	188
Şekil 69: Nihâvend Türkü “Deryada Deryalıklar”	190
Şekil 70: Nihâvend Isparta Zeybeği “Evlerinin Önü Mersin”	192
Şekil 71: Nihâvend Şarkı “Güzelim Gel Seninle Bir Gezelim”	194
Şekil 72: Nihâvend Şarkı “Mümkün Mü Unutmak Güzelim”	197
Şekil 73: Nihâvend Şarkı “Nedir A Sevdığım Söyle Bu Halin”	199
Şekil 74: Nihâvend Şarkı “Saçlarına Bağlanalı Ey Perî”	201
Şekil 75: Nihâvend Şarkı “Sevdim Seni Ey İşvebaz”	203
Şekil 76: Nişâburek Şarkı “Meyl Edip Bir Gül’izâre”	205
Şekil 77: Rast Şarkı “Bir Dâme Düşürdü Ki Beni Baht-I Siyâhım”	208
Şekil 78: Rast Şarkı “Esti Nesim-İ Nev-Bahar Açıldı Güller Subh-U Dem”	210
Şekil 79: Rast Şarkı “Her Telden Ol Meh Çalmıyor”	212
Şekil 80: Rast Şarkı “Yine Bir Gül Nihal Aldı Bu Gönlümü”	214
Şekil 81: Sabâ Şarkı “Bir Esmere Gönül Verdim”	217
Şekil 82: Segâh Şarkı “Dil Hârab-I Aşkına Sensin Sebep Berbâdım”	219
Şekil 83: Segâh Şarkı “Gözlerinden İçti Gönlüm Neşveyi”	222
Şekil 84: Sultânîyegâh Şarkı “Al Sazını Sen Sevdiceğim”	225
Şekil 85: Sultânîyegâh Şarkı “Andıkça Geçen Günleri Hasretle Derinden”	228
Şekil 86: Sultânîyegâh Nakış Beste “Şâd Eyledi Cân-U Dilimi Rûh-İ Revânım”	231
Şekil 87: Sûzinak Şarkı “Ellere Uzaktan Bak Bana Yakın Gel”	233
Şekil 88: Tâhir Şarkı “Ben Sana Mecbur Olmuşum”	235
Şekil 89: Uşşak Şarkı “Bağı Hüsnün O Güzel Gülleri Soldu”	237
Şekil 90: Uşşak Şarkı “Bekliyorum Günlerdir Gelmiyorsun Sen A Güzel”	239
Şekil 91: Uşşak Şarkı “Sen Söyle Ne Oldun Yine Avare Mi Kaldın”	241

ÖZET	
Başlık: Necmi Rıza Ahıskan'ın Hayatı ve Sanatı	
Yazar: Tunç ALVER	
Danışman: Prof. Dr. Ferdi KOÇ	
Kabul Tarihi: 17/01/2023	Sayfa Sayısı: xxi (ön kısım) + 250 (ana kısım) + 10 (ek)
Bu çalışmada, XX. yüzyılda Münir Nurettin Selçuk'un öğrencilerinden biri olan ses icracısı hafız Necmi Rıza Ahıskan'ın hayatı, meşk silsilesi, mûsikî çevresi ve sanatına dair bilgiler verilmiştir. Bir bestekâr da olan Hafız Necmi Rıza Ahıskan'ın kendisine ait iki adet bestesi vardır. Hüzam Makamı “Derman Aramam Derdime Gözyaşımı Silmem” şarkısının notaları ve ses kaydı mevcut iken, Nihâvend Makamı “Güzelim Seninle Bir Gezelim” şarkısının ses kaydı ve notaları yakın arkadaşı emekli kurmay Albay Reşit Çağın'ın arşivindeki ses kaydına ulaşarak notaya alınmıştır. Toplamda 91 adet ses icrası kayıtlarına ulaşılmış, tablo halinde gösterilmiş, eserler mûsikî programıyla tekrar notaya alınmış, Arel-Ezgi-Uzdilek sistemi anlayışına göre analizleri yapılarak Necmi Rıza Ahıskan'ın hayatı ve sanatı hakkında geçerli ve güvenilir tespitler elde edilmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma, hafız Necmi Rıza Ahıskan'ın hayatı, meşk silsilesi, mûsikî çevresi ve sanatına dair bilgilerin kronolojik bir perspektiften değerlendirilmesi gereğini ortaya koyması sebebiyle alana kaynak olacak niteliktedir.	
Anahtar Kelimeler: Necmi Rıza Ahıskan, Türk Müziği, Hafız, İcra Analizi, Meşk	

ABSTRACT	
Title of Thesis: Necmi Rıza Ahıskan's Life and Art	
Author of Thesis: Tunc ALVER	
Supervisor: Prof. Dr. Ferdi KOÇ	
Accepted Date: 17/01/2023	Number of Pages: xxi (pre text) + 250 (main body) + 10 (add)
In this study, information about the life, practice line, musical environment and art of the performer Hafız Necmi Rıza Ahıskan, who was one of the students of Münir Nurettin Selçuk in the XXth century, is given. Hafız Necmi Rıza Ahıskan, who is also a composer, has two compositions of his own. While the notes and recordings of the song of Hüzzam Makam "I do not seek a remedy, I do not wipe my tears away (Derman Aramam Derdime Gözyaşımı Silmem) " are available, the recording and notes of the Nihâvend makam "My beauty, let's take a trip with you (Güzelim Seninle Bir Gezelim)" song were recorded by accessing the audio recording in the archive of his close friend, retired staff Colonel Reşit Çağın. A total of 91 recordings of performances were reached, displayed in tables, the works were notated again with the musical program, and it was aimed to obtain valid and reliable determinations about Necmi Rıza Ahıskan's life and art by analyzing them according to the Arel-Ezgi-Uzdilek system. This research is a source for the field as it reveals the necessity of evaluating the information about Hafız Necmi Rıza Ahıskan's life, meshk line, musical environment and art from a chronological perspective.	
Keywords: Necmi Rıza Ahıskan, Turkish Music, Hafız, Performance Analysis, Meshk	

GİRİŞ

Bu çalışmada XX. yüzyıl klasik Türk Müziği ses icralığının önemli bir temsilcisi olan Necmi Rıza Ahıskan' ın hayatı ve sanatı ele alınmıştır.

Türk Mûsikîsine uzun süre hizmet etmiş olan Necmi Rıza Ahıskan' ın hayatta olmaması, çalışmanın daha geniş perspektifte yapılmasını sınırlamıştır ancak bu sınırlılıklarını döneminde birlikte çalıştığı arkadaşlarından hayatta olanlar ile görüşerek ve mûsikî kaynaklarını tarayarak aşmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın Problemi

- Necmi Rıza Ahıskan kimdir, hayatı ve sanatı nasıldır?
- Necmi Rıza Ahıskan hangi ses eserlerini icra etmiştir?
- Necmi Rıza Ahıskan'ın Türk müziğine katkıları nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Yapılan bu çalışmayla Münir Nurettin Selçuk'un talebelerinden biri olan Necmi Rıza Ahıskan' ın Türk mûsikîsi tarihi literatürüne kazandırılması ve Necmi Rıza Ahıskan hakkında daha önce bilimsel bir çalışma yapılmamış olduğundan dolayı icra etmiş olduğu eserlerin notalarının bilgisayar ortamında tekrar yazılarak düzenlenmesi, eserlerin icralarının Arel-Ezgi-Uzdilek sistemine göre yüzeysel olarak analiz edilmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Önemi

Türk müziği ses icrasında bir ekol olan Münir Nurettin Selçuk'un talebelerinden biri olan Necmi Rıza Ahıskan'ın üzerine bilimsel çalışma yapılmamış olması araştırmanın önemini arttırmaktadır. Günümüze kadar hem TRT kurumunda hem de taş plaklardaki kayıtlarına ulaşılmış olan Necmi Rıza Ahıskan'ın Münir Nurettin Selçuk'un talebesi olması Türk mûsikîsi erkek ses icracılığı üslup ve tavrında araştırmacılar için önem teşkil etmektedir. Necmi Rıza Ahıskan'ın icra ettiği 91 adet eserin notalarının mûsikî programıyla yeniden yazılmasının da Türk Müziği alanına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Yöntemi

Çalışmanın konu ve kapsam bakımından tarihsel bir araştırma olması, kapsamlı bir literatür taramasına yönlendirmiş, ulusal tez merkezi, kütüphane arşivi ve veri tabanları, akademik indeksler, üniversite ve devlet arşivleri gibi resmî kurumlar aracılığıyla yapılan literatür taraması sonucunda ikincil ve resmi kaynaklara ulaşılmaya çalışılarak, derinlemesine bir araştırma yapmanın ön koşulu sağlanmış; kitap, makale, dergi, gazete, yüksek lisans ve doktora tezleri incelenmiştir. Merhum Necmi Rıza Ahıskan'ın yakınlarına ulaşılarak kişisel görüşme yapılmıştır. Youtube sitesindeki ses kayıtlarından erişebilen her bir icrası sınırlama olmadan incelenmiştir. Necmi Rıza Ahıskan'ın icra etmiş olduğu eserler Arel-Ezgi-Uzdilek sistemine göre yüzeysel olarak yapılmıştır. Bu çalışmada esas olan Necmi Rıza Ahıskan'ın hayatı ve sanatıdır. Altı adet eserin icrası günümüzde kullanılan bir tünar ya da iyi akord edilmiş bir sazla kontrol edildiği zaman biraz pestlik, bir eserde de biraz tizlik duyulmaktadır. Bu durumun kayıt tekniğinden veya kaydın esnemesinden kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir. Bu kayıtlar içten dışa plaklara yapılmış kayıtlardır daha sonra bu plaklar bantlara aktarılmıştır. Bu farklılık bantlara aktarılırken plak platosunun dönüş devrinden veya zamanla bantların esnemesinden meydana gelmektedir. Sonuç olarak akordunda tereddüt edilen 6 adet eser bolahenk akorda icra edilmiştir. Bu 6 adet eser tezin sonuç kısmında yer almaktadır. Makam, çeşni, perde ve usûl isimleri kullanırken Türkiye Diyanet Vakfı İslâm ansiklopedisindeki hali dikkate alınmıştır. Makam isimleri kullanılırken makamların baş harfleri büyük harf ile perde, çeşni, dizi ve asma kalıflarda ise küçük harf kullanılmaktadır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden betimsel bir araştırma olup, tarama modeli kullanılmıştır

Araştırmanın Konusu

Türk Müziği ses icrası alanında bir ekol olarak görülen Münir Nurettin Selçuk'un önemli talebelerinden biri olan Necmi Rıza Ahıskan'ın hayatı ve sanatı üzerinde araştırma yapılmıştır. Necmi Rıza Ahıskan'ın meşk ettiği hocaları ve yakın arkadaşlarından bahsedilmektedir. Necmi Rıza Ahıskan'ın Türk Müziğine olan katkıları değerlendirilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Çözümlenmesi

Bu çalışmada öncelikle Necmi Rıza Ahışkan' ın ses kayıtlarına ulaşılmıştır. Ailesi, akrabaları, musiki arkadaşları ve dostlarıyla görüşmeler yapılmıştır. Kendisi hakkında gazete yazıları, konser programları, kişisel görüşmeler, kitap, dergi, mecmua, ansiklopedi, makale ve tezlerden toplanan bilgiler ışığında Necmi Rıza Ahışkan ile ilgili bütün bilgiler çözümlenmiştir.

Evren ve  rneklem

Araştırmanın evreni; Necmi Rıza Ahışkan' ın hayatı, sanatı ve TRT repertuvarında bulunmakta olan erişebildiğimiz 90 eseri ile ayrıca 1 adet kendi ses kaydıyla ulaştığımız toplamda 91 adet eser ile sınırlandırılmıştır.

BÖLÜM I: NECMİ RIZA AHISKAN'IN HAYATI VE SANATI

1.1. NECMİ RIZA AHISKAN'IN HAYATI

1914 yılında İstanbul'un Bakırköy'de ilçesinde doğmuştur. Babası Ali Rıza Bey, annesi ise Saime Hanım'dır (Alver, 2022, s. 21). İlkokulu ve ortaokulu Bakırköy Rüştîye Mektebinde bitirmiştir. Lise eğitimine Beşiktaş Şark Lisesinde başlamış, daha sonra Sultanahmet Ticaret Lisesine geçiş yaparak eğitimini tamamlamıştır. Dini mûsikîye ilgisi henüz 8-9 yaşlarındayken başlamıştır. İstanbul Bağlarbaşı'nda konaklarının bahçesindeki ağaçlara çıkıp ezan okuduğu rivayet edilmektedir. Beşiktaş Şark Lisesinde öğrenciyken aynı zamanda Vişnezade Cami imamı merhum Abdülkadir Efendiden Kur'an-ı Kerim eğitimi almıştır (Rit, 1963). Vişnezade Camisi imamı Abdülkadir Efendi'nin sesini dinleyip onun teşvikiyle 1,5 yılda hafızlığını tamamladı. Daha sonra Beşiktaşlı Hafız Rıza Bey'den dini eserleri meşk etti. Her yıl Ramazan ayında, önceleri Beşiktaş'taki Kaptan İbrahim Ağa Camisi'nde, daha sonra da Teşvikiye Camisi'nde mukabele, ezan ve kamet okumuş, dostları için mevlid merasimlerine katılarak, dini musiki sahasında bilâ-ücret hizmetlerde bulundu. Hafız Rıza Bey'in aracılığıyla Refik ve Fahire Fersan ailesi ile tanışıp, klâsik Türk müziği konusunda onlardan büyük istifadelerde bulundu. Fersan ailesinin turne konserleri nedeniyle Necmi Rıza Ahıskan' la yeterince ilgilenememiştir bu yüzden Fersan ailesi Necmi Bey'i musiki eğitimi için Bebekli Udi Refik Talat Alpman'la tanıştırmışlardır. 17 yıl boyunca, haftada iki gün evlerine giderek mûsikî bilgisini ilerletti. Refik Talât Bey, kendisinin saz sanatkârı olduğunu belirterek devrin en büyük ses sanatçısı Münir Nurettin Selçuk'tan da meşk etmesi gerektiği tavsiyesi üzerine, Ekrem Cemal Reşit Rey kardeşlerin evinde Münir Nurettin Selçuk'la tanışmıştır. Necmi Bey, Münir Nurettin Selçuk'tan gelen davet üzerine yaklaşık 1 yıl kadar klâsik eserleri meşk etmiştir (Çağın, R. (Yönetmen), 2011).

Necmi Rıza Ahıskan İstanbul Radyosunda ses icracısı olarak görev yapmıştır. İstanbul Radyosunun 1937'de kapanması üzerine, 1938 yılında birçok arkadaşı ile Ankara Radyosunun sanatkârları arasında yer aldı. 1941 senesinde İstanbul Konservatuvar icra heyeti üyeliğine yapmıştır. İstanbul Radyosunda 22 sene ses sanatkarı olarak görev yapmıştır (Altın, 1983). İstanbul radyosunda göre yapan Ahıskan aynı zamanda ticaretle uğraşmıştır (1999). 1938'den 1943'e kadar Ankara radyosunda görev yapan Ahıskan, Kumaş mağazasını kapattıktan sonra çiçekçi dükkânı açmıştır. Çiçek ticaretiyle uğraştığı

zaman içerisinde dönemin ünlü isimlerinden Zeki Müren ve Ajda Pekkan'la tanışmıştır (1999). 6 Ocak 1948'de Melek Sineması'ndaki konserinde solo olarak okuduğu “Ada Sahilleri” şarkısı, her konserinde istenilen ve kendisiyle özdeşleşen bir eser olmuştur. (Çağın, R. (Yönetmen), 2011). Ahıskan sanat hayatı boyunca gazino sahnelerinden gelen teklifleri kabul etmemiştir (Rit, 1963, s. 22). 1966 yılında 35 yıllık sanat hayatının jübilesini yapmıştır (Çağın, R. (Yönetmen), 2011). Jübilesinden sonra yaşamını kendi adını verdiği ticaretle uğraştığı çiçek evinde çalışarak geçirdi. İstanbul Esnaf Hastanesinde 80 yaşında vefat etti. Ahıskan'ın cenazesi, Teşvikiye Camideki öğle namazından sonra Feriköy Aile kabristanına defnedildi (1994). Ahıskan'ın çiçekçi dükkânı kendisine yakın olan Recep Gedik Bey tarafından halen aktif olarak çalıştırılmaktadır.

1.1.1. Necmi Rıza Ahıskan' ın Hocaları ve Yetiştirmiş Olduğu Talebeler

Necmi Rıza Ahıskan küçük yaşlardan itibaren meşk silsilesi içerisine dahil olmuştur. Sesinin güzelliğini 12 yaşlarında ilk fark eden hocası Vişnezade Cami imamı merhum Abdülkadir Efendi'dir. Küçük yaşta hafızlığını tamamlamıştır. Sonrasında mûsikî çalışmalarına Hafız Rıza Bey ve Fahire ve Refik Fersan çiftiyle devam etmiştir. İstanbul radyosundaki görevinden TRT Ankara Radyosuna geçmiştir. Ses sanatçısı olarak görev yaptığı süreçte yaklaşık 3 yıl kıymetli üstatlar Nuri Halil Poyraz, Kemal Niyazi Sayhun, Veciha Daryal, Ruşen Kam ve ayrıca üstat Mesut Cemil Bey ile meşklere katılmıştır. (Rit, 1963). Bununla birlikte Udî Refik Talat Bey ile yaklaşık 17 yıl meşk etmiştir (Özalp, 2000, s. 168). Burhan Felek ve Vasfi Rıza'yla musiki çalışmaları yapmıştır (1999).

1.1.2. Ailesi, Dostları ve Dinleyicilerinin Dilinden Necmi Rıza Ahıskan

-Ahmet HATİPOĞLU

Ahmet Hatipoğlu'nun Necmi Rıza Ahıskan hakkındaki düşünceleri şu şekildedir:

“Ahmet Hatipoğlu'nun mûsikî icrasını beğenip takdir ettiği iki mûsikîşinas vardır. Birisi Münir Nurettin Selçuk diğeri ise Hâfız Necmi Rıza Ahıskan' dır. Ahıskan'ın radyodaki icralarını dinleyip onu taklit ederdi. Ada sahilleri plağındaki gırtlak nağmesi hâlâ etkisini sürdürmektedir” (Koca, 2004, s. 22).

-Cevdet ÇAĞLA

Cevdet Çağla Necmi Rıza Ahıskan ile ilgili düşünceleri şu şekildedir:

“25 yıllık dostluklarında Ahıskan’ın ayrı bir yeri vardır. Dini ve dindışı musikide icrasındaki üslup, tavrının hakkını verdiğini belirtmiştir. Musikinin dışında kendi kişilik ve karakterinin esprili ve iyi bir dost olduğundan söz etmektedir” (Necmi Rıza Ahıskan Jübilesi, 1966, s. 5).

-İzzettin ÖKTE

İzzettin Ökte Necmi Rıza Ahıskan’ la ilgili anılarından şu şekilde bahsetmiştir:

“Program dahilinde Kemani Reşit Bey, Vecihe Daryal ve ben katılmam gerekirken program dahilinde olmayan rahmetli Mesud Cemil viyolonsel veya lavtasını, Ruşen Kam kemencesini ve Cevdet Kozan ud sazlarını getirerek karşılık beklemeksizin bize eşlik ederlerdi. Necmi kişiliği, karakteri ve ahlakıyla gönüllere taht kurmuştur. Neşeli yapısıyla onun olduğu o güzel ortamlarda bulunmaktan keyif alınırdı” (Necmi Rıza Ahıskan Jübilesi, 1966, s. 7).

-Dr. Nevzat ATLIĞ

Nevzat Atlığ Necmi Rıza Ahıskan’la ilgili şu cümleleri kurmuştur:

“1941 veya 1942 de olacak, Necmi Rıza Ahıskan’ı ilk olarak radyodan yapılan takdimle tanıdım. Doktorluk eğitimim içerisinde birkaç defa kendisiyle tanışma fırsatı buldum ancak gerçek dostluğumuz benim radyoda görev almam ile başladı. “Hakikaten kadife gibi yumuşak, pürüzsüz sesi ve kibar okuyuşu ile devamlı dinlemek imkânını buldum.” Necmi Rıza Sanatın zirvesine çıkmış ve dönemin öncülerinden olmuştur” (Necmi Rıza Ahıskan Jübilesi, 1966, s. 8).

-Behçet Kemal ÇAĞLAR

Behçet Kemal Çağların Necmi Rıza Ahıskan ile ilgili görüşleri şu şekildedir:

Necmi Beyin sesi maddi değil manevi bir hava içerisindedir. Ruhu okşayan bedeni değil ruhun saran bir icradır. Necmi Bey okuduğunda her güfte ve söz ona ait hissiyatını alırsınız (Necmi Rıza Ahıskan Jübilesi, 1966, s. 13).

-Burhan FELEK

Burhan Felek Necmi Rıza Ahıskan’ la ilgili şu ifadeleri kullanmıştır:

“Yaklaşık olarak 25 yıl oldu tanışmamız. Bir kitap hazırlıyordum eğer ki yazabilseydim bir sayfasını Necmi Rıza Ahıskan’ a ayıracaktım. Necmi bir mûsikîşinas değil musikidir. Kendine özel bir icrasıyla orijinal bir icracıdır. Londra’yı beğenirdi. Fransızca’yı iyi bilir ve İngilizcesi de normal derecedir” (Necmi Rıza Ahıskan Jübilesi, 1966, s. 14-15).

-Vasfi Rıza ZOBU

Vasfi Rıza Zobu Necmi Rıza Ahıskan ile ilgili şu şekilde söz etmektedir:

“Necmi Rıza içinde dışıda bir bir kişiliktir. Kibar ve teşekkür etmeyi severdi. Kin ve nefret beslemeyen bir kişidir. Hem Dini hem de lâdini eserleri icrasında takdir edilirdi” (Necmi Rıza Ahıskan Jübilesi, 1966, s. 18).

-Emekli Deniz Kurmay Albay Reşit ÇAĞIN

Reşit Çağınla yapılan kişisel görüşmede şu bilgileri aktarmıştır:

“Münir Nurettin Selçuk’un vefatından ertesi gün 1980 nisan ayında, Münir Nurettin Selçuk’un Teşvikiye’de bulunan evlerinde yakın arkadaşları ve dostlarıyla bir araya gelerek tanıştığını söylemiştir. İstanbul’da ikamet ettiğim süre boyunca neredeyse her hafta buluşarak yemek yer ya da Teşvikiye de bulunan evlerine giderdik. Ara sıra çiçekçi dükkanına uğrardık. Çiçekçi dükkânı hâlâ Recep Gedik Bey tarafından çalıştırılmaktadır. Bendeniz o zamanlar deniz kurmay yüzbaşıydım yanımda Deniz harp okulundan hukuk hocamız aynı zamanda mûsikî’ ye ilgisi olan yazar Orhan Nasuhioğlu da bulunurdu. Necmi Bey tam bir İstanbul beyefendisidir, çok duygusal ve vefakârdır. Bildiğim kadarıyla, Necmi Bey iki defa evlenip boşanmıştır yalnız ben eşlerini tanımadım kendisinin çocuğu yoktur. Kendi kızı gibi sevdiği iki manevi kızı vardır. Kız kardeşi Adalet Hanım rahmetli olunca kızı Fatoş Hanım ayrıca Jeofizikçi Prof. Dr. Ahmet Mete Işıkkara ile evli olan Aysel Ahıskan manevi kızları olmuştur. Necmi Bey Münir Nurettin Selçuk’un hayranı olmuş ve o ekolü izlemiştir.

Necmi Bey’in vefatından sonra TRT kurumuna CD çıkartılması üzerine başvuruda bulundum. Kendisine ait biyografiye yazarak Necmi Rıza Ahıskan’ dan seçmeler adlı albümünü çıkartılmasına vesile oldum (Çağın, 2021).

-Sadun AKSÜT

Sadun Aksüt Necmi Rıza Ahıskan ile olan arkadaşlığından şu şekilde bahsetmiştir:

“İstanbul Radyosundaydım arkadaşlarım vasıtasıyla İstanbul’da tanıştım. Şöyle bir anım vardır: -Bana senin smokinin var mı? diye sordu. Olmadığını yanıtladım sonrasında kumaş mağazasına beni götürerek bu sana çok güzel oldu artık senindir dedi. Çok kibar çok naif çok beyefendidir. İstanbul’un elit kesimiyle çok bağlantısı olan Necmi Bey’e sadece seanslarda çaldım. Kendine has bir üslubu vardır. Necmi Bey’in bildiğim kadarıyla öğrencisi yoktur çünkü hocalık yapmamıştır” (Aksüt, 2021).

1.2. NECMÎ RIZA AHISKAN’IN SANATI

1.2.1. Necmi Rıza Ahıskan’ın Türk Müziğine Katkıları

Necmi Rıza Ahıskan Udi Refik Talat Alpman’la 17 yıl boyunca mûsikî çalışmalarında bulunmuştur (Aziz, 2019, s. 15). Udi Refik Talat Alpman, kendi el yazması defteri, iki koli dolusu nota ve kitapçığı kıymetli gördüğü öğrencisi Necmi Rıza Ahıskan’a vermiştir. Bu emanetler sonra Dr. Afsın Germen ve eşi Ülker Germen’e ulaşmış daha sonrasında ise OMAR kütüphanesine teslim edilmiştir. Emanetler içeriğinde “tamamı Udi Refik Talat Alpman’ ait olan 16 eserin 11 tanesi saz eseri, 5 tanesi şarkıdır” (Özpekel, 2022, s. 30-32). Bu defterden örnekler fotoğraf formatında ek kısmında verilmiştir.

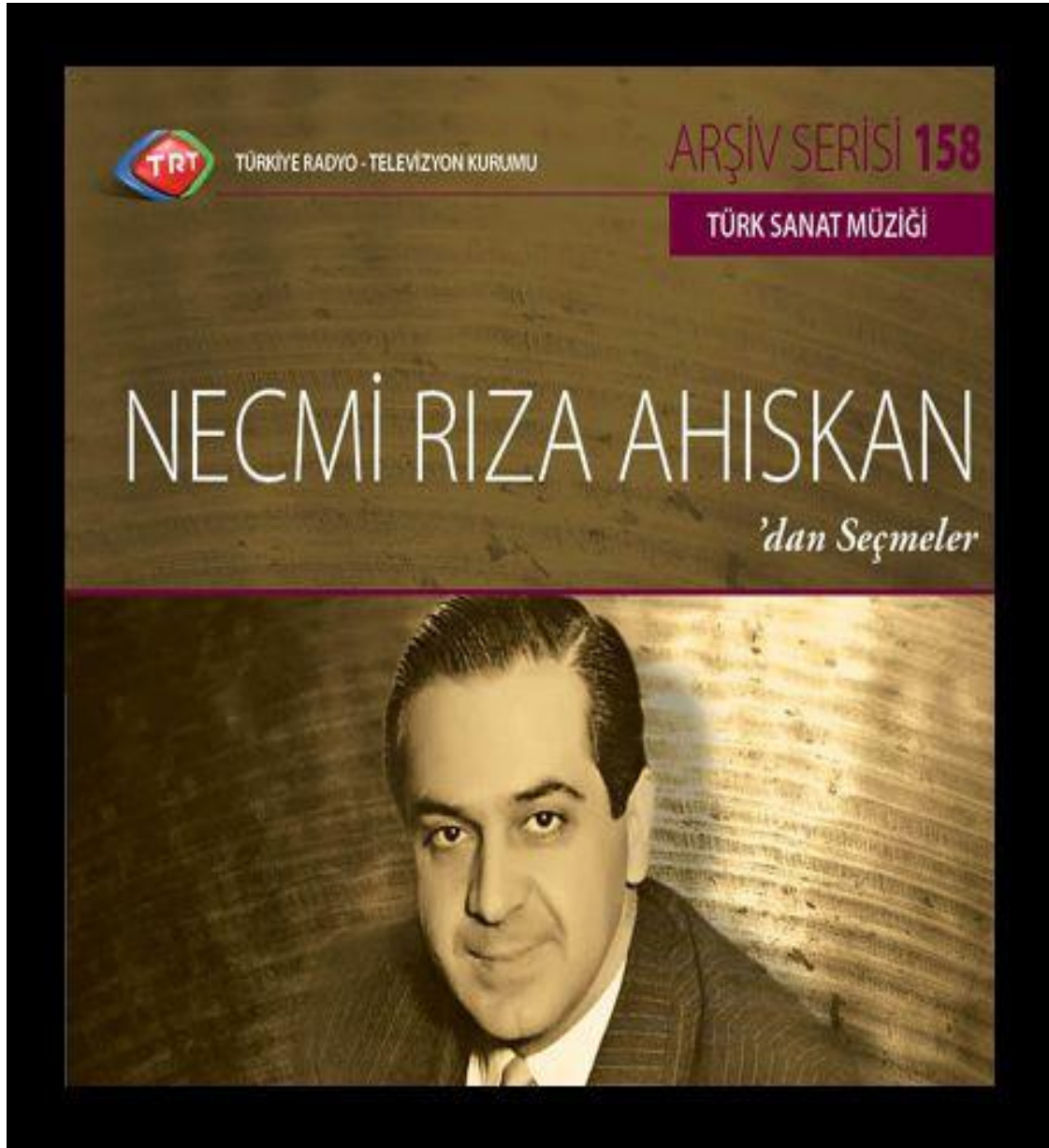
TRT Kurumu Müzik Dairesi Başkanlığında “Necmi Rıza Ahıskan’ dan Seçmeler” başlığıyla Türk Sanat Müziğinden 22 şarkı icrası yayınlanmıştır.

Tablo 1: TRT Arşiv Serisi 158: Necmi Rıza Ahıskan' dan Seçmeler Albümdeki Eserler

1. İftirakındır Sebep Bu Hale Vü Feryadıma
2. Sende Acep Uşşaka Eziyyet mi Çoğaldı
3. Mani Oluyor Halimi Takrire Hicabım
4. Düştün Yine Bir Şuh-i Sitemkare Gönül Vay
5. Her Dilden Ol Meh Çalmıyor
6. Bir Dame Düşürdü ki Beni Baht-ı Siyahım
7. Tanbur Taksimi
8. Var mı Hacet Söyleyin Ey Gülşenim
9. Kanun Taksimi
10. Yetmezmi Sana Bister ü Balın Kucağım
11. Hicran Oku Sinem Deler
12. Şu Dağları Delmeli
13. Fesleğen Ektim Gül Bitti
14. Bu Kış Hanım İstanbul'a Taşın da
15. Bir Esmere Gönül Verdim
16. Sen Sanki Baharın Gülüsün Sen Çiçeğimsin
17. Bahar Oldu Beyim Evde Durulmaz
18. Yanıyor mu Yeşil Köşkün Lambası Yar
19. Deli Gönül Bir Dilbere Bağladım
20. Ada Sahillerinde Bekliyorum
21. Karanfil Oylum Oylum
22. Fincanı Taştan Oyarlar

Kaynak: <https://www.opus3a.com/u/necmi-riza-ahiskan-trt-arsiv-serisi-158-necmi-riza-ahiskandan-secmeler-cd/df3090394b6a2a2cf67198da126f7291>

Eşirim Tarihi:28/01/2023

Görsel 1: TRT Necmi Rıza Ahıskan'dan Seçmeler Ön Kapak

Kaynak: <https://www.opus3a.com/u/necmi-riza-ahiskan-trt-arsiv-serisi-158-necmi-riza-ahiskandan-secmeler-cd/df3090394b6a2a2cf67198da126f7291>

Erişim Tarihi 28/01/2023

TÜRKİYE RADYO - TELEVİZYON KURUMU
MÜZİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI

TÜRK SANAT MÜZİĞİ

NECMİ RIZA AHISKAN 'dan Seçmeler

1. İftirakındır Sebep Bu Nale Vü Feryadına 2. Sende Acep Uşşaka Eziyyet mi Çoğaldı 3. Mani Oluyor Halimi Takrire Hıcabım 4. Düşün Yine Bir Şuh-i Sitemkare Gönül Vay 5. Her Dilden Ol Meh Çalmıyor 6. Bir Dame Düşürdü ki Beni Baht-ı Siyahım 7. Tanbur Taksimi 8. Var mı Hacet Söyleyin Ey Gülşenim 9. Karun Taksimi 10. Yetmez mi Sana Bister ü Balın Kucağım 11. Hicran Oku Sinem Deler 12. Şu Dağları Delmeli 13. Fesleğen Ektim Gül Bitti 14. Bu Kış Hanım İstanbul'a Taşın da 15. Bir Esmere Gönül Verdim 16. Sen Sanki Baharın Gülüsün Şen Çiçeğimsin 17. Bahar Oldu Beyim Evde Durulmaz 18. Yanıyor mu Yeşil köşkün Lambası Yar 19. Deli Gönül Bir Dilbere Bağladım 20. Ada Sahillerinde Bekliyorum 21. Karanfil Oylum Oylum 22. Fincanı Taştan Oyarlar

www.trt.net.tr

8 695657 007315

General Coordinator
İskender Ulus

Creative Director
Funda Dünder

fundadunder@ulusmuzik.com

ULUS
MÜZİK

NATO CADDESİ ÇOBANLIOĞLI SOKAK
NO: 1 PK: 34418
SEYRANTEPE - İSTANBUL / TÜRKİYE
TEL: +90 212 281 72 72 Pbx
FAX: +90 212 284 88 16
www.ulusmuzik.com

Görsel 2: TRT Necmi Rıza Ahıskan' dan Seçmeler Arka Kapak

Kaynak: <https://www.opus3a.com/u/necmi-riza-ahiskan-trt-arsiv-serisi-158-necmi-riza-ahiskandan-secmeler-cd/df3090394b6a2a2cf67198da126f7291>

Erişim Tarihi 28/01/2023

Necmi Rıza Ahıskan Columbia ve Odeon firmalarından taş plak albümler çıkartmıştır. Bu plaklar çok nadir bulunmaktadır. Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte günümüzde Youtube ve internet sitelerinden erişilebilmektedir.

Görsel 3: Columbia plak/Mümkün mü Unutmak Güzelim

Kaynak:<https://www.mamatikoleksiyon.com/mumkunmu-unutmak-dil-yaresini-andiracak-necmi-riza-Ahiskan-tas-plak>

Erişim Tarihi: 21/04/2022

Görsel 4: Columbia plak/Seni Sevmeseydim Eğer

Kaynak: https://www.kitantik.com/product/Yuz-yil-o-gozlere-baksam-Seni-sevmeseydim-eger-Necmi-Riza-AHISKAN-Tas-Plak_1br9qfykpntu9ys1grx Erişim Tarihi: 21.04.2022

Görsel 5: Columbia plak/Divan

Kaynak: <https://www.google.com/search?q=necmi+r%C4%B1za+ah%C4%B1skan+adalar+sahili+plak&tbm=isch&ved=2ahUKEwajNuph8T3AhXIUOUKHVOnBjUQ2-> Erişim Tarihi: 03/05/2022

1.2.2. Necmi Rıza Ahıskan' a Ait Besteler

Necmi Rıza Ahıskan aşağıdaki şu iki besteyi yapmıştır:

- 1- Hüzzam Şarkı “Derman Aramam Derdime Gözyaşımı Silmem”
- 2- Nihâvend Şarkı “Güzelim Gel Seninle Bir Gezelim”

1.2.3. Necmi Rıza Ahıskan' ın İcra Ettiği Ses Kayıtları Listesi

Tablo 2: Necmi Rıza Ahıskan'ın İcra Ettiği Ses Kayıtları Listesi

N O	ESER LİSTESİ	USUL	MAKAM	GÜFTE	BESTE
1	Nar-ı Firkat-ı şûle Pâş Oldukça Sinem Dağlıyor	DEVİR-İ HİNDİ	BAYATİ	MAHMUT CELALETTİN PAŞA	MAHMUT CELALETTİN PAŞA
2	Dün Gece Sende Ben Derd Mende	TÜRK AKSAĞI	BUSELİK	?	ŞAKİR AĞA
3	Pek Sevdim Efendim Seni Gayetle Beğendim	HAFİF YÜRÜK SEMAİ	DÜGAH	HACI FAİK BEY	HACI ARİF BEY
4	Dinlendi Başım Dün Gece Bir Parça Dizinde	YÜRÜK SEMAİ	FEREHFEZA	NECDET RÜŞTÜ EFE	LEM'İ ATLI
5	Şu Dağları Delmeli Kül Edip Elemeli	SOFYAN	GERDANIYE	FAHRİ KAYAHAN	FAHRİ KAYAHAN
6	Ada Sahillerinde Bekliyorum	NİM SOFYAN	HİCAZ	?	?
7	Bende Hicran Yarasından Da Derin Bir Yara Var	DÜYEK	HİCAZ	NECDET ATILGAN	SADİ İŞILAY
8	Ey Büt-i Nev- Eda Olmuşum Müptela	SEMAİ	HİCAZ	ENDERUNİ VASİF	DEDE EFENDİ
9	Fincanı Taştan Oyarlar	CURCUNA	HİCAZ	?	?
10	Kapıldım Gidiyorum Bahtımın Rüzgârına	NİM SOFYAN	HİCAZ	ÖMER BEDRETTİN UŞAKLI	KANTANZADE ALİ RIZA BEY
11	Karanfil Oylum Oylum	AKSAK	HİCAZ	?	?

12	Kendine Niçin Emsâl Ararsın	TÜRK AKSAĞI	HİCAZ	YUSUF İZZETTİN PAŞA	MEDENİ AZİZ EFENDİ
13	Pek Cefa Cûsun Sana Yoktur Bedel	AĞIR AKSAK	HİCAZ	?	KEMANİ RIZA EFENDİ
14	Sevda-yı Ruhun Aşk Eline Son Seferimdir	CURCUNA	HİCAZ	?	YUSUF EFENDİ
15	Sorulmasın Bana Yesi Gayiki Hicrânım	DÜYEK	HİCAZ	SEMİH MÜMTAZ BEY	LEMİ ATLI
16	Sun Sâgarı Sâkî Bana Mestâne Desinler	AKSAK	HİCAZ	YAHYA EFENDİ	ŞEVKİ BEY
17	Şu Gelen Atlı Mıdır	NİM SOFYAN	HİCAZ	?	?
18	Şu Karşıkî Dağda Bir Yeşil Çadır	AKSAK	HİCAZ	?	DEDE EFENDİ
19	Yıllarca Yazık Boş Yere Hülyâlara Kandım	CURCUNA	HİCAZ	CELADET BARBAROSO ĞLU	YESARİ ASİM ERSOY
20	Yüceldikçe Yüceldi Yüce Dağlar	CURCUNA	HİCAZ	?	NEDİM ŞÜKRÜ BEY
21	Dil Yâresini Andırarak Yâre Bulunmaz	AKSAK	HİCAZ UZZAL	MEHMET HAFİD BEY	ŞEVKİ BEY
22	Sislendi Hava Tarf-ı Çemenzarı Nem Aldı	CURCUNA	HİCAZ UZZAL	YUSUF KENAN BEY	RIFAT BEY
23	Bahar Geldi Gül Açıldı Aşka Geldi Bülbül Şimdi	CURCUNA	HİCAZKAR	MUHLİS SABAHATTİN EZGİ	MUHLİS SABAHATTİN EZGİ
24	Bülbül Gibi Pür Oldu Cihan	YÜRÜK SEMAİ	HİCAZKÂR	?	ZEKAİ DEDE
25	Gönlüme Bir Tıflı Dilbâz	TÜRK AKSAĞI	HİCAZKÂR	ENDERUNİ VASİF	TAHİR EFENDİ
26	Mâni Oluyor Halimi Takrire Hicabım	CURCUNA	HİCAZKÂR	NİGAR OSMAN HANIM	TATYOS EFENDİ
27	Riyasız Çeşm-i Ahuyu Semendir	DÜYEK	HİCAZKÂR	?	CİVAN AĞA

28	Sana N'oldu Gönül Şâd Olmuyorsun	CURCUNA	HİCAZKÂR	?	LAVTACI LÜTFÎ BEY
29	Dök Zülfünü Meydana Gel	RAKS AKSAĞI	HİSAR BUSELİK	?	TANBURÎ MUSTAFA ÇAVUS
30	Yandım Deminden Ağyar Elinden	AKSAK	HİSAR BUSELİK	?	DENİZÖĞLÜ ALÎ BEY
31	Hicran Oku Sinem Deler Olmaktadır Halim Beter	TÜRK AKSAĞI	HÜSEYNÎ	MEHMET SADÎ BEY	ŞEVKÎ BEY
32	Bahar Oldu Beyim Evde Durulmaz	TÜRK AKSAĞI	HÜZZAM	?	ŞEYH ETHEM EFENDÎ
33	Bilmem, Bu Gönülle Ben Nasıl Yaşayacağım	AKSAK	HÜZZAM	NECDET ATILGAN	OSMAN NİHAT AKIN
34	Değildi Böyle Evvel Tarzı Tavrın	DEVR-İ HİNDÎ	HÜZZAM	?	MAHMUT CELALETTİN PAŞA
35	Deli Gönül Bir Dilbere Bağladım	SOFYAN	HÜZZAM	?	?
36	Derman Aramam Derdime Göz Yaşımı Silmem	SENGİN SEMAÎ	HÜZZAM	NEVRES	NECMÎ RIZA AHISKAN
37	Hasta Kalbimde Yanan Derdi Niçin Anlamadın	CURCUNA	HÜZZAM	MUSTAFA NAFİZ IRMAK	KANTANZADE ALÎ RIZA BEY
38	Sen Olmasaydın Eğer Aşka İnanmazdım	DÜYEK	HÜZZAM	YESARÎ ASIM ARSOY	YESARÎ ASIM ARSOY
39	Sen Sanki Baharın Gülüsün Şen Çiçeğimsin	SENGİN SEMAÎ	HÜZZAM	?	MUSA SÜREYYA BEY
40	Yanıyor Mu Yeşil Köşkün Lambası	AKSAK	HÜZZAM	?	?
41	Yine Kalbim Coşar Ağlar Bu Gece	CURCUNA	HÜZZAM	YESARÎ ASIM ARSOY	YESARÎ ASIM ARSOY
42	Etme Beyhude Figan Vazgeç Gönül	CURCUNA	ISFAHAN	RECAİZADE EKREM BEY	RAHMÎ BEY

43	Fesleğen Ektim Gül Bitti	AKSAK	ISFAHAN	?	TANBURİ MUSTAFA ÇAVUS
44	Kalmadı Sabrı Kararım	DEVİR-İ HİNDİ	ISFAHAN	?	UDİ NEVRES BEY
45	O Güzel Gözlerine Kurban Olayım	YÜRÜK SEMAİ	ISFAHAN	?	DELLALZADE İSMAİL EFENDİ
46	Bu Kış Hanım İstanbul'a Taşın Da	AKSAK	KARCIĞAR	?	TANBURİ İSMET AĞA
47	Bir Gamlı Hazanın Seherinde	CURCUNA	KÜRDİLİ HİCAZKÂR	AHMET HAŞİM BEY	SUPHİ ZİYA ÖZBEKKAN
48	İftirakındır Sebebi Bu Nâle- Vü Feryâdına	MUSEMM EN	KÜRDİLİ HİCAZKÂR	?	HACI ARİF BEY
49	Kanlar Döküyor Derdin İle Dide-İ Giryan	AKSAK	KÜRDİLİ HİCAZKÂR	HASAN ALİ YÜCEL	HACI ARİF BEY
50	Meftûnun Oldum Ey Vech-i Ahsen	CURCUNA	KÜRDİLİ HİCAZKÂR	AHMET MİTHAT GÜPGÜPOĞLU	AHMET MİTHAT GÜPGÜPOĞLU
51	Nazlandı Bülbül Güller Sarardı	SEMAİ	KÜRDİLİ HİCAZKÂR	?	LEMİ ATLI
52	Sende Acep Uşşaka Eziyet Mi Çoğaldı	CURCUNA	KÜRDİLİ HİCAZKÂR	MEHMET SADİ BEY	HACI ARİF BEY
53	Aman Sâki Lütfuna Âmâdeyim	MUSEMM EN	MAHUR	?	LEMİ ATLI
54	Bir Neş'e Yarat Hasta Gönül	SENGİN SEMAİ	MÂHUR	NAHİT HİLMİ ÖZEREN	REFİK FERSAN
55	Bu Sevda Ne Tatlı Yalan	DÜYEK	MÂHUR	ORHAN RAHMİ GÖKÇE	ŞÜKRÜ ŞENOZAN
56	Dilde Binbir Emel Va rdır	CURCUNA	MÂHUR	?	LEMİ ATLI
57	Dün Yine Günümüz Geçti Beraber	AKSAK	MÂHUR	ORHAN SEYFİ ORHON	REFİK FERSAN
58	Düşün Yine Bir Şûh-i Sitemkâre Gönül	AKSAK	MÂHUR	?	LATİF AĞA
59	Sabah Olsun Ben Bu Yerden Gideyim	EVSAT	MÂHUR	KARACA	ŞERBETÇİ İBRAHİM AĞA

60	Telif Edebilsem Feleği Emelimle	AKSAK	MÂHUR	MEHMET SADÎ BEY	LATİF AĞA
61	Ver Sakî Tazelendi Derdim Bu Gece	AKSAK	MAHUR	CEMİL YEŞİL	REFİK FERSAN
62	Yine Zevrak-ı Derunum Kırılıp Kenara Düştü	YÜRÜK SEMAİ	MÂHUR	ŞEYH GALİP	DEDE EFENDİ
63	Ok Gibi Hublar Beni Yaydan Yabana Attılar	DÜYEK	MUHAYYER	DERTLİ	?
64	Yetmez Mi Sana Bisterü Balın Kucağım	CURCUNA	MUHAYYER	NEDİM	RAHMİ BEY
65	Yine Dumanlı Dağlar Yollar Geçilmez Oldu	SOFYAN- CURCUNA	MUHAYYER	TARIK İŞİTMAN	SADETTİN KAYNAK
66	Varmı Hacet Söyleyim Ey Gültenim	DÜYEK	MUHAYYER KÜRDİ	?	NİKOĞOS AĞA
67	Ey Gonca-İ Nazik Tenim	DÜYEK	MUHAYYER SÜNBÜLE	ENDERUNİ VASİF	SULTAN 3. SELİM(İLHAMİ)
68	Bin Gül Çıkarırdım Sana Kalbimdeki Külden	SENGİN SEMAİ	NİHAVEND	YAŞAR NABİ NAYIR	LEMİ ATLI
69	Deryada Deryalıklar	CURCUNA	NİHAVEND	?	?
70	Evlerinin Önü Mersin	AĞIR AKSAK	NİHAVEND	?	?
71	Güzelim Gel Seninle Bir Gezelim	AKSAK	NİHAVEND	NECMİ RIZA AHISKAN	NECMİ RIZA AHISKAN
72	Mümkün Mü Unutmak Güzelim	AKSAK	NİHAVEND	RİFAT AHMET MORALI	RAKİM ELKUTLU
73	Nedir A Sevdiğim Söyle Bu Halin	SEMAİ	NİHAVEND	LEMİ ATLI	LEMİ ATLI
74	Saçlarına Bağlanalı Ey Perî	CURCUNA	NİHAVEND	RAHMİ BEY	RAHMİ BEY
75	Sevdim Seni Ey İşvebaz	YÜRÜK SEMAİ	NİHAVEND	?	TANBURİ CEMİL BEY
76	Meyl Edip Bir Gül-İzâra	YÜRÜK SEMAİ	NİŞABUREK	?	ALİ RİFAT ÇAĞATAY

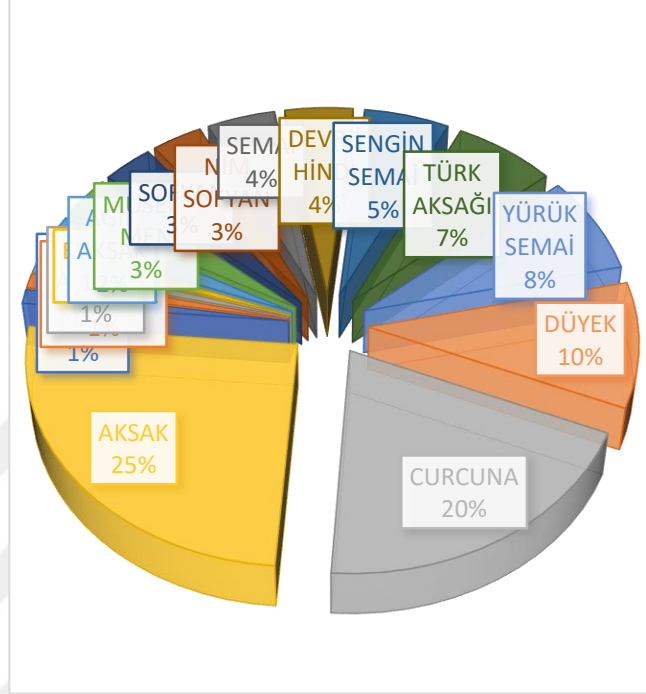
77	Bir Dame Düşürdü Ki Beni Baht-I Siyahım	AKSAK	RAST	?	FAİK BEY (HACI)
78	Esti Nesim-i Nev-Bahar Açıldı Güller Subh-Dem	TÜRK AKSAĞI	RAST	NEFİ	HACI ARİF BEY
79	Her Telden Ol Meh Çalmıyor	DÜYEK	RAST	HACI FAİK BEY	HACI ARİF BEY
80	Yine Bir Gül Nihal Aldı Bu Gönlümü	SEMAİ	RAST	?	DEDE EFENDİ
81	Bir Esmere Gönül Verdim	AKSAK	SABÂ	TANBURİ MUSTAFA ÇAVUŞ	TANBURİ MUSTAFA ÇAVUŞ
82	Dil Harab-ı Aşkına Sensin Sebep Berbadıma	DEVİR-İ HİNDİ	SEGAH	ENDERUNİ VASİF OSMAN	TANBURİ ALİ EFENDİ
83	Gözlerinden İçti Gönlüm Neşveyi	MUSEMM EN	SEGAH	HASAN ALİ YÜCEL	DR.ŞÜKRÜ ŞENOZAN
84	Al Sazını Sen Sevdiceğim	SENGİN SEMAİ	SULTANİYEG AH	?	BİMEN ŞEN
85	Andıkça Geçen Günleri Hasretle Derinden	SOFYAN	SULTANİYEG AH	?	LEMİ ATLI
86	Şâd Eyledi Cân-u Dilimi Rûh-i Revânım	YÜRÜK SEMAİ	SULTANİYEG AH	?	HAMMAMMİZ ADE HACI İSMAİL DEDE EFENDİ
87	Ellere Uzaktan Bak Bana Yakın Gel	AKSAK	SUZİNAK	KEMAL ŞAKİR YAKAR	OSMAN NİHAT AKIN
88	Ben Sana Mecbur Olmuşum	AKSAK	TAHİR	?	DELLALZADE İSMAİL EFENDİ
89	Bağı Hüsnün O Güzel Gülleri Soldu	AKSAK	UŞŞAK	?	KEMAL EMİN BARA
90	Bekliyorum Günlerdir Gelmiyorsun Sen A Güzel	AKSAK	UŞŞAK	?	REFİK FERSAN
91	Sen Söyle Ne Oldun Yine Avare Mi Kaldın	AKSAK	UŞŞAK	AHMET RASİM BEY	AHMET RASİM BEY

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

1.2.4. Necmi Rıza Ahıskan'ın Tercih Etmiş Olduğu Usul ve Makam Grafikleri

Tablo 2: Kullanılan Usul Adetleri

USUL	ADET
AKSAK	23
CURCUNA	18
DÜYEK	9
YÜRÜK SEMAİ	7
TÜRK AKSAĞI	6
SENGİN SEMAİ	5
DEVİR-İ HİNDİ	4
SEMAİ	4
NİM SOFYAN	3
SOFYAN	3
MUSEMMEN	3
AĞIR AKSAK	2
RAKS AKSAĞI	1
HAFİF YÜRÜK SEMAİ	1
EV SAT	1
SOFYAN-CURCUNA	1
TOPLAM	91

Görsel 6: Kullanılan Usul Yüzdeleri

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

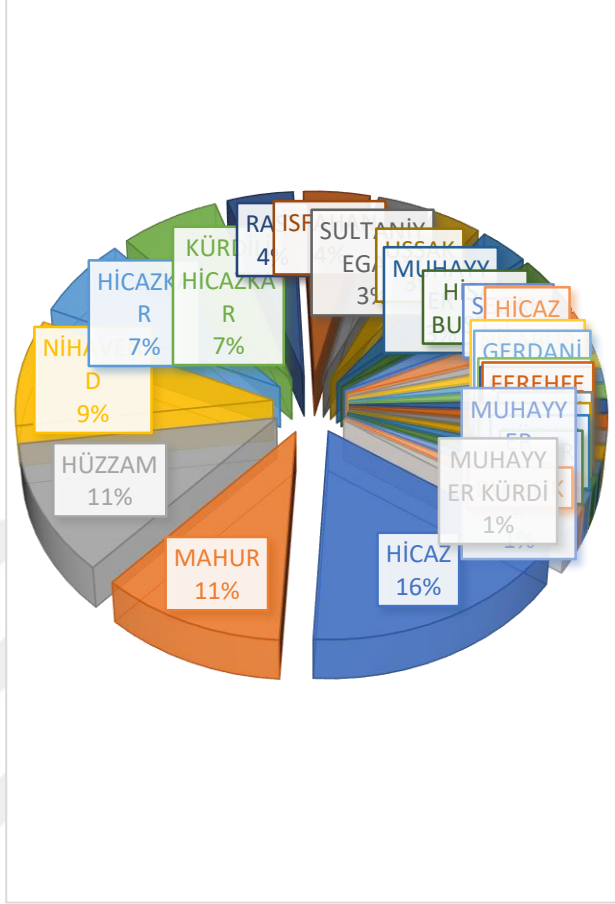
Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

Tablo 2’de Necmi Rıza Ahıskan’ın müzikal icralarında kullanmış olduğu 91 adet usul gösterilmektedir. Buna göre görsel 8’de müzikal icrası üzerindeki usullerden en yüksek ilk 3 sıralaması şu şekildedir;

1. 23 eser icrası ile %25 Aksak usulü
2. 18 eser icrası ile %20 Curcuna usulü
3. 9 eser icrası ile %10 Düyek usullü şarkıları seslendirmiştir.

Tablo 3: Kullanılan Makam Adetleri

MAKAMLAR	ADET
HİCAZ	15
MAHUR	10
HÜZZAM	10
NİHAVEND	8
HİCAZKAR	6
KÜRDİLİ HİCAZKAR	6
RAST	4
ISFAHAN	4
SULTANİYEĞAH	3
UŞŞAK	3
MUHAYYER	3
HİSAR BUSELİK	2
SEGÂH	2
HİCAZ UZZAL	2
SABÂ	1
NİŞABUREK	1
GERDANİYE	1
KARCİĞAR	1
HÜSEYNİ	1
FEREHFEZA	1
BAYATİ	1
SUZİNAK	1
DÜGAH	1
TAHİR	1
MUHAYYER SÜNBÜLE	1
BUSELİK	1
MUHAYYER KÜRDİ	1
Genel Toplam	91

Görsel 7: Kullanılan Makam Yüzdeleri

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

Tablo 3’ de Necmi Rıza Ahıskan’ın müzikal icralarında kullanmış olduğu 91 adet makam gösterilmektedir. Buna göre görsel 9’da müzikal icrası üzerindeki makamların en yüksek ilk 3 sıralaması şu şekildedir;

1. 15 adet eser icrası ile %16 Hicaz makamı
2. 10 adet eser icrası ile %11 Mâhur makamı
3. 10 adet eser icrası ile %11 Hüzzam makamı şarkıları seslendirmiştir.

1.2.5. Necmi Rıza Ahıskan' ın Müzikal İcralarında Kullandığı Teknik Terimler

Çarpma(acciaccatura): “çarpma” (Say, 2012)

Decrescendo: “Sesi söndürerek”. Ses gürlüğünü giderek hafifletme (Say, 2012).

Forte: “Güçlü” Gür ses elde etmeyi belirten nüans işaretidir. ‘f’ ile gösterilir (Say, 2012)

Glissando: “Kaydırmak”. Sesleri birbiri ardına hızlı üretmektir” (Say, Müzik Sözlüğü, 2012).

Grupetto: “Kümecik”. Bir notadan ötekine yumuşak bir gidiş gelişle uygulanan süsleme biçimi (Say, 2012).

Crescendo: sesin gürlüğünün giderek artması (Say, 2012).

Piano: Gürlük derecesi terimi: Çok hafif ses, yumuşak ses “p” harfiyle gösterilir (Say, Müzik Sözlüğü, 2012).

Trill: “Titreşim” Ana ses ve komşu ses arasında çok hızlı gidip gelerek uygulanan ve uzunca süren seslendirme “tr” ile gösterilir (Say, 2012)

Vibrato: “Salınım”. Sesi zenginleştirmek, yumuşatmak, yoğunlaştırmak amacıyla seslendirilen tekniktir (Say, 2012)

Vurgu: Aksan. Bir sesin ya da akorun vurgulanması (Say, Müzik Sözlüğü, 2012)

BÖLÜM II: NECMİ RIZA AHISKAN’IN TRT’DEKİ 91 ADET SES KAYITLARI ÜZERİNDE MAKAMSAL VE İCRA ANALİZLERİ

2.1. Bayatî Şarkı “Nar-ı Firkat Şûle Pâş Oldukça Sinem Dağlıyor”

2.1.1. Eserin Notası

BAYATÎ ŞARKI

Devr-i Hindi

Nar-ı Firkat Şule-pâş oldukça Sinem Dağlıyor

Güfte ve Beste
Mahmut Celâleddin Paşa

NA RI FİR KAT ŞU LE PAŞ OL

1. DUK ÇA Sİ NEM DAĞ LI YOR SAZ

2. DAĞ LI YOR SAZ

6. ÇAĞ LI YOR SEL LER Gİ Bİ EŞ 3

8. Kİ DÜ ÇEŞ MİM

9. 1. ÇAĞ LI YOR SAZ

10. 2. ÇAĞ LI YOR SAZ YAL NIZ Dİ

12. DEM DE GİL GÖN

13. 1. LÜM DE HER AN AĞ LI YOR SAZ

15. 2. AĞ LI YOR SAZ ÇAĞ LI YOR

NAR-I FİRKAT ŞULE-PAŞ OLDUKÇA SİNEM DAĞLIYOR
ÇAĞLIYOR SELLER GİBİ EŞK-İ DÜ ÇEŞMİM ÇAĞLIYOR
YALNIZ DİDEM DEĞİL GÖNLÜM DE HER AN AĞLIYOR
ÇAĞLIYOR SELLER GİBİ EŞK-İ DÜ ÇEŞMİM ÇAĞLIYOR

Şekil 1: Bayatî Şarkı “Nar-ı Firkat Şule Pâş Oldukça Sinem Dağlıyor”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.1.2. Eserin Makamsal Analizi

Eserin 1. dizek 1. ölçüsünde Bayatî makamında görülen karakteristik bir girişle Bayatî makamının güçlüsü olan Neva perdesinden seyre başlayarak neva perdesinde asma kalış yapılmıştır. 2.ölçüde Hüseyini perdesiyle Bayatî makam dizisini oluşturan nevada buselik beşlisi gösterilerek yine Neva perdesinde asma karar yapılmıştır. 2.dizek 3.ölçüde Neva perdelerinde gezinerek acem perdesiyle yedekleyerek gerdaniye perdesi üzerinde çıkıcı bir seyir izlemiştir. 1.dolapta nevada hüseyini beşlisi göstererek hüseyini perdesinden düğah perdesine uşşaklı inici karar etmiştir. 2.dolap içerisinde 1.dolaptaki ezgi tekrarı sonrasında acem perdesine bırakılarak 6.ölçüye geçilmiştir. 6.ölçüde nevada buselik beşlisi gösterilmiştir.7.ölçüde Muhayyer perdesiyle başlayıp inici bir ezgiyle 8.ölçüdeki rast perdesine düşmüştür.8.ölçü içerisinde rast perdesinde çıkıcı seyir gösterilmiş 9. ölçünün 1.dolabında dügahta uşşaklı karar edilmiş dolap içerisinde saz acem perdesini vurgulamıştır. Şarkının 10. ölçüsü 2.dolabında 9.ölçüdeki cümleyle aynı karar edilerek saz sırasıyla eviç, gerdaniye ve muhayyer üçlü çeşnisiyle meyan vermiştir.11.ölçüde gerdaniye perdesiyle tiz perdelere genişleyerek meyan alan ezgi, muhayyer perdesinde asma karar etmiştir.12.ölçüde tiz çargâh perdesinden gerdaniye perdesine kürdi dörtlüsü ile inici seyir göstererek nevada hicaz dörtlüsüne kadar asma kalır izlemiştir. 13.ölçüde Bayati makamının dizisi olan dügahta uşşaklı karar etmiştir. “An” hecesiyle başlayan kısımda gerdaniye perdesiyle çıkıcı seyre geçilmiştir. 14.ölçüde nevada uşşak dörtlüsü ile asma karar gösterilerek muhayyer perdesiyle meyan verilmiştir. 15.ölçüde Besteci aynı ezgiyi tekrar edip acem perdesini vurgulamıştır. Şarkı 16. ölçüde inici bir seyirle dügahta uşşaklı kalışla karar etmiş, Bayati makamını tamamlamıştır.

2.1.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Bayati Makamı “Nar-ı Firkat Şûle Pâş Oldukça Sinem Dağlıyor” şarkıyı Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda düğah perdesinde icra edilmiştir. Güftenin ilk ölçüsündeki hüseyini perdesinde bulunan “rı” hecesini “rı” diye değiştirmiştir. 3. ölçüdeki neva perdesindeki “si” hecesini çargâh perdesine ardından segâh perdesine glissando yaparak düşmüştür.1.dolap icra edilmeden nakarat kısmına geçilerek devam edilmiştir. 6.ölçüde “sel” hecesinin bir sekizlik iki onaltılık iken, tartım değerleri 4 adet onaltılık nota olarak değiştirilmiştir. Ayrıca güfte içerisindeki “çağlıyor” kelimesi “çağlayor” diye icra edilmiştir.7.ölçüde muhayyer perdesinden gerdaniye, acem

ve hüseyini perdesine kadar aşağı inici glissando tekniği uygulanmıştır. 8.ölçüdeki üçleme staggatto gibi icra uygulanmıştır. 11. ölçü ile başlayan şarkının meyan bölümünde, tiz perdeler üzerinden yumuşak baskılarla eviç perdesine kadar inilmiştir.12.ölçü içerisinde “ğil” hecesiyle başlayan eviç perdesi üzerinde gerdaniye perdesine çarpma tekniği daha sonrasında ise hisar perdesi üzerinde eviç perdesine çarpma tekniği uygulanmıştır.16.son ölçü içerisinde Necmi Rıza Ahıskan, hafif ritardando yaparak şarkının icrasında karar etmiştir.

1
DÜN GECE SENDE
BEN DERD-İ MENDE
OYNARKEN EY MEH 'AMAN AMAN'
ATTIN PERENDE
EY ZÜLF-İ ZERRİN
GEL ETME TEMKİN

2
PEK KÜÇÜCEKSİN
BÜYÜYECEKSİN
BİLMEZ MİYİM BEN 'AMAN AMAN'
SEN NE ÇİÇEKSİN
EY ZÜLF-İ ZERRİN
GEL ETME TEMKİN

3
PEK MÜMİYANSIN
OYNAK FİDANSIN
KÜÇÜKSÜN AMMA 'AMAN AMAN'
PEK ŞİVEKÂRSIN
EY ZÜLF-İ ZERRİN
GEL ETME TEMKİN

Şekil 1: Bûselik Şarkı “Dün Gece Sende Ben Derdi Mende”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.2.2. Eserin Makamsal Analizi

Rast perdesiyle 2 ölçü çıkıcı bir seyirle başlayan melodi gerdaniye perdesine çıkılarak asma kalış göstermiştir. Bu iki ölçü aynı zamanda şarkıya ait motif özelliği sergilemektedir. 3.ölçüde inici seyir özelliği göstererek Buselik makamının içerisindeki komşu seslerinden oluşan melodiyle rast perdesine iniş sergilemiştir. 5. ve 6. ölçü motif tekrarı yapılmıştır. 7.ölçüde inici seyirle çargâh, buselik ve düğah seslerini kullanmıştır. 8.ölçüde yerinde buselik dörtlüsüyle yedenli kalış yapmıştır. 9.ve 10. ölçülerde muhayyer perdesinde buselik çeşniyle genişlemiştir. 12.ölçüde düğahta buselik beşlisiyle karar etmiştir. Sırasıyla 13. ölçüden 20. ölçüdeki düğah perdesine notasyon tekrar etmektedir. 20.ölçüden 22. ölçüye kadar Buselik makamı seyiri yapılarak buselik dörtlüsüyle karar verilerek Buselik makamını tamamlamıştır.

2.2.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan ile Şükran Özer Doruk'un beraber düet yapmış olduğu Bûselik makamı “Dün Gece Sende Ben Derdi Mende” Şarkıyı Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde Ney akordunda rast kararında icra etmektedir. Eserin tamamında notasyon icra edilmiştir. Yapılan düette iki ses sanatçısında atlamalı sesler ve perde hakimiyetleri icralarında belirgin biçimdedir. Özellikle onaltılık tartımlar üzerlerindeki icralar ustaca icra edilmiştir.

2.3. Dügâh Kâr “Pek Sevdim Efendim Seni Gayetle Beğendim”

2.3.1. Eserin Notası

DÜĞÂH KÂR
Pek Sevdim Efendim Seni Gayetle Beğendim
Beste ve Güfte: Hacı Fâik Bey

Hafif

6 TEN NA DİR NA DİR DİR TEN DET DE RE

11 DİL LA DİR DİR TEN TEN NA DİR NA

16 DİR TEN NEN NA BE Lİ YA Rİ MEN

22 PEK SEV DİM E FEN DİM SE Nİ GA YET LE BE

27 ĞEN DİM GEL GAY RE Kİ YAS

31 ET ME BE Nİ CA Nİ E FEN

37 DİM YAR YAR

43 BE Lİ YA Rİ MEN DOST

48 DOST BE Lİ Mİ Rİ MEN

52 SON BİR CAN İ LE A ŞIK O LA

57 LI SEN Gİ Bİ MA HE

61 GÖN LÜM DE KE DER KAL MA DI EY

66 ZÜL FÜ KE MEN DİM AH

AH BE Lİ YA Rİ MEN

72
78 HEY HEY BE Lİ
83 Mİ Rİ MEN TEN DİR TEN
88 DİR DİR TEN NA DE RE DİL Lİ DİR DİR
93 TEN TEN DİR TEN DİR DİR TEN
98 DET DE RE DİL LA DİR DİR TEN ET DİN BU DÜ GÂH
102 KA RI A HİB BA YA HE Dİ YE SAZ YE SAZ
105 KİM DİN LER İ SE FA İ Kİ YAD EY LE ME Lİ
108 DİR SAZ KİM DİN LER İ SE FA İ Kİ YAD
111 EY LE ME Lİ DİR SAZ ER BA BI TE REN
114 NÜM O KU YUP DA İ MÜL EV KAT SAZ
117 ER BA BI TE REN NÜM O KU YUP DA İ MÜL EV
120 KAT SAZ RU Hİ SE LE Fİ AŞK İ LE ŞAD
124 EY LE ME Lİ DİR RU Hİ SE LE Fİ AŞK İ LE ŞAD
EY LE ME Lİ DİR SAZ

Şekil 2: Dügâh Kâr “Pek Sevdim Efendim Seni Gayetle Beğendim”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.3.2. Eserin Makamsal Analizi

Hicaz perdesinden seyire başlayan cümle ilk ölçüde dügahta sabâ çeşnisiyle asma kalış yapmıştır. 2. ölçüden 4. ölçüye kadar hüseyini aşıranda hicaz çeşnili pest tarafa genişlemesiyle dügah perdesinde karar edilmiştir. Devam eden cümle Dügah makamı dizilerinde güçlü perdelerinden çargah perdesinde asma kalışlar göstermektedir. 9. ölçüde segah perdesinde asma kalış göstererek 10. ölçüde dügahta sabâ üçlü çeşnisiyle karar etmiştir. 11. ölçü ile 16. ölçü içerisinde dügahta segah çeşnili karar verilmiştir. 17. ölçüde ile 20. ölçü içerisinde çargah perdesi güçlü olarak vurgulanarak dügahta sabâ çeşnili karar verilmiştir. 21. ölçüden yeni bir cümleyle başlayan seyir Dügâh makamı karakteristik asma kalış ve perdeleriyle 26. ölçüde dügahta sabâ çeşnili karar vermiştir. 28. ölçüde rast perdesinde asma kalış göstererek devam eden seyir 32. ölçüde dügah perdesinde karar vermiştir. 33. ölçüden 48. ölçüye kadar Sabâ makamı çeşnileriyle devam ederek dügahta sabâ çeşnili karar vermiştir. 49. ölçüden 53. ölçüye kadar olan müzik cümlesinde dügahta hicaz çeşnileri kullanılarak karar verilmiştir. 53. ölçüden 26. ölçüye kadar olan bölümde dügâhta hicaz çeşnisiyle çıkıcı seyir izlenerek neva perdesinde asma kalış yapılmaktadır. 57. ölçüden 64. ölçüye kadar olan seyirde güçlü perdesi çargah olarak değişerek çargahta hicaz çeşnileri yapılmaktadır. 65. ölçüden 74. ölçüye kadar Dügah makamı karakteristik asma kalış çeşnileriyle dügâhta sabâ çeşnili kalış yapılmıştır. 75. ölçüden Dügah makamı terennümlerle devam eden cümle, 96. ölçüye kadar devam ederek dügahta sabâ çeşnili karar vermiştir. 97. ölçüde usul değişerek 97. ölçü ile 101. ölçüler içerisinde dügahta sabâ çeşnili karar verilmiştir. 102. ölçü ile 105. ölçü içerisinde dügahta hicaz çeşnili asma kalış yapılarak rast perdesine inilerek nikriz çeşnisi, gösterilmiştir. Devam eden cümle 107. ölçüde dügahta hicazı göstermiştir. 108. ve 109. ölçü içerisinde dügahta hicaz çeşnili karar verilmiştir. 109 ölçüden 112. ölçüye kadar dügahta hicaz çeşnili asma kararlar verilmiştir. 113. ölçü ile başlayan 115. ölçüye kadar olan dizide, nevada rast çeşnili asma kalış gösterilmiştir. Devam eden cümlede hüseyini perdesinde asma kalışlar gösterilerek acem perdesi vurgulanmıştır. 121. ölçüde çargâh perdesinde asma kalış gösterilerek 123. ölçüde dügahta sabâ çeşnili karar verilmiştir. 124. ile 125. ölçü içerisinde dügahta hicazlı çeşni ile karar verilmiş, Dügah makamı tamamlanmıştır.

2.3.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Dügah makamı “Pek Sevdim Efendim Seni Gayetle Beğendim” Kâr eseri Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde Ney akordunda rast perdesinde icra etmiştir. 17.ölçüden itibaren ses icrasına başlanmıştır. “Pek” hecesindeki düğah perdesinden rast perdesinde düşüş segâh perdesine çarpma yapılarak icra edilmiştir. “Ga” hecesinde sesi vibratolu kullanmıştır. 50. ölçüde çargâh perdesindeki “A” hecesini glissando ile dik kürdi perdesine geçiş kullanmıştır. 52. ölçüde icra tartım farklı olarak yapılmıştır. 54. ölçüde acem perdesinden hisar perdesine kadar olan düşüş glissando ile icra edilmiştir. 56.ölçüde hisar perdesinde vibrato tekniği kullanılmıştır. 78. ölçüde düğah perdesindeki “mi” hecesinden sonra küçük nefes alarak icrasına devam edilmiştir.85. ölçüde “NA” hecesi olan düğah perdesinden rast perdesine geçiş icrasında segâh perdesine çarpma yapılarak geçilmiştir. 119.ölçüde “Aşk” hecesinde tartım farklı şekilde icra edilerek yapılmıştır. Necmi Rıza Ahıskan’ın belirtilen ölçüler dışındaki ses icrası notasyona bağlı kalınarak icra edilmiştir.

2.4. Ferahfezâ Şarkı “Dinlendi Başım Dün Gece Bir Parça Dizinde”

2.4.1. Eserin Notası

FERAHFEZÂ ŞARKI
Dinlendi Başım Dün Gece Bir Parça Dizinde

Beste: Lem'i ATLI
Necdet Rüşdü EFE

Yürük Semâi

ARANAĞME

4

7

10

12

14

17

DİN LEN Dİ BA ŞIM DÜN GE CE BİR
KÂM AL MAK İ ÇİN GENÇ Lİ Ğİ MİN

20
PAR ÇA Dİ ZİN DE DİN LEN Dİ BA ŞİM
SEV Gİ ÇA ĞIN DAN KÂM AL MA İ ÇİN

24
DÜN GE CE BİR PAÇ ÇA Dİ ZİN DE SAZ
GENÇ Lİ Gİ MİN SEV Gİ ÇA ĞIN DAN

27
BİR GÖZ LE Rİ A HU Kİ TA MAM
YÜZ SÜR DÜM 1. O GÜN YER 2. LE RE ÖP

30
ON SE Kİ ZİN DE SAZ DE SAZ
TÜM A YA ĞIN DAN DAN

33
AN MIŞ TI GÖ NÜL AS KI NI YIL
AŞ KIN BÜ TÜN İK Sİ Rİ Nİ İÇ

36
LAR CA İ ZİN DE AN MIŞ TI GÖ NÜL
TİM DU DA ĞIN DAN AŞ KIN BÜ TÜN İK

40
AŞ KI NI YIL LAR CA İ ZİN DE SAZ
Sİ Rİ Nİ İÇ TİM DU DA ĞIN DAN

Dinlendi başım dün gece biraz dizinde
Bir gözleri âhû ki tamam on sekizinde
Anmıştı gönül aşkını yıllarca izinde
Bir gözleri âhû ki tamam on sekizinde

Kâm almak için gençliğimin sevgi çağından
Yüz sürdüm o gün yerlere, öptüm ayaklarından
Aşkın bütüm iksirini içtim dudağından
Bir gözleri âhû ki tamam on sekizinde

Şekil 3: Ferahfeza Şarkı “Dinlendi Başım Dün Gece Bir Parça Dizinde”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.4.2. Eserin Makamsal Analizi

Şarkının aranağme bölümü segâh perdesiyle inici seyirle başlamıştır. İki ve üçüncü ölçüdeki motif 3.ölçüde düğah perdesinde uşşaklı asma karar etmiştir. 4.ölçüde düğah perdesiyle başlayıp önceki motif aşağı sekilemeyle birlikte rastta rast asma kalış gösterilmiştir. 6. ölçüde benzer bir sekilemeyle motifi sürdürmüştür. 7.ve 8 ölçü içerisinde düğahta hicaz asma kalış yapılmıştır. 9 ve 10.ölçüler bestecinin motifi benzer şekilde 2. ve 3.ölçülerde kullanmıştır. Motif daraltılarak rast perdesinde asma karar edilmektedir. 11.12. ve 13. ölçü içerisinde motif benzer sekilemeyle acem aşiran perdesinde asma karar etmiştir. 13.ölçüyle başlayan 16. ölçüye kadar devam eden motifin sekilemeyle yegahta buselik çeşnileriyle asma karar etmiştir. Ferahfeza makamının karar sesi olan yegâh perdesinde yedenle tam kadar edilmiştir. 17.ölçüyle başlayan şarkının söz kısmıyla neva perdesiyle inici bir seyirle başlayıp acem perdesi vurgulanmıştır. 21.ölçüde yedenli neva perdesinde asma karar ederek 23. ölçüde düğahta hicaz çeşnili asma karar edilmiştir. 24.ölçüde yegahta buselik çeşnilerini göstererek 26.ölçüde düğahta hicaz çeşnili asma karar edilmiştir. Saz ile segâh perdesi vurgulanıp çeşitli ezgilerle 31.ölçüde yegahta buselikli tam kalış gösterilmiştir. 33.ölçüde acem sesi vurgulanıp çeşitli cümlelerle 39. ölçüde düğahta hicaz çeşnili asma karar edilmiştir. 41.ve 42. ölçüde düğahta hicaz çeşnili kalışla devam edilmiştir. Senyoyla dönerek eser yegahta buselik çeşnisiyle karar vererek Ferahfezâ makamını tamamlamıştır.

2.4.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Ferahfezâ makamı “Dinlendi Başım Dün Gece Bir Parça Dizinde” Şarkıyı Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda yegah perdesinde icra etmiştir. 17.ölçüde neva perdesinden gerdaniye perdesine atlayış legato tekniğiyle uygulanarak gerdaniye perdesinde puandorg yapılmaktadır. 25.ölçüde perdelerin bir oktav tizden icra edilmiştir. 29. ölçüden 31. ölçüdeki karar sesine kadar icra edilmesi gereken perdeler oktav sesinden icra edilmiştir. 1. dolap icra edildikten sonra ikinci dönüşte 27.den 32. ölçüye kadar 1 oktav tizden icra edilmiştir. 40. ölçüdeki sesler 1 oktav tizden icra edilmiştir. Eser 29. ölçüye gelindiğinde “MAM” hecesinde puandorg yapıldığı gözlemlenmiştir.

2.5. Gerdâniye Şarkı “Şu Dağları Delmeli Kül Edip Elemeli”

2.5.1. Eserin Notası

GERDÂNIYE ŞARKI
Şu Dağları Delmeli Kül Edip Elemeli Müzik: Fahri KAYAHAN

♩ = 176
Sofyan

4

7

10

12

14

16

ŞU DAĞ LA RI DEL ME Lİ
ŞU DA ĞIN AR KA SIN DAN
DAĞ LAR DAĞ LA DI BE Nİ

ŞU DAĞ LA RI DEL ME Lİ
ŞU DA ĞIN AR KA SIN DAN
DAĞ LAR DAĞ LA DI BE Nİ

KÜL E DİP E LE ME Lİ
ÖL DÜM YAR SEV DA SIN DAN
GÖ REN AĞ LA DI BE Nİ

İ ÇE RİM KAN AĞ LI YOR YA Rİ Mİ GÖR
E LE DİP ÇA ĞIR SAY DI Ğİ DER DİM AR
A YIR DI ZÂ LİM FE LEK DER DE BAĞ LA

19 ME YE Lİ İ ÇE RİM KAN AĞ LI YOR
KA SIN DAN E LE DİP ÇA ĞIR SAY DI
DI BE Nİ A YIR DI ZÂ LİM FE LEK

22 YA Rİ Mİ GÖR ME YE Lİ U YU DE ME
Ğİ DER DİM AR KA SIN DAN
DER DE BAĞ LA DI BE Nİ

25 YE GEL DİM U YU DE ME YE GEL DİM

28 YÂ Rİ GÖR ME YE GEL DİM YAV RUM YÂ REN

31 NE REN DE MER HEM OL MA YA GEL DİM

ŞU DAĞLARI DELMELİ
KÜL EDİP ELEMELİ
İÇERİM KAN AĞLIYOR
YARİMİ GÖRMEYELİ

ŞU DAĞIN ARKASINDAN
ÖLDÜM YAR SEVDASINDAN
ELEDİP ÇAĞIRSAYDI
GİDERDİM ARKASINDAN

DAĞLAR DAĞLADI BENİ
GÖREN AĞLADI BENİ
AYIRDI ZÂLİM FELEK
DERDE BAĞLADI BENİ

UYU DEMEYE GELDİM YÂRİ GÖRMEYE GELDİM
YAVRUM YÂREN NERENDE MERHEM OLMAYA GELDİM

Şekil 4: Gerdâniye Şarkı “Şu Dağları Delmeli Kül Edip Elemeli”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.5.2. Eserin Makamsal Analizi

İnici seyri olan Gerdaniye makamındaki şarkı hüseyini perdesiyle aranağmeye başlamıştır. 1.ve 2. ölçü hüseyini ve neva perdeleriyle asma kalışlı bir motif oluşturmuştur. Aynı motif yinelenerek 3.ve 4. ölçülerde kullanılmıştır. 5. ölçüde motif inici sekileme göstererek 8. ölçüde dügahta uşşaklı asma karar etmiştir.10.ölçüde gerdaniye perdesiyle başlayan şarkı, Nevada rast çeşnilerini ve makamın diğer güçlü sesi olan hüseyini perdesi üzerinde gezinerek 15. ölçüde nevada rast ile asma kalış yapmıştır.

16. ölçüde acem perdesi (fa bekar) ile çargah sesleri üzerinden hüseyini perdesi vurgulanmıştır. 19. ölçüden 23. ölçüye kadar olan bölümde uşşak perdeleri kullanılarak dügahta uşşaklı karar edilmiştir. 1. ve 2. ölçünün birleşiminden oluşan motif 24.ölçüyle devam ederek benzer ölçülerle 33. ölçüde dügahta uşşak çeşnili karar ederek Ferahfeza makamını tamamlamıştır.

2.5.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Gerdaniye makamı “Şu Dağları Delmeli Kül Edip Elemeli” Şarkıyı Türk müziğindeki ses sistemine göre; Şah nısfıyesi ney akordunda çargah perdesinde icra etmiştir. 17.ölçüde güftede “ağlıyor” kelimesi “ağlayor” diye icra edilmektedir. 22. ölçüdeki 1 vuruşluk sus işareti yerine “O” harfi kullanılmıştır. 28. ölçüde “yâri görmeye geldim” yerine “seni görmeye geldim” diye güfte farklı icra edilmiştir. 3. güfte icra edildiğinde 24. ölçüden 31. ölçüye kadar şarkının icrasına hız katılarak hızlı bir icraya gidilerek son iki ölçüde ritardando yapılarak icra sonlandırılmıştır. Şarkıyı genel olarak Necmi Rıza Ahıskan ve saz ekibinin türkü formunda icra ettiği düşünülmektedir.

2.6. Hicaz “Ada Sahillerinde Bekliyorum”

2.6.1. Eserin Notası

HİCAZ TÜRKÜ
Nim Sofyan Adalar Sahili

(ÇİN) A DA LAR SA Hİ LİN DE BEK Lİ YO
NE RE DE O MİSK Gİ Bİ LEY LÂK
HER ZA MAN SEN YA LAN CI BEN KA

5 RUM SE Nİ YÂ RİM SE Rİ AN İS Tİ YO
LAR SA RA RİP SOL MAK Ü ZE RE YAP RAK
Nİ HER ZA MAN OR TA YER DE BİR MA

9 RUM HER ZA MAN Kİ YE RİM DE BEK Lİ YO
LAR BA NA MES KEN O LUN CA TOP RAK
Nİ HER ZA MAN SEN U ZAK TA BEN MÜŞ

13 RUM BE Nİ ŞA DET ŞÂ Dİ YE BA ŞI Nİ RAK
LAR BE Nİ YÂ DET GÜ ZE Lİ BA ŞI Nİ
TAK HER TE LÂ Kİ DE BİR HA YA Lİ Şİ

1	2
ADALAR SAHİLİNDE BEKLİYORUM
SENİ YÂRİM SERİAN İSTİYORUM
HER ZAMANKİ YERİMDE BEKLİYORUM
BENİ ŞÂDET ŞÂDİYE BAŞIN İÇİN	NEREDE O MİS GİBİ LEYLAKLAR
SARARIP SOLMAK ÜZERE YAPRAKLAR
BANA MESKEN OLUNCA TOPRAKLAR
BENİ YÂDET GÜZELİM BAŞIN İÇİN
3	4
HER ZAMAN SEN YALANCI BEN KÂNİ
HER ZAMAN ORTA YERDE BİR MÂNİ
HER ZAMAN SEN UZAKTA BEN MÜŞTAK
HER TELÂKİDE BİR HAYÂLİ ŞİRAK	HER ZAMAN EŞK-RİZ DİDELERİM
YANIYOR KALB-Ü ZÂR - PÜR-KEDERİM
RÜZ-U ŞEB FİRKATİMLE AH EDERİM
GÖRÜM AY ÂFİTÂB-I Bİ-BEDELİM

Şekil 5: Hicaz “Ada Sahillerinde Bekliyorum”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.6.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesiyle seyire başlayan cümle 3. ölçüde 5. ölçüye kadar hüseynde hüseyni çeşnili asma kalış gösterilmektedir. 7.ölçüde inici seyirle nevada buselik çeşnili gösterilerek 8. ve 9. ölçüde nevada rast çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 10. ölçüde acem perdesi vurgulanarak 12. ölçüden 17. ölçüye kadar Hicaz makamının karakteristik asma kalış ve çeşnilerini göstererek dügahta hicaz çeşnili karar vererek Hicaz makamını tamamlamıştır.

2.6.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz makamı “Ada Sahillerinde Bekliyorum” Şarkıyı Türk müziğindeki ses sistemine göre; Davud-Bolahenk mabeyni ney akordunda kürdi perdesinde icra etmiştir. 1. ölçüdeki gerdaniye perdesine puandorgla “ah” güftesini ekleyerek icraya başlanmaktadır. Güftenin “Adalar sahili” yenine “Ada sahilleri” olarak farklı icra edilmektedir. Şarkının ilk dörtlük ve sonrasındaki dörtlüklerin güftesi farklı sözlerle icra edilmektedir.4. ölçüde eviç perdesinden hüseyni perdesine glissando ile icra edilmektedir. 7. ölçüdeki bir sekizlik iki on altılık tartım iki sekizlik olarak icra edilerek 16. ölçüde çargah perdesinde trill yapılmaktadır. 12. ölçüde şarkının son güftesinin icrasında gerdaniye perdesinde puandorg yapılarak icra devam etmiş ve karar verilmiştir.

2.7. Hicaz Şarkı “Bende Hicran Yarasından Da Derin Bir Yara Var”

2.7.1. Eserin Notası

HİCAZ ŞARKI

Düyek Bende Hicrân Yarasından Da Derin Bir Yara Var Beste: Sadi İŞILAY
Güfte: Necdet ATILGAN

BEN DE HİC RAN YA RA SIN DAN DA DE RİN BİR

YA RA

1. VAR SAZ 2. VAR SAZ O NA BİR

ÇA RE GÖ NÜL BOŞ YE RE

1. BİR ÇA RE A 2. RAR BİR ÇA RE A

RAR SAZ RAR SAZ KUR TU LUŞ YOK

A RA DAN GEÇ SE DE AY LAR

YIL LAR SAZ

BENDE HİCRÂN YARASINDAN DA DERİN BİR YARA VAR
ONA Bİ-ÇÂRE GÖNÜL BOŞ YERE BİR ÇÂRE ARAR
KURTULUŞ YOK ARADAN GEÇSE DE AYLAR YILLAR
ONA Bİ-ÇÂRE GÖNÜL BOŞ YERE BİR ÇÂRE ARAR

Şekil 6: Hicaz Şarkı “Bende Hicran Yarasından Da Derin Bir Yara Var”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.7.2. Eserin Makamsal Analizi

Dügah perdesinden çıkıcı seyirle başlayan cümle 3. ölçünün sonunda nim hicaz perdesinde Hicaz makamının karakteristik asma kalışını göstermiştir. 4. ölçüde muhayyer perdesi üzerine vurgu yaparak inici seyir halinde 5.ölçüye bir motif oluşturulmuş ve gerdaniyede çargâh dörtlüsüyle asma karar etmiştir. 5.ölçüdeki motif 6.ölçüde bir inici sekilemeyle tekrar oluşarak eviçte segâh çeşnili asma karar verilmiştir.7. ölçüde oluşan motif ikinci defa inici sekilemesiyle hüseyni perdesini vurgulayarak nevada buselik çeşnili cümle kurmuştur. 12. ölçüyle başlayan Hicaz makamındaki cümle 15.ölçüde nim hicaz perdesiyle asma karar etmiştir. 15.ölçünün sonrande dik kürdi perdesi vurgulanarak Hicaz makamı dizisinin pest seslerine inilerek dügahta karar edilmiştir. 20.ölçüyle başlayan cümle 21. ölçüde eviçte segâhla asma karar etmiştir. Sonrasındaki ölçülerde nevada buselikli asma kalışlar göstermektedir. Eser senyoyla dönüp dügah perdesinde karar ederek Hicaz makamını tamamlamıştır.

2.7.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz makamı “Bende Hicran Yarasından Da Derin Bir Yara Var” Şarkıyı Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda rast perdesinde icra etmiştir. 7.ölçüde “bir” hecesi uzun nefeste tek bir nefesle 7. ölçüye bulunan “Ya” hecesine kadar okunması gerekirken Necmi Rıza Ahıskan 7. ölçüde tekrar “bir” hecesini kullanarak nefes almaktadır. 11. ölçüde acem perdesinde gerdaniye perdesine çarpma yapılarak icra edilmektedir. Şarkının genel icrasında legato ve glissando teknikleri daha az icrada kullanıldığı gözlemlenmiştir. Genel olarak notasyona bağlı olarak icra edilerek bitirilmektedir.

2.8. Hicaz Şarkı “Ey Büt-i Nev-Eda Olmuşum Müptela”

2.8.1. Eserin Notası

HİCAZ ŞARKI
Ey Büt-i Nev-edâ Olmuşam Müptelâ

Beste: Dede Efendi
Güfte: Enderûni Vâsıf

Semâi

EY BÜ Tİ NEV E DÂ OL MU ŞAM MÜP TE

1. 2.

LÂ SAZ LÂ Â Şİ KAM BEN SA NA

14 İL Tİ FAT ET BA NA AH AH

20 AH AH

24 İL Tİ FAT ET BA NA

28 1. 2.

Â Şİ KAM BEN SA NA SAZ NA

33 ARANAĞME

41

EY BÜT-İ NEV-EDÂ
OLMUŞAM MÜPTELÂ
ÂŞİKAM BEN SANA
İLTİFAT ET BANA
ÂŞİKAM BEN SANA

GÖRDÜĞÜM GÜNDEN BERİ
OLMUŞAM SERSERİ
BENDENEM EY PERİ
İTİFAT ET BANA
ÂŞİKAM BEN SANA

HÂSILI BUNCA DEM
BEN SENİN BENDENEM
GEL EY GONCA FEM
İTİFAT ET BANA
ÂŞİKAM BEN SANA

Şekil 7: Hicaz Şarkı “Ey Büt-i Nev-Eda Olmuşum Müptela”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.8.2. Eserin Makamsal Analizi

İnici-çıkıcı seyir ile başlayan Hicaz makamına ait cümleler kurularak 8.ölçü içeriğinde dügahta hicaz çeşnili kalış yapılmıştır. 10.ölçüde oktav ses muhayyer perdesiyle inici seyir halinde zirgüleli hicaz cümlesi kurularak 23. ölçüde neva perdesinde nikriz çeşnili asma kalış yapmıştır. 24.ölçüde gerdaniye perdesiyle devam eden inici seyir, nevada buselik çeşnileriyle devam etmiştir. Nim hicaz ve dik kürdi perdelerinde Hicaz makamının karakteristik özelliklerini kullanarak dügahta hicazlı karar etmiştir. 33. ölçüyle başlayan ilk 2 ölçü motif oluşturmuş çeşitli inici sekileme ve ezgilerle 40.ölçüde uşşak çeşnili asma karar edilmiştir. 41. ölçüde aranağme tekrarlanıp son 3 ölçü içerisinde dügahta hicaz çeşnisiyle tam karar edilerek Hicaz makamını tamamlamıştır.

2.8.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz makamı “Ey Büt-i Nev-Eda Olmuşum Müptela” Şarkıyı Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda dügah perdesinde icra etmektedir. 4. ölçüde acem perdesinde neva perdesine kadar glissando tekniğiyle icra edilmektedir. 7. ölçüde nim hicaz perdesinde trill yapılmaktadır. 21. ölçüde acem perdesinde trill yapılmaktadır.30. ölçüde neva perdesinden alarak dik kürdi perdesinde trill yapılmaktadır. Notasyona bağlı olarak icra edilen Hicaz makamı eser diğer güfteyi de seslendirerek icrasını sonlandırmaktadır.

2.9. Hicaz Türkü “Fincanı Taştan Oyarlar”

2.9.1. Eserin Notası

HİCÂZ TÜRKÜ
Fincanı Taştan Oyarlar

Curcuna

4 FİN CA Nİ TAŞ TAN O YAR LAR BA LAM
FİN CA NİN Dİ Bİ DÜZ O UR BA LAM
FİN CA Nİ RA FA Dİ ZER LER BA LAM

7 O YAR LAR İ Çİ NE BA DE KO YAR LAR
DÜZ O LUR BİR KÂ DEH BA DE AZ O LUR
Dİ ZER LER İ Çİ NE BA DE DÜ ZER LER

10 İ Çİ NE BA DE KO YAR LAR SEN Bİ ZE GEL ME
BİR KA DEH BA DE AZ O LUR SEN Bİ ZE GEL ME
İ Çİ NE BA DE DÜ ZER LER SEN Bİ ZE GEL ME

13 DU YAR LAR BA LAM DU YAR LAR SEN Kİ MİN CA Nİ
SÖZ O LUR BA LAM SÖZ O LUR
SE ZER LER BA LAM SE ZER LER

16 SİN CA Nİ

FİNCANI TAŞTAN OYARLAR
(BALAM OYARLAR)
İÇİNE BADE KOYARLAR
(İÇİNE BADE KOYARLAR)
SEN BİZE GELME DUYARLAR
(BALAM DUYARLAR)

FİNCANIN DİBİ DÜZ OLUR
(BALAM DÜZ OLUR)
BİR KADEH BÂDE AZ OLUR
(BİR KADEH BÂDE AZ OLUR)
SEN BİZE GELME SÖZ OLUR
(BALAM SÖZ OLUR)

FİNCANI RAFA DİZERLER
(BALAM DİZERLER)
İÇİNE BÂDE SÜZERLER
(İÇİNE BÂDE SÜZERLER)
SEN BİZE GELME SEZERLER
(BALAM SEZERLER)

NAKARAT
SEN KİMİN CÂNISIN CÂNİ
SEN YİNE DOLDUR FİNCANI

NAKARAT

NAKARAT

Şekil 8: Hicaz Türkü “Fincanı Taştan Oyarlar”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.9.2. Eserin Makamsal Analizi

İnici-çıkıcı seyirle başlayan şarkının aranağmesinin ilk 2 ölçüsü bir motif oluşturarak neva perdesinde asma karar edilmiştir. Sonrasında motif 3. ve 4. ölçüde benzerlik göstererek dügahta hicaz dörtlüsüyle karar etmiştir. 5. ölçü güftenin başladığı kısımda dügahta hicaz dörtlüsüyle güçlü ses gösterilmiş ve Hicaz makamı cümleleriyle 9.ölçü sonunda neva perdesinde asma karar verilmiştir. 11.ölçüde dik kürdi perdesi vurgulanarak hicaz cümleciği oluşturularak dügahta hicaz çeşnili karar edilmiştir. 12. ölçüde söz cümlelerinin hicazlı dizileri tekrarlanarak dügahta hicazlı çeşniyle Hicaz makamı tamamlanmıştır.

2.9.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz makamı “Fincanı Taştan Oyarlar” Türküsünü Türk müziğindeki ses sistemine göre; Davud nısfıyesi ney akordunda çargâh perdesinde icra etmektedir. 5. ölçüde dügah perdesinden neva perdesine atlaması gereken Notasyonda neva perdesin ile başlayarak devam edilmiştir.7. ölçüde dört onaltılık tartım yerine bir dörtlük neva perdesiyle glissando yapılarak dik kürdi perdesine düşülmüştür. 12. ölçüde yine dügah perdesi yerine neva perdesiyle icra edilmiştir.14. ölçüde dört onaltılık tartım yerine bir sekizlik neva perdesi ve bir sekizlik hüseyini perdesi icra edilerek tartımda farklılık vardır. Türkünün diğer güftelerinde okunarak icrada notasyona bağlı kalınarak tamamlanmıştır.

2.10. Hicaz Şarkı “Kapıldım Gidiyorum Bahtımın Rüzgârına”

2.10.1. Eserin Notası

HİCÂZ ŞARKI
Kapıldım Gidiyorum Bahtımın Rüzgârına
Müzik: Kaptanzâde Ali Rıza Bey
Söz: Ömer Bedrettin UŞAKLI

Nim Sofyan

1. 12. 17. 22. 26. 30. 35.

KA PİL DIM Gİ Dİ YO RUM
SAZ BAH TI MIN RÜZ GA RI NA
SAZ EY U FUK LAR Dİ YO RUM
SAZ YOL CU LUK VAR YA RI NA SAZ
NA SAZ AY RI LİK GÖ RÜN MÜŞ KEN

40 SAZ YAR TUT MU YOR E LİM DEN SAZ

45 Mİ SA Fİ RİM BU GÜN BEN

49 GUR BET AK ŞAM LA RI NA SAZ

1. 2.

KAPILDIM GİDİYORUM BAHTIMIN RÜZGARINA
 EY UFUKLAR DİYORUM YOLCULUK VAR YARINA
 AYRILIK GÖRÜNMÜŞKEN YÂR TUTMUYOR ELİMDEN
 MİSAFİRİM BUGÜN BEN GURBET AKŞAMLARINA

Şekil 9: Hicaz Şarkı “Kapıldım Gidiyorum Bahtımın Rüzgârına”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.10.2. Eserin Makamsal Analizi

Aranağmeye muhayyer perdesiyle inici seyirle başlanarak 3.ölçüde hüseynide kürdi çeşnili asma karar edilmiştir. 5. ölçüde gerdaniye perdesi vurgulanarak nevada buselik çeşnili asma kalış yapılmıştır. 9. ölçüde acem perdesi vurgulanarak Hicaz makamının karakteristik sesleriyle dik kürdi perdesinde asma karar verilmiştir. Hicaz makamı ezgileriyle devam ederek 15.ölçüde dügahta hicazlı tam kalış yapılmıştır. 19. ölçüyle başlayan söz kısmı 21. ölçüde hüseyni perdesinde asma kalış yaparak 23. ölçüde dügahta hicazlı karar etmiştir. 23. ölçü içerisinde acem perdeleri vurgulanarak nevada buselikli asma kalış yapmıştır. Nevada buselikli cümle kurarak 29. ölçüde nim hicaz perdesinde asma karar göstererek devam eden Hicaz makamı sesleriyle 33. ölçüde dügahta hicazlı çeşniyle karar etmiştir. 36. ölçüde çıkıcı seyirle uşşak çeşnili cümle 39. ölçüde gerdaniye perdesinde asma kalış yapmıştır. Tekrar eden cümle uşşak çeşnileriyle devam ederek 43. ölçüde hüseyni perdesinde asma kalış göstermiştir. 45. ölçüyle başlayan Hicaz makamı seslerinde gezinerek 47. ölçüde nim hicazda asma kalış göstermiştir sonrasında 51. ölçüde dügahta hicazlı çeşnilerle kalarak Hicaz makamını tamamlamıştır.

2.10.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz makamı “Kapıldım Gidiyorum Bahtımın Rüzgârına” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda rast perdesinde icra etmektedir. 21.ölçüde vibrato tekniği kullanılmıştır. 25. ölçüde vibrato tekniği kullanılmaktadır. 27. ölçüde “ey” hecesi nevadan gerdaniye perdesine legato tekniğiyle atlama yapılmaktadır. 32. ölçüde dik kürdide trill yapılmaktadır. 39. ölçüde gerdaniye perdesi üzerinde vibrato tekniği uygulanmaktadır. 43. ölçüde hüseyni perdesi vibrato tekniğiyle seslendirilmiştir. 47. ölçüde nim hicaz perdesi vibratolu icra edilmektedir.50. ölçüde dik kürdi perdesinde trill yapılarak bitirilmektedir. Genel olarak icra Notasyona bağlı klasik tarzda icra edilmiştir.

2.11. Hicaz Türkü “Karanfil Oylum Oylum”

2.11.1. Eserin Notası

HİCÂZ TÜRKÜ
Karanfil Oylum Oylum

Aksak
%

1.
2.
3.
5.
7.
9.

KA RAN FİL OY LUM OY LUM
KA RAN FİL O LA ÇAK SIN
KA RAN FİL OY MAK OY MAK
KA RAN FİL U ZAR Gİ DER
GE Lİ YOR SER Vİ BOY LUM SER Vİ BOY LUM GE LİN CE
SA RA RIP SO LA ÇAK SIN BEN HÂ Kİ ME DA NIŞ TIM
O LUR MU YÂ RE DOY MAK YÂ RE DOY DUM Dİ YE NİN
YAP RA Ğİ BE ZER Gİ DER YAR YO LU NU ŞAŞ ŞİR MIŞ
ŞEN O LUR BE NİM GÖN LÜM VAY BE NİM E FEN DİM E FEN DİM
SEN BE NİM O LA ÇAK SIN
CÂ İZ DİR BOY NUN VUR MAK
İN ŞAL LAH Bİ ZE Gİ DER
SER Vİ BÜ LEN DİM SAZ

1
KARANFİL OYLUM OYLUM
GELİYOR SERVİ BOYLUM
SERVİ BOYLUM GELİNCE
ŞEN OLUR BENİM GÖNLÜM

2
KARANFİL OLACAKSIN
SARARIP SOLACAKSIN
BEN HÂKİME DANIŞTIM
SEN BENİM OLACAKSIN

3
KARANFİL OYMAK OYMAK
OLUR MU YÂRE DOYMAK
YÂRE DOYDUM DİYENİN
CÂİZDİR BOYNUN VURMAK

4
KARANFİL UZAR GİDER
YAPRAĞI BEZER GİDER
YÂR YOLUNU ŞAŞIRMIŞ
İNŞALLAH BİZE GİDER

NAKARAT
VAY BENİM EFENDİM
SERVİ BÜLENDİM

NAKARAT

NAKARAT

NAKARAT

Şekil 10: Hicaz Türkü “Karanfil Oylum Oylum”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.11.2. Eserin Makamsal Analizi

Şarkının aranağmesi olan ilk ölçü içerisinde Hicaz makam dizisi olan inici çıkıcı seslerle dügahta hicaz dörtlüsü çeşnisi gösterilip rast perdesine düşülerek Nikriz makamına geçki yapılmıştır. İlk ölçü bir motif halinde 2. ölçüyle benzerlik gösterip dügahta hicaz dörtlüsüyle karar sesi belli edilmiştir. 3. ölçü yani 2.dolap olan bölüm motif yine kullanılarak seyir çıkıcı olarak (dügahta hicaz beşlisi) hüseyini perdesine vurgulama yapılarak devam etmiştir. 4. ölçüde hüseyini perdesi vurgulanarak neva perdesinde asma karar gösterilerek 5. ölçüde nim hicazlı bir asma kalış ardına dügahta hicazlı karar edilmiştir. 6. ölçü inici hicaz dörtlüsü motifi oluşturarak dügah perdesinde karar verilmiş sonraki ölçüde aynı motif tekrar edilerek yerinde nikriz beşlisi gösterilmiştir. 9.ve 10. ölçüler 1. ve 2. ölçüdeki motif olan aranağmeyle aynıdır. Şarkı yerinde hicaz dörtlüsüyle karar vererek Hicaz makamını tamamlamıştır.

2.11.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz makamı “Karanfil Oylum Oylum” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Mansur nısfıyesi ney akordunda neva perdesinde icra etmektedir. 4. ölçüdeki sekizlik acem ve sekizlik hüseyini perdesi farklı tartım ile dört adet onaltılık acem, hüseyini, acem ve hüseyini perdesi olarak icra edilmektedir. 5.ölçüde “boylum” kelimesindeki neva perdesinde hüseyini perdesine trill yapılmaktadır. 7. ölçüde dik kürdi perdesinden rast perdesine glissandoyla geçiş yapılmaktadır. Şarkı notasyona bağlı olarak icra edilmektedir.

2.12. Hicaz Şarkı “Kendine Niçin Emsâl Ararsın”

2.12.1. Eserin Notası

HİCÂZ ŞARKI
Kendine Niçin Emsâl Ararsın

Müzik: Medeni Aziz Efendi
Söz: Yusuf İzzettin Paşa

Türk Aksağı
♩ = 80

KEN Dİ NE Nİ ÇİN EM SA LA RAR SIN
KİM SEV MEZ Â YÂ SEN Gİ Bİ YÂ Rİ

RAR SIN İS MİN Gİ Bİ PEK NÂ ZİN E
YÂ Rİ Bİ ÇÂ RE NE GEL LÜT FEY LE

DÂ SIN İS MİN Gİ Bİ PEK NÂ ZİK E
BA Rİ Bİ ÇÂ RE NE GEL LÜT FEY LE

DÂ SIN GER Çİ Bİ RÂZ DA SEN Bİ FE FÂ SIN
BA Rİ KİZ BÜ Rİ YÂ DAN Â Rİ DİR Â Rİ

GER Çİ Bİ RAZ DA SEN Bİ VE FÂ SIN
KİZ BÜ Rİ YÂ DAN Â Rİ DİR Â Rİ

ARANAĞME

KENDİNE NİÇİN EMSAL ARARSIN
İSMİN GİBİ PEK NÂZİK-EDÂSIN
GERÇİ BİRAZ DA SEN Bİ-VEFÂSIN
İSMİN GİBİ PEK NÂZİK-EDÂSIN

KİM SEVMEZ ÂYÂ SEN GİBİ YÂRİ
Bİ-ÇÂRENE GEL LÜTF-EYLE BÂRİ
KİZB Ü RİYÂDAN ÂRİDİR ÂRİ
İSMİN GİBİ PEK NÂZİK-EDÂSIN

Şekil 11: Hicaz Şarkı “Kendine Niçin Emsâl Ararsın”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.12.2. Eserin Makamsal Analizi

İlk 4 ölçü bir cümle oluşturacak biçimde inici seyir halince Hicaz makamı dizilerinden ezgiler üreterek dügahta hicaz çeşnili kalış yapmıştır. 6. ölçüde Hicaz makamı dizilerine ait seslerle çıkıcı seyir izlemiştir. 7. ölçüde hüseynide hüseyni beşlisini göstererek 8. ölçüde nevada uşşak çeşnili asma karar göstermiştir. 9. ve 10. ölçülerle cümle devam ederek dügahta hicazlı kalış göstermiştir. 10. ölçü içerisinde çıkıcı-inici seyir eden Hicaz makamı cümle 11. ölçüde nevada buselik beşlisi çeşnisini gösterip 13. ölçüde yerinde hicaz çeşnili karar etmiştir. 14. ölçüde muhayyer perdesi vurgulanarak çeşitli ezgilerle hüseynide hüseyni çeşnileri kurulmuştur. 22. ölçüde aranağme bölümüyle devam eden şarkı hicaz çeşnili cümleler kurularak 25. ölçüde nevada buselikle asma kalış yapılmıştır. 26. ölçü ile başlayan Hicaz makamının karakteristik inici-çıkıcı dizisiyle yerinde hicaz çeşnili karar vererek Hicaz makamını tamamlamıştır.

2.12.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz makamı “Kendine Niçin Emsâl Ararsın” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda dügah perdesinde icra etmektedir. İlk ölçüde dörtlük hüseyni sekizlik notayla icra edilmiştir. Sekizlik nota ise dörtlük nota olarak icra edilmiştir. 8. ölçüde “zin” hecesi gerdaniye perdesinden “e” harfine neva perdesine kadar glissando yapılmaktadır. Şarkı genel olarak notasyona bağlı kalınarak icra edilmektedir.

2.13. Hicaz Şarkı “Pek Cefa Cûsun Sana Yoktur Bedel”

2.13.1. Eserin Notası

HİCAZ ŞARKI
Pek Cefâcusun
Beste:Kemani Rıza Efendi

Ağır Aksak

PEK CE FA CU SUN SA
NA YOK DUR DUR BE
DEL A CA NIM AH AH MÜ
RÜV VET SİZ YE TER İN SA
FA GEL A
MAN A MAN SAZ VAR MI BÖY LE CEV RE
MA İL BİR BİR GÜ
ZEL A CA NIM
MAN A MAN
1. 2.

PEK CEFÂCUSUN SANA YOKTUR BEDEL
AH MÜRÜVVETSİZ YETER İNSÂFA GEL
VAR MI BÖYLE ÇEHRE MÂİL BİR GÜZEL
AH MÜRÜVVETSİZ YETER İNSÂFA GEL

Şekil 12: Hicaz Şarkı “Pek Cefa Cûsun Sana Yoktur Bedel”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.13.2. Eserin Makamsal Analizi

Hüseyini perdesiyle Hicaz makam dizisi cümlesiyle 3. ölçüde dügahta hicaz çeşnisiyle karar vermiştir. 4. ölçüde nevada buselik çeşnisiyle asma karar gösterilmiştir. 7. ölçüde tekrar nevada buselik asma kalışı gösterilmiştir. 8. ölçüyle devam eden cümle dik kürdi perdesinde Hicaz makamı karakteristik asma kalışıyla, 8. ölçüde dügahta hicaz beşlisi ile devam eden müzikal cümlesini tamamlamıştır. 9. ve 10. ölçü içerisinde hicaz çeşnili cümlecik kurularak yerinde hicaz beşlisiyle tam karar verilmiştir. 11. ve 12. ölçü içerisinde yegahta rast beşlisi ve yerinde buselik üçlüsü dizisinin birleşimiyle yegahta acemli rast dizisi olarak genişlemiştir. 10. ölçüde segâh perdesi vurgulanarak 14. ölçüde nikriz çeşnisi ile asma karar edilmiştir. Sonrasında diatonik seslerle kurulmuş Hicaz makamının karakteristik ezgileriyle 16. ölçüde dügahta hicazlı karar edilmiştir. 16. ölçü ve sonrasında gelen hüseyini çeşnileri yapılarak hüseyini perdesi güçlü olarak seçilmiştir. 18. ölçüde başlayarak hüseyinde hicaz çeşnili cümleyle 22. ölçüde neva perdesinde asma karar edilmiştir. Gerdaniye perdesi vurgulanarak yeni bir cümleyle nevada buselik beşlisiyle asma karar gösterilmiş, 25. ölçüde Hicaz makamı karakteristik sesleriyle devam ederek yerinde hicaz çeşnisiyle karar etmiştir. 25. ölçüde gelen aranağme zirgüleli hicaz dizisi seslerini kullanarak 28. ölçüye kadar gelmektedir. 28. ölçüde Hicaz makamı dizisini kullanarak yerinde hicaz çeşnili tam kalış yaparak Hicaz makamını tamamlamıştır.

2.13.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz makamı “Pek Cefa Cûsun Sana Yoktur Bedel” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda dügah perdesinde icra etmektedir. 3. ölçüde dügah perdesindeki dörtlük nota ikilik olarak uzatılmıştır. 4. ölçüdeki iki vuruşluk notada vibrato yapılmaktadır. 6. ölçüde gerdaniye perdesinden acem perdesine glissando tekniği uygulanmaktadır. 9. ölçüde dügah perdesindeki “ah” hecesi legato tekniğiyle gerdaniye perdesine bağlı icra edilmiştir. 15. ölçüde “gel” hecesi trill ile icra edilmektedir. Eser notasyona bağlı kalınarak icra edilerek karar verilmektedir.

2.14. Hicaz Şarkı “Sevdâyı Ruhun Aşk Eline Son Seferimdir”

2.14.1. Eserin Notası

HİCAZ ŞARKI

Curcuna Sevdâyı Ruhun Aşk Eline Son Seferimdir Beste: Hafız Yusuf Efendi

SEV DA YI RU HUN AŞK E Lİ NE SON SE FE RİM
DİR SAZ DİR SAZ DER DİN
LE HE LÂK OL MA NE ÇA RE KA DE RİM
DİR SAZ DER DİN LE HE LÂK OL MA NE ÇA
RE KA DE RİM DİR SAZ ZAH MİM DAN İ FÂ
KAT BU LA MAM NAK Şİ SE RİM DİR SAZ
ZAH MİM DAN İ FÂ KA BU LA MAM
NAK Şİ SE RİM DİR SAZ DİR
ARANAĞMEYE
ARANAĞME

SEVDAYI RUHUN AŞK ELİNE SON SEFERİMDİR
DERDİNLE HELÂK OLMA NE ÇÂRE KADERİMDİR
ZAHMİMDAN İFAKAT BULAMAM NAKŞİ SERİMDİR

Şekil 13: Hicaz Şarkı “Sevdâyı Ruhun Aşk Eline Son Seferimdir”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.14.2. Eserin Makamsal Analizi

Neva perdesinden seyre başlayan hicaz motif, 2. ölçüde dügahta hicazlı kalış yapmıştır. 3.ölçüde motif tekrarı yapılarak benzer cümle ile 5. ölçüde dügahta hicazlı kalış yapılmıştır. 7. ölçüde hüseynde uşşak çeşnili asma kalış yapılmıştır. 8.ölçüde nevada buselik çeşnili asma kalış gösterilerek 9.hüseynde kürdi çeşnili asma kalış yapılmıştır.10,11 ve 12.ölçülerde neva perdesi vurgulanarak nevada rast çeşnili asma kalış gösterilmiştir.14. ölçüde çargahta hicaz çeşnisi gösterilerek 15.ölçüde zirgüleli hicaz hissedilmiştir. 15. ölçüde muhayyer perdesi vurgulanmıştır. Vurgulanan muhayyer perdesinde buselik çeşnili genişleme yapılarak 21. ölçüde nevada buselik çeşnisiyle asma kalış yapılmıştır. Devam eden cümle tekrar benzer perdelerle genişleyerek dügahta hicaz çeşnili karar etmiştir. 28. ölçü neva perdesiyle ile başlayarak hicaz cümlesi kurulmuş 30. ölçüde dügahta hicaz çeşnili kalış yapılmıştır. Farkı bir cümle ile devam eden ezgi 35. ölçüyle dügahta hicazlı tam karar edilerek Hicaz makamı tamamlanmıştır.

2.14.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz makamı “Sevdayı Ruhun Aşk Eline Son Seferimdir” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda dügah perdesinde icra edilmiştir. İlk ölçüde farklı tartım kullanılmıştır. Bir adet noktalı dörtlük neva üç adet dörtlük hüseyni perdesi bir sekizlik neva yerine, sırasıyla 1 adet noktalı neva, 1 adet dörtlük hüseyni, onaltılık bağlı notalar hüseyni, acem, hüseyni, neva ve hüseyni perdesi olarak farklı icra gözlemlenmiştir. 25. ölçüde “rim” hecesinde trill yapılmaktadır.

2.15. Hicaz Şarkı “Sorulmasın Bana Yesim Gayiki Hicrânım”

2.15.1. Eserin Notası

HİCAZ ŞARKI
Sorulmasın Bana Ye'sim Garik-i Hicrânım

Müzik: Lem'i Ath
Söz: Semih Mümtaz Bey

♩ = 144
Düyek

SO RUL MA SIN BA NA YE SİM SAZ
GA Rİ Kİ HİC RÂ NİM SAZ NİM SAZ O HÜS NÜ GÖR DÜ ĞÜM
AN DAN Rİ PE Rİ ŞA
NİM O HÜS NÜ GÖR DÜ ĞÜM AN DAN BE
Rİ PE Rİ ŞA NİM SAZ
BU DER Dİ SÜ Zİ Şİ FİR KAT LE
ZÂ RÜ NÂ LÂ NİM SAZ BU DER Dİ SÜ Zİ Şİ
FİR KAT LE ZÂ RÜ NÂ LÂ
NİM SAZ NİM SAZ
ZÂ RÜ NÂ LÂ

SORULMASIN BANA YE'SİM GARİK-İ HİCRÂNIM
O HÜSNÜ GÖRDÜĞÜM ANDAN BERİ PERİŞANIM
BU DERD-İ SÜZİŞ-İ FİRKATLE ZÂR-Ü NÂLÂNIM
O HÜSNÜ GÖRDÜĞÜM ANDAN BERİ PERİŞANIM

Şekil 14: Hicaz Şarkı “Sorulmasın Bana Yesim Gayiki Hicrânım”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.15.2. Eserin Makamsal Analizi

Neva perdesiyle seyre başlayarak 2. ölçüde dik kürdi perdesinde asma kalış göstermiş 3. ve 4. ölçü içerisinde dügahta hicaz çeşnili tam kalış yapmıştır. 8. ve 9. ölçülerde neva perdesi vurgulanarak pasaj geçidiyle dik kürdi perdesiyle asma kalış yapılmıştır. 12. ölçüyle başlayan 14. ölçüye kadar olan cümle Nikriz makamına geçki yapmaktadır. 15. ve 16. ölçülerde Hicaz makamına geri dönmüştür. 16. ölçüde saz ile muhayyer perdesine vurgu yapılarak tiz bölgelerdeki genişlemeler yapılarak 19. ölçüde muhayyerde hicazlı asma kalış yapılmıştır. 21 ve 22. ölçülerle buselik çeşnili genişleyen cümle 24. ve 26. ölçüde hüseyinde uşşak dörtlü çeşnisiyle asma karar etmiştir. 27. ölçü karakteristik hicaz çeşnili yerinde karar verilmiştir. 28. ölçüyle başlayan Hicaz makamı cümle 31. ölçüde yerinde hicaz çeşnili karar vererek Hicaz makamını tamamlamıştır.

2.15.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz makamı “Sorulmasın Bana Yesim Gayiki Hicrânım” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda dügaht perdesinden icra edilmiştir. 2. ölçüdeki 2 vuruşluk notadaki “ye” hecesi yani nim hicaz perdesinde bir dörtlük decrescendo diğer dörtlük ise crescendo olarak tek bir nota üzerinde icra edilmektedir. 4. ölçüde nim hicaz perdesinden hüseyini perdesine geçiş legato tekniğiyle yapılmaktadır. 8. ölçüde neva perdesinde trill yapılmaktadır. 13. ölçüdeki “an” ve “dan” hecelerinde trill icraları yapılmaktadır. Şarkı ritardando yapılarak bitirilmektedir.

2.16. Hicaz Şarkı “Sun Sâgarı Sâkî Bana Mestâne Desinler”

2.16.1. Eserin Notası

HİCAZ ŞARKI
Sun Sâgarı Sâkî Bana Mestâne Desinler

Müzik: Şevki Bey
Söz: Şeyhülislâm Yahyâ Bey

Aksak

SUN SÂ GA RI SÂ KÎ BA NA MES

TÂ NE DE SİN LER SAZ

US LAN MA DI GİT Tİ GÖR O Dİ

ŞİM DEN GE Rİ BU MEC Lİ SE MEY

VÂ NE DE SİN LER SAZ

HÂ NE DE SİN LER

VÂ NE DE SİN LER SAZ

HÂ NE DE SİN LER

PEY MÂ NE Sİ Nİ HER Kİ Şİ DOL

DUR MA DA BUN DA

SUN SÂGARİ SÂKÎ, BANA MESTÂNE DESİNLER
USLANMADI GİTTİ, GÖR O DİVÂNE DESİNLER
PEYMÂNESİNİ HER KİŞİ DOLDURMADA BUNDA
ŞİMDEN GERİ BU MECLİSE, MEYHÂNE DESİNLER

Şekil 15: Hicaz Şarkı “Sun Sâgarı Sâkî Bana Mestâne Desinler”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.16.2. Eserin Makamsal Analizi

Çargâh perdesiyle seyre başlayan cümle 2. ölçüde rastta Nikriz makam geçkisi yapmıştır. Nişâbur geçkiyle 4. ölçüde nevada buselikli asma kalış gösterilmiştir. 5. ölçüde dügahta hicaz dörtlüsüyle asma kalış gösterilerek 6. ölçüde rastta nikriz asma kalışı yapılmıştır. 7. ve 8. ölçü motif oluşturmuştur. 8. ölçüde dik kürdi perdelerinde asma kalışlar yapılmıştır. 9 ve 10. ölçü önceki motifi tekrar ederek benzer cümle kurmuş yerinde hicazlı asma kalış ardına hüseyini perdesine vurgu yapılmıştır. 12. ölçüde hüseyini aşiran perdesinde asma karar edilerek 13. ölçüde dügahta hicaz dörtlüsüyle karar edilmiştir. 14. 15. ölçülerde neva perdesinde asma kalışlar gösterilmiştir. Senyoyla dönerek yerinde hicaz çeşnili karar verilerek Hicaz makamı tamamlanmıştır.

2.16.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz makamı “Sun Sâgarı Sâkî Bana Mestâne Desinler” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda rast perdesinde icra edilmektedir. 8. ölçüde dik kürdi perdesinde trill yapılmaktadır. Eser Notasyona bağlı kalınarak klasik üslupla icra edilmektedir.

2.17. Hicaz Türkü “Şu Gelen Atlı Mıdır”

2.17.1. Eserin Notası

HİCAZ TÜRKÜ
Şu Gelen Atlı Mıdır

ARANAĞME

1. 2.

ŞU GE LEN AT LI MI DIR

YAV RUM SO RUN BAĞ DAT LI MI DIR

YAV RUM SO RUN BAĞ DAT LI MI DIR SAZ

HER GE LEN YA Rİ SO RAR YAV RUM YAR BU KA DAR

TAT LI MI DIR YAV RUM YAR BU KA DAR TAT LI MI DIR

ÜÇ KA DEH İÇ TİM DAL GA LA NI YO RUM BEN

YE Nİ MO DA SEV DA LA NI YO RUM BEN

ŞU GELEN ATLI MIDIR
YAVRUM SORUN BAĞDATLI MIDIR
HER GELEN YARI SORAR
YAVRUM YAR BU KADAR TATLI MIDIR

ŞU GELEN KİMİN KIZI
YAVRUM YANAKLARI KIRMIZI
GERDANINDA BENİ VAR
YAVRUM SANDIM SEHER YILDIZI

ŞU GELEN SANDAL MIDIR
YAVRUM DÖŞEMESİ AL MIDIR
SEVİP DE ALMAYANLAR
YAVRUM DÜNYADA ADAM MIDIR

NAKARAT
ÜÇ KADEH İÇTİM DALGALANIYORUM BEN
YENİ MODA SEVDALANIYORUM BEN

NAKARAT

NAKARAT

Şekil 16: Hicaz Türkü “Şu Gelen Atlı Mıdır”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.17.2. Eserin Makamsal Analizi

Acem perdesinden seyre başlayarak Hicaz makamı motif oluşturulmuştur. 2. ölçüde hüseyini perdesinde asma karar edilmiştir. 3. ölçüde motif tekrar edilerek 4. ölçüde hicaz çeşnili karar edilmiştir. 6. ölçüyle başlayan cümle 7 ölçüde nim hicaz perdesinde asma kalış göstererek hüseyini perdesinde asma kalış yapılmıştır. 6 ve 7. ölçü yeni bir hicaz motifi oluşturmuştur. Oluşturulan bu motif benzeri 9 ve 10. ölçülerde tekrar edilmiştir. 11. ölçüde muhayyer perdesi vurgulanarak 12. ölçüde dik kürdi perdesinde asma kalış yapılmıştır. 13. ölçüde hüseyini perdesinde asma kalış gösterilerek 14. ölçüde dik kürdi perdesinde göstermiştir. 15. ölçüde yerinde hicaz dörtlü çeşnisiyle karar etmiştir. 16. ölçüden 19. ölçüye kadar önceki kullanılan motifler tekrar edilerek yerinde hicaz dörtlüsü ile karar edilerek Hicaz makamı tamamlanmıştır.

2.17.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz makamı “Şu Gelen Atlı Mıdır” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Mansur nısfıyesi ney akordunda yegah perdesinde edilmektedir. Şarkının usulü düyek iken nim sofyan usulü gibi hızlı bir icrayla seslendirilmiştir. Şarkı içerisinde notasyona bağlı kalınarak karar verilmiştir.

2.18. Hicaz Uzzâl Şarkı “Şu Karşiki Dağda Bir Yeşil Çadır”

2.18.1. Eserin Notası

HİCÂZ-UZZÂL ŞARKI
Şu Karşiki Dağda Bir Yeşil Çadır
Söz-Müzik: Hammâmizâde İsmâil Dede Efendi

Aksak

ŞU KAR Şİ Kİ DAĞ DA BİR YE ŞİL ÇA
KAR Şİ DA YA NA Nİ FE NER Mİ SAN

1. 2.
DIR SAZ DIR SAZ ÇA DI RIN
DIN DIN SA LI NIP

İ ÇİN DE AH BİR Cİ VAN YA TIR SAZ
GE ZE Nİ AH YÂ RİN Mİ SAN DIN

10 O Cİ VAN BİL Mİ YOR HİÇ GÖ
BU GÜ ZEL LİK SEN DE KA LIR Mİ

13 NÜL HA TIR SAZ LEY LÂ
SAN DIN SEV DÂ

15 1. Dönüşte 2. Söz Okunacak
NİN AŞ KI NA DAĞ LAR ME KÂ NİM SAZ
NE MÜŞ KÜL AH YA NAR

2. SON
18 AĞ LA RİM ARANAĞME

22

Şekil 17: Hicaz Uzzâl Şarkı “Şu Karşiki Dağda Bir Yeşil Çadır”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.18.2. Eserin Makamsal Analizi

Nim hicaz perdesiyle cümle kurmaya başlayan ezgi 2.ölçüde nim hisar perdesinde asma kalış göstererek 4. ölçüde yerinde hicaz çeşniliyle tamamlamıştır. 6. ölçüde yeni hicaz cümlesini 8. ve 9. ölçüde dügahta hicaz çeşnili kalışlarla tamamlamıştır. 10. ölçüde güçlü hüseyini perdesi olarak belirginleşmiştir. 10. ölçüden 13. ölçüye kadar zirgüleli Hicaz makam sesleri kullanılmıştır. 14. ölçüde güçlü neva perdesi olarak devam ederek 16. ve 17.ölçüde dügahta hicaz çeşnili kalış yapmıştır. 19. ölçü dik kürdi perdesini vurgulayarak motif 20. ölçüde yukarı sekileme yapmış ve neva perdesinde asma kalış göstermiştir. Devam eden cümle 22. ölçüde yerinde hicaz çeşnili karar vererek Hicaz makamı tamamlanmıştır.

2.18.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz Uzzal makamı “Şu Karşıkı Dağda Bir Yeşil Çadır” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Mansur nısfıyesi ney akordunda yegah perdesinde icra etmektedir. 2. ölçüde acem perdesinde trill yapılmaktadır. 7. ölçüde hüseyini perdesi ve nim hicaz perdesinde trill yapılmaktadır. Şarkı notasyona bağlı kalınarak icra tamamlanmıştır.

2.19. Hicaz Şarkı “Yıllarca Yazık Boş Yere Hülyâlara Kandım”

2.19.1. Eserin Notası

HİCÂZ ŞARKI

Yıllarca Yazık

Beste: Yesârî Âsım ARSOY
Güfte: Celâdet BARBAROSOĞLU

Curcuna

YIL LAR CA YA ZIK BOŞ

YE RE HÜL YA LA RA

KAN DIM SAZ

GİT İS TE

MEM AR TIK

YE TER AŞ KIN DAN

U SAN DIM

1. SAZ

2. SAZ

22 YAK DIN BE Nİ YAN DIM SA

25 NA YAN DIK CA

28 İ NAN DIM

30 SAZ

32 GİT İS TE MEM

34 AR TIK YE TER

36 AŞ KIN DAN U SAN DIM

YILLARCA YAZIK BOŞ YERE HÜLYÂLARA KANDIM
 GİT İSTEMEM ARTIK YETER AŞKINDAN UŞANDIM
 YAKDIN BENİ YANDIM SANA YANDIKÇA İNANDIM
 GİT İSTEMEM ARTIK YETER AŞKINDAN UŞANDIM

Şekil 18: Hicaz Şarkı “Yıllarca Yazık Boş Yere Hülyâlara Kandım”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.19.2. Eserin Makamsal Analizi

Hüseyini perdesiyle seyre başlayan 1. ölçüde dügahta Hicaz makamı çeşnisiyle karar etmiştir. Daha sonra makamın güçlü perdesi neva perdesi vurgulanarak. 4. ölçüde yerinde hicaz çeşnili karar edilmiştir. Oktav sesi olan muhayyer perdesine atlayarak 6. ölçüde hüseyinde kürdi çeşnili asma karar yapmıştır. 8.ölçüde neva perdesi vurgulanarak 9. ölçüde pasaj geçitleriyle yerinde hicaz çeşnisiyle karar edilmiştir. 10. ölçüde atlamalı seslerden sonra nevada buselik çeşnisi gösterilmiştir. 11. ölçüde genişleme sesleri kullanılarak gerdaniyede asma karar etmiştir. Devamında gelen Hicaz makamının karakteristik çeşitli pasaj ve geçitlerden sonra 15. ölçüde yerinde hicaz karar gösterilerek rastta nikrizle asma karar edilmiştir. 17.ölçüde dügahta hicaz çeşnili tam karar edilmiştir. 18. ölçü komşu seslerle pasaj geçit kullanılarak bir motif oluşturulmuştur. Oluşturulan bu motif tiz bölgelerde genişleyerek dügahta hicaz çeşnili karar etmiştir.19. ölçüde güçlü ses olan neva perdesi vurgulanmıştır. 20. ölçü 18. ölçüdeki motifle aynıdır devamında acem perdesi vurgulanmıştır. 22 ve 23. ölçülerde eviçte segah asma kalış yapılmıştır. 24 ve 25. ölçülerde Muhayyer perdesinde simetrik genişlemeyle muhayyerde hicaz yapılarak zirgüleli Hicaz makamı geçişi yapılmıştır. 26 ve 27. ölçülerde genişleme gösterilerek yerinde hicaz çeşnili karar edilmiştir.28. ölçü yeni bir cümleyle seyre başlayarak 29. ölçüde nevada uşşak çeşnili asma kalış göstermiştir. 30. ölçüde Hicaz makamı dizisi gösterilerek 31. ölçüde nevada buselik çeşnili asma karar yapmaktadır.33. ölçüde gerdaniye perdesi vurgulanarak çeşitli hicaz ezgileriyle 35. ölçüde nim hicaz perdesinde asma karar etmiştir. 38. ölçüde cümle tamamlanarak dügahta hicaz çeşnili kalış yapılmıştır.

2.19.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz makamı “Yıllarca Yazık Boş Yere Hülyâlara Kandım” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda dügah perdesinde icra etmektedir. 1.ölçüde “yıl” hecesini hüseyini perdesinden muhayyer perdesine legato tekniğiyle geçiş yapmıştır. 6. ölçüde “la” hecesi acem perdesinde trill yapılmaktadır. 12.ölçüdeki “mem” hecesinde trill yapılmaktadır. 14.ölçüdeki muhayyer perdesinde puandorg yapılmaktadır. 16. ölçüde “u” hecesi dügah perdesi acem perdesine ve acem

perdesinden aŗađı inici seyirle glissando yapılmaktadır. Eser notasyona bağlı kalınarak icra edilmiŗ ve sonlandırılmıŗtır.

2.20. Hicaz Şarkı “Yüceldikçe Yüceldi Yüce Dağlar”

2.20.1. Eserin Notası

HİCAZ ŞARKI
Yüceldikçe Yüceldi Yüce Dağlar

Curcuna

YÜ CEL DİK ÇE YÜ CEL Dİ YÜ CE DAĞ LAR

YÜ CEL DİK ÇE YÜ CEL Dİ YÜ CE DAĞ LAR

(SAZ _ _ _) CE MÂ Lİ YÂ Rİ GÖR MEZ Dİ

DEM AĞ LAR CE MA Lİ YA Rİ GÖR MEZ Dİ

DEM AĞ LAR (SON) (SAZ _ _ _) BA KIN DI SEY

Lİ ÇEŞ MİM Nİ CE ÇAĞ LAR BA KIN DI SEY

Lİ ÇEŞ MİM Nİ CE ÇAĞ LAR Aranağme

1.

2.

25.

YÜCELDİKÇE YÜCELDİ YÜCE DAĞLAR
CEMÂL-İ YÂRİ GÖRMEZ DİDEM AĞLAR
BAKINDI SEYL-İ ÇEŞMİM NİCE ÇAĞLAR
CEMÂL-İ YÂRİ GÖRMEZ DİDEM AĞLAR

SABÂ BENDEN SELÂM SÖYLE O YARE
GÖNÜL MAHZÜN DERÜNÜM PÂRE PÂRE
KADERDE AYRILIK VARMIŞ NE ÇÂRE
CEMÂL-İ YÂRİ GÖRMEZ DİDEM AĞLAR

Şekil 19: Hicaz Şarkı “Yüceldikçe Yüceldi Yüce Dağlar”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.20.2. Eserin Makamsal Analizi

Rast perdesiyle seyre başlayan hicaz ezgi 4. ölçüde nevada buselik çeşnisiyle asma kalış göstererek dügahta hicaz çeşnili asma karar etmiştir. 5. ölçüyle başlayan kısım güçlü hüseyini perdesi olarak değişmiştir. 6. ölçüde hüseyinde uşşak asma kalış yaparak çeşitli hicaz ezgileriyle ilerleyen bölüm 11. ölçüde dügahta hicaz çeşnili karar etmiştir. Dügah sesine bağlı olarak devam eden cümle 13. ölçüde yerinde hicaz çeşnili karar etmiştir. Hüseyini perdesini güçlü olarak tutulan tiz bölgelerde genişleyen Hicaz makamı dizisi 20. ölçüde hüseyinde uşşak çeşnisiyle asma karar etmiştir. 21. ölçüde eviçte segâh asma kalışı yaparak 22. ölçüde nevada buselik dizisi göstermiştir. 23. ölçüde inici seyirle 25. ölçüde yerinde hicaz dörtlüsü çeşnisiyle karar vererek Hicaz makamı tamamlanmıştır.

2.20.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz makamı “Yüceldikçe Yüceldi Yüce Dağlar” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda dügah perdesinden icra etmektedir. 8.ölçüde hafif piano nüansla vibrato yapmaktadır. 9.ölçüde eviç perdesinden neva perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 17.ölçüde muhayyerden tiz neva perdesine legato ile bağlayarak 17. ölçüdeki acem perdesine kadar süzme nağmeyle icra edilmiştir. 2. güftede icra edilerek tamamlanmıştır.

2.21. Hicaz Şarkı “Dil Yâresini Andırarak Yâre Bulunmaz”

2.21.1. Eserin Notası

HİCÂZ ŞARKI
Dil Yâresini Andırarak Yâre Bulunmaz

Müzik: Şevki Bey
Söz: Mehmet Hafid Bey

$\text{♩} = 112$
Aksak

The musical score is written in Hicaz makam, 8/8 time, and Aksak (asymmetric) meter. It consists of 15 measures. The lyrics are written below the notes. The score includes a key signature of one sharp (F#) and a common time signature of 8/8. The lyrics are: DİL YA RE Sİ Nİ AN DI RA ÇAK YA RE BU LUN MAZ SAZ MAZ SAZ DÜN YA DA GÖ NÜL YA RE Sİ NE ÇA RE BU LUN MAZ SAZ MAZ SAZ HER DER Dİ NO LUR ÇA RE Sİ MEŞ HUR ME SEL.

DİL YA RE Sİ Nİ

AN DI RA ÇAK YA RE BU LUN

1. 2. MAZ SAZ MAZ SAZ

7 DÜN YA DA GÖ NÜL

9 YA RE Sİ NE ÇA RE BU LUN

11 1. 2. MAZ SAZ MAZ SAZ

13 HER DER Dİ NO LUR

15 ÇA RE Sİ MEŞ HUR ME SEL

DİL YÂRESİNİ ANDIRACAK BİR YÂRE BULUNMAZ
DÜNYADA GÖNÜL YÂRESİNE ÇÂRE BULUNMAZ
HER DERSİN OLUR ÇÂRESİ MEŞHUR MESELDİR
DÜNYADA GÖNÜL YÂRESİNE ÇÂRE BULUNMAZ

Şekil 20: Hicaz Şarkı “Dil Yâresini Andırarak Yâre Bulunmaz”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.21.2. Eserin Notasının Makamsal Analizi

Neva perdesiyle hicaz cümlesi kurmaya başlayan seyir 3. ölçüde dügahta hicaz çeşnili karar vermiştir. 4. ölçüde hüseyini çeşnili geçişlerle 5. ölçü içinde devam ederek dolapla dönmüştür yerinde hicaz çeşnili karar 1. ölçüde yer almaktadır. 13. ölçüde yeni cümleyle başlayan Hicaz makamı 14. ölçüde tiz çargah perdesine vurgu yaparak 15. ölçüde nevada rast çeşnili asma kalış yapmıştır. 16. ölçüde hüseyinde uşşak asma kalış göstererek 17. ölçüde hüseyinde hicaz asma kalış göstererek 18. ölçüde yerinde hicaz beşli çeşnisiyle karar etmiştir. 19. 20.ölçülerde hicaz ezgilerinden kurulu pasajlarda nevada buselikli asma kalış yapılmıştır. 21 ve 22. ölçülerde Hicaz makamı seslerinden yeni bir cümle kurularak dügahta hicaz beşlisiyle karar verilmiştir. Hicaz makamı tamamlanmıştır.

2.21.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz makamı “Dil Yâresini Andırarak Yâre Bulunmaz” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Şah nısfıyesi ney akordunda çargah perdesinde icra edilmektedir. 3.ölçüdeki “an” hecesinde trill yapılarak notasyonun dışında icra yapılmıştır. 4.ölçüdeki eviçle başlayan onaltılık dört nota yerine gerdaniye perdesinden hüseyini perdesine kadar glissandoyla inici icra duyulmaktadır. 10. ölçüdeki “lun” hecesi farklı tartımlar ve perdelerde icra edilmektedir. Taş plaktan dinlenip analiz yapılan eserde nota ve icra arasında hafif farklılıklar bulunmaktadır.

2.22. Hicaz Uzzâl Şarkı “Sislendi Hava Tarf-ı Çemenzârı Nem Aldı”

2.22.1. Eserin Notası

HİCAZ UZZAL ŞARKI
Sislendi Hava Tarf-ı Çemenzârı Nem Aldı

Curcuna Beste: Rifat Bey
Güfte: Kenan Bey

SİS LEN Dİ HA VA TAR FI ÇE MEN ZA RI NE MAL
BİR GÜN SE Nİ EL BET TE E DER VA SI LI CA

1. 2. 5 9 12 16 19 22

Dİ SAZ DI SAZ BÜL BÜL YU VA DAN
NAN NAN GÜL ZA RI MU HAB
HER A HI SE HER
HEN GÂ MI GÜ LE

UÇ TU GÜ LİS TA Nİ GA MAL Dİ SAZ
BET TE Yİ NE ŞEN LİK A ZAL Dİ

2. GAH İ LE BU HA Lİ PE Rİ ŞAN
NÜ Şİ MÜ LE ŞUN DA NE KAL Dİ

Dİ SAZ BAĞ LAR BO ZU LUP BEZ Mİ VE FÂ
Dİ BAK BÜL BÜ LE SAB REY LE GÖ NÜL

ŞAN Dİ

1. 2. 16 19 22

ŞEK Lİ NE GİR Dİ SAZ Dİ SAZ
EY LE ME EF GAN GAN

ARANAĞME

Dİ SAZ GAN ARANAĞME

1. 2. 22

SİSLENDİ HAVÂ TARF-I ÇEMENZÂRI NEM KALDI
BÜLBÜL YUVADAN UÇTU GÜLİSTAN-I GAM KALDI
BAĞLAR BOZULUP BEZM-İ VEFÂ ŞEKLİNE GİRDİ
GÜLZÂR-I MUHABETTE YİNE ŞENLİK AZALDI

BİR GÜN SENİ ELBETTE EDER VASIL-I CANAN
HER AH-I SEHERGÂH İLE BU HAL-İ PERİŞAN
BAK BÜLBÜLE SABREYLE GÖNÜL EYLEME EFGÂN
HENGÂM-I GÜLE NÜŞ-İ MÜLE ŞUNDA NE KALDI

TARF: TARAF
ÇEMENZÂR: ÇEMENLİK
BEZM: MECLİS
SEHERGÂH: SEHER VAKTİ
EFGÂN: FERYAT
HENGÂM: VAKİT
NÜŞ: İÇME
MÜL: İÇKİ
MUHABBET: SEVGİ

Şekil 21: Hicaz Uzzâl Şarkı “Sislendi Hava Tarf-ı Çemenzârı Nem Aldı”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.22.2. Eserin Makamsal Analizi

Neva perdesiyle seyre başlayan cümle 2. ölçüde nim hicaz perdesinde asma karar ederek 5. ölçüde yerinde hicaz beşlisiyle karar vermiştir. 7. ölçüde eviçte segâh hüseynide kürdi asma kalış göstermiştir. Hicaz makamı devam eden cümle 10 ve 11. ölçülerde yerinde hicaz çeşnili karar vermiştir. 12. ölçüde eviçte segah asma kalışı gösterilerek eviç perdesi vurgulanmıştır. Hicaz makamı ezgileriyle devam eden seyir 17. ölçü içerisinde hüseynide hüseyni asma kalışını göstermiştir. 19. ölçüde aranağmeye geçen dolap dügahta hicaz çeşnili kalış yapmaktadır. 20. ölçüde hüseynide eviçte segah asma karar gösterilmiştir. 21. ölçüde hüseyni perdesinde asma kalış yapılmaktadır. 22. ölçüde dik kürdi perdesinde asma karar vererek 24. ölçüde yerinde hicaz dörtlüsüyle karar vererek Hicaz makamını tamamlamıştır.

2.22.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicaz Uzzal makamı “Sislendi Hava Tarf-I Çemenzârı Nem Aldı” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda düga perdesinde icra edilmektedir. İlk ölçüde neva perdesini hüseyni perdesine çarpma yaptırarak başlayan icra 4. ölçüde “rı” hecesi gerdaniye perdesi yerine tiz çargah perdesi kullanılarak glissandoyla inici seyir göstermiştir. 13. ölçüde “bağ” hecesi nevanın acem perdesine bağlı şekilde legato tekniğiyle geçiş yapılmıştır.

2.23. Hicazkâr Şarkı “Bahar Geldi Gül Açıldı Aşka Geldi Bülbul Şimdi”

2.23.1. Eserin Notası

HİCAZKÂR ŞARKI

Curcuna Bahar Geldi Gül Açıldı Aşka Geldi Bülbul Şimdi Söz-Müzik: Muhlis Sabahattin EZGİ

♩ = 200

SAZ

BA HAR GEL Dİ
ÇO BAN KI Zİ

GÜL A ÇIL DI AŞ KA GEL Dİ BÜL BÜL ŞİM Dİ
ÇO BAN KI Zİ SEN SİN DAĞ LA RİN YIL DI Zİ

SAZ YE ŞİL LEN Dİ BÜ TÜN DAĞ LAR
DUY DUK ÇA KA VAL SE Sİ Nİ

Çİ ÇEK LEN Dİ BAĞ LAR ŞİM Dİ SAZ
GEÇ MEZ YÜ RE ĞİM DEN Sİ Zİ

KU ZU ME LER KUŞ LAR Ö TER DE RE HA ZİN
GÖN LÜ MÜ VER DİM GÜ LE RA KİB OL MA

HA ZİN ÇAĞ LAR U ZAK TA BİR KA VAL AĞ LAR
SEN BÜL BÜ LE ÇO BAN KI Zİ ÇO BAN KI Zİ

AŞ KA GEL MİŞ ÇO BAN KI Zİ
SEN SİN DAĞ LA RİN YIL DI Zİ

BAHAR GELDİ GÜL AÇILDI AŞKA GELDİ BÜLBÜL ŞİMDİ
YEŞİLENDİ BÜTÜN DAĞLAR ÇİÇEKLENDİ BAHAR ŞİMDİ
KUZU MELER KUŞLAR ÖTER DERE HAZİN HAZİN ÇAĞLAR
UZAKTA BİR KAVAL AĞLAR AŞKA GELMİŞ ÇOBAN KIZI

ÇOBAN KIZI ÇOBAN KIZI SENSİN DAĞLARIN YILDIZI
DUYDUKÇA KAVAL SESİNİ GEÇMEZ YÜREĞİMDEN SIZI
GÖNLÜMÜ VERDİM BİR GÜLE RAKİB OLMA SEN BÜLBÜLE
ÇOBAN KIZI ÇOBAN KIZI SENSİN DAĞLARIN YILDIZI

Şekil 22: Hicazkâr Şarkı “Bahar Geldi Gül Açıldı Aşka Geldi Bülbul Şimdi”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.23.2. Eserin Makamsal Analizi

Rast perdesinden seyre başlayan ezgi 2. ölçüde segâh perdesinde asma karar edilmiştir. 4. ölçüde gerdaniye perdesine vurgu yapan ezgi devam ederek 7.ölçünün sonunda hüzzam çeşnisiyle 8. ölçüde segah perdesinde asma karar etmiştir.12. ölçüde nevada hümâyûn dizisiyle hisâr perdesinde asma kalış yapılmıştır 14. ölçüde segah perdesinde asma kalış yapılarak rast perdesinde hicaz çeşnili asma karar edilmiştir. 15. ölçüde Suzinak makam dizisi gösterilerek çıkıcı bir seyirle tiz perdelere genişleyen cümle nevada hümayun dizilerini kullanarak asma kalış göstermiştir.24. ölçüde neva perdesiyle asma kalış gösterilerek 25. ölçüde rastta hicaz çeşnili kalış göstermektedir.15.ölçüde segah perdesi asma karar olarak gösterilerek devam eden cümle 28. ölçüde yerinde hicaz çeşnili karar vererek Hicazkâr makamını tamamlamıştır.

2.23.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicazkâr Makamı “Bahar Geldi Gül Açıldı Aşka Geldi Bülbül Şimdi” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk ney akordunda rast perdesinde icra edilmektedir. 21.ve 22.ölçülerde son perdelerinde puandorg yapılmaktadır. Şarkı notaya bağlı kalınarak icra edilmiştir. Notasyon dışında bir icra yapılmamaktadır.

2.24. Hicazkâr Şarkı “Bûlbûl Gibi Pür Oldu Cihan”

2.24.1. Eserin Notası

HİCAZKÂR YÜRÜK SEMÂÎ
Bûlbûl Gibi Pür Oldu Cihan Nağmelerinden Beste: Zekâî Dede

Yürük Semâî

BÜL BÜL Gİ Bİ PÜR OL DU Cİ HAN
BÛ Yİ VE FA GÖR ME DİM OL
KİS TER O LUR ÇER Hİ KE Mİ
4 NAĞ ME LE RİM DEN
VERD İ TE RİM DEN
NE ŞE RE RİM DEN
7 NAĞ ME LE RİM DEN SAZ GEL SER Vİ RE VAN
VERD İ TE RİM DEN
NE ŞE RE RİM DEN
10 SAZ GEL GON CA DE HAN
12 SAZ GEL KA ŞI KE MAN
14 KE MAN KE MAN KE MAN A MAN GEL HİÇ
1. SON
17 2. GEL NERM EY LE YE MEZ SENG İ DİL İ

20
YA Rİ E ĞER Çİ

23
YA Rİ E ĞER Çİ SAZ GEL SER Vİ RE VAN

26
SAZ GEL GON CA DE HAN

28
SAZ GEL KA ŞI KE MAN

30
KE MAN KE MAN KE MAN A MAN GEL HÂ

BÜLBÜL GİBİ PÜR OLDU CİHAN NAĞMELERİMDEN
 HİÇ BÜY-İ VEFÂ GÖRMEDİM OL VERD-İ TERİMDEN
 NERM EYLEYEMEZ SENG-İ DİL-İ YÂR-İ EĞERÇİ
 HÂKİSTER OLUR ÇERH-İ KEMİNE ŞERERİMDEN

Şekil 23: Hicazkâr Şarkı “Bülbül Gibi Pür Oldu Cihan”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.24.2. Makamsal Analizi

Eviç perdesinden seyre başlayan cümle 2. ölçüde gerdaniyede buselik çeşnişiyle asma karar edilmiştir. Devam eden cümle 5. ölçüde neva perdesine düşerek güçlü perdesi vurgulanmıştır. 9. ölçüde nevada kürdi çeşnili asma kalış yapılmıştır. 10. ölçüde nevada kürdi asma kalışı gösterilmeye devam ederek 11. ölçüden 13. ölçüye kadar rastta acemli uzzal dizisi gösterilerek karar edilmiştir. 14. ölçüden 16. ölçüye kadar yerinde Hicâzkar makamı dizisi sesleri kullanılarak karar edilmiştir. 17. ve 18. ölçüde rastta hicaz beşlisi çeşnişi gösterilmektedir. 19. ölçüyle başlayan Hicâzkar makam seslerinden oluşan dizi güçlü perdesi olan neveyi vurgulayarak 25. ölçüde nevada kürdi çeşnili asma karar etmiştir. 26. ölçüyle nevada kürdi seslerini kullanarak eviç perdesi vurgulanmıştır. 27. ölçüden 29. ölçüye kadar rastta hicaz beşlisi, çargâhta buselik beşlisinden oluşan rast'da hümayun dizisiyle karar etmiştir. 30. ölçüden 31. ölçüye kadar Hicâzkar Makamı seslerini kullanılarak yerinde hicaz çeşnili karar vererek Hicazkâr makamını tamamlamıştır.

2.24.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicazkâr makamı “Bülbül Gibi Pür Oldu Cihan” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perdesinde icra edilmektedir. 4. ölçüde “rim” hecesinde trill yapılmaktadır. 8. ölçüde neva perdesindeki “gel” hecesi eviç perdesine glissandoyla geçilerek icra edilmektedir. 10. ölçüdeki “gel” hecesi yine aynı icra tekniği uygulanmıştır. 15. ölçüde gerdaniye perdesindeki “ke” ile başlayan keman kelimesi çargâh perdesine kadar glissandoyla icra edilmektedir. 18. ölçüde çargah perdesi neva perdesine çarpma yapılarak geçilmiştir. 2. güfte icra edilirken ölçü içerisindeki icralar aynen tekrarlanarak şarkı sonlandırılmaktadır.

2.25. Hicazkâr Şarkı “Gönlüme Bir Tıflı Dilbâz”

2.25.1. Eserin Notası

HİCÂZKAR ŞARKI
Gönlümü Bir Tıflı Dilbâz Eyledi Kendine Hem-râz

Tâhir Ağa
Güfte: Enderûni Vasıf

Türk Aksağı

GÖN LÜ MÜ BİR TIF LI DİL BAZ EY LE
CİL VE Lİ ÇEŞ Mİ Sİ YÂ HI CA NA

Dİ KEN Dİ NE HEM RAZ MİS Lİ YOK BİR
İŞ LER HER Nİ GÂ HI KİM SE NİN YOK

ŞÜ Hİ MÜM TAZ HÜS NÜ SER TA BE KA
İŞ Tİ BÂ HI HÜS NÜ SER TA BE KA

DEM NAZ AM MAN AM MAN KAŞ KAR KE MAN
DEM NAZ

HÜS NÜ SER TA BE KA DEM NAZ

ARANAĞME

GÖNLÜMÜ BİR TIFLI DİLBÂZ
EYLEDİ KENDİNE HEM-RÂZ
MİSLİ YOK BİR ŞÜH-İ MÜMTÂZ
HÜSNÜ SER-TÂ-BE-KADEM NÂZ

CİLVELİ ÇEŞM-İ SİYÂHİ
CÂNA İŞLER HER NİGÂHİ
KİMSENİN YOK İŞTİBÂHİ
HÜSNÜ SER-TÂ-BE-KADEM NÂZ

VÂSİF OL ŞÜH-İ HOŞ-ÂVÂZ
NÂLE ETDİ NÂ'YE DEM-NÂZ
VÂR İSE MÂNENDİ PEK AZ
HÜSNÜ SER-TÂ-BE-KADEM NÂZ

Şekil 24: Hicazkâr Şarkı “Gönlüme Bir Tıflı Dilbâz”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.25.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesiyle seyre başlayan cümle nevada hümayun dizisini göstererek çargah perdesine düşerek Nikriz makamını göstermiştir. 3. ve 4.ölçüde Nevada hicaz çeşnili devam eden cümle 8. ölçüde segahta hüzzam çeşnili kalış yapmıştır.9.ölçüde hüzzam çeşnili başlangıç yapan yeni cümle gerdaniye perdesinde ardına hisar perdesinde asma kalışlar yaparak 14. ölçüde yerinde hicazlı kalış yapmıştır.16. ölçüde cümleyi bitiren yerinde tekrardan hicaz çeşnili kalış yapılmıştır.17. ölçüden 24. ölçüye kadar olan cümle içerisinde Hicazkâr makamının karakteristik asma kalışları yapılarak yerinde hicaz çeşnili karar verilmiştir. 25. ölçüden 32. ölçüye kadar olan aranağme bölümü Hicazkâr makamı dizilerinden oluşarak yerinde hicaz çeşnili karar vererek Hicazkâr makamını tamamlamıştır.

2.25.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicazkâr makamı “Gönlüme Bir Tıflı Dilbâz” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk ney akordunda rast perdesinde icra etmektedir. İlk ölçüde dik kürdi perdesindeki “lü” hecesinden 2. ölçüdeki çargâh perdesine kadar glissandoyla icra edilmektedir. 5. ölçüde neva perdesindeki “ey” hecesi tiz çargah perdesine legato tekniği uygulanmaktadır. 12. ölçüde sünbüle perdesindeki “müm” hecesinde trill yapılmaktadır.17.ölçüde piano nüans ile başlanan icra röprizle döndükten sonra forte nüansla bir oktav tiz perdelerden icra edilerek sonlandırılmıştır.

2.26. Hicazkâr Şarkı “Mâni Oluyor Halimi Takrire Hicabım”

2.26.1. Eserin Notası

HÎCÂZKAR ŞARKI
Mani Oluyor Hâlimi Takrire Hicâbım Tatyos

Curcuna

MA NÎ O LU YOR HA LÎ MÎ TAK
RÎ RE HÎ GA BIM SAZ
BIM SAZ ÜZ ME YE TÎ ŞİR
ÜZ ME FÎ RA KIN LA HA RA BIM SAZ
ÜZ ME YE TÎ ŞİR ÜZ ME FÎ RA
KIN LA HA RA BIM
MAH VOL DU SÜ KÜ
NUM BE NÎ TERK EY LÎ DÎ HA
BIM BIM

MÂNÎ OLUYOR HÂLİMÎ TAKRÎRE HÎCÂBİM
ÜZME YETİŞİR ÜZME FİRÂKINLA HARÂBİM
MAHVULDÜ SÜKUNUM BENÎ TERKEYLEDİ HÂBİM

Şekil 25: Hicazkâr Şarkı “Mâni Oluyor Halimi Takrire Hicabım”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.26.2. Eserin Makamsal Analizi

Eviç perdesinden seyre başlayan cümle gerdaniye perdesini güçlü tutarak 5. ölçüde çargahta nikriz çeşnili asma kalış göstermiştir. 6. ölçüyle yeni cümleye başlayan seyir çargah perdesini vurgulayarak 11. ölçüde çargahta nikriz çeşnili asma kalış göstererek devam etmiştir. 12. ölçüyle devam eden cümle 15. ölçüde segahta hüzzam çeşnili kalış yaparak 16. ölçüde yerinde hicaz çeşnili cümlesini tamamlamıştır. 16. ölçüde dik hisarda segah çeşnili duyum hissedilmektedir. 19. ölçüde dik hisarda segah çeşnili asma karar verilmiştir. 20. ölçüde eviçte zirgüleli hicaz çeşnisiyle devam eden cümle 21. ölçüde hisarda müstear çeşnili asma karar göstermektedir. Hisarda kürdi asma kalış göstererek hisar perdesi vurgulanmış ve hisar üzerinde asma kalışlar devam ederek 23. ölçüde rastta Suzinak makamı çeşnili kalış göstermektedir. 24. ölçüden 31. ölçüye kadar Hicazkâr makamının karakteristik asma kalışlarıyla kurulan cümle yerinde hicaz çeşnisiyle karar ederek Hicazkâr makamını tamamlamıştır.

2.26.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicazkâr makamı “Mâni Oluyor Halimi Takrire Hicabım” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perdesinde icra etmiştir. 1. ölçüdeki “ni” hecesindeki sekizlik noktalı gerdaniye perdesi ve onaltılık acem tartımı farklı icra edilmektedir. İcrada sırasıyla onaltılık gerdaniye, şehnaz, gerdaniye, acem olarak icra edilmektedir. 7. ölçüde tiz segâh perdesinden inici olarak gerdaniye perdesine glissando tekniği uygulanmıştır. Şarkı son 2 ölçüde ritardando yapılarak sonlandırılmıştır.

2.27. Hicazkâr Şarkı “Riyasız Çeşm-i Ahuyu Semendir”

2.27.1. Eserin Notası

HİCAZKAR ŞARKI
Riyasız Çeşm-i Ahuyu Severdim

Civan Ağa

Düyek+Curcuna

Rİ YÂ SİZ ÇEŞ Mİ A HU YU SE VER

DİM SAZ DEM Â DEM NÂ ZÜ İS TİĞ NA

ÇE KER DİM SAZ

DİM SAZ SA FA YI MEC

Lİ S, VAS LIN Dİ LER

DİM SAZ DİM SAZ A MAN DER Â

Hİ LE FER YÂD E DER

DİM SAZ DİM

ME ĞER PEK Bİ VE FA İ MİŞ O DİL

BER BER NE LER ÇEK Dİ

E LİN DEN HAS TA DİL LER

NE LER ÇEK Dİ E LİN DEN HAS

TA DİL LER ARANAĞME

RİYASIZ ÇEŞMİ ÂHUYU SEVERDİM
 DEMADEM NAZİ İSTİĞNÂ ÇEKERDİM
 SAFÂYI MECLİŞİ VASFİN DİLERDİM
 AMAN DER AH İLE FERYÂD EDERDİM
 MEĞER PEK Bİ VEFA İMİŞ O DİLBER
 NELER ÇEKTİ ELİNDEN HASTA DİLLER

Şekil 26: Hicazkâr Şarkı “Riyasız Çeşm-i Ahuyu Semendir”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.27.2. Eserin Makamsal Analizi

Eviç perdesiyle seyire başlayan cümle nevada hicaz çeşnili asma kalış göstermiştir. 5. ölçüyle yeni bir cümleye başlayan seyir 7. ölçüde çargah perdesinde nikriz çeşnili asma kalış yapmıştır. Devam eden cümle 9. ölçü içerisinde yerinde hicaz dörtlüsüyle karar vermiştir. 10. ölçü ile başlayan yeni cümle, 11. ölçüde nevada hüseyini beşlisiyle asma karar ederek tekrar hüseyini beşlisiyle 14. ölçüde asma karar ederek cümlesini tamamlamıştır. 15. ölçüyle Hicazkâr makamına ait karakteristik asma kalışlar yaparak 19. ölçüde yerinde hicaz çeşnili karar vermiştir. 20. ölçüde nevada uşşak dörtlüsüyle başlayan seyir 23. ölçüde uşşak çeşnili asma karar vermiştir. 25. ölçüden başlayan yeni cümle, 28. ölçüde nevada uşşak çeşnili asma karar göstermiştir. 29. ölçüde Hicazkâr makamı dizisi seslerini kullanarak devam eden dizi 32. ölçüde yerinde hicaz çeşnili asma karar vermiştir. 33. ölçüde Hicazkâr Makamı karakteristik dizi seslerinden oluşan diatonik ve atlamalı pasaj geçitlerinden oluşmuş cümle 40. ölçüde rast perdesinde hicaz beşli çeşnisiyle karar vererek Hicazkâr Makamını tamamlamıştır.

2.27.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicazkâr makamı “Rıyasız Çeşm-i Ahuyu Semendir” şarkısını Türk Müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perdesinde icra etmektedir. 5. ölçüdeki noktalı gerdaniye perdesinde ve onaltılık eviç notası tartımı farklı icra edilmiştir. Sırasıyla onaltılık gerdaniye, eviç, gerdaniye, şehnaz, gerdaniye tartımı kullanılmıştır. 6. ölçüde “na” hecesi tartım notasyondan farklı bir dörtlük çargah perdesiyle seslendirilmiştir. 12. ölçüde “ler” hecesi hüseyini perdesinde trill yapılmaktadır. 16. ölçüde acem perdesindeki “hi” hecesinden neva perdesine kadar glissandoyla icra edilerek “yad” hecesi bir dörtlük çargah perdesi olarak seslendirilmiştir. Perdelerde glissando teknikleri uygulanarak 30. ölçüde “has” hecesi 1 dörtlük çargâh perdesinde icra edilmektedir. 32. ölçüde ritardando yapılarak icra sonlandırılmaktadır.

2.28. Hicazkâr Şarkı “Sana N'oldu Gönül Şâd Olmuyorsun”

2.28.1. Eserin Notası

HİCAZKÂR ŞARKI
Sana Noldu Gönül Şâd Olmuyorsun
Müzik: Lâvtacı Lütî Bey

Curcuna

SA NA NOL

DU GÖ NÜL ŞAD OL MU YOR SUN

SAZ SAZ BU DER DÜ GAM

DA Â ZÂD OL MU YOR SUN

SAZ SAZ HA RÂB OL

DUN DA Â BÂD OL MU YOR SUN

SAZ SAZ

ŞANA N'OLDU GÖNÜL ŞÂD OLMUYORSUN
BU DERE Ü GAMDAN ÂZÂD OLMUYORSUN
HARÂB OLDUN DA ÂBÂD OLMUYORSUN
BU DERE Ü GAMDAN ÂZÂD OLMUYORSUN

Şekil 27: Hicazkâr Şarkı “Sana N'oldu Gönül Şâd Olmuyorsun”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.28.2. Eserin Makamsal Analizi

Rast perdesiyle seyire başlayan cümle Hicazkâr makamının karakteristik asma karar ve dizi sesleri üzerinden güçlü perdesini vurgulayarak 6. ölçüde rastta hicazlı tam kalış göstermektedir. Devam eden cümle kısa bir ezgiyle tekrardan 8. ölçüde yerinde hicaz çeşnili kalış yapmaktadır. 9. ölçüyle eviç perdesiyle başlayan yeni cümle Hicazkâr makamının karakteristik sesleri üzerinden 10. ölçüde rast perdesinde karar ederek 12. ölçüde çıkıcı bir seyirle gerdaniye perdesinde asma kalış göstermiştir. Devam eden cümle 13. ölçüde rastta hicazlı çeşniyle tamamlanarak karar edilmiştir. 15. ölçüde çargah perdesiyle yeni bir cümle kurmaya başlayan seyir 18. ölçüde rastta hicaz çeşnili kalış sergilemiştir. 21. ölçü ile başlayan seyirde, 22. ölçüde Hicazkâr makamının kullanmış olduğu segah perdesinde asma kalış yaparak rast perdesinde karar verilmiştir. Devamında gelen hicazkâr seyir 24. ölçüde gerdaniye perdesinde asma karar yaparak 2. Dolaptaki senyo ile şarkı yerinde hicaz çeşnili karar vererek Hicazkâr makamını tamamlamıştır.

2.28.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hicazkâr makamı “Sana N'oldu Gönül Şâd Olmuyorsun” şarkısı Türk müziğindeki ses sistemine göre; Müstahsen Ney akordunda ırak perdesinde icra etmiştir. 10. ölçüde segâh perdesindeki “du” hecesini düğah perdesine glissando ile icra etmektedir. 21. ölçüde “ol” üçlemesinden sonra gelen neva perdesi pestleştirilerek hicaz perdesi kullanılmıştır. 18. ölçüde icranın son ölçüsü olup bir oktav tizden seslendirilerek sonlanmıştır.

2.29. Hisar-Bûselik Şarkı “Dök Zülfünü Meydana Gel”

2.29.1. Eserin Notası

HİSARBUSELİK
Dök Zülfünü Meydana Gel
Tanburi Mustafa Çavuş

Raks Aksağı

The musical score is written in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a time signature of 8/8. It consists of 22 measures. The melody is accompanied by a tanburi. The lyrics are written below the notes. The score includes a repeat sign at measure 7 and a final double bar line at measure 22.

MEY DA NA GEL SÜR A TI NI FE ZA NA GEL
AL DAY RE Nİ HEN GA MA GEL BÜLBÜL SE NİN
GÜL ŞEN SE NİN YAR
YAR AM MAN A MAN A ŞI KI NAM
HAY Lİ ZA MAN DİL MUN TA ZİR
TEŞ Rİ Fİ NE GEL AM MAN A MAN

DÖK ZÜLFÜNÜ MEYDÂNA GEL
SÜR ATINI FEZÂNA GEL
AY DAYRENİ HENGÂMA GEL

VERDİN CEVAP ÜNVAN İLE
YAKTIN SİNEM SUZÂN İLE
MÜŞTAK SANA BİN CÂN İLE

KESTİN Mİ TAVRI ÜLFETİ
KIRDIN MI CÂMI SOHBETİ
ÇEKTİRME BÂRİ FİRKATİ

BÜLBÜL SENİN GÜLŞEN SENİN
AŞIKINAM HAYLİ ZAMAN
DİL MUNTAZİR TEŞRİFİNE
GEL AMMAN AMAN...

BÜLBÜL SENİN...

BÜLBÜL SENİN...

Şekil 28: Hisar-Bûselik Şarkı “Dök Zülfünü Meydana Gel”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.29.2. Eserin Makamsal Analizi

Hüseyini perdesiyle seyire başlayan cümle 1.ölçüde gerdaniye perdesinde uşşaklı çeşniyle asma kalışla giriş yapmaktadır.2. ölçüde acemde buselik çeşnili asma karar vererek 4. ölçüde çargah perdesinde çargah çeşnili asma karar verilmiştir.6. ölçüde Rastta çargahlı asma karar vererek 7 ve 8. ölçü içerisindeki, seyirle dügahta buselik çeşnili karar verilmiştir.9. ölçüde dügahta nikriz çeşnili asma karar vererek 12. ölçüde buselik perdesinde asma karar verilmiştir. 13 ölçüde gerdaniye perdesi vurgulanarak 14. ölçüde hüseyinde uşşak çeşnili asma kalış yapılmıştır. 15. ölçüde hüseyinde hicaz çeşnili asma karar gösterilerek 16. ölçüde çargah perdesinde asma karar verilmiştir. 17. ölçüde dik acem perdesi vurgulanarak çargah perdesinde asma karar verilmiştir. 18. ölçüden 20. ölçüye kadar olan ölçü içerisinde dügâhta neveser dizisinden perdeler kullanılarak dügahta nikrizli kalışı yapılmaktadır.21. ölçüde neva perdesiyle kullanım başlayarak 23. ölçüye kadar Hisar Buselik makam dizileri kullanılmıştır. Dügâhta buselikli karar edilerek Hisar-Bûselik makamı tamamlanmıştır.

2.29.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hisar-Bûselik makamı “Dök Zülfünü Meydana Gel” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda rast perdesinde icra etmektedir. 10. ölçüde dik acem perdesindeki “gel” hecesinde vibrato yapmaktadır. 13. ölçüde çargah perdesinden gerdaniye perdesine legato tekniği uygulanmıştır. 17.ölçüdeki dik acem perdesinde trill yapmaktadır. Şarkının diğer güfteleri seslendirildikten sonra 22 ve 23. ölçüde ritardando yapılarak bir oktav tiz seslerden icra sonlandırılmıştır.

2.30. Hisar-Bûselik Şarkı “Yandım Deminden Ağyar Elinden”

2.30.1. Eserin Notası

HİSARBUSELİK
Yandım Deminden

Denizli Oğlu Ali Bey

Aksak

YAN DIM DE MİN DEN AĞ YAR

E LİN DEN ZA LİM Dİ LİN DEN AĞ YAR

E LİN DEN E LİN DEN O YAR

LA SOH BET CA Nİ MA MİN NET DÜ ŞER

Mİ FIR SAT AĞ YAR E LİN DEN

E LİN DEN ARANAĞME

1. 2.

YANDIM DEMİNDEN AĞYAR ELİNDEN
ZALİM DİLİNDEN AĞYAR ELİNDEN
O YARLA ŞOHBET CANIMA MİNNET
DÜŞER Mİ FIRSAT AĞYAR ELİNDEN

BİLMEM NİDEYİM FERYAT EDEYİM
KAÇIP GİDEYİM AĞYAR ELİNDEN
SUBHA DEK ZÂRİM ÂH ETMEK KÂRİM
YAMANDIR HÂLİM AĞYAR ELİNDEN

Şekil 29: Hisar-Bûselik Şarkı “Yandım Deminden Ağyar Elinden”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.30.2. Eserin Makamsal Analizi

Hüseyini perdesiyle seyire başlayan cümle 2. ölçüde dügahta neveser dizisini göstererek 4. ölçüde güçlüsü muhayyer perdesini vurgulamıştır. 5. ölçüde başlayan cümle 9. ölçüde dügahta neveser dizisini göstererek karar etmiştir. 10. ölçüden 13. ölçüye kadar olan bölüm 1. ve 4. ölçüyle benzer cümle tekrarıdır. 14. ölçüden 16. ölçüye kadar olan bölüm 5.6 ve 7. ölçülerle benzerlik göstermektedir. 18. ölçüde dügah perdesinde karar vererek aranağme bölümüyle 20. ölçüde dügahta nikriz beşlisiyle karar vermiştir. Devamında gelen cümlede 22. ölçüde hüseyinde hicaz çeşnili genişlemeye birlikte hüseyini perdesinde asma karar vermiştir. 23 ölçüden 31. ölçüye kadar olan bölümde Hisar Buselik makamı karakteristik asma kalışları ve perdeleriyle cümle kurarak yerinde buselik çeşnili karar verilerek Hisar-Bûselik makamı tamamlanmıştır.

2.30.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hisar-Bûselik makamı “Yandım Deminden Ağyar Elinden” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda rast perdesinde icra etmektedir. Hüseyini perdesindeki “yan” hecesi tiz çargah perdesine legato ile icra edilerek tiz çargahta inici şekilde acem perdesine kadar glissandoyla icra edilmektedir. Aynı teknik 3.ve 4. ölçüde de uygulanmıştır. Diğer güfteler seslendirildikten sonra 18. ölçüde 1 oktav tiz perdelerden icra sonlandırılmıştır.

2.31. Hüseyinî Şarkı “Hicran Oku Sinem Deler Olmaktadır Halim Beter”

2.31.1. Eserin Notası

HÜSEYNÎ ŞARKI
Hicrân Oku Sinem Deler

Müzik: Şevki Bey
Söz: Mehmet Sâdi Bey

♩ = 140
Türk Aksağı

HİC RÂN O KU Sİ NEM DE LER
BEN Â Şİ KİM Bİ İŞ Tİ BAH

HİC RÂN O KU Sİ NEM DE LER SAZ
BEN Â Şİ KİM Bİ İŞ Tİ BAH

OL MAK TA DIR HÂ LİM BE TER
AŞ KİM O NA OL DU GÜ VÂH

OL MAK TA DIR HÂ LİM BE TER SAZ
AŞ KİM OL DU O NA GÜ VÂH

BU İF Tİ RÂK AR TİK YE TER
RAHM ET ME MEK GÂ YET GÜ NÂH

BU İF Tİ RÂK AR TİK YE TER SAZ
RAHM ET ME MEK GÂ YET GÜ NÂH

İN SÂ FA GEL 1. EY Şİ VE GER

2. BİR GÜN O LUR ÇA ĞIN GE ÇER SAZ

SON

33. ÇA ĞIN GE ÇER ARANAĞME

38.

HİCRÂN OKU SİNEM DELER
OLMAKTADIR HÂLİM BETER
BU İFTİRÂK ARTIK YETER

NAKARAT
İNSAFA GEL EY ŞİVEĞER
BİR GÜN OLUR ÇAĞIN GEÇER

BEN ÂŞIKIM Bİ-İŞTİBÂH
AŞKIM ONA OLDU GÜVÂH
RAHM ETMEMEK GÂYET GÜNÂH

Şekil 30: Hüseyinî Şarkı “Hicran Oku Sinem Deler Olmaktadır Halim Beter”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.31.2. Eserin Makamsal Analizi

Düga perdesinden seyire başlayan cümle Hüseyi makamının güçlüsü olan hüseyi perdesini vurgulayarak seyre başlamıştır. 1.2. ve 3 ölçü motif oluşturarak bu motif 5.6. ve 7.ölçüde benzer şekilde kullanılmıştır. 5.ölçüde dügahta hüseyi beşlisiyle karar vermiştir. 9. ölçüyle başlayan cümle 12. ölçüde segâhta eksik ferahnak beşlisi ile asma karar etmiştir. Devam eden ferahnâk çeşnili cümle 15. ölçüde dügahta uşşak çeşnili karar etmiştir.17.ölçüylemeyan bölümüne çıkan seyir 18. ölçüde hüseyinde hüseyi çeşnisiyle asma karar etmiştir.19 ve20 ölçüde nevada rast çeşnisiyle asma kalış yapmıştır. 21.22. ve 23. ölçüde hüseyinde kürdi dörtlü çeşnisiyle asma kalış yapmıştır. 25. ölçüyle başlayan cümle 28. ölçüde segâhta eksik ferahnak çeşnisiyle asma kalış yapmaktadır. Güftenin son cümlesi olan 29. ölçüyle başlayan ezgi 33.ölçüde dügahta necit hüseyinili karar vermiştir. 35.ölçüyle başlayan aranağme bölümü hüseyi perdesini vurgulayarak çargahta asma kalış göstermiş ardına dügahta hüseyi çeşnili karar verilerek Hüseyi makamı tamamlanmıştır.

2.31.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hüseyi makamı “Hicran Oku Sinem Deler Olmaktadır Halim Beter” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney’in akordunda rast perdesinde icra etmektedir. 2. ölçüdeki hüseyi perdesindeki “ku” hecesi muhayyer perdesine legato ile çarpma yaparak tekrar hüseyi perdesine geri dönmektedir.13. ölçüde hüseyi perdesindeki “ta” hecesi “da” şeklinde icra edilerek bazı hecelerin ya da kelimelerin icrada farklı seslendirildiği gözlemlenmiştir. 14. ölçüde acem perdesinden segah perdesine kadar glissandoyla icra edilmektedir.

2.32. HÜZZÂM ŞARKI “Bahar Oldu Beyim Evde Durulmaz”

2.32.1. Eserin Notası

HÜZZÂM ŞARKI

Türk Aksağı Bahar Oldu Beyim Evde Durulmaz Beste: Şeyh Ethem Efendi

♩ = 152

BA HAR OL DU BE YİM EV DE

1. 2. %

6 DU RUL MAZ MAZ BU MEV

11 SİM DE ÇE MEN ZA RE

16 DO YUL MAZ BU MEV SİM DE ÇE MEN

21 ZA RE DO YUL MAZ

26 GE ZER BÜL BÜL Gİ Bİ GÖN

1. 2. %

30 LÜM YO RUL MAZ MAZ

35 SAZ

39

BAHÂR OLDU BEYİM EVDE DURULMAZ
BU MEVSİMDE ÇEMENZÂRE DOYULMAZ
GEZER BÜLBÜL GİBİ GÖNLÜM YORULMAZ
BU MEVSİMDE ÇEMENZÂRE DOYULMAZ

Şekil 31: Hüzam Şarkı “Bahar Oldu Beyim Evde Durulmaz”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.32.2. Eserin Makamsal Analizi

Segâh perdesinden seyire başlayan cümle yerinde hüzzam beşlisi seslerini kullanarak 4.ölçüde Hüzzam makamının güçlüsü olan neva perdesinde asma kalış yapmıştır. Devam eden cümle Suzinak makamı dizisi üzerindeki perdeleri kullanarak 8. ölçüde yerinde Suzinak makamına geçki yapmıştır. 13. ölçüde nevada hicaz çeşnili asma kalış yapmıştır. Segâhta hüzzam çeşnili kalışlar sergileyerek 21. ölçüde rastta rast beşlisi ile asma karar vermiştir. 22. ölçüden 25. ölçüye kadar olan cümlede segahta eksik ferahnak beşlisiyle asma karar yapılmıştır. 26.ölçüden 29. ölçü arasında eviçte segah geçkisiyle tiz segahta segah çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 31. ölçü ile 34. ölçü arasında nevada hümayun dizisini göstererek asma karar vermiştir.38. ölçüde neva perdesi vurgulanarak hüzzam makamı karakterliktik seslerinden oluşan cümle yerinde hüzzam çeşnili karar vermiştir. Hüzzam makamı tamamlanmıştır.

2.32.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hüzzam makamı “Bahar Oldu Beyim Evde Durulmaz” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda segah perdesi kararında icra etmiştir. 3. ölçüde eviç perdesinden hisar perdesine glissando yapılmıştır. 4. ölçüde neva perdesi bir üst perde olan hisar perdesine çarpma yapmaktadır. 6.ölçüde muhayyer perdesinden neva perdesine kadar glissando ile inici seyir yapılmaktadır. 24.ölçüde “yul” hecesinde trill yapılmaktadır.

2.33. HÜZZAM ŞARKI “Bilmem Bu Gönülle Ben Nasıl Yaşayacağım”

2.33.1. Eserin Notası

HÜZZAM ŞARKI

Aksak Bilmem Bu Gönülle Ben Nasıl Yaşayacağım Beste: Osman Nihat Akın
Güfte: Necdet Atılğan

BİL MEM BU GÖ NÜL LE BEN NA

NA SİL YA ŞA YA CA ĞİM

1.

NA SİL YA ŞA YA CA ĞİM SAZ

2.

ĞİM SAZ O DA DA

ĞİM NE YA ZİK

GENÇ YA ŞİN DA SAZ

Kİ E LİN DE

BE NİM SE GEÇ Tİ ÇA

ŞİM Dİ BİR O YUN CA

ĞİM BE NİM SE

ŞİM Dİ BİR

GEÇ Tİ ÇA ĞİM AY RİL MAK

O YUN CA ĞİM

MÜM KÜN OL SA BI RA KIP

The image displays a musical score for a song in the Hüzzam style. The score is written on five staves, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes.

Staff 1 (Measures 21-23): KA ÇA CA ĞİM SAZ BI RA KIP

Staff 2 (Measures 24-26): KA ÇA CA

Staff 3 (Measures 27-29): ĞİM

Staff 4 (Measures 30-32):

Staff 5 (Measures 33-35):

Şekil 32: Hüzzam Şarkı “Bilmem Bu Gönülle Ben Nasıl Yaşayacağım”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.33.2. Eserin Makamsal Analizi

Çargâh perdesinden seyre başlayan cümle 2. ölçüde nevada hicaz dörtlüsüyle asma karar vermiştir. Devam eden cümle nevada hümayun dizisi çeşnileriyle asma kalış etmiştir.6. ölçüde yerinde hüzzam beşlisi ile karar vermiştir. 8. ölçü ile yeni cümleye başlayan seyir,10. ölçüde nevada hümayun dizisiyle asma karar vererek 11.ölçüde çargahta nikriz çeşnili asma karar vermiştir.12. ölçü ile 13. ölçü arasında çargahta segah çeşnili kalış göstererek devam eden cümle 16. ölçüde segahta segah çeşnili asma karar vermiştir. 18.ölçü ile devam eden cümle sünbüle perdesini vurgulayarak 22. ölçüde nevada hümayun dizisinin çeşnileriyle asma karar vermiştir.25. ölçüde cümleyi tamamlayarak yerinde hüzzam çeşnili karar vermiştir. 26. ölçüden 29. ölçüye kadar Hüzzam makamı karakteristik perdeleri kullanılarak yerinde hüzzam çeşnisiyle karar vererek Hüzzam makamını tamamlamıştır.

2.33.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hüzzam makamı “Bilmem Bu Gönülle Ben Nasıl Yaşayacağım” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda segâh perde kararında icra etmiştir. İlk ölçüdeki “bilmem” kelimesi staccato olarak icraya başlanmıştır. 2. ölçüdeki bir vuruşluk neva perdesi ve tekrar “na” hecesiyle başlayan notasyon staccato olarak icra edilmiştir. 5.ölçüde neva perdesinden eviç perdesine kadar glissando tekniği uygulanmaktadır. 9. ölçüde “şın” hecesi hisar perdesinde trill yapılmaktadır.21. ölçüde “ça” hecesinde trill yapılmaktadır.

2.34. Hüzam Şarkı “Değildi Böyle Evvel Tarzı Tavrın”

2.34.1. Eserin Notası

HÜZZAM ŞARKI
Değildi Böyle Evvel Tarzı Tavrın

Mahmut Celâleddin Paşa

Devr-i Hindî

DE ĞİL Dİ BÖY LE EV VEL TAR Zİ TAV

RİN SAZ OF OF

Bİ KA RAR OL DU SAZ TE GA FÜL GÖS
A ÇİL GÜL LER

TE RİŞ TEN İN Fİ Â LİN OF
Gİ Bİ EY VER Dİ NÂ ZİM OF

OF A Şİ KÂR OL DU SAZ
OF NEV BA HÂR OL DU

DU SAZ SON YE ŞİL LEN Dİ
DU

ÇE MEN ÇIK GEZ Kİ HEN GÂ

MI SAZ OF OF

ME SÂR OL DU SAZ

Şekil 33: Hüzam Şarkı “Değildi Böyle Evvel Tarzı Tavrın”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.34.2. Eserin Makamsal Analizi

Çargah perdesinden seyire başlayan cümle ilk ölçüde çargahta nikriz çeşnisi göstererek 2. ölçüde yerinde hüzzam çeşnili asma karar vermiştir. Devamındaki ölçülerde Hüzzam makamın güçlü perdesi olan neva perdesi vurgulanarak 5. ölçüde diğer güçlü sesi olan gerdaniye perdesi vurgulanmıştır. Gerdaniyede buselik çeşnili gösterimlerle devam eden cümle 8. ölçüde neva perdesinde asma kalış yaparak nevada hümayun dizisini hissettirmiştir. 9. ölçüyle yeni bir cümleye başlayan seyir Hüzzam makamının karakteristik asma kalışlarını göstererek 15. ölçüde yerinde hüzzam çeşnili karar vermiştir. 16. ölçüde sünbüle perdesinde segâh asma kalışı vurgulanarak 20. ölçüde eviçe segah asma kalışı yapılmıştır 21. ölçüde gerdaniyede buselik çeşnili asma karar verilmiştir. Devam eden cümle 24. ölçüde eviç perdesinde asma kalış göstermiştir. Senyoyla dönülerek segah perdesinde karar verilerek Hüzzam makamı tamamlanmıştır.

2.34.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hüzzam makamı “Değildi Böyle Evvel Tarzı Tavrın” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda segâh perde kararında icra etmiştir. 9. ölçüde eviç perdesindeki “göz” hecesi neva perdesine kadar glissando tekniği uygulanmıştır. 13. ölçüde hisar perdesindeki “of” hecesinde trill yapılmaktadır. 14. ölçüde gerdaniye perdesindeki “a” hecesiyle başlayan kelime çargah perdesine kadar glissando tekniğiyle uygulanmıştır. 23. ölçüde “of” hecesi eviç perdesinde trill yapılmaktadır. 25. ölçüde eviç perdesindeki “du” hecesinde vibrato tekniği uygulanmıştır. Senyoyla dönerek 15. ölçüde icrasını tamamlamıştır.

2.35. HÜZZAM TÜRKÜ “Deli Gönü Bir Dîbere Bağladım”

2.35.1. Eserin Notası

HÜZZAM TÜRKÜ
Deli Gönü Bir Dîbere Bağladım

Nim Sofyan

5 DE Lİ GÖN LÜ

9 BİR DİL BE RE BAĞ LA DIM BAĞ LA DIM

12 DÜ ŞÜN DÜK ÇE İ ÇİN İ ÇİN AĞ LA DIM AĞ LA DIM

16 AĞ LA DIM A MAN SAZ MAN SAZ NE DE DİM SE

20 KÂR ET ME DEİ AN LA DIM AN LA DIM

23 Cİ HAN DA Bİ LİR BE NİM DE SA NA YAN DI ĞİM YAN DI ĞİM

27 YAN DI ĞİM A MAN SAZ EL LE RİM KOY NUM DA GA RİP

31 KAL DI ĞİM KAL DI ĞİM KAL DI ĞİM A MAN

35 SU YA GİDER SU TES Tİ Sİ E LİN DE E LİN DE

39 AL LAR GİY MİŞ E TEK LE Rİ BE LİN DE BE LİN DE

43 BE LİN DE A MAN SAZ MAN SAZ BE NİM YA RİM

47 CÜM LE A LEM Dİ LİN DE Dİ LİN DE

DELİ GÖNLÜ BİR DİLBERE BAĞLADIM
DÜŞÜNDÜKÇE İÇİN İÇİN AĞLARIM
NE DEDİMSE KÂR ETMEDİ ANLADIM

CİHAN DA BİLİR BENİM DE SANA YANDIĞIM
ELLERİM KOYNUMDA GARİP KALDIĞIM

SUYA GİDER SU TESTİSİ ELİNDE
ALLAR GİYMIŞ ETEKLERİ BELİNDE
BENİM YÂRİM CÜMLE ÂLEM DİLİNDE

CİHAN DA BİLİR BENİM DE SANA YANDIĞI
ELLERİM KOYNUMDA GARİP KALDIĞIM

Şekil 34: Hüzam Türkü “Deli Gönü Bir Dilbere Bağladım”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.35.2. Eserin Makamsal Analizi

Neva perdesinden seyire başlayan cümle Hüzam makamı karakteristik asma kalışlarını göstererek yerinde hüzzam çeşnili karara yönelmiştir. 8. ölçüde segâh perdesiyle başlayan cümle yerinde basit suzinak dizisi göstererek 11. ölçüde nevada hicaz çeşnili asma kalış göstermiştir. 12. ölçüden 18. ölçüye kadar aranağme bölümüyle benzerlik göstermektedir. 19 ve 22.ölçü aralıkları 8 ve 11.aralığın benzeridir. 23-27 ölçü aralığı 1-5. ölçü aralığı ile benzerdir. 29.ölçü ile 34. ölçüye kadar yeni bir cümleye başlayan seyir segâhta segâh çeşnisiyle asma karar vermiştir. 39-45.ölçü aralığı, 8. ve 18. ölçü aralığıyla benzerdir. 46 ve 49. ölçü aralığı 35 ile 38. ölçü aralığıyla benzer şekilde seyretmektedir.

2.35.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hüzam makamı “Deli Gönlü Bir Dilbere Bağladım” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda düğah perde kararında icra edilmiştir. 9. ölçüde gerdaniye perdesindeki “be” hecesinde inici seyirle glissando yapılmaktadır. 14. ölçüde eviç perdesindeki “la” hecesinde trill yapılmaktadır. 15. ölçüde dik hisar perdesindeki “la” hecesinde de trill yapılmaktadır. Şarkının diğer güftelerinde de müzikal cümleler aynı olduğu için aynı icralar tekrarlanarak şarkı sonlandırılmıştır.

2.36. Hüzam Şarkı “Derman Aramam Derdime Göz Yaşımı Silmem”

2.36.1. Eserin Notası

HÜZZAM ŞARKI
Derman Aramam Derdime Gözyaşımı Silmem

Güfte: Nevres
Beste: Necmi Rızâ Ahıska

Sengin Semâi

DER MÂN A RA MAM DER Dİ ME GÖZ
YA ŞI MI SİL MEM
MEM Dİ VÂ NE Mİ
Â ŞIK MI NE YİN BEN DA Hİ BİL
MEM MEM
SEN DEN GE ÇE MEM A LEM E ĞER
DÜŞ MA NIM OL SA
SA ME BÛ RU NAM
ÖL SEN DE SE Nİ TERK E DE BİL
SON
MEM

DERMÂN ARAMAM DİRDİME GÖZYAŞIMI SİLMEM
DİVÂNE Mİ ÂŞIK Mİ NEYİM BEN DAHİ BİLMEM
SENDEN GEÇEMEM ÂLEM EĞER DÜŞMANIM OLSA
MECBÛRUNAM ÖLSEM DE SENİ TERK EDEBİLMEM

Şekil 35: Hüzam Şarkı “Derman Aramam Derdime Göz Yaşımı Silmem”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.36.2. Eserin Makamsal Analizi

Çargah perdesinden seyire başlayan cümle 1. ölçü içerisinde Hüzzam makamının güçlü perdesi olan neva perdesinde asma kalış göstermiştir. 2. ölçüde segahta hüzzam çeşnili kalış yapılmaktadır. 6. ölçüde meyan bölümüne çıkan seyir eviçte segâh asma kalışını göstermiştir. 7. ölçüde nevada hicaz dörtlüsüyle asma karar verilmiştir. 8. ölçüde Hüzzam makamının diğer güçlüsü olan gerdaniye perdesi vurgulanarak 9.ve 10. ölçülerde segahta segah çeşnili asma kara vermiştir. 11. ölçüde tiz segah perdesi vurgulanarak 12. ölçüde eviçte segah asma kalışı yapılmıştır. Devam eden cümle 14. ölçüde nevada hicaz çeşnili asma karar vermiştir. 16.ölçüde eviçte segâh asma kararı göstererek 17.ölçüde nevada hicazlı çeşniyle asma kalış göstererek 18. ölçüde gerdaniye perdesi vurgulanmıştır. 19.ölçüde segahta segah asma kalış yaparak Hüzzam makamını tamamlamıştır.

2.36.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hüzzam makamı “Derman Aramam Derdime Göz Yaşımı Silmem” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda segah perde kararında icra edilmiştir. 1.ölçüdeli neva perdesinde “mam” hecesinde vibrato tekniği kullanılmıştır. 6.ölçüde tiz çargâh perdesindeki “di” hecesinden inici seyirle dik hisar perdesine kadar glissando yapılmaktadır. 6. ölçüdeki eviç perdesindeki “mi” hecesinde vibrato tekniği kullanılmıştır. 16. ölçüde tiz çargah perdesinden muhayyer perdesine kadar glissandoyla inmiştir. 17. ölçüde muhayyer perdesindeki “öl” hecesinden hisar perdesine kadar glissando yapılmaktadır. 18. ve 19. ölçülerde ritardando yaparak şarkı bitirilmiştir.

2.37. Hüzam Şarkı “Hasta Kalbimde Yanan Derdi Niçin Anlamadın”

2.37.1. Eserin Notası

HÜZZAM ŞARKI

Curcuna Hasta Kalbimde Yanan Derdi Niçin Anlamadın Güfte: Mustafa Nafiz Irmak
Beste: Ali Rıza Bey

ARANAĞME

HAS TA KAL BİM DE YA NAN

DER Dİ Nİ ÇİN AN LA MA DİN

SE Nİ LEY

LA Dİ YE SEV DİM Dİ Sİ YAH

GÖZ LÜ KA DİN

MEYAN

HIÇ KI RAN GÖN LÜ ME

HÜS RA Nİ MA HIÇ AĞ LA MA

DİN

HASTA KALBİMDE YANAN DİRDİ NİÇİN ANLAMADIM
SENİ LEYLÂ DİYE SEVDİMDİ SİYAH GÖZLÜ KADIN
HIÇKIRAN GÖNLÜME, HÜSRANIMA, HIÇ AĞLAMADIN
SENİ LEYLÂ DİYE SEVDİMDİ SİYAH GÖZLÜ KADIN

Şekil 36: Hüzam Şarkı “Hasta Kalbimde Yanan Derdi Niçin Anlamadın”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.37.2. Eserin Makamsal Analizi

Segâh perdesinden seyire başlayan cümle Segâh makamının güçlüsü olan neva perdesini vurgulayarak 4. ölçüde eviç perdesini vurgulamıştır. İnici bir Segâh makamı karakteristik seyirle 8. ölçüde yerinde eksik segâh çeşnili karar vermiştir. 9. ölçü ile cümle kuran seyir 10. ölçüde segâhta segâh çeşnili asma kalış yapmıştır. Devam eden cümle Segâh makamı karakteristik asma kalışları ile 16. ölçüde segâhta segâh çeşnili karar vermiştir. 18. ölçüyle yeni bir cümle kuran seyir 21. ölçüde hüseyini perdesinde asma karar vererek 22. ölçüde dügahta hüseyini çeşnili asma karar vermiştir. 24. ölçüde yerinde segâh çeşnili kalış göstererek cümlesini tamamlamıştır. 27. ölçüyle meyan alarak tiz perdelere genişleyen dizi gerdaniyede buselik çeşnisini kullanarak eviç perdesinde asma karar vermiştir. 31. ölçüyle başlayan 33. ölçüye kadar olan bölümde nevada hüseyini beşli çeşnisiyle asma kalış yapılmıştır. Senyo işaretiyle dönülüp yerinde hüzzam çeşnili karar verilerek Hüzzam makamı tamamlanmıştır.

2.37.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hüzzam makamı “Hasta Kalbimde Yanan Derdi Niçin Anlamadın” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre, Sipürde ney akordunda dügah perde kararında icra edilmiştir. 9. ölçüde gerdaniye perdesinden neva perdesine kadar glissando yapılmaktadır. 18. ölçüde gerdaniye perdesindeki “ley” hecesi eviçte kalınarak nota değeri uzatılmış onaltılık muhayyer, gerdaniye ve eviç 3 ‘lü notaları yapılmamaktadır. 20. ölçüde acem perdesinden çargâh perdesine kadar glissando yapılmaktadır. 23 ve 24. ölçüde ritardando yapılarak icra sonlandırılmıştır.

2.38. HÜZZAM ŞARKI “Sen Olmasaydın Eğer Aşka İnanmazdım”

2.38.1. Eserin Notası

HÜZZAM ŞARKI
Sen Olmasaydın Eğer Söz-Müzik: Yesârî Âsım ARSOY

Sofyan

SEN OL MA SAY DIN E ĞER AŞ KA İ NAN MAZ DIM

5 AŞ KA İ NAN MAZ DIM SAZ

9 SE Nİ SEV ME SEY DİM

12 AH BU TÜR LÜ YAN MAZ DIM

15 BU TÜR LÜ YAN MAZ DIM SAZ

19 SAZ

22

25 SEN SİZ AŞ KI A RA MAZ SAZ MEH TÂ BI

29 AN MAZ DIM AN MAZ DIM

33 SAZ

36 SE Nİ SEV ME SEY DİM AH

39 BU TÜR LÜ YAN MAZ DIM BU TÜR LÜ YAN MAZ

42 DIM

SEN OLMAYASDIN EĞER AŞKA İNANMAZDİM
 SENİ SEVMESEYDİM AH BU TÜR LÜ YANMAZDİM
 SENSİZ AŞKI ARAMAZ MEHTÂBİ ANMAZDİM
 SENİ SEVMESEYDİM AH BU TÜR LÜ YANMAZDİM

Şekil 37: Hüzam Şarkı “Sen Olmasaydın Eğer Aşka İnanmazdım”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.38.2. Eserin Makamsal Analizi

Neva perdesinde seyire başlayan cümle 2.ölçüde Hüzzam makam dizisi güçlüsü olan gerdaniye perdesini vurgulamıştır. 4. ölçüde eviç perdesi vurgulanarak 6. ölçüde nevada hicaz çeşnili asma karar yapılmıştır. 7. ölçüyle başlayan 10. ölçüye kadar olan bölüm Hüzzam makamı karakteristik perdeleri gezinilerek 10. ölçüde nevada hicaz beşlisiyle karar verilmiştir. 12. ölçüde eviç perdesinde asma kalış göstererek 14.ölçüde asma karar gösterilmiştir. Devam eden cümle 16. ölçüde segâhta yerinde eksik segâh çeşnili karar vermiştir. 25. ölçüde tiz bölgede genişleyerek 30. ölçü tiz segahta segah asma kalışı yapılmıştır. 33.ölçüden 36.ölçüye kadar olan tiz bölgedeki genişlemeler devam ederek segahta segah asma kalış yapılmıştır. 38. ölçüde eviç perdesi vurgulanarak 40. ölçüde nevada hicaz çeşnili asma karar verilmiştir. 42.ölçüde segahta segah asma kararı ile Hüzzam makamı tamamlanmıştır.

2.38.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hüzzam makamı “Sen Olmasaydın Eğer Aşka İnanmazdım” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda yerinden segah perde kararında icra etmiştir. 3.ölçüdeki notasyonda görülen üçleme yerine glissandoyla eviç perdesine inilmektedir. 12.ölçüde eviç perdesindeki “ah” hecesinde vibrato yapılmaktadır. 14. ölçü ve 16. ölçüdeki “dım” hecelerinde vibrato yapılmaktadır. 25. ölçüyle başlayan meyan bölümündeki tiz perdelerde kullanılan maskeden seslendirme teknikleri ustaca kullanılarak 26. ölçüde “maz” hecesinde vibrato tekniği kullanılmıştır. 29. ölçüde “maz” hecesinde trill yapılarak 39. ölçüde “maz” hecesindeki üçleme yerine glissandoyla neva perdesine inilmiştir. 41.ve 42. ölçüde ritardando ile icra sonlandırılmıştır.

2.39. HÜZZAM ŞARKI “Sen Sanki Baharın Gülüsün Şen Çiçeğimsin”

2.39.1. Eserin Notası

HÜZZAM ŞARKI
Sen Sanki Baharın Gülüsün Şen Çiçeğimsin
Müzik: Musâ Süreyya Bey

♩ = 72
Sengin Semâi

SEN SAN Kİ BA HA RIN GÜ LÜ SÜN

ŞEN Çİ ÇE ĞİM SİN SAZ

SİN SAZ SEN HER GE CE RÜ

YA MA Ğİ REN GÖZ BE BE ĞİM

SİN SAZ SİN SAZ

SEN ŞİM Dİ U ZAK LAR DA GÜL LEN

13 BİR ME LE ĞİM SİN SAZ

1. SİN SAZ

2. SİN SAZ

15 SİN SAZ

17 ARANAĞME

19

SEN SANKİ BAHARIN GÜLÜSÜN ŞEN ÇİÇEĞİMSİN
 SEN HER GECE RÜYÂMA GİREN GÖZ BEBEGİMSİN
 SEN ŞİMDİ UZAKLARDA GÜLEN BİR MELEĞİMSİN
 SEN HER GECE RÜYÂMA GİREN GÖZ BEBEGİMSİN

Şekil 38: Hüzam Şarkı “Sen Sanki Baharın Gülüsün Şen Çiçeğimsin”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.39.2. Eserin Makamsal Analizi

Çargâh perdesiyle seyire başlayan cümle 2. ölçüde neva perdesinde nevada hicaz çeşnili asma kalış göstermiştir. Devam eden cümle 3.ölçüde gerdaniyede buselik çeşnili iniş sergileyerek 4. ölçüde nevada hümayun dizisini göstererek segâh perdesinde hüzzam çeşnili karar vermiştir. 6. ölçüyle başlayan yeni cümle Hüzzam makamı dizilerinde gezinerek 7. ölçüde nevada hüzzam çeşnili asma kalış göstererek 8.ölçüde rastta rast çeşnili karar vermiştir. 11.ölçüde tiz segâhta segâh çeşnili asma kalış göstererek eviçte segah asma kalışı yapmıştır. 16. ölçüde yerinde hüzzam çeşnili kalış yapmıştır. 17. ölçüden 20. ölçüye kadar olan aranağme bölümünde, Hüzzam makamının karakteristik seslerinden oluşan cümle yerinde hüzzam çeşnili karar vererek Hüzzam makamını tamamlamıştır.

2.39.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hüzzam makamı “Sen Sanki Baharın Gülüsün Şen Çiçeğimsin” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda düğah perde kararında icra etmiştir. İlk ölçüde hisar perdesindeki “ha” hecesi glissando ile eviç perdesinden neva perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 6.ölçü hisar perdesindeki “rü” hecesinden neva perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 8.ölçüde grupetto tekniği uygulanmaktadır. 8.ölçüde ritardando yapılarak 10. ölçüde şarkı sonlandırılmaktadır.

2.40. HÜZZAM TÜRKÜ “Yanıyor Mu Yeşil Köşkün Lambası”

2.40.1 Eserin Notası

HÜZZAM TÜRKÜ
Yanıyor Mu Yeşil Köşkün Lambası

Aksak

ARANAĞME

YA NI YOR MU YE ŞİL KÖŞ KÜN LAM BA SI YAR

YA NI YOR MU YE ŞİL KÖŞ KÜN LAM BA SI YAR

HİÇ BİT Mİ YOR ŞU GÖN LÜ MÜN

1. KAV GA SI YAR 2. KAV GA SI YAR SAZ

BE NİM YA RİM KIR MI Zİ GÜL GON CA SI YAR

BE NİM YA RİM KIR MI Zİ GÜL GON CA SI YAR

AY Gİ Bİ PAR LAK GÜN Gİ Bİ DO ĞA NİM GE Lİ YOR

CEP KE Nİ KIR MA LI SAÇ LA RI SIR MA LIM GE Lİ YOR

YANIYOR MU YEŞİL KÖŞKÜN LAMBASI
HİÇ BİTMİYOR ŞU GÖNLÜMÜN KAVGASI
BENİM YARIM KIRMIZI GÜL GONCASI

ABA DA BİR ÇUHA DA BİR GİYENE
GÜZEL DE BİR ÇİRKİN DE BİR SEVENE
CANIM KURBAN OLSUN KIYMET BİLENE

AY GİBİ PARLAK GÜN GİBİ DOĞANIM GELİYOR
CEPKENİ KIRMALI, SAÇLARI SIRMALIM GELİYOR

NAKARAT

Şekil 39: Hüzam Türkü “Yanıyor Mu Yeşil Köşkün Lambası”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.40.2 Eserin Makamsal Analizi

Eviç perdesinden seyire başlayan aranağme cümlesi Hüzam makamı karakteristik asma kalış ve sesleri üzerinden giderek 4. ölçüde yerinde hüzzam beşlisiyle karar vermiştir. 5. ölçüyle başlayan cümle 6. ölçüde nevada hicaz çeşnisiyle asma karar göstermiştir. Devam eden cümle 8. ölçüde segahta hüzzam çeşnili karar vermiştir. 8.9.ve 10. ölçüler 1.2. ve 3 ölçülerle benzemektedir 11. ölçüde hisar perdesi vurgulanarak 13.ve 14. ölçüde hüzzam çeşnili karar verilmiştir. 15. ölçüde eviç perdesi vurgulanarak 16. ölçüde nevada hicazlı asma karar verilmiştir. Devam eden seyir 18. ölçü başında yerinde hüzzam çeşnili karar etmiştir. 18. 19 ve 20. ölçü önceki 3 ölçünün benzeridir. 21. ölçüde hisar perdesi vurgulanarak 23. ölçüde hüzzam çeşnili asma karar verilmiştir. Devamında gelen ezgilerle cümlesini tamamlayarak yerinde hüzzam çeşnili karar verilerek Hüzam makamı tamamlanmıştır.

2.40.3 Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hüzam makamı “Yanıyor Mu Yeşil Köşkün Lambası” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda düğah perde kararında icra etmiştir. 5.ölçüde eviç perdesindeki “mu” hecesi neva perdesine glissando ile inilmiştir. 6.ölçüde muhayyer perdesinde “kün” hecesinde piano nüansıyl hafif puandorg yapılmaktadır. 7. ölçüde “bası yar” kelimeleri glissandoyla icra edilmektedir. Yalnız “yar” kelimesi yerine güfte “var” diye seslendirilmiştir. Güftenin diğerleri de icra edilerek şarkı sonlandırılmıştır.

2.41. HÜZZAM ŞARKI “Yine Kalbim Coşar Ağlar Bu Gece”

2.41.1. Eserin Notası

HÜZZAM ŞARKI

Curcuna Yine Kalbim Coşar Ağlar Bu Gece Beste: Yesârî Âsım ARSOY

Yİ NE KAL BİM CO ŞAR AĞ LAR
TA ŞAR

5 BU GE CE OF OF

8 OF SAZ

11 DE Lİ GÖN LÜM Yİ NE ÇAĞ LAR
YE Nİ BİR AŞK İ LE ÇAĞ LAR

15 BU GE CE OF OF OF SON

19 1. 2. SAZ

22 BİR İ PEK SAÇ SAZ BE Nİ BAĞ LAR

26 BU GE CE OF OF OF

30 SAZ BİR İ PEK SAÇ

34 BE Nİ BAĞ LAR BU GE CE OF

38 OF OF SAZ

42 ARANAĞMESİ

46

YİNE KALBİM COŞAR (TAŞAR) AĞLAR BU GECE
 DELİ GÖNLÜM YİNE ÇAĞLAR BU GECE
 BİR İPEK SAÇ BENİ BAĞLAR BU GECE
 YENİ BİR AŞK İLE ÇAĞLAR BU GECE

Şekil 40: Hüzam Şarkı “Yine Kalbim Coşar Ağlar Bu Gece”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.41.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesinden seyire başlayan cümle 2. ölçüde nevada hicaz çeşnili asma kalış göstererek 4. ölçüde segâhta segâh çeşnili asma kalış yapmıştır. Hüzzam makamı seslerini kullanarak devam eden cümle 8. ölçüde nevada hicazlı asma kalış yaparak müzik cümlesini tamamlamıştır. 11. ölçüde yeni müzik cümlesi kuran dizi Hüzzam makamı karakteristik seslerini kullanarak 15. ölçüde nevada hicaz çeşnili asma kalışlar sergilemiştir. 18. ölçüde yerinde hüzzam çeşnisi karar vermiştir. 22. ölçüyle yeni cümleye başlayan seyir, tiz segâhta segâh asma kalışı göstererek 22. ölçüde tiz neva perdesini vurgulamıştır. İnici seyirle 24. ölçüde tiz çargâh ve 26. ölçüde tiz segah perdelerinde asma kalışlar gösterilmiştir. 29. ölçüde tiz perdelerde inici bir seyirle genişleyen cümle 35. ölçüde nevada hicazlı asma kalış göstererek 36. ölçüde yerinde hüzzam çeşnili karar vermiştir. 39. ölçüde nevada hicaz çeşnili asma karar gösterilmiştir. 40. ölçüden 49. ölçüye kadar olan saz ve aranağme bölümü, Hüzzam makamının karakteristik asma kalış ve perdelerini göstererek yerinde hüzzam çeşnili karar vererek Hüzzam makamını tamamlamıştır.

2.41.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Hüzzam makamı “Yine Kalbim Coşar Ağlar Bu Gece” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda segah perde kararında icra edilmiştir. İlk ölçüde gerdaniye perdesindeki “kal” hecesi glissandoyla neva perdesine kadar inilmiştir. 2. ölçüde gerdaniye perdesinde grupetto yapılmıştır. 3. ölçüde “ağ” hecesinde trill yapılmaktadır. 8. ölçüde vibrato tekniği uygulanmıştır. 17. ölçüde neva perdesinde güftede “of” hecesi eklenmektedir. 38. ölçüde eviç perdesine “of” hecesi eklenmektedir. 17. ve 18. ölçüde bir oktav tize çıkılarak icra sonlanmıştır.

2.42. Isfahan Şarkı “Etme Beyhude Figan Vazgeç Gönül”

2.42.1. Eserin Notası

ISFAHAN ŞARKI
Etme Bî-hüde Figan Vazgeç Gönül

Müzik: Rahmi Bey
Söz: Recâizâde Ekrem Bey

♩ = 240
Curcuna

ET ME BÎ HÛ DE FÎ GAN
VAZ GEÇ GÖ NÛL VAZ
GEÇ GÖ NÛL SAZ NÛL SAZ
GEL BU SEV DÂ DAN HE MAN
VAZ GEÇ GÖ NÛL VAZ
GEÇ GÖ NÛL SAZ NÛL SAZ
OL MA SIN HÂ LÎN YA MAN
VAZ GEÇ GÖ NÛL VAZ
GEÇ GÖ NÛL SAZ NÛL SAZ
KARAR
NÛL SAZ NÛL SAZ ARANAĞME

ETME BÎ-HÛDE FİGAN VAZGEÇ GÖNÛL
GEL BU SEVDÂDAN HEMAN VAZGEÇ GÖNÛL
OLMASIN HALÎN YAMAN VAZGEÇ GÖNÛL
GEL BU SEVDÂDAN HEMAN VAZGEÇ GÖNÛL

Şekil 41: Isfahan Şarkı “Etme Beyhude Figan Vazgeç Gönül”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.42.2. Eserin Makamsal Analizi

Neva perdesinden seyire başlayan cümle segâh perdesini vurgulayarak 4. ölçüde segahta eksik segah çeşnisiyle asma karar vererek 4.ölçüde içerisinde dügahta uşşak çeşnili asma kalış göstermektedir. 6. ölçüde Nişâbur geçişiyle 7. ölçüde güçlü perdesi olan neva perdesi üzerinde buselik çeşnili asma karar verilmiştir.8. ölçüde cümle tamamlanarak yerinde uşşak çeşnili karar verilmiştir. 10. ölçüde yeni bir cümleye başlayan seyir, Isfahan makamı seslerini gezinerek 11.ölçüde acem perdesi vurgulanmıştır. 12.ölçüde nevada buselik çeşnili asma kara yapılarak segahta segah asma kalışıyla 14.ölçüde yerinde uşşak çeşnili karar vermiştir. Devam eden cümle muhayyer perdesinden inici seyirle 17. ölçüde tekrar dügahta uşşak çeşnili kalış göstermektedir. 19. ölçüde yeni bir cümle kurmaya başlayan ezgi nevada hicaz çeşnileriyle devam ederek 23. ölçüde dügahta uşşak çeşnili asma karar göstermiştir. Sonraki ölçüde tekrardan yerinde uşşak çeşnili kalış yapılmaktadır. 28. ölçüden 32. ölçüye kadar olan aranağme bölümünde Isfahan makamı dizisi içerisinde “do diyez” dügahta rast geçkileri yapılarak Isfahan makamı tamamlanmıştır.

2.42.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Isfahan makamı “Etme Beyhude Figan Vazgeç Gönül” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda dügağ perde kararında icra edilmektedir. İlk ölçüde çargâh perdesindeki “bi” hecesi dik olarak perde nim hicaz olarak seslendirilmektedir. 2.ölçüde neva perdesindeki “hû” hecesi çargah perdesine kadar glissandoyla icra edilmektedir. 11. ölçüde acem perdesindeki “da” hecesinde trill yapılmaktadır. 12. ölçüde “he” hecesi gerdaniye perdesi de dahil edilerek üçleme olarak seslendirilmektedir. Şarkı son 2 ölçüde ritardando yapılarak sonlanmıştır.

2.43. Isfahan Şarkı “Fesleğen Ektim Gül Bitti”

2.43.1. Eserin Notası

ISFAHAN

Fesleğen Ektim

Tanburi Mustafa Çavuş

Yürük Aksak

FES Lİ ĞEN EK TİM GÜL BİT Tİ

FES Lİ ĞEN EK TİM GÜL BİT Tİ

DA LIN DA BÜL BÜL LER ÖT

TÛ SAZ ÖT ME BÜL BÜL

YA RİM GİT Tİ ÖT ME BÜL BÜL

YA RİM GİT Tİ BEN DERT Lİ

YİM A MAN A MAN SAZ BEN DERT Lİ YİM

KA NAĞ LA RİM BEN DERT Lİ YİM

KA NAĞ LA RİM KA RE LER BAĞ

LAR BAĞ LAR AĞ LA

RİM ARANAĞME

FESLEĞEN EKTİM GÜL BİTTİ
DALINDA BÜLBÜLLER ÖTTÜ
ÖTME BÜLBÜL YÄRİM GİTTİ

BEN DERTLİYİM AMAN AMAN
BEN DERTLİYİM KAN AĞLARIM
KÂRELER BAĞLAR, BAĞLAR AĞLARIM

FESLEĞENİM OCAK OCAK
NE KAÇARSIN KÖŞE BUCAK
GELECEKSEN İŞTE KUCAK

Şekil 42: Isfahan Şarkı “Fesleğen Ektim Gül Bitti”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.43.2. Eserin Makamsal Analizi

Segâh perdesiyle seyire başlayan cümle 2.ölçüde nevada buselik çeşnili asma karar vermiştir.3. ve 4.ölçü 1. ve 2. ölçüye benzerlik göstermektedir.5. ölçüde neva perdesi vurgulanarak dügahta uşşak çeşnili karar verilmiştir. Devamında gelen müzik cümlesinde 8. ölçüde acem perdesinde asma kalış yapılmaktadır. 12.ölçüde dügahta uşşak çeşnili asma kalış yapılmaktadır.13. ölçüde Nişâbur çeşnisi gösterilerek 18. ölçüde yerinde uşşak çeşnili asma karar verilmiştir. 19. ölçüyle yeni bir cümle kuran seyir 21. ölçüde dügahta uşşak çeşnili karar etmiştir. 21. ölçüden 30. ölçüye kadar aranağme bölümünde, Isfahan makam dizisi gösterilerek yerinde hüseyini beşliyle karar verilerek Isfahan makamını tamamlamıştır.

2.43.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Isfahan makamı “Fesleğen Ektim Gül Bitti” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk Akordunda dügah perde kararında icra etmiştir. 2.ölçüdeki “tim” hecesi icrada “dim” diye seslendirilmektedir. 7. ölçüdeki neva perdesiyle başlayan dört onaltılık tartım bir dörtlük gerdaniye perdesi olarak icra edilmiştir. 8.ölçüde muhayyer perdesindeki “bül” hecesi neva perdesine kadar glissando tekniğiyle icra edilmektedir. 14. ölçüdeki muhayyer perdesindeki “yim” hecesi neva perdesine kadar glissando yapılarak inilmektedir. Güftenin devamı seslendirilerek ritardando ile sonlandırılmıştır.

2.44. Isfahan Şarkı “Kalmadı Sabrı Kararım”

2.44.1. Eserin Notası

ISFAHAN ŞARKI
Kalmadı Sabra Kararım Ey Perî

Udi Nevres Bey

Devri Hindi

KAL MA DI SAB RA KA RA RIM

EY PE RÎ EY PE RÎ SAZ

REH GÜ ZA RIN BEK LE RÎM ÇOK

DAN BE RÎ

DAN BE RÎ BUN CA NA ZIN

VAR MI DIR SÖY LE YE RÎ SÖY

LE YE RÎ SAZ

KALMADI SABRA KARARIM EY PERÎ
REHGÜZARIN BEKLERİM ÇOKTAN BERÎ
BUNCA NAZIN VAR MIDİR SÖYLE, YERÎ
GÖRMEM ARTIK ÂLEMÎ ŞİMDEN GERÎ

Şekil 43: Isfahan Şarkı “Kalmadı Sabrı Kararım”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.44.2. Eserin Makamsal Analizi

Neva perdesiyle seyire başlayan cümle Nişâbur geçişiyle neva perdesinde asma karar vermiştir. 3.ölçüde Nişâbur geçişiyle devam eden seyir 4 ölçüde nevada buselikli asma kalış göstermiştir. 5. ölçüde çargahta çargâh çeşnili asma kalış göstererek 6. ölçüde de çargahta çargâh asma kalışı yapmaktadır. Devamında segâhta segâh asma kalışını gösteren cümle 8. ölçüde dügahta uşşak çeşnili kararı vermiştir. 10.ve 11. ölçü içerisinde çıkıcı-inici seyirle dügahta uşşak çeşnili kalış yapılmaktadır.12. ölçüde Nişâbur geçkisi yapılarak 13. ölçüde nevada buselik beşlisiyle asma karar verilmiştir. Devamında dügah perdesinde karar vererek cümle tamamlanmıştır. 15.ölçüden 18. ölçüye kadar olan aranağme bölümünde Isfahan makam dizisi içerisinde yer alan Bayatî makam dizisinden oluşan sesler ve asma kalışlarla yerinde uşşak dörtlü çeşnisiyle karar verilerek Isfahan makamı tamamlanmıştır.

2.44.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Isfahan makamı “Kalmadı Sabrı Kararım” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda dügah perde kararında icra etmiştir. 2. ölçüde muhayyer perdesindeki “ra” hecesini hüseyini perdesine kadar glissandoyla icra edilmiştir. 4. ölçüdeki muhayyer perdesindeki “ey” hecesi çargah perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 10. ölçüde gerdaniye perdesindeki “bun” hecesinde trill yapılmaktadır. 12 ve 13. ölçüde söyle hecesi yerine “ah” hecesi kullanılmaktadır. Güftenin ikinci bölümü icra edildikten sonra 8. ölçüde ritardando yapılarak icra sonlanmıştır.

2.45. İsfahan Nakış Yürük Semai “O Güzel Gözlerine Kurban Olayım”

2.45.1. Eserin Notası

İSFAHAN NAKIŞ YÜRÜK SEMAİ

Yürük Semâi O Güzel Gözlerine Hayran Olayım Dellal Zade İsmail Efendi

4
AH ŞU GÜ ZEL GÖZ LE Rİ NE
AH O Şİ RİN SÖZ LE Rİ NE

7
HAY RAN O LA YIM YAR
KUR BAN O LA YIM YAR

10
YAR HAY RAN O LA YIM DOST
YAR KUR BAN O LA YIM DOST

14
HEY YAR ŞU Hİ Sİ TEM KAR

17
BE Lİ BE Lİ EY GAM ZE Sİ HUN HAR

20
YAR YAR ŞU Hİ Sİ TEM
DOST DOST BE Lİ YA RİM

1. 2.
KAR MEN CAN TEN DE GÖ NÜL

23 SEN DE NE DİR SEN DE HE MEN

1. EY CAN EY 2. YAR A MAN

28 A MAN A MAN AH

31 BİR NA ZAR KIL ŞU DER Dİ ME VAY

34 BİR NA ZAR KIL ŞU DER Dİ ME VAY

O GÜZEL GÖZLERİNE HAYRAN OLAYIM
 O ŞİRİN SÖZLERİNE KURBAN OLAYIM
 NE YAMAN ÂFET İMİŞ ÂHU NİGÂHIN
 O ŞEKER LEBLERİNE NALÂN OLAYIM

TERENNÜM: YAR KURBAN OLAYIM DOST HEY YAR
 ŞÜHİ-SİTEMKÂRİ DOST DOST BELİ YARİM
 TENDE GÖNÜL SENDE NEDİR
 SENDE HEMEN EY AMAN AMAN AH
 BİR NAZAR KIL ŞU DİRDİME VAY

Şekil 44: Isfahan Nakış Yürük Semai “O Güzel Gözlerine Kurban Olayım”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.45.2. Eserin Makamsal Analizi

Neva perdesiyle seyire başlayan müzik cümlesi ilk ölçü içerisinde Nişâbur çeşnisi göstermiştir. Devam eden cümle 3. ölçüde nevada buselik çeşnili asma karar vererek rastta rast beşli çeşnisiyle asma karar vermiştir. 5.ölçüde Nişâbur çeşnisi göstererek devam eden seyir 6. ölçüde güçlüsü olan neva perdesini vurgulayarak 7. ölçüde buselik beşlisiyle karar vermiştir. Buselik çeşnili seslerle devam ederek 9. ölçüde dügahta yedenli buselik çeşnili kalış yapılmıştır. 12. ölçüde çargahta çargâh çeşnili kalış yapılarak 13. ölçüde nevada rast beşlisiyle çıkıcı seyir izlenmiştir. 14.ölçüde acem perdesi vurgulanarak 16. ölçüde makamın güçlü sesi neva perdesinde asma kalış yapılmıştır. 18. ölçüde acem perdesi vurgulanarak 21. ölçüde neva perdesinde asma karar yapılmıştır. 22. ölçüde farklı usul ve seyir izleyen cümle güçlü hüseyini perdesi olarak değiştirmiş 25. Ve 26. ölçülerde hüseyinde hüseyini beşli çeşnisiyle asma karar vermiştir.27. ölçüde nevada buselik çeşnili asma karar vererek 28. ölçüde çargahta çargâh çeşnili asma kalış yapmıştır. 29. ölçüde segâhta segâh asma kalışını göstererek 30. ölçüde dügahta uşşak döşlüsü ile karar verilmiştir. 31. ölçüden 33. ölçüye kadar dügahta uşşak dörtlüsüyle seyir yapılmıştır. 34. ölçüden 36. ölçüye kadar olan son inici seyirde dügahta uşşak dörtlüsüyle karar vererek Isfahan makamını tamamlamıştır.

2.45.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Isfahan makamı “O Güzel Gözlerine Kurban Olayım” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda dügah perde kararında icra etmiştir. 2.ölçüde gerdaniye perdesindeki “göz” hecesinden hüseyini perdesine kadar glissandoyla inici seyir yapılmaktadır. 25.ölçüdeki tiz segah perdesinden inici seyirle hüseyini perdesine kadar glissando yapılarak icra edilmektedir. 34. ölçüdeki “zar” hecesi gerdaniye perdesine çarpma yapılarak 36.ölçüde icra sonlanmıştır.

2.46. Karcığar Şarkı “Bu Kış Hanım İstanbul’a Taşın Da”

2.46.1. Eserin Notası

KARCIĞAR ŞARKI
Bu Kış Hanım İstanbul’a Taşın Da
Müzık: İsmet AĞa

Yürük Aksak

1. 2.

4 6

BU KIŞ HA NİM İS TAN BU LA
BU BA HAR DA GÖ NÜL LER GÜL

1. 2.

8 11

TA ŞIN DA SAZ TA ŞIN DA SAZ EĖ LE NE LİM
ŞEN O LA ŞEN O LA ÇAM LI CA DA

11 14

ZEVK E DE LİM KAL PAK ÇI LAR BA ŞIN DA SAZ
KÜ ÇÜK SU DA EĖ LE NE LİM KOL KO LA

14 17

BA ŞIN DA SAZ GÜ ZEL LER VAR ON ÜÇ ON DÖRT
KOL KO LA KA DE Hİ MİZ GAH BO ŞA LA

1. 2. SON

17

YA ŞIN DA SAZ YA ŞIN DA SAZ EĖ LE NE LİM
GAH DO LA GAH DO LA

20 ZEVK E DE LİM KAL PAK ÇI LAR BA ŞIN DA SAZ

23 BA ŞIN DA SAZ ARANAĞME

26

29

BU KIŞ HANIM İSTANBUL'A TAŞIN DA
 EĞLENELİM ZEVK EDELİM KALPAKÇILAR BAŞINDA
 GÜZELLER VAR ON ÜÇ ON DÖRT YAŞINDA
 EĞLENELİM ZEVK EDELİM KALPAKÇILAR BAŞINDA

BU BAHARDA GÖNÜLLER GÜLŞEN OLA
 ÇAMLICA'DA KÜÇÜKSÜ'DA EĞLENELİM KOL KOLA
 KADEHİMİZ GÂH BOŞALA GÂH DOLA
 EĞLENELİM ZEVK EDELİM KALPAKÇILAR BAŞINDA

Şekil 45: Karcıgar Şarkı “Bu Kış Hanım İstanbul’a Taşın Da”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.46.2. Eserin Makamsal Analizi

Neva perdesinden seyire başlayan cümle ilk ölçüde neva perdesinde asma kalış yaparak bir motif oluşturmuştur. Oluşturulan bu motif 2. ölçüde tekrar edilmiştir. 4. ve 5. ölçülerde dügahta uşşak çeşnili karar verilmektedir. 6. ölçüde çıkıcı seyirle genişleyen dizi 7. ölçüde acemde çargâh çeşnili asma kalış yapmıştır. 10. ve 11. ölçüler önceki oluşturulan motif tekrarıdır. 13. ve 14. ölçülerde dügahta uşşaklı asma kalış yapılarak Karcığar makamı tamamlanmıştır.

2.46.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Karcığar makamı “Bu Kış Hanım İstanbul’a Taşın Da” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda düga perde kararında icra etmiştir. Eserin İcrası hızlı şekilde seslendirilmektedir. Notasyona bağlı kalınarak icra edilen şarkıda güftede bazı ölçülerde farkı sözlerle icra edildiği gözlemlenmiştir. Ritardandoyla şarkı sonlandırılmıştır.

2.47. Kürdîli Hicazkâr Şarkı “Bir Gamlı Hazanın Seherinde”

2.47.1. Eserin Notası

KÜRDÎ'Lİ-HİCAZKÂR ŞARKI
Bir Gamlı Hazanın Seherinde Isrâra Ne Hâcet Yine Bûlbûl
Müzik: Suphi Ziyâ ÖZBEKKAN
Söz: Ahmet HÂŞİM

♩ = 200
Cürçuna

BİR GAM LI HA ZÂ NIN SE HE RİN
DE IS RA RE NE HA
CET Yİ NE BÛL BÛL SAZ BİL
KAL Bİ Mİ ZİN BAH ÇE LE RİN DE
CAN VER Dİ SE NİN SÖY LE Dİ ĞİN
1. GÛL SAZ 2. GÛL SAZ SA RUL
MA DA GÛL ŞİM Dİ HA VA DA
GÜN DOĞ MA DA BİR BAŞ KA Zİ YÂ

25 DA SAV RUL MA DA GÜL

28 ŞİM Dİ HA VA DA GÜN DOĞ

31 MA DA BİR BAŞ KA Zİ YÂ DA SAZ

34 GÜL SAZ ARANAĞME

37

40

BİR GAMLI HAZÂNIN SEHERİNDE ISRÂRA NE HACET YİNE BÜLBÜL
 BİL KALBİMİZİN BAHÇELERİNDE CAN VERDİ SENİN SÖYLEDİĞİN GÜL
 SAVRULMADA GÜL ŞİMDİ HAVÂDA GÜN DOĞMADA BİR BAŞKA ZİYÂDA
 BİL KALBİMİZİN BAHÇELERİNDE CAN VERDİ SENİN SÖYLEDİĞİN GÜL

Şekil 46: Kürdili Hicazkâr Şarkı “Bir Gamlı Hazanın Seherinde”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.47.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesinden seyire başlayan cümle neva perdesinde hümayun dizisinden çeşni göstererek asma kalış yapmıştır. Devamında çargah perdesine inerek çargahta nikriz çeşnili asma kalış yapmıştır. Kürdili Hicazkâr makamının güçlü sesi olan gerdaniye perdesi vurgulu cümle 7. ölçüde nevada hüseyini çeşnili asma karar vermiştir. 9. ölçüde yeni bir cümleye başlayan seyir inici şekilde 12.ölçüde çargahta buselik çeşnili asma kalış yapmaktadır. Ardına kürdi perdesinde asma kalışlar göstererek rastta kürdi çeşnili asma kalış yapmıştır. 17. ölçüde dizi tiz perdelerde genişlemesini göstererek 20.ölçüde gerdaniyede buselik çeşnili asma kalış yapmaktadır. 21.ölçüde çargahta rast asma kalışını göstererek nevada uşşak asma kalışlar göstermektedir. 29. ölçüde çargahta rast çeşnili göstererek 31. ölçüde nevada hüseyini çeşnilim asma kalış yapmaktadır. 34. ölçüde rastta inici kürdi dizisiyle Hicazkâr Makamını belirten diziyle karar vermiştir. 35. ölçüden 42. ölçüye kadar Hicazkar makamı karakteristik asma kalış ve dizilerini göstererek yerinde kürdi çeşnisiyle karar vererek Kürdili Hicazkâr makamını tamamlamıştır.

2.47.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Kürdili Hicazkâr makamı “Bir Gamlı Hazanın Seherinde” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk nısfıye ney akordunda rast perde kararında icra etmektedir. İlk ölçüdeki gerdaniye perdesinde grupetto yapılmaktadır. 2. ölçüde sünbüle perdesinde “zâ” hecesinden neva perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 9.ölçüde nim hisar perdesinde grupetto yapılmaktadır. 10. ölçüde sünbüle perdesinden 11.ölçüye kadar glissando ile icra edilmektedir. 19. ölçüde “gül” üçlemesi trill ile icra edilmektedir. Şarkı ritardando yapılarak sonlanmıştır.

2.48. Kürdili Hicazkâr Şarkı “İftirakındır Sebep Bu Nâle-vü Feryâdım”

2.48.1. Eserin Notası

KÜRDİLİHİCÂZKAR ŞARKI

Müsemmen İftirakındır Sebep Beste: Hacı Arif Bey

İF Tİ RA KIN DIR SE BEP BU NA LE VÜ FER

YA DI MA GEL MEZ OL DUN SEV Dİ ĞİM HAY

Lİ ZA MAN DIR YA NI MA YA NI MA

KÜ ŞE İ GUR BET DE KA DIM GEL YE TİŞ İM

DA DI MA DA DI MA

İFTİRAKINDIR SEBEP BU NALE-VÜ FERYADIMA
GELMEZ OLDU SEVDİĞİM HAYLİ ZAMANDIR YANIMA
KÖŞEYİ GURBETTE KALDIM GEL YETİŞ İMDADIMA
GELMEZ OLDU SEVDİĞİM HAYLİ ZAMANDIR YANIMA

Şekil 47: Kürdili Hicazkâr Şarkı “İftirakındır Sebep Bu Nâle-vü Feryâdım”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.48.2. Eserin Makamsal Analizi

Eviç perdesinden seyire başlayan cümle 2. ölçüde çargahta hicaz çeşnili asma karar vermiştir. 3.ve 4.ölçü içerisinde gerdaniyede nikriz çeşnisiyle güçlü perdesi vurgulanmıştır. 5. ve 6. ölçü içerisinde gerdaniyede kürdi çeşnili asma karar yapılarak nevada kürdi dörtlüsüyle asma kalış yapılmıştır. 7.ölçüde acem aşiran perdesinde rastta kürdi dizisi sebebiyle buselikli asma karar verilerek 8. ve 9. ölçülerde rastta kürdi çeşnili karar vererek Kürdili Hicazkâr makamını tamamlamıştır.

2.48.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Kürdili Hicazkâr makamı “İftirakındır Sebep Bu Nâle-vü Feryâdıma” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perde kararında icra edilmiştir. İlk ölçüdeki gerdaniye perdesindeki “kın” hecesi neva perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 4.ölçüde muhayyer perdesindeki “ya” hecesinde trill yapılmaktadır. 10.ölçüde gerdaniye perdesindeki “gur” hecesi neva perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. Şarkı ritardonda yapılarak aranağme sonrasında sonlandırılmıştır.

2.49. Kürdili Hicazkâr Şarkı “Kanlar Döküyor Derdin İle Dide-i Giryan”

2.49.1. Eserin Notası

KÜRDİLİ HICAZKÂR ŞARKI

Aksak Kanlar Döküyor Derdin İle Dide-i Giryan Hacı Arif Bey

KAN LAR DÖ KÜ YOR

DER DİN İ LE SAZ Dİ DE İ GİR

1. YAN SAZ 2. YAN SAZ

A TEŞ SA ÇI YOR
ÖL DÜR DÜ BE Nİ

HİC RİN İ LE SAZ Sİ NE İ SU
DER Dİ GA MIN ZAY ŞE Hİ HU

ZAN SAZ ZAN SAZ
BAN BAN

ZÜL FÜN Sİ YE Hİ

Gİ Bİ Dİ LİN HA Lİ PE Rİ

1. ŞAN SAZ 2. ŞAN SAZ

KANLAR DÖKÜYOR DİRDİN İLE DİDE-İ GİRYAN
ATEŞ SAÇIYOR HİCRİN İLE SİNE-İ SUZAN
ZÜLFÜ SİYEHİN GİBİ DİLİM HALİ PERİŞAN
ÖLDÜRDÜ BENİ DİRD-İ GAMİN EY ŞEH-İ HÜBAN

Şekil 48: Kürdili Hicazkâr Şarkı “Kanlar Döküyor Derdin İle Dide-i Giryan”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.49.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesinden seyire başlayan cümle nevada hümayun dizisini göstererek çargahta nikriz perdesinde asma karar vermiştir. 2. ölçüde Hicazkar makamının güçlüsü olan gerdaniye perdesi vurgulanarak 3. ölçüde nevada hümayun dizisi gösterilmeye devam edilir biçimde nevada hicaz dörtlüsüyle asma karar verilmiştir. 4. ölçüde yerinde Hicazkar makam dizisiyle çıkıcı seyirle izleyerek gerdaniye perdesinde asma kalış yapılmıştır. 7. ölçüde yeni bir cümleye başlayan seyir 8. ölçüde kürdide çargah beşlisiyle asma karar vermiştir. 9. ölçüde rastta inici kürdi dizisiyle karar vermiştir. 11. ve 12. ölçülerde rastta kürdi beşlisiyle karar vermektedir. 13.ölçü ile 15. ölçü içerisinde hüseynide kürdi çeşnili asma kalış yapılmıştır.16. ölçüde nevada çıkıcı hicaz çeşnisiyle gerdaniye perdesinde asma kalış yapılmıştır. 18. ölçüde senyoyla dönüş yaparak yerinde kürdi dörtlü çeşnisiyle karar verilmiş, Kürdili Hicazkâr makamı tamamlanmıştır.

2.49.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Kürdili Hicazkâr makamı “Kanlar Döküyor Derdin İle Dide-i Giryan” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perde kararında icra edilmiştir. İlk ölçüde sünbüle perdesindeki “lar” hecesi nim hisar perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 9.ölçüdeki “hic” hecesi neva perdesinde puandorg ile icra edilmektedir. 13. ölçüdeki üçleme icrada duyulmamaktadır. 15. ölçüde nim hisar perdesindeki “lin” hecesi vibrato tekniğiyle icra edilmiştir. Ritardando yapılarak 12.ölçüde icra sonlanmıştır.

2.50. Kürdili Hicazkâr Şarkı “Meftûnun Oldum Ey Vech-i Ahsen”

2.50.1. Eserin Notası

KÜRDİLİ-HİCAZKÂR ŞARKI

Curcuna Meftûnun Oldum Güfte: Ahmet Mithat Efendi
Beste: Ahmet Mithat Efendi

MEFTÛNUN OLDUM EY VEC HÎ AH SEN AY RIL MAM AR TIK BİR LÂH ZA SEN DEN VAZ GEÇ MEM AR TIK VAL LA HÎ SEN DEN SON DEN YAN DIM TU TUŞ TUM CA NÛ GÖ NÛL DEN CA NÛ GÖ NÛL DEN

MEFTÛNUN OLDUM EY VEC HÎ AHSEN
AYRILMAM ARTIK BİR LÂHZA SENDEN
VAZGEÇMEM ARTIK VALLAHÎ SENDEN
YANDIM TUTUŞTUM CANÛ GÖNÛLDEN
AYRILMAM ARTIK BİR LÂHZA SENDEN
VAZGEÇMEM ARTIK VALLAHÎ SENDEN

Şekil 49: Kürdili Hicazkâr Şarkı “Meftûnun Oldum Ey Vech-i Ahsen”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.50.2. Eserin Makamsal Analizi

Acem perdesiyle seyire başlayan cümle, ilk ölçüde Kürdili hicazkar makamının güçlü sesi gerdaniye perdesinde asma kalış göstererek inici seyirle rastta kürdi dizisini göstererek karar etmiştir. 6.ölçüyle yeni bir cümleye başlayan seyir, nim hisarda çargâh çeşnisiyle asma kalış göstererek 10. ölçüde nevada kürdi çeşnili asma kalış yapmaktadır. 11. ölçüde çargahta buselik çeşnili asma karar vererek 13. ölçüye gelindiğinde rastta kürdi beşlisi çeşnisiyle asma karar verilmiştir. 15. ölçüden 19. ölçüye kadar olan müzik cümlesinde gerdaniye perdesini çargah gibi düşünerek hüseyini perdesinde sabâ çeşnisini kurmuştur. Senyo işaretiyle dönerek yerinde kürdi çeşnili karar verilerek Kürdili Hicazkâr makamı tamamlanmıştır.

2.50.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Kürdili Hicazkâr makamı “Meftûnun Oldum Ey Vech-i Ahsen” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda rast perde kararında icra edilmiştir. 2. ölçüde notasyonla icra farklılık göstermektedir. 6.ölçüde gerdaniye perdesindeki “ar” hecesinde grupetto yapılmaktadır. 7. ölçüde muhayyer perdesinde puandorg yapılmaktadır. Şarkı ritardando yapılarak sonlandırılmıştır.

2.51. Kürdili Hicazkâr Şarkı “Nazlandı Bülbül Güller Sarardı”

2.51.1. Eserin Notası

KÜRDİLİHICAZKÂR ŞARKI

Semâi Nazlandı Bülbül Güller Sarardı Lem'i Ath

ARANAĞME

8 NAZ LAN DI BÜL BÜL GÜL LER SA

15 RAR DI SAZ..... ZÂ TİT

22 RÜ PE Rİ ŞÂN TİT REŞ Dİ KALB
REK Fİ GAN LAR CAN LAR YA KAR

28 LER DI
ÖT DÜK ÇE

35 BÜL BÜL GÖZ LER KA RAR DI HER

42 NAĞ ME SİN DE A TEŞ Mİ

47 VAR DI SAZ.....

NAZLANDI BÜLBÜL GÜLLER SARARDI
ZÂRÜ PERİŞÂN TİTREŞTİ KALBLER
ÖTTÜKÇE BÜLBÜL GÖZLER KARARDI
HER NAĞMESİNDE ATEŞ Mİ VARDI
(SON NAKARAT) TİTREK FİGANLAR CANLAR YAKARDI

Şekil 50: Kürdili Hicazkâr Şarkı “Nazlandı Bülbül Güller Sarardı”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.51.2. Eserin Makamsal Analizi

Nim şehnaz perdesinden inici seyirle başlayan cümle Kürdi makam dizisinden oluşan sesler ile perdesinde 4. ölçüde kürdi perdesini vurgulayarak acem aşıranda buselik çeşnili asma karar vermiştir. Devam eden cümle 7.ve 8. ölçüde rastta kürdi çeşnisiyle karar vermiştir. 9. ölçüyle yeni bir cümleye başlayan seyir 12. ve 13. ölçüde Kürdili Hicazkâr makamın güçlü sesi olan gerdaniye perdesini vurgulayarak 16. ölçüde nevada hüseyini çeşnili asma kalış yapmaktadır.17. ölçüden 20.ölçüye kadar nevada hüseyini çeşnili asma kalış yapılmıştır. 21. ölçüden 24. ölçüye kadar rastta kürdi beşlisiyle asma kalış yapılarak acem aşiran perdesine inilerek acem aşıranda buselik çeşnili asma karar gösterilmiştir.26. ölçüden 28. ölçüye kadar rastta Kürdi makam dizisiyle asma kalış yapılmıştır. 29 ölçüyle yeni bir cümleye başlayan seyir, sünbüle perdesinde asma kalış yaparak 38. ölçüde gerdaniyede kürdi çeşnili asma kalış yaparak 38. ölçüde gerdaniyede uşşak çeşnili asma karar etmektedir. 39. ölçü içerisinde acemde segah asma kalışı yapılarak 41. ölçüde gerdaniye perdesi vurgulanmıştır.45.ölçüden inici bir şekilde seyir ile 48. ölçüde nevada hüseyini çeşnisiyle asma karar edilmiştir. 49.ölçüden 52.ölçüye kadar olan bölümde nevada hüseyini çeşnisiyle asma kalış göstererek senyo işaretiyle dönerek yerinde kürdi çeşnili karar vererek Kürdili Hicazkâr makamını tamamlamıştır.

2.51.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Kürdili Hicazkâr makamı “Nazlandı Bülbül Güller Sarardı” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda rast perde kararında icra edilmiştir. 9.ölçüde nim şehnaz perdesiyle başlayan “nazlandı” kelimesi glissando ile icra edilerek 11.ölçüde nim şehnaz perdesindeki “bül” hecesinde trill yapılmaktadır. 35.ölçüdeki sünbüle perdesinde trill yapılmaktadır. 45 ve 46. ölçüdeki “ateş” hecesi tiz perdelerde kafa sesiyle ya da maske sesi diye tabir edebileceğimiz icra duyulmaktadır. Şarkı sazın aranağmesini icrasından sonra sonlanmaktadır.

2.52. Kürdili Hicazkâr Şarkı “Sende Acep Uşşâka Eziyet Mi Çoğaldı”

2.52.1. Eserin Notası

KÜRDİLİ-HİCAZKÂR ŞARKI
Sende Acep Uşşâka Eziyet Mi Çoğaldı
Müzik: Hacı Ârif Bey
Söz: Mehmet Sâdi Bey

Curcuna

SEN DE A CEP UŞ ŞA KA E ZİY YET

Mİ ÇO ĞAL DI SAZ

SAZ YÂ BİZ DE CE FÂ ÇEK ME ĞE
EY KÂ Nİ KE REM LÛT FU İ

TÂ TÂ KAT Mİ A ZAL
NÂ NÂ YET SA NA KAL

DI SAZ DI SAZ Â ŞIK LA RİN Â

ZÂR İ LE Bİ

TÂ BÜ TÛ VAN DIR SAZ SAZ

DI ARANAĞME

SENDE ACEP UŞŞÂKA EZİYYET Mİ ÇOĞALDI
YÂ BİZDE CEFÂ ÇEKMEĞE TÂKAT Mİ AZALDI
ÂŞIKLARIN ÂZÂR İLE Bİ-TÂB Ü TÛVANDIR
EY KÂN-I KEREM LÛT U İNÂİYET SANA KALDI

Şekil 51: Kürdili Hicazkâr Şarkı “Sende Acep Uşşâka Eziyet Mi Çoğaldı”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.52.2. Eserin Makamsal Analizi

Acem perdesinden seyire başlayan cümle uşşak çeşnili perdelerle 5.ölçüde nevada hüseyini beşlisiyle çıkıcı seyir izleyerek 7. ölçüde gerdaniye perdesinde asma kalış yapmıştır. 8. ölçüde rastta inici basit kürdili hicazkâr dizisi gösterilmiştir. 10.ölçüde yeni bir cümleye başlayan seyir 13. ölçüde neva perdesinde asma kalış yaparak 15. ölçüde rastta rast çeşnili asma kalış yapmaktadır. 19. ölçüde meyan ile tiz perdelere genişleyen seyir karcığâr geçki yaparak 21. ölçüde eviçte segah çeşnili asma kalış göstermektedir. 23. ölçüde çargahta rast beşlisiyle asma kalışı yapmaktadır. Devam eden seyir senyoyla dönerek rast perdesinde Kürdili Hicazkâr makamı çeşnileriyle tamamlamıştır. 29. ölçüyle aranağmeye başlayan bölüm nevada hicaz çeşnileriyle karcığâr makamı seyir ederek 31.ölçüde dügahta uşşak çeşnili karar vermiştir. Şarkı aranağmeden sonra 28. ölçüde Kürdili Hicazkâr makamını tamamlayarak yerinde karar vermiştir.

2.52.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Kürdili Hicazkâr makamı “Sende Acep Uşşâka Eziyet Mi Çoğaldı” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perde kararında icra edilmiştir. 1 dolaptan sonraki dönüşte gerdaniye perdesindeki “a” hecesinde grupetto yapılmaktadır. 13.ölçüde neva perdesindeki “ta” hecesinde vibrato yapılmaktadır. 2. güftedeki icrada 15.ölçüde çargâh perdesinde “ta” hecesiyle trill yapılmaktadır. 16. ölçüde ritardando yapılarak şarkı sonlanmıştır.

2.53. Mâhur Şarkı “Aman Sâki Lûtfuna Âmâdeyim”

2.53.1. Eserin Notası

MÂHUR ŞARKI

Müsemmen Aman Sâki Lûtfuna Âmadeyim Beste: Lem'i Atlı

ARANAĞME

A MAN SÂ Kİ LÛT FU NA A MÂ DE YİM

A MAN SÂ Kİ LÛT FU NA A

MÂ DE YİM SAZ

SEN Bİ LİR SİN Kİ E Sİ Rİ BÂ DE YİM

SAZ SEN Bİ LİR SİN Kİ E Sİ Rİ (Meyan)

BÂ DE YİM SAZ BİR ME LEK Sİ

MÂ YA HEM ÜF TA DE YİM BİR ME LEK Sİ

MÂ YA HEM ÜF TA DE YİM SAZ

AMAN SÂKİ LÛTFUNA ÂMADEYİM BİR MELEK SİMÂYA ÜFTÂDEYİM
SEN BİLİRSİN Kİ ESİRİ BÂDEYİM SEN BİLİRSİN Kİ...

Şekil 52: Mâhur Şarkı “Aman Sâki Lûtfuna Âmâdeyim”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.53.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesiyle seyre başlayan cümle ilk ölçüde Mâhur makamının güçlüsü gerdaniye perdesinde asma kalış göstermiştir. 2. ölçüde nevada rast çeşnili asma kalış göstermiştir. 3.ve 4. ölçüde inici seyirle gerdaniyede çargah çeşnili asma karar gösterilmiştir. 6.ölçüde çargahta çargah çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 7. ölçüde nevada buselik çeşnili asma karar gösterilerek rastta rast çeşnili karar verilmiştir.10. ve 11. ölçüde nevada buselik çeşnili asma karar yapılmaktadır. 13.den 16. ölçüye kadar gerdaniyede nikriz çeşnili asma kalış seyirler yapılmıştır. 17.ölçüden 19. ölçüye kadar çargahta kürdi çeşnili asma kalışlar yapılmaktadır. 20.ölçüde nevada buselik çeşnili asma kalış yapılarak 21. ve 22. ölçülerde Nihâvend makam dizisine geçki yapılmıştır. 24. ölçüde muhayyer perdesi vurgulanarak inici seyirle 25. ve 26. ölçüde karcıgar makamına geçki yapılmaktadır. 27.ölçüden 30.ölçüye kadar gerdaniye perdesi güçlü tutularak gerdaniyede nikriz çeşnili asma kalışlar yapılmaktadır. Senyoyla dönerek Mâhur makamı seyri tamamlanmıştır.

2.53.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Mâhur makamı “Aman Sâki Lûtfuna Âmâdeyim” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perde kararında icra edilmiştir.16. ölçüdeki gerdaniye perdesindeki “sen” hecesinden 17. ölçüdeki çargâh perdesine kadar glissando yapılmaktadır. Şarkı notasyona göre icra edilerek ritardando ile icra sonlanmaktadır.

2.54. Mâhur Şarkı “Bir Neş’e Yarat Hasta Gönül”

2.54.1. Eserin Notası

MÂHÛR ŞARKI
Bir Neş’e Yarat Hasta Gönül Sen De Biraz Gül

Müzik: Refik FERSAN
Söz: Nâhit Hilmi ÖZEREN

Sengin Semâi

BİR NEŞ E YA RAT HAS TA GÖ NÜL

SEN DE Bİ RAZ GÜL SEN DE Bİ RAZ

1. GÜL SAZ 2. GÜL SAZ

BAK İŞ TE BA HAR OL DU BÜ TÜN

HER TA RAF HEP

GÜL HER TA RAF HEP

1. GÜL SAZ 2. SON GÜL SAZ AH LAR LA GE ÇEN

ÖM RE E DİL MEZ Kİ TA HAM

18 MÛL AH TA HAM MÛL SAZ

21 BİR NEŞ E YA RAT HAS TA GÖ NÛL

23 SEN DE Bİ RAZ GÛL

25 SEN DE Bİ RAZ GÛL SAZ

27 ARANAĞMEYE ARANAĞME

30

BİR NEŞ'E YARAT HASTA GÖNÛL SEN DE BİRAZ GÛL
 BAK İŞTE BAHÂR OLDU BÛTÛN HER TARAF HEP GÛL
 AHLARLA GEÇEN ÖMRE EDİLMEZ Kİ TAHAMMÛL
 BİR NEŞ'E YARAT HASTA GÖNÛL SEN DE BİRAZ GÛL

Şekil 53: Mâhur Şarkı “Bir Neş’e Yarat Hasta Gönül”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.54.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesinden seyire başlayan Mâhur makamı cümle 2.ölçüde buselikte kürdi çeşnili asma karar yaparak 2.ölçüde rastta çargah çeşnili asma karar vermiştir. 3. ve 4. ölçülerde tiz buselikte kürdili asma kalış yapılarak 5. ölçüde muhayyer perdesinde asma kalış yapılmaktadır. 6. ve 7 ölçülerde rast perdesi üzerinde Mâhur makam dizisi gösterilmektedir. 8. ölçüyle yeni bir cümleye başlayan seyir 11. ölçüde nevada buselik çeşnili asma karar etmiştir.11. ölçü içerisinde segahta segah asma kalış göstererek devamında rastta çargah çeşnisiyle 13. ve 14. ölçüde tamamlamıştır. 15. ölçüde yeni bir cümle kuran seyir 18. ölçüye kadar Zirgüleli Hicaz makamı geçkisi yapmaktadır. 20. ölçüde tiz buselikte segah çeşnili asma kalış gösterilmektedir. 21.ölçüde muhayyerde buselik çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 22. ölçüde gerdaniyede çargah çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 23. ölçüde nevada rast çeşnili asma kalış yapılmaktadır. Devam eden cümle senyoyla dönerek rastta çargah dizisini kullanarak Mâhur makamını tamamlamıştır.

2.54.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Mâhur makamı “Bir Neş’e Yarat Hasta Gönül” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda rast perde kararında icra edilmiştir. 3.ve 4. ölçülerde dik perdelerdeki maskeden kullanılan sesler net ve notasyona uygun icra edilmiştir. 5. ölçüde tiz buselik perdesindeki “raz” hecesinde trill yapılmaktadır. 10.ölçüden 11. ölçüye kadar inici çıkıcı seyir glissando ile icra edilmektedir. 17. ölçüdeki gerdaniye perdesindeki “ham” hecesinde trill yapılmaktadır. 12 ve 14.ölçülerde ritardando yapılarak icra sonlanmıştır.

2.55. Mâhur Şarkı “Bu Sevda Ne Tatlı Yalan”

2.55.1. Eserin Notası

MÂHÛR ŞARKI
Bu Sevdâ Ne Tatlı Ne Tatlı Yalan

Müzik: Dr. Şükrü ŞENOZAN
Söz: Orhan Rahmi GÖKÇE

$\text{♩} = 160$
Düyek

BU SEV DA NE TAT LI NE TAT LI YA LAN

SAZ SE VİŞ DE A GÖ NÜL Bİ RAZ Bİ RAZ Bİ

RAZ O YA LAN SAZ SE VİŞ DE A GÖ NÜL

Bİ RAZ Bİ RAZ Bİ RAZ O YA LAN SON

HA YA TIN NE Sİ VAR EL LER DE KA LAN

1. SAZ 2. SAZ

ARANAĞME

BU SEVDÂ NE TATLI NE TATLI YALAN
SEVİŞ DE A GÖNÜL BİRAZ OYALAN
HAYATIN NESİ VAR ELLERDE KALAN
SEVİŞ DE A GÖNÜL BİRAZ OYALAN

Şekil 54: Mâhur Şarkı “Bu Sevda Ne Tatlı Yalan”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.55.2. Eserin Makamsal Analizi

Mahur perdesiyle seyire başlayan cümle 3. ölçüde nevada çargah beşlisiyle asma kalış yapmaktadır. 4. ölçüde nevada çargah dörtlüsüyle asma kalış yapılmaktadır. 5. ölçüyle yeni cümle kuran seyir 7. ölçüde nevada çargah çeşnili asma kalış yaparak 11. ölçüde rastta çargah çeşnili karar etmiştir. Devamındaki cümlede hüseyini perdesi vurgulanarak 17. ölçüde güçlü perdesi neva olarak değişmektedir. Mâhur makam dizileriyle devam eden seyir 23. ölçüde rastta çargâh beşlisiyle karar vermiştir. 11. ölçüde yerinde çargah çeşnisiyle Mâhur makamını tamamlamıştır.

2.55.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Mâhur makamı “Bu Sevda Ne Tatlı Yalan” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perde kararında icra edilmiştir. İlk ölçü ve 2. ölçüde glissando ile icralar yapılmaktadır. 3. ölçüde neva perdesindeki “lan” hecesinde vibrato tekniği uygulanmıştır. 5 ve 6. ölçüdeki “biraz” kelimelerinin icrası kesik kesik staccato tekniği kullanılmıştır. 10 ve 11. ölçülerde 1 oktav tiz perdelerden seslendirerek ritardando ile icra sonlanmaktadır.

2.56. Mâhur Şarkı “Dilde Binbir Emel Vardır”

2.56.1. Eserin Notası

MÂHUR ŞARKI

Curcuna Dilde Binbir Emel Vardır Müzik: Lem'i ATLI

DİL DE BİN BİR E MEL VAR DIR HEP Sİ Nİ İS

1. 2.

TER GÖ NÜL SAZ SazSAZ

Cİ VAN LİK GİT SE DE EL DEN İH Tİ YAR OL

MAZ GÖ NÜL SAZ Cİ VAN LİK GİT

SE DE EL DEN İH Tİ YAR OL MAZ GÖ NÜL SON

SAZ HA YÂ Lİ VUS LA TI CÂ NÂ

ZER DÂ İM KAL Bİ Mİ HA YÂ Lİ VUS

LA TI CÂ NÂ E ZER DÂ İM KAL Bİ Mİ

SAZ ARANAĞME

DİLDE BİNBİR EMEL VARDIR HEPSİNİ İSTER GÖNÜL
CİVANLIK GİTSE DE ELDEN İHTİYAR OLMAZ GÖNÜL
HAYÂLİ VUSLATI CÂNÂ EZER DÂİL KALBİMİ
CİVANLIK GİTSE DE ELDEN İHTİYAR OLMAZ GÖNÜL

Şekil 55: Mâhur Şarkı “Dilde Binbir Emel Vardır”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.56.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesiyle seyire başlayan cümle 2. ölçüde nevada çargah çeşnili karar vermiştir. 4.ölçüde Mahur makamının güçlüsü olan gerdaniye perdesinde asma kalış yapılarak 5 ölçüde rastta çargâh çeşnili kalış yapılmaktadır. Devam eden cümle 10. ölçüde neva perdesiyle asma kalış göstererek 13. ölçüde dügahta buselikli asma kalış yapmaktadır. 14.ve 15. ölçülerde yerinde Nikriz makam geçkisi yapılmaktadır. 16. ölçüde tiz segahta segah çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 17. ölçüde hüseynide segah asma kalışı gösterilmektedir. 18.ölçüde hüseynide segah çeşnili asma kalış yapılmaktadır.20. ölçüde segahta Sabâ makamı geçkisi yapılmaktadır. 22. ölçüde inici olarak gerdaniyede buselik çeşnili asma kalış yapılmaktadır.25. ölçüde gerdaniyede çargah çeşnili asma karar verilmiştir. 26. ölçüden 31. ölçüye kadar Mâhur makamının karakteristik çeşnileriyle kurulan cümle 31. ölçüde dügahta buselik çeşnili karar vermiştir. 32.ölçüde Nikriz makamı geçkisi yaparak 33. ölçüde rastta çargah çeşnili karar vermiştir. 15. ölçüde Mâhur makamını tamamlayarak karar vermiştir.

2.56.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Mâhur makamı “Dilde Binbir Emel Vardır” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda rast perde kararında icra edilmiştir. 2.ölçüde mahur perdesindeki “var” hecesinde glissando yapılmaktadır. 10. ölçüde neva perdesindeki “nül” hecesinde vibrato yapılmaktadır.12.ölçü içerisindeki perdeler staccato tekniğiyle icra edilmektedir. 23.ölçüdeki neva perdesinden tiz buselik perdesine “daim” kelimesi legato ile yapılmaktadır. Şarkı 15. ölçüde ritardando yapılarak icra sonlanmıştır.

2.57. Mâhur Şarkı “Dün Yine Günümüz Geçti Beraber”

2.57.1. Eserin Notası

MÂHÛR ŞARKI
Dün Yine Günümüz Geçti Beraber

Müzik: Refik FERSAN
Söz: Orhan Seyli ORHON

$\text{♩} = 232$
Aksak

4

7

10

DÜN Yİ NE GÜ NÜ MÜZ GEÇ Tİ BE RA BER DÜN Yİ NE GÜ NÜ MÜZ

13

GEÇ Tİ BE RA BER AH GE CE DE YA NIN

16

DA KA LA SIM GEL Dİ AH GE CE DE YA NIN

19

DA KA LA SIM GEL Dİ SAZ

22

25 AH AH AH

28 A MAN DU RU ŞU U TAN GAÇ A MAN

31 AH BA KI Şİ DİL BER AH VAL LA Hİ ÇAP KI

34 NI GÖ RE SİM GEL Dİ A MAN SAZ

37 A MAN SAZ A MAN A MAN VAL LA Hİ ÇAP KI

40 NI GÖ RE SİM GEL Dİ GÖ RE SİM GEL

43 Dİ

DÜN YİNE GÜNÜMÜZ GEÇTİ BERABER
 GECE DE YANINDA KALASIM GELDİ
 DURUŞU UTANGAÇ BAKIŞI DİLBER
 VALLAHİ ÇAPKINI GÖRESİM GELDİ

Şekil 56: Mâhur Şarkı “Dün Yine Günümüz Geçti Beraber”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.57.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesinden seyire başlayan cümle 2.ölçüde nevada çargah beşlisiyle asma kalış yapmaktadır. 5. ölçüde nevada buselik beşlisiyle asma kalış yapmaktadır. Devam eden cümle 9. ölçüde Mâhur makam dizisini göstererek aranağme bölümünü tamamlamıştır. 10.ölçüde yeni cümle ile seyire başlayan dizi gerdaniye perdesini vurgulayarak 11. ölçüde nevada çargah çeşnili asma karar vermiştir. 14. ölçüde nevada buselik çeşnili asma karar vererek devamında acem perdesi vurgulanmıştır. 20. ölçüde segahta segah asma kalış yapılmaktadır. 23. ölçüde nevada buselik çeşnili asma kalış yapılarak 23. ölçüde buselikte kürdi asma kararı verilmiştir. 25. ölçüde neva perdesinde güçlü ses olarak gösterilen perde 26. ölçüde nevada buselik çeşnili asma karar vermektedir. 32.ölçüde buselikte kürdi çeşnili asma kalış göstermektedir. Devam eden cümle 35. ölçüde çargah perdesinde asma karar vererek 35. ve 36. ölçülerde buselikte kürdi çeşnili asma karar vermiştir. 37. ölçüde çargah perdesi vurgulanarak devam eden cümle 40. ölçüde rastta çargah asma kalışını göstermektedir. 41. ölçüde rastta çargah çeşnisiyle inici seyir halinde 43. ölçüde yerinde çargah çeşnili karar vererek Mâhur makamını tamamlamıştır.

2.57.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Mâhur makamı “Dün Yine Günümüz Geçti Beraber” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perde kararında icra edilmiştir. 11. ölçüde gerdaniye perdesindeki “be” hecesinden neva perdesine kadar glissando tekniği uygulanmaktadır.13. ölçüde muhayyer perdesindeki “ra” hecesinde puandorg ile vibrato tekniği uygulanmıştır. 14.ve 17. ölçülerde “ah” hecesi acem perdesinde trill ile icra edilmektedir. 26.ölçüdeki “ah” hecesi trill ile icra edilmektedir. 36.ölçüden 43. ölçüye kadar bir oktav tiz perdelerden icra edilmiştir. Şarkı sonunda usullü dem eşliğinde gazel icra edilerek tekrar şarkıya bağlanarak icra sonlandırılmıştır.

2.58. Mâhur Şarkı “Düşün Yine Bir Şûh-i Sitemkâre Gönül”

2.58.1. Eserin Notası

MAHUR ŞARKI
Düşün Yine Bir Şûh-i Sitemkâre

Lâtif Ağa

Aksak

DÜŞ TÛN Yİ NE BİR ŞU Hİ Sİ TEM
KA RE GÖ NÜL VAY SAZ
VAY SAZ PER VA NE Gİ Bİ
US LAN MA YA ÇAK
ŞU LE İ DİL
SIN SA NA YOK
DA RE GÖ NÜL VAY SAZ
ÇA RE GÖ NÜL
VAY SAZ OL SAN E LE Mİ
AŞK İ LE SAD PA RE GÖ NÜL
VAY SAZ VAY SAZ ARANAĞME
ARANAĞME

DÜŞTÜN YİNE BİR ŞUH-İ SİTEMKÂRE GÖNÜL VAY
PERVANE GİBİ ŞULE-İ DİLDARE GÖNÜL VAY
OLSAN ELEM-İ AŞK İLE SAD-PARE GÖNÜL VAY
USLANMAYACAKSIN SANA YOK ÇARE GÖNÜL VAY

Şekil 57: Mâhur Şarkı “Düşün Yine Bir Şûh-i Sitemkâre Gönül”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.58.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesinde seyire başlayan cümle ilk ölçüde muhayyerde buselik çeşnili asma kalış yapmaktadır. 2. ölçüde nevada çargah çeşnili asma kalış yaparak 4. ölçüde tekrar gerdaniye perdesinde asma kalış göstermiştir. Aynı ölçü içerisinde rastta çargah çeşnisiyle karar verilmektedir. Devam eden seyir Mâhur makamı perdeleriyle 7. ölçüde segahta segah asma kalışı yapmaktadır. 8.ve 9. ölçüde cümlesini tamamlayarak rastta çargah çeşnili kalış yapılmaktadır. 11. ölçüde çargahta çargah asma kalışı gösterilerek 12. ölçüde rastta çargah çeşnili asma kalış gösterilmiştir. 16. ölçüyle aranağmeye başlayan seyir Mâhur makamının karakteristik asma kalış ve çeşnilerini göstererek rastta çargah çeşnili asma karar vermektedir. 9. ölçüde şarkı rast perdesinde çargah çeşnili asma karar vererek Mâhur makamını tamamlamıştır.

2.58.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Mâhur makamı “Düşün Yine Bir Şûh-i Sitemkâre Gönül” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Müstahsen ney akordunda hüseyini aşiran perde kararında icra edilmiştir. İlk ölçüdeki “düşün” kelimesi legato ile bağlı olarak icra edilmiştir. 2. ölçüde sonundaki neva perdesindeki “tem” hecesi 3. ölçüdeki tiz çargah perdesindeki “ka” hecesine legato ile bağlanarak imale ile bağlı icra edilmektedir. 8 ve 9. ölçüde ritardando ile icra sonlanmaktadır.

2.59. Mâhur Şarkı “Sabah Olsun Ben Bu Yerden Gideyim”

2.59.1. Eserin Notası

MAHUR ŞARKI
SABAH OLSUN BEN ŞU YERDEN GİDEYİM

Beste: İbrahim Ağa

Evsat

AH SA BAH OL SUN BEN ŞU

YER DEN Gİ DE YİM A MAN

Gİ DE YİM CA NIM GA RİP

BĞL BÜL Gİ Bİ FER

YAD E DE YİM A MAN

E DE YİM CA NIM AH SEN DU

RUR KEN YA BEN Kİ

ME Gİ DE YİM A MAN Gİ DE

YİM CA NİM ŞA KI BÜL

BÜL VAR U YAN DIR

E Şİ Mİ A MAN E Şİ

Mİ CA NİM BEN KI YA

MAM SEN U YAN DIR

YA Rİ Mİ A MAN YA Rİ

AĞIRLAŞIR

Mİ

SABAH OLSUN BEN ŞU YERDEN GİDEYİM
GARİP BÜLBÜL GİBİ FERYAD EDEYİM
SEN DURURKEN YA BEN KİME GİDEYİM
ŞAKI BÜLBÜL VAR UYANDIR EŞİMİ
BEN KIYAMAM SEN UYANDIR YARİMİ

Şekil 58: Mâhur Şarkı “Sabah Olsun Ben Bu Yerden Gideyim”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.59.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesinden seyire başlayan cümle Mâhur makamının güçlü sesi olan gerdaniye perdesini vurgulayarak 7. ölçüde nevada çargâh çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 10. ölçüde gerdaniye perdesini vurgulayarak cümle bitmiştir. 16. ölçüde nevada buselik çeşnili asma kalış gösterilmiştir. 18. ve 19 ölçülerde rastta çargâh çeşnili karar verilmiştir. Devam eden cümle Mâhur makamı karakteristik çeşnileriyle seyrederek 22. ölçüde rast perdesinde karar etmiştir. 25 ve 26. ölçülerde Nişâbur çeşnisi gösterilmektedir. 31. ölçüde nevada çargah asma kalışı gösterilmektedir. 36. ölçüde gerdaniye perdesinde asma kalış gösterilmektedir. 40. ölçüye kadar ilerleyen cümlede nevada buselik çeşnisiyle asma karar verilerek 42. 44. ve 48. ölçülerde rast perdesinde çargah çeşnili karar verilmiştir. Devamında gelen diatonik perdelerle kurulu cümle 52. ölçüde nevada buselik çeşnili asma karar vermiştir. 54. ölçüde rastta çargah çeşnili karar edilerek devam eden cümle yine Mâhur makamının karakteristik asma kalış ve perdelerini göstererek 60. ölçüde Mâhur makamını tamamlamıştır.

2.59.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Mâhur makamı “Sabah Olsun Ben Bu Yerden Gideyim” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perde kararında icra edilmiştir. 8. ölçüdeki gerdaniye perdesinde “a” hecesi 9. ölçüde tiz çargahtaki “man” hecesine legato tekniğiyle icra edilerek güfte bağlı icra edilmiştir. 25. ölçüde “ah” hecesi kullanılmamıştır. 52. ölçüde muhayyer perdesindeki “sen” hecesinden 54. ölçüdeki rast perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 59. ölçüde icra oktav sese çıkmadan notasyondaki gibi sonlandırılmıştır.

2.60. Mâhur Şarkı “Telif Edebilsem Feleği”

2.60.1. Eserin Notası

MÂHUR ŞARKI
Telif Edebilsem Feleği

Latif Ağa

♩ = 112
Aksak

AH TE LİF E DE BİL

SEM SAZ FE LE Gİ AH E ME

LİM LE SAZ

DÜN YA Yİ FE DA
HEM BEZ Mİ Vİ SAL

EY LER İ DİM MA
OL SAM E ĞER O

HA SA LİM LE SAZ
GÜ ZE LİM LE

BEN UĞ RA ŞI RİM BEL

Kİ O DEM DE

19 E GE LİM LE SAZ

21 NAK Dİ NE İ CA

23 NI SAZ VE Rİ RİM KEN Dİ E

26 LİM LE SAZ

28 LE

31

33

TELİF EDEBİLSEM FELEĞİ AH EMELİMLE
DÜNYÂ FEDA EYLER İDİM MAHASALİMLE
BEN UĞRAŞIRIM BELKİ O DEMDE ECELİMLE
NAKDİNEİ CÂNİ VERİRİM KENDİ ELİMLE
HEM BEZMÎ VİSÂL OLSAM EĞER OL GÜZELİMLE

Şekil 59: Mâhur Şarkı “Telif Edebilsem Feleği”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.60.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesiyle seyire başlayan cümle 2. ölçüde gerdaniyede buselik çeşnili asma karar vermektedir. Mâhur makamının güçlü perdesi gerdaniye vurgulayarak devam eden seyir 7. ölçüde neva perdesinde asma kalış göstererek 10. ölçüde nikriz çeşnili asma kalış yapmaktadır. 13. ölçüde rastta çargah çeşnili asma kara verilmektedir. 14. ölçüde güçlü perde olan neva üzerinde asma kalış gösterilmektedir. 17. ölçüde dügahta buselik çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 20. ölçüde gerdaniyede kürdi çeşnili asma kalış gösterilmiştir. 21. ölçüden 24. ölçüye kadar gerdaniyede çargah çeşnili gerdaniye perdesi vurgulanmıştır. 26. ve 27. ölçüye nişâbur geçkiyle neva perdesinde asma karar verilmiştir. 29. ölçüden 34. ölçüye kadar Mâhur makamı asma kalış ve karakteristik özellikleri gösterilerek rast perdesinde çargah çeşnili karar verilmiştir. Şarkı senyoyla dönerek yerinde rast çeşnisiyle Mâhur makamını tamamlamıştır.

2.60.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Mâhur makamı “Telif Edebilsem Feleği” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda yerinden rast perde kararında icra edilmiştir. 2. ölçüde tiz çargah perdesinde “e” hafinden inici şekilde glissando ile icra edilmektedir. 21. ölçüde gerdaniye perdesindeki “nak” hecesi muhayyer perdesine çarpma ile icra edilmektedir. 25. ölçüde muhayyer perdesindeki “ken” hecesi acem perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. Şarkı ritardando ile sonlanmaktadır.

2.61. Mâhur Şarkı “Ver Sakî Tazelendi Derdim Bu Gece”

2.61.1. Eserin Notası

MAHUR ŞARKI
Ver Sakî Tazelendi Derdim Yine Bu Gece

Güfte: Cemal Yeşil
Beste: Refik Fersan

$\text{♩} = 176$
Aksak

ARANAĞME

VER SA Kİ TA ZE LEN Dİ DER DİM BU GE CE

AH BU GE CE SAZ CE SAZ

BİR TEK DA HA VER SOR MA GE LEN KİM BU GE CE

AH BU GE CE SAZ BİR TEK DA HA VER

SOR MA GE LEN KİM BU GE CE KİM BU GE

MEYAN KARAR

CE SAZ CE SAZ ÇOK PEK ÇOK U ZAK

GİT ME Dİ ĞİM GÖR ME Dİ ĞİM AH

AH BİR YER DEN HAS RE TİN LE

GEL DİM BU GE CE AH BU GE CE

VER SAKİ TÂZELENDİ DİRDİM BU GECE
BİR TEK DAHA VER SORMA GELEN KİM BU GECE
ÇOK PEK ÇOK UZAK GİTMEYİ GÖRMEDİĞİM
BİR YERDEN HASRETİNLE GELDİM BU GECE

DÜN YİNE GÜNÜMÜZ GEÇTİ BERABER
GECE DE YANINDA KALASIM GELDİ
DURUŞU UTANGAÇ BAKIŞI DİLBER
VALLAHİ ÇAPKINI GÖRESİM GELDİ

Şekil 60: Mâhur Şarkı “Ver Sakî Tazelendi Derdim Bu Gece”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.61.2. Eserin Makamsal Analizi

Neva perdesinden seyire başlayan cümle 2. ölçüde neva perdesinde asma kalış göstermiştir. 3. ve 4. ölçüde cümleyi tamamlayarak rastta çargah çeşnili karar vermektedir. 5. ölçüden 8. ölçüye kadar nevada çargah seslerinden kurulu asma kalış yapılmaktadır. 10. ölçüde rastta çargah çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 14. ölçüde hüseyni perdesi vurgulanarak 15. ölçüde güçlü ses olan neva perdesinde asma karar verilmiştir. 16. ve 17. ölçüde buselik perdesi vurgulanarak buselikte segah asma kalışı yapılmaktadır. 18. ölçüde dügahta buselik çeşnili asma karar verilmiştir. 21. ölçüde yine dügaht perdesinde buselik çeşnili asma karar verilmiştir. 23. ölçüde tiz segahta segah asma kalışı ile meyan verilmiştir. Tiz perdelerde genişleyen seyir 27. ve 28. ölçülerde gerdaniyede çargah çeşnili asma kararlar vermiştir. 32. ölçüde muhayyerde buselik çeşnili asma karar verilmiştir. 33. ölçüde mahurda segah çeşnili asma kalış gösterilerek 36. ölçüde nevada çargah çeşnili asma kalış yapılmaktadır. Senyoyla dönerek yerinde çargah çeşnili kararlarla Mâhur makamını tamamlamıştır.

2.61.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Mâhur makamı “Ver Sakî Tazelendi Derdim Bu Gece” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perde kararında icra edilmiştir. 2. ölçüde gerdaniye perdesindeki “di” hecesi hüseyni perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 8. ölçüdeki neva perdesinde “ce” hecesinde vibrato yapmaktadır. 9. ölçüdeki “bu” heceli üçleme icrada yapılmamaktadır. 20. ölçüdeki hüseyni perdesindeki “kim” hecesinde puandorg yapılarak piano nüansla icra edilmiştir. 22. ölçüde neva perdesinde “kim” hecesi yerine “ah” diye güfte değiştirilerek trill ile icra edilmektedir. 27. ölçüde “gitmediğim” yerine “bilmediğim” diye değişen güfte 29. ölçüde “ah” hecesinde trill yapılmaktadır. 36 ve 37 ölçüde ritardando yapılarak bir oktav tiz perdelerden icra edilerek şarkı sonlanmıştır.

2.62. Mâhur Yürük Semâi “Yine Zevrak-ı Derunum Kırılıp Kenara Düştü”

2.62.1. Eserin Notası

MÂHUR YÜRÜK SEMÂİ

Yürük Semâi Yine Zevrak-ı Derunum Kırılıp Kenâre Düştü Güfte:Şeyh Galip
Beste:İsmail Dede Efendi

1. AH Yİ NE ZEV RA KI DE RÛ NUM Yİ NE ZEV

4. RA KI DE RÛ NUM KI RI LIP KE NÂ RE DÜŞ

7. DÜ BE Lİ YÂ RÎM SAZ

10. AH DA YA NIR MI Şİ ŞE DİR BU DA YA NIR
AH Kİ Mİ TER Kİ NÂ MÜ ŞÂ NE Kİ Mİ TER

13. MI Şİ ŞE DİR BU RE Hİ SEN Gİ SÂ RE DÜŞ
Kİ NÂ MÜ ŞÂ NE Kİ Mİ İ Tİ BÂ RE DÜŞ

16. DÜ BE Lİ YÂ RÎM SAZ
DÜ

19. YÂR YÂR DİL DE Nİ HÂ

22. NIM SAZ DOST DOST

25. KÂ Şİ KE MÂ NIM TÂ KAT Mİ GE LİR

28 O ÇEŞ Mİ MES TE EL BET DE O LUR

31 GÖ REN Şİ KES TE SAZ

33 YÂR

34 YAR AF FEY LE E FEN DİM SAZ

37 AH RE Hİ MEV LE Vİ DE GA LİB RE Hİ MEV

40 LE Vİ DE GA LİB BU Sİ FAT LA KAL DI HAY

43 RAN BE Lİ YÂ RİM

Ah yine zevrâk-ı derûnum kırılıp kenâre düştü
 Dayanır mı şişedir bû reh-i seng-sâre düştü
 Reh-i Mevlevî'de Gâlip bu sıfatla kaldı hayrân
 Kimi terk-i nâm ü şâne kimi itibâre düştü

Şekil 61: Mâhur Yürük Semâî “Yine Zevrak-ı Derunum Kırılıp Kenara Düştü”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.62.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesiyle seyire başlayan cümle gerdaniye perdesini vurgulayarak 6. ölçüde nevada çargah çeşnili asma kalış göstermektedir. 8. ve 9. ölçülerde gerdaniye perdesinde çargah çeşnili asma kalış yapılmıştır. 10. ölçüde Nişâbur çeşnili geçkiyle 12. ölçüde nevada çargah çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 14. ve 15. ölçülerde hüseyini perdesi vurgulanarak 18. ölçüde rastta çargah çeşnili asma kalış yapılmıştır. 18. ve 19. ölçülerde çargah perdesi vurgulanarak 20. ölçüde buselik perdesinde kürdi çeşnili asma kalış gösterilmiştir. 21. ölçüde düğah perdesinde buselik çeşnili asma kalış yapılmaktadır. Devam eden 21. ölçüden 28. ölçüye kadar devam eden Mâhur makamı dizi karakteristik asma kalış ve perdeleriyle devam etmektedir. 29. ve 30. ölçülerde çargahta nikriz çeşnili asma karar verilmektedir. 31. ve 32. ölçü içerisinde nevada hicaz çeşnisiyle seyrederek buselikte segah çeşnisiyle asma kalış yapmaktadır. 33. ölçüden inici seyirle hareket eden cümle 34. ölçüde dügahta buselik çeşnili asma karar vermiştir. 36. ölçüde rastta çargah çeşnili karar verilmiştir. 37. ölçüden 39. ölçüye kadar muhayyer perdesinde asma kalışlar gösterilmektedir. 40. ve 41. ölçüde gerdaniyede çargah çeşnisiyle asma kalış gösterilmektedir. 43. ölçüde nevada çargah çeşnili asma kalış gösterilerek 45. ölçüde hüseyinde buselik çeşnili asma karar verilmiştir. Senyoyla dönerek rastta çargah çeşnileriyle Mâhur makamını tamamlamıştır.

2.62.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Mâhur makamı “Yine Zevrak-ı Derunum Kırılıp Kenara Düştü” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda rast perde kararında icra edilmiştir. 7. ölçüde neva, hüseyini ve mahur perdelerinde vibratoyla icra edilmektedir. Şarkının icrası notasyona bağlı kalınarak icra edilmiştir.

2.63. Muhayyer Divan “Ok Gibi Hûblar Beni Yaydan Yabana Attılar”

2.63.1. Eserin Notası

MUHAYYER DİVAN
Ok Gibi Hûblar Beni Yaydan Yabana Attılar
Söz: Âşık Dertli

♩ = 120
Nim Sofyan

ARANAĞME

7

12

17

22

OK Gİ Bİ HÛB

28

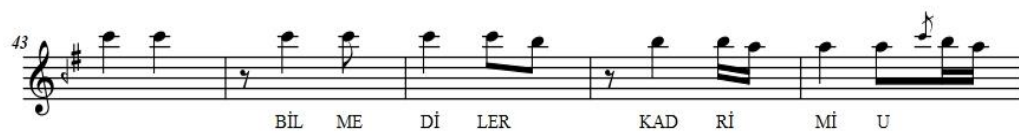
LAR BE VE YAY DAN YA BA NA AT

33

TI LAR HEY SAZ

38

AH

SERBEST

86 O NEV Cİ VAN DÜN GE CE OL DİL BE Rİ BİR

88 BÂ DE YE OY NAT TI LAR SAZ A TEMPO

91 HEY

95 GÖR DÜM OL HÜ RI Sİ FAT AĞ

100 YÂR İ LE ÜL FET EY LER SAZ

105 AH

110 HA SE TİN DEN DERT Lİ Yİ TOP

115 LAR Gİ Bİ PAT LAT TI LAR

121

OK GİBİ HÜBLAR BENİ YAYDAN YABANA ATTILAR
BİLMEDİLER KADRİMİ UCUZ PAHAYA SATTILAR
NEYDİ VAKTİNDE GÜZELLER BÜSELER VÂDETTİLER
BİR SÖZLE HÂSILI ŞU GÖNLÜMÜ ALDATTILAR

HANİ YA SÂDİK DEYU MEDH ETTİĞİNİZ OL NEV-CHÂN
DÜN GECE OL DİLBERİ BİR BÂDEYE OYNATTILAR
GÖRDÜM OL HÜRİ SIFAT AGYÂR İLE ÜLFET EYLER
HASETİNDEN DERTLİYİ TOPLAR GİBİ PATLATTILAR

Şekil 62: Muhayyer Divan “Ok Gibi Hüblar Beni Yaydan Yabana Attılar”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.63.2. Eserin Makamsal Analizi

Çargah perdesinden seyire başlayan cümle 6.ölçüde nevada buselik çeşnisiyle asma karar vermiştir. 12.ve 14.ölçülerde dügahta uşşak çeşnili asma karar vermiştir. 12. ve 13. ölçüde nevada buselik çeşnili asma karar vererek inici seyirle 19.ve 21. ölçülerde dügahta uşşak çeşnili asma karar verilmektedir. 22. ölçüden itibaren muhayyer perdesi vurgulanarak 31. ölçüde nevada rast çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 34.ölçüde hüseyini perdesi vurgulanarak 35. ölçüde dügaht perdesinde karar verilmektedir. 35. ve 36.ölçüde bir motif oluşturularak çargahta çargah çeşnili asma kalış yapılarak segah perdesinde asma kalış yapılmıştır. 37. ölçüde saz ile başlayan cümle 41. ölçüde dügahta uşşak çeşnili karar vermiştir. 42. ölçüde tiz çargah perdesiyle yeni bir cümleye başlayan seyir 49. ölçüde nevada rast çeşnili asma kalış göstermektedir. Devam eden cümle 53. ve 54. ölçüde motif tekrarı yapmaktadır. 55.ölçüden 59. ölçüye kadar saz kısmı aynen tekrar edilmektedir. 60. ölçüde yeni bir cümle kuran seyir 69. ölçüde dügahta uşşak çeşnili asma kalış göstermektedir. 71. ölçüde muhayyerde uşşak çeşnili asma karar vererek inici seyir ile 77. ölçüde segahta segah asma kalış göstermektedir. 78.den 84. ölçüye kadar olan kısım dügahta uşşak çeşnili kararlarla tamamlanmıştır. 85. ölçüde çıkıcı seyirle eviçte segah çeşnili meyan gösterilerek muhayyer perdesinde uşşak çeşnili asma kalışlar gösterilmektedir. 86. ölçüde nevada rast çeşnili asma karar verilerek çargahta çargah asma kalışı gösterilmiş ardına segah perdesinde asma kalış yapılmıştır. 89. ölçüde nim sofyan usulüne geçiş yapılarak yeni bir cümleyle 93. ölçüde dügahta uşşak çeşnili asma karar verilmiştir. 94. ölçüyle neva perdesi vurgulanarak 103. ölçüde segahta segah çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 104. ölçüde Muhayyer makamı dizilerinden kurulu çeşnilerle 108.ölçüde dügahta uşşak çeşnili karar verilmiştir. 109. ölçüyle yeni bir cümle kuran seyir 113. ölçüde segahta segah asma kalışıyla 119. ve 121. ölçülerde dügahta uşşak çeşnili asma karar verilerek Muhayyer makamını tamamlamıştır.

2.63.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Muhayyer makamı “Ok Gibi Hûblar Beni Yaydan Yabana Attılar” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda dügaht perde kararında icra edilmiştir. 22. ölçüden 25.ölçüye kadar “ah” hecesi Notasyonda yok iken icrada yer verilmiştir. 29. ölçüde tiz çargah perdesindeki “yay” 29. ölçüde neva perdesindeki “na” hecesine kadar glissando yapılmaktadır. 33. ölçüde “at” heceli imale

ile trill yapılmaktadır. 85. ölçüden 88. ölçüye kadar serbest ölçü ile gazel vari bir icra yapılmaktadır.117. ölçüden 121. ölçüye kadar bir oktav tiz perdelerden seslendirilerek icra sonlanmıştır.

2.64. Muhayyer Şarkı “Yetmez Mi Sana Bisterü Balın Kucağım”

2.64.1. Eserin Notası

MUHAYYER ŞARKI
Yetmez Mî Sana Bister ü Bâlin Kucağım

Müzik: Rahmi Bey
Söz: Nedim

♩ = 200
Curcuna

YET MEZ MÎ SA NA BİS TE RÜ BA
LİN KU CA ĞİM SAZ ĞİM SAZ
SERT OL DU HA VA ÇIK MA KO YUN
DAN KU ZU CA ĞİM SAZ ĞİM SAZ
A TEŞ LİK E DER SA NA BU Sİ
NEM DE Kİ DA ĞİM ĞİM SAZ
SERT OL DU HA VA ÇIK MA KO YUN
DAN KU ZU CA ĞİM SAZ ĞİM SAZ
ARANAĞME

1. 2. 1. 2. 1. 2. 1. 2. 1. 2.

YETMEZ MÎ SANA BİSTER Ü BÂLİN KUCAĞIM
SERT OLDU HAVÂ ÇIKMA KOYUNDAN KUZUCAĞIM
ÂTEŞLİK EDER SANA BU SİNEMDEKİ DAĞIM
SERT OLDU HAVÂ ÇIKMA KOYUNDAN KUZUCAĞIM

Şekil 63: Muhayyer Şarkı “Yetmez Mi Sana Bisterü Balın Kucağım”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.64.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesiyle seyire başlayan cümle muhayyer perdesini vurgulayarak 5. ölçüde yerinde uşşak çeşnili asma karar vermiştir. 7.nevada buselik beşlisi çeşnisi üzerine muhayyerde kürdi dörtlüsü dizisi gösterilerek 9. ölçüde dügahta uşşak çeşnili karar verilmiştir. 10. ve 12. ölçülerde inici seyirle dügahta hüseyini çeşnisiyle asma karar verilmektedir. 13.ölçüde muhayyerde uşşak çeşnili asma kalış gösterilerek 15. ölçüde hüseyinde hüseyini çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 19. ölçüden başlayan dizi inici seyirle 23. ve 24. ölçülerde dügahta uşşak çeşnili karar vermiştir. 25. ölçüden 29. ölçüye kadar olan aranağme bölümünde Muhayyer makamı karakteristik asma kalış ve perdeleriyle dügah perdesinde Muhayyer makamını tamamlamıştır.

2.64.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Muhayyer makamı “Yetmez Mi Sana Bisterü Balin Kucağım” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda rast perde kararında icra edilmiştir. 2.ölçüde muhayyer perdesinde “na” hecesinde grupetto ile icra edilmektedir. 8 ölçüde tiz çargah perdesinden neva perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. Aynı icra 20. ölçüde de benzerlik göstermektedir. 22 ve 24. ölçülerde ritardando yapılarak şarkı sonlanmıştır.

2.65. Muhayyer Şarkı “Yine Dumanlı Dağlar Yollar Geçilmez Oldu”

2.65.1. Eserin Notası

MUHAYYER ŞARKI
Yine Dumanlı Dağlar Yollar Geçilmez Oldu
Müzik: Saadettin KAYNAK

♩ = 80
Sofyan

SAZ

6 Yİ NE DUMAN LI DAĞ LAR DAĞ

11 LAR DAĞ LAR DAĞ LAR DAĞ LAR DAĞ LAR SAZ

15 YOL LAR GE ÇİL MEZ OL DU

19 SAZ U ZAK TA BİR

22 SES AĞ LAR YÖ NÜ SE ÇİL MEZ OL DU

26 BA NA TE SEL Lİ YAR DI SAZ BE Nİ SE VER

29 OK ŞAR DI SAZ BA HA RIMI KIŞ SAR DI SU LAR İ ÇİL

33 SON
MEZ OL DU SAZ

39

43 Curcuna
GÜL LER A ÇIL SIN Dİ YE BÜL BÜL BEK LER

46 BA HA RI SO RA RIM GÖK DE A YA

49 U ÇUP Gİ DEN O YÂ Rİ VAY VAY

53 VAY VAY DERT Lİ A KI YOR SU LAR

57 KI ŞA BEN ZE Dİ BA HAR VA KİT SİZ YAĞ DI BU KAR

61 Çİ ÇEK LER AÇ DI SA RI

YİNE DUMANLI DAĞLAR, YOLLAR GEÇİLMEZ OLDU
UZAKDA BİR SES AĞLAR, YÖNÜ SEÇİLMEZ OLDU
NAKARAT
BANA TESELLİ YÂRDI BENİ SEVER OKŞARDI
BAHARIMI KIŞ SARDI SULAR İÇİLMEZ OLDU
GÜLLER AÇILSIN DİYE BÜLBÜL BEKLER BAHARI
SORARIM GÖKDE AYA UÇUP GİDEN O YÂRİ
DERTLİ AKIYOR SULAR KIŞA BENZEDİ BAHAR
VAKİTSİZ YAĞDI BU KAR ÇİÇEKLER AÇDI SARI

Şekil 64: Muhayyer Şarkı “Yine Dumanlı Dağlar Yollar Geçilmez Oldu”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.65.2. Eserin Makamsal Analizi

Tiz çargah perdesinden seyire başlayan cümle 1.ve 2. ölçüde motif oluşturmıştır. Oluşturulan bu motif aşağı sekileme yaparak 2.ve 3. ölçüde gerdaniyede uşşak çeşnili kalış yapmaktadır.5.ve 6. ölçüde motif 2. defa sekileme yaparak segah perdesinde segah asma kalış göstererek hüseyini perdesi vurgulamıştır. Benzer bir motifle 8. ölçüde dügahta uşşak çeşnili karar vermiştir.11. ölçüde tiz çargah perdesinde oluşturulan yeni motif aşağı sekileme yaparak 12. ölçüde kullanmıştır. Benzer bir sekileme ile 14. ölçüde muhayyer perdesinde uşşak çeşnili asma kalış yapılmıştır. 17. ölçüde gerdaniye perdesiyle başlayarak yeni motif daha oluşturulmuştur. 18. ölçüde bir aşağı sekileme yapan motif eviçte segah asma kalış göstermektedir. 19. ölçüde 2. kez aşağı sekilemeyle hüseyini perdesinde asma kalış gösterilerek 20. ölçüde neva perdesinde asma kalış gösterilerek çargah perdesine kadar inici sırasıyla asma kalış perdeleri gösterilmektedir. 24. ve 25. ölçülerde dügahta uşşak çeşnili asma kalış gösterilerek cümle tamamlanmıştır. 26. ölçüyle başlayan cümle dügahta uşşak çeşnilerini göstererek 34. ölçüde dügahta uşşak çeşnili karar edilmiştir. 35. ölçüde tiz çargah perdesiyle başlayan saz kısmı inici seyirle Muhayyer makamı asma kalış ve karakteristik çeşnileriyle 42. ölçüde dügahta uşşaklı karar vermiştir. 43. ölçüde usul değişerek tiz çargah perdesinden seyire başlayan cümle 44. ölçüde nevada rast çeşnili asma kalış göstermektedir. Devam eden cümle 53. ölçüde gerdaniyede uşşak çeşnili asma karar vermektedir. Muhayyer makamı karakteristik asma kalış ve çeşnileriyle kurulu cümle 62. ölçüde neva perdesinde asma kalış göstermektedir. Senyoyla dönerek 34. ölçüde yerinde uşşak çeşnili karar ile Muhayyer makamını tamamlamıştır.

2.65.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Muhayyer makamı “Yine Dumanlı Dağlar Yollar Geçilmez Oldu” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde Ney akordunda rast perde kararında icra edilmiştir. 10.ölçüde gerdaniye perdesindeki “dağ” hecesinde grupetto yapılmaktadır. 16. ölçüde gerdaniye perdesindeki “çıl” hecesinden neva perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 23. ölçüde “yönü” kelimesi “yüzü” olarak farklı güfteyle icra edilmiştir. Senyoyla dönerek 34. ölçüde şarkı sonlanmıştır.

2.66. Muhayyer Kürdi Şarkı “Varmı Hacet Söyleyim Ey Gültenim”

2.66.1. Eserin Notası

MUHAYYER KÜRDİ ŞARKI
Var mı Hâcet Nikogos

♩ = 92
Düyek

VAR MI HA CET SÖY LE

YİM EY GÜL ŞE NİM SAZ

BEN KU LU NUM

SEN E FEN 2. DİM

SİN BE NİM SAZ NİM SAZ

MER HA MET KİL GEL BA

1. NA ŞU Hİ ŞE NİM SAZ

2. NİM SAZ NİM

VAR MI HACET SÖYLEYİM EY GÜLŞENİM
BEN KULUNUM SEN EFENDİMSİN BENİM
MERHAMER KİL GEL BANA ŞUHİ ŞENİM
BEN KULUNUM SEN EFENDİMSİN BENİM

Şekil 65: Muhayyer Kürdi Şarkı “Varmı Hacet Söyleyim Ey Gültenim”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.66.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesiyle seyire başlayan cümle 2. ölçüde nevada buselik çeşnili asma karar vermektedir. Devam eden Muhayyer Kürdi makamı ezgi 6. ölçüde nevada buselik çeşnisiyle asma karar vererek dügahta kürdi çeşnili karar vermiştir. 7.ölçüde gerdaniye perdesiyle yeni cümleye başlayan seyir nim hisar perdesini vurgulayarak kürdi çeşnisini içerisine dahil etmiştir. Bu dahiliyetle Muhayyer Kürdi makamını bileşik makamının karakteristik özelliğidir. Devam eden cümle nikriz çeşnisiyle inilerek 12. ölçüde dügâhta kürdi çeşnili kalış yapılmaktadır.14.ölçüden 16. ölçüye kadar gerdaniye üzerinde Nihâvend makamı geçkisi yapılmaktadır. İnci seyirle devam eden cümle bu defa neva perdesi üzerinde Nihâvend makam dizisini göstererek 20. ölçüde yerinde kürdi çeşnili asma karar vermiştir.21. ölçüden 28. ölçüye kadar Muhayyer Kürdi makamı karakteristik asma kalış perdeleri ve geçkileri yapılarak senyoyla dönerek 12. ölçüde yerinde kürdi çeşnisiyle Muhayyer Kürdi makamını tamamlamıştır.

2.66.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Muhayyer Kürdi makamı “Var mı Hacet Söyleyim Ey Gültenim” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda dügah perde kararında icra edilmiştir. 2. ölçüdeki “cet” hecesi acem perdesinden neva perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 5.ölçüdeki gerdaniye perdesindeki “ey” ile başlayan hece neva perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir.8. ölçüde sünbüle perdesinde “num” hecesin çargah perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir.18. ölçüde gerdaniye perdesinde “şu” hecesi hüseyini perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 11 ve 12. ölçüde ritardando yapılarak icra sonlanmıştır.

2.67. Sünbüle Şarkı “Ey Gonca-i Nazik Tenim”

2.67.1. Eserin Notası

MUAYYER-SÜNBÜLE ŞARKI
Ey Gonca-i Nâzik Tenim

Müzik: Sultan Selim III
Söz: Vâsîf Osman (Enderûnî)

Düyek

EY GON CA İ NÂ ZİK TE NİM
SEN SİN BE NİM ŞÜ Hİ ŞE
NİM SEN SİN BE NİM
BEN EF GEN DE NİM
GÖN LÜM SE NİN
DİR SEN BE NİM A RA MI
CA NİM NİM SAZ ARANAĞME
NİM SAZ

EY GONCA-İ NÂZİK TENİM
SENSİN BENİM ŞÜH-İ ŞENİM
MÂDEM Kİ BEN EFGENDENİM
ÂRÂM-I CÂNIMSIN BENİM

Gonca-i nâzik-ten: Nazik bedenli gonca
Şüh-i şen: Kayıtsız ve neşeli güzel
Efgende: Zavalhı aşık
Ârâm-ı cân: Gönülün huzuru

Şekil 66: Sünbüle Şarkı “Ey Gonca-i Nazik Tenim”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.67.2. Eserin Makamsal Analizi

Muhayyer perdesiyle başlayan seyir 4. ölçüde muhayyerde hicaz çeşnili asma kalış göstermektedir. 6.ölçüde çargahta hicaz çeşnili asma karar yaparak 8. ölçüde çargahta hicazlı asma kalış göstermiştir. 11. ve 12. ölçüde yerinde inici Kürdi makamı dizisi gösterilmiştir. 16. ölçüde acemde çargah çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 18. ölçüde çargahta Zirgüleli Hicaz makamı geçkisi yapılmaktadır. Devam eden cümle 20. ölçüde çargahta Zirgüleli Hicaz makamı dizisiyle devam etmektedir. Devam eden cümle neva perdesini kullanarak 24. ölçüde kürdi çeşnili karar vermektedir. 25. ölçüden 30. ölçüye kadar olan seyirde Muhayyer Sünbüle makamının karakteristik asma kalış ve çeşnilerinden oluşan seyir düğah perdesinde Muhayyer Sünbüle makamını tamamlamıştır.

2.67.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Muhayyer Sünbüle makamı “Ey Gonca-i Nazik Tenim” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda düğah perde kararında icra edilmiştir. 4. ölçüde tiz dik hicaz perdesindeki “nim” hecesinde trill yapılmaktadır. 5.ölçüdeki muhayyer perdesindeki “sen” hecesinden 6. ölçüdeki çargah perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 24.ölçüde saz ile icra edilen kısım ses icrası olarak kullanılarak ritardandoyla sonlanmıştır.

2.68. Nihâvend Şarkı “Bin Gül Çıkarırdım Sana Kalbimdeki Külden”

2.68.1. Eserin Notası

NİHÂVEND ŞARKI
Bin Gül Çıkarırdım Sana Kalbimdeki Külden

Güfte: Yaşar Nâbi NAYIR
Beste: Lem'i ATLI

♩ = 72
Sengin Semâi

BİN GÜL ÇI KA RIR DIM SA NA KAL

BİM DE Kİ KÜL

1. DEN SAZ 2. DEN SAZ

BİR GÜN BE Nİ AN SAY DIN E ĞER

SEN DE GÖ NÜL DEN SAZ

BİR GÜN BE Nİ AN SAY DIN E ĞER

SEN DE GÖ NÜL DEN SAZ

14 BÜL BÜL Gİ Bİ YAN MAZ DI GÖ NÜL

16 SEV Dİ Ğİ GÜL DEN SAZ

18 BÜL BÜL Gİ Bİ YAN MAZ DI GÖ NÜL

20 SEV Dİ Ğİ GÜL DEN SAZ

22 ARANAĞME

24

26

BİN GÜL ÇIKARIRDIM SANA KALBİMDEKİ KÜLDEN
 BİR GÜN BENİ ANSAYDIN EĞER SEN DE GÖNÜLDEN
 BÜLBÜL GİBİ YANMAZDI GÖNÜL SEVDİĞİ GÜLDEN
 BİR GÜN BENİ ANSAYDIN EĞER SEN DE GÖNÜLDEN

Şekil 67: Nihâvend Şarkı “Bin Gül Çıkarırdım Sana Kalbimdeki Külden”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.68.2. Eserin Makamsal Analizi

Rast perdesiyle seyire başlayan cümle 2. ölçüde Nihâvend makamının güçlü sesi neva perdesinde asma kalış göstererek rastta buselik çeşnisiyle karar vermektedir. 3. ölçüyle başlayan seyrin devamında 4. ve 5. ölçülerde nevada hicaz çeşnili asma karar yapılmaktadır. 6. ölçüde kürdide çargah çeşnili asma karar verilerek 7. ölçüde dügahta çıkıcı kürdi çeşnisiyle çargah perdesinde asma kalış gösterilmektedir. Devamında gelen seyrinde 8. ve 9 ölçülerde Nihâvend makam dizileri gösterilerek dügahta kürdi çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 11. ölçüde neva perdesinde asma kalış gösterilerek rastta buselik çeşnili asma karar verilmektedir. Devam eden cümle 13. ölçüde rastta buselik çeşnili asma karar vermiştir. Aynı ölçü içerisinde nevada hicaz çeşnili geçiş yapılarak 15. ölçüye kadar hicaz çeşnileriyle devam ederek nevada hicaz asma kalışı yapmaktadır. 17. ölçüde uşşak çeşnili geçit veren seyir tiz perdelere çıkarak inici seyir halinde 19. ölçüde nevada hüseyini çeşnili karar vermektedir. 20 ve 21. ölçüde nevada hicaz çeşnili asma kalış gösterilmektedir. 21. ölçüde neva perdesi vurgulanarak 22. ölçüde rast perdesinde buselik çeşnisiyle yedenli kalış gösterilmektedir. 23. ölçüden 26. ölçüye kadar olan aranağme bölümünde Nihâvend makamı karakteristik asma kalış ve çeşnileriyle yerinde Nihâvend makamını tamamlamıştır.

2.68.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Nihâvend makamı “Bin Gül Çıkarırdım Sana Kalbimdeki Külden” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda rast perde kararında icra edilmiştir. Nim hisar perdesindeki “rır” hecesinde trill yapılmaktadır. 6. ölçüde nim şehnaz perdesindeki “an” hecesinden nim hisar perdesine kadar çarpma tekniği uygulanmıştır. 8. ölçüdeki güfte bir oktav tizden icra edilmiştir. 15. ölçüdeki sünbüle perdesindeki “maz” hecesi trill ile icra edilmiştir. Şarkı senyoyla dönerek 7. ölçüdeki “say” hecesinde trill yapılmaktadır. 10. ölçüde nim hisar perdesindeki “an” hecesinde trill yapılmaktadır. 12 ve 13. ölçüdeki “gönül den” kelimesi 1 oktav tiz perdeden icra edilerek sonlanmıştır.

2.69. Nihâvend Türkü “Deryada Deryalıklar”

2.69.1. Eserin Notası

NIHÂVEND TÜRKÜ
Deryada Deryalıklar

Curcuna

1. 2.

DER YA DA DER YA LIK LAR AY BALAM

1. 2.

SU DA OY NAR BA LIK LAR SAZ..... LAR SAZ.....

11

NE BU SEV DA O LAY DI NE DE BU AY RI LIK

14

LAR AY BA LAM Ö LÜ REM YAR YA ZI GAM YAR

1. 2.

17

YE Tİ MEM YAR YAR AY BA LAM YAR

DERYADA DERYALIKLAR AY BALAM	İĞDIR'IN AL ALMASI AY BALAM
SUDA OYNAR BALIKLAR	YEMEYE BAL ALMASI
NE BU SEVDA OLAYDI	YAR GELENE KADAR
NE DE BU AYRILIKLAR AY BALAM	YAREMİN SAGALMASI AYBALAM

İĞDIR'DAN ALMA ALDIM AY BALAM
YARİMİ YOLA SALDIM
YAR GELENE KADAR
AYVA GİBİ SARARDIM AY BALAM

ÖLÜREM YAR YAZIGAM YAR YETİMEM YAR YAR AYBALAM

Şekil 68: Nihâvend Türkü “Deryada Deryalıklar”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.69.2. Eserin Makamsal Analizi

Kürdi perdesiyle seyire başlayan aranağme cümlesi ilk ölçüde motif oluşturarak dügahta kürdi çeşnili asma kalış yapmaktadır. Motif aşağı sekilemeyle rastta buselik çeşnili asa kalış göstermektedir. 3. ölçüde motif aşağı 2. Sekilemesiyle 4 ve 5. ölçülerde rastta buselik çeşnili karar vermektedir. 6. ölçüyle cümleye başlayan seyir 9 ve 10. ölçülerde rastta buselik çeşnili karar vermiştir. 11. ölçüde neva perdesini vurgulayarak rastta buselik karara varmaktadır. 15. ölçüden 19. ölçüye kadar aranağme cümlesindeki motifler aynen tekrarlanmıştır. Senyoyla dönerek yerinde buselik çeşnili kararlarla Nihâvend makamını tamamlamıştır.

2.69.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Nihâvend makamı “Deryada Deryalıklar” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Mansur nısfıyesi akorduna göre çargah perdesi kararında icra edilmiştir. 12. ölçüde notasyondan farklı icra yapılmaktadır. Bu icrada çargah perdesindeki “dı” hecesinden sonra neva perdesi eklenerek inici seyirle rast perdesine kadar glissandoyla icra edilmektedir. 14. ölçüde “aybalam” güftesi “ölürem” diye icra edilmektedir. Diğer güftelerde seslendirilerek 17. ölçüde ritardando yapılarak 19. ölçüde icra sonlandırılmıştır.

2.70. Nihâvend Isparta Zeybeği “Evlerinin Önü Mersin”

2.70.1. Eserin Notası

NİHAVEND ISPARTA ZEYBEĞİ
Evlerinin Önü Mersin

Ağır Aksak

ARANAĞME

EV LE Rİ NİN
MEV LAM SENİ

Ö NÜ MER SİN SAZ AH SU LAR İÇ MEM GA DI NİM
BA NA VER SİN AL HAN ÇE Rİ GA DI NİM

TER SİN TER SİN AH SU LAR İÇ MEM Bİ DA NEM
VUR BEN Ö LE YİM AH GA PI NIZ DA Bİ DA NEM

TER SİN TER SİN
KUL BEN O LA YİM

EVLERİNİN ÖNÜ MERSİN
AH SULAR İÇMEM GADINIM TERSİNİ TERSİN
MEVLAM SENİ BANA VERSİN
AL HANÇERİ GADINIM VUR BEN ÖLEYİM
AH GAPINIZDA BİDANEM KUL BEN OLAYIM

EVLERİNİN ÖNÜ SUSAM
AH SU BULSAM DA GADINIM ÇEVREMİ YUĞSAM
AÇSAM YÜZÜNÜ BAKSAM DURSAM
AL HANÇERİ GADINIM VUR BEN ÖLEYİM
AH GAPINIZDA BİDANEM KUL BEN OLAYIM

Şekil 69: Nihâvend Isparta Zeybeği “Evlerinin Önü Mersin”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.70.2. Eserin Makamsal Analizi

Neva perdesinden seyire başlayan aranağme cümlesi 2. ölçüde rastta buselik çeşnili asma karar vermiştir. 3. ölçüden kürdide nikriz çeşnisiyle rastta buselik çeşniline karar etmiştir. 3. ölçüyle 4. ölçü benzerlik göstererek yine rastta buselik çeşnili karar verilmiştir 5 ve 6.ölçüde çargahta nikriz çeşnili asma kalış gösterilerek 7. ölçüde nevada kürdi çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 8. ölçüde usul değişerek neva perdesinde seyire başlayan yeni cümle 9.ölçüde rastta buselik çeşnili asma karar vermiştir. 8 ve 9. ölçüdeki ezgiyle 10 ve 11 ölçülerdeki ezgi benzerlik göstererek rast perdesinde buselik çeşnili karar vermiştir. Bu şekilde Nihâvend makamını tamamlanmıştır.

2.70.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Nihâvend makamı “Evlerinin Önü Mersin” Isparta Zeybeğini Türk Müziğindeki ses sistemine göre; Mansur nısfıyesi ney akorduna göre çargah perdesi kararında icra etmiştir. 5.ölçüden 7. ölçüye kadar serbest usulle icraya başlayarak 8. ölçüde usul değiştirerek nim hisar perdesinden çargah perdesine kadar glissando ile icra edilmiştir. Diğer güftelerde aynı şekilde icra edilerek icra sonlanmıştır.

2.71. Nihâvend Şarkı “Güzelim Gel Seninle Bir Gezelim”

2.71.1. Eserin Notası

NİHÂVEND ŞARKI
Güzelim Gel Seninle Bir Gezelim

Curcuna Necmi RIZA AHISKAN

GÜ ZE LİM GEL SE NİN LE BİR GE ZE LİM SAZ

GÜ ZE LİM GEL SE NİN LE BİR GE ZE LİM SAZ

HEP O DER Dİ Bİ RER Bİ RER DE ŞE LİM SAZ

HEP O DER Dİ Bİ RER Bİ RER DE ŞE LİM

1. SON 2. SAZ SAZ GE ÇE LİM KEN Dİ MİZ DEN

AH GE ÇE LİM

Güzelim gel seninle bir gezelim
hep o derdi birer birerdeşelim
Geçelim kendimizden ah geçelim
hep o derdi birer birerdeşelim

Şekil 70: Nihâvend Şarkı “Güzelim Gel Seninle Bir Gezelim”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.71.2. Eserin Makamsal Analizi

Dügağ perdesinden seyre başlayan cümle ilk ölçüde rastta buselik çeşnili asma karar vermiştir. 2. ölçüde çıkıcı seyirle dügahta buselik beşlisiyle 3. ölçüde nevada asma kalış göstermiştir. 4. ölçüde cümleyi tamamlayan seyir rastta buselik çeşnili karar vermiştir. 5.ölçüden 7. Ölçüye kadar olan cümle önceki cümleyle aynıdır. 8. ölçüde neva perdesinde asma karar verilerek 9. ölçüde nevada kürdi çeşnili asma karar verilmiştir. 10. ve 11. ölçülerde çargahta buselik çeşnili asma kalış gösterilerek kürdi perdesinde asma kalış yapılmıştır. 12.ölçüde rastta buselik çeşnili karar verilmiştir. 13. ölçüde dügahta perdesinde asma kalış gösterilerek rastta yedenli karar verilmiştir.14. ölçüde Nihâvend makamı pest taraftaki hicaz dörtlüsüyle genişleyen seyir 15. ölçüde yerinde buselik çeşnili karar vermiştir. 17. ölçüde meyan alarak genişleyen dizi gerdaniye perdesinde buselik çeşnili asma kalış göstererek 21. ölçüde acemde çargâh dizisini göstererek 21. ölçüde nevada kürdi çeşnisiyle asma karar vermiştir. Senyoyla dönerek 15. ölçüde yerinde yedenli buselik çeşnisiyle tam karar vererek Nihâvend makamını tamamlamıştır.

2.71.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Nihâvend makamı “Güzelim Gel Seninle Bir Gezelim” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda rast perdesi kararında icra edilmiştir. İlk ölçüdeki icra recitativo tekniğiyle icra edilmiştir. 2.ölçüde neva perdesindeki “bir” hecesi çargah perdesine glissando ile icra edilmektedir. 3. ölçüde kürdi perdesindeki “ge” hecesinde trill yapılmaktadır. 4. ölçüdeki sazı seslendirerek rast perdesine glissando ile icra etmiştir. 9.ölçüde gerdaniye perdesindeki “o” güftesinde muhayyer perdesine çarpma yapılarak neva perdesine inilmiştir.11. ölçüde çargah perdesindeki “de” hecesi neva perdesine çarpma yapılmaktadır. 18. ölçüde meyan alarak 19. ölçüde gerdaniye perdesindeki “den” hecesinde grupetto yapılmaktadır. Senyoyla dönülerek 14. ölçüde piano nüans ile ritardando yapılarak 17.ölçüde icra sonlanmaktadır.

2.72. Nihâvend Şarkı “Mümkün Mü Unutmak Güzelim”

2.72.1. Eserin Notası

NİHÂVEND ŞARKI
Mümkün Mü Unutmak Güzelim

Müzik: Râkım ELKUTLU
Söz: Rifat Ahmet MORALI

♩ = 132
Aksak

MÜM KÜN MÜ U NUT MAK GÜ ZE LİM

NEY Dİ O AK ŞAM

NEY Dİ O AK ŞAM SAZ

ŞAM SAZ RÜ YA Gİ Bİ SAZ

HÜL YA Gİ Bİ SAZ BİR ŞEY Dİ O AK

ŞAM BİR ŞEY Dİ O AK

SON ŞAM SAZ ŞAMSAZ İÇ TİK KA NA

19 RAK BİR E ZE Lİ MEY Dİ O AK ŞAM

26 NEY Dİ O AK ŞAM SAZ

28

30

MÜMKÜN MÜ UNUTMAK GÜZELİM NEYDİ O AKŞAM
 RÜYA GİBİ HÜLYA GİBİ BİRŞEYDİ O AKŞAM
 İÇTİK KANARAK BİR EZELİ MEYDİ O AKŞAM
 RÜYA GİBİ HÜLYA GİBİ BİRŞEYDİ O AKŞAM

Şekil 71: Nihâvend Şarkı “Mümkün Mü Unutmak Güzelim”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.72.2. Eserin Makamsal Analizi

Gerdaniye perdesinden seyire başlayan cümle Nihâvend makamı dizisini göstererek rastta buselik çeşnisiyle karar vermiştir. 4. ölçüde gerdaniye perdesi vurgulanarak 5. ölçüde çargah perdesinde asma karar verilmiştir. Devam eden cümle 6. ölçüde rastta buselik çeşnili karar vermiştir. 8. ölçüde motif oluşturularak çargahta buselik çeşnili asma kalış gösterilmektedir. 9. ölçüde benzer motif aşağı sekilemeyle dügahta kürdi çeşnili asma karar vermektedir. Devam eden cümle 11. ölçüde neva perdesinde asma kalış göstererek rastta buselik çeşnili karar vermektedir. Devam eden cümle 13 ve 14. ölçülerde rastta buselik çeşnili karar vererek cümlesini tamamlamıştır. 14. ölçüde usul değişerek yeni bir cümleye başlayan seyir 19. ölçüde muhayyer perdesi vurgulayarak 20. ölçüde neva perdesinde asma karar etmiştir. 25. ölçüde muhayyerde buselik çeşnili asma karar vermektedir. 26. ölçüde ana usulüne geri dönen şarkı gerdaniye buselik çeşnili asma karar vermektedir. 28. ölçüde rastta buselik çeşnili asma karar verilmektedir. 29. ölçüde neva perdesinde asma kalış yapılarak 30. ölçüde çargahta buselik çeşnili asma kalış gösterilerek 31. ölçüde rastta buselik çeşnisiyle asma karar verilerek Nihâvend makamı tamamlanmıştır.

2.72.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Nihâvend makamı “Mümkün Mü Unutmak Güzelim” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perdesi kararında icra edilmiştir. İlk ölçüde neva perdesinde “kün” hecesi sünbüle perdesine legato ile bağlı icra edilerek notaya bağlı kalınarak puandorg yapılmaktadır. 3. ölçüde çargah perdesindeki “ney” hecesi neva perdesine çarpma yapılarak icra edilmektedir. 5. ölçüde nim hisar perdesindeki “ak” hecesi trill yapılarak icra edilmektedir. 11. ölçüde nim hisar perdesindeki “şam” hecesi rast perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 24. ölçüde puandorg yapılarak nota süresi değerinden fazla uzatılmaktadır. 25. ölçüden 27. ölçüdeye kadar serbest ölçüyle icra edilmektedir. Senyoyla dönerek 12 ve 13. ölçüde ritardando yapılarak bir oktav tiz perdelerden icra edilerek sonlanmıştır.

2.73. Nihâvend Şarkı “Nedir A Sevdiğim Söyle Bu Halin”

2.73.1. Eserin Notası

NİHAVEND ŞARKI
Nedir A Sevdiği Böyle Bu Halin

Yürük Semâi Lem'î Ath

ARANAĞME

NE DİR A SEV Dİ ĞİM BÖY LE BU HA LİN SAZ

NE DİR A SEV Dİ ĞİM SÖY LE BU HA LİN

SAZ Nİ ÇİN BÖY LE SA RAR DI GÜL

CE MA LİN SAZ Nİ ÇİN BÖYLE

SA RAR DI GÜL CE MA LİN SAZ

SE NİN EL BET DE VAR DIR BİR ME LA LİN SAZ

SE NİN EL BET DE VAR DIR BİR ME LA LİN

SAZ

NEDİR A SEVDİĞİM SÖYLE BU HÂLİN
NİÇİN BÖYLE SARARDI GÜL CEMÂLİN
SENİN ELBETTE VARDIR BİR MELÂLİN
NİÇİN BÖYLE SARARDI GÜL CEMÂLİN

Şekil 72: Nihâvend Şarkı “Nedir A Sevdiğim Söyle Bu Halin”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.73.2. Eserin Makamsal Analizi

Yegah perdesinden aranağme ile seyire başlayan cümle 9. ölçüye kadar Nihâvend makamının karakteristik asma kalış ve çeşnileriyle 9. ölçüde rastta buselik çeşnili karar vermektedir. 10.ölçüden 14.ölçüye kadar rastta buselik çeşnileriyle karar verilmektedir. 17. ölçüde neva perdesinde asma kalış yapılarak 18 ve 19. ölçülerde nevada hicaz çeşnili asma karar verilmiştir. 20. ölçüde Zirgüleli Hicaz makamı geçkisi yapılarak 22. ölçüde dügahta kürdi çeşnili asma karar verilmiştir. 25. ölçüde Nihâvend makamının pest tarafındaki yegahta hicaz dörtlüsüyle genişleyerek 27. ölçüde rastta buselik çeşnili karar edilmiştir. 29. ölçüde gerdaniyede buselik çeşnisiyle asma kalış yapılmaktadır. 32. ölçüde eviçte asma kalış gösterilerek devam eden seyir 37. ölçüde nevada hicazlı asma kalış göstermektedir. Devam eden seyir tekrar 39. ölçüde nevada hicazlı asma kalış yapmaktadır. Senyoyla dönerek yerinde buselik çeşnili karar vermiştir. Nihâvend makamı tamamlanmıştır.

2.73.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Nihâvend makamı “Nedir A Sevdığım Söyle Bu Halin” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perdesi kararında icra etmiştir. 12. ölçüde rast perdesindeki “ha” hecesinde trill yapılmaktadır. 17. ölçüde neva perdesindeki “lin” hecesinde vibrato yapılmaktadır. 21.ölçüde gerdaniye perdesindeki “rar” hecesinde puandorg yapılmaktadır. 26. ölçüde neva perdesindeki “rar” hecesi notasyondaki gibi puandorg ile icra edilmiştir. 35. ölçüde forte nüansla tiz neva perdesindeki “bet” hecesinde puandorg yapılmaktadır. 36. ölçüde “bir” hecesinde trill yapılmaktadır. 25. ölçüden 27. ölçüye kadar serbest usulde bir oktav tiz perdelerden icra edilerek sonlanmaktadır.

2.74. Nihâvend Şarkı “Saçlarına Bağlanalı Ey Perî”

2.74.1. Eserin Notası

NİHAVEND ŞARKI
SAÇLARINA BAĞLANALI EY PERİ

RAHMİ BEY

Curcuna

SAÇ LA Rİ NA BAĞ LA NA LI EY

1. 2.

EY PE Rİ SAZ SAZ

OL DU DİL EN VA İ CÜ NUN MEŞ HE Rİ
MA TEM İ ÇİN DE GÖ RÜ YOR HER YE Rİ

OL DU DİL EN VA İ CÜ NUN
MA TEM İ ÇİN DE GÖ RÜ YOR

SON

MEŞ HE Rİ SAZ HAS RE Tİ ÇEŞ Mİ Sİ YE HİN
HER YE Rİ

LE GÖ ZÜM HAS RE Tİ ÇEŞ

Mİ Sİ YE HİN LE GÖ ZÜM

SAÇLARINA BAĞLANALI EY PERİ
OLDU DİL ENVA-İ CÜNUN MEŞHERİ
HASRET-İ ÇEŞM-İ SİYEHİNLE GÖZÜM
MATEM İÇİNDE GÖRÜYOR HER YERİ

Şekil 73: Nihâvend Şarkı “Saçlarına Bağlanalı Ey Perî”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.74.2. Eserin Makamsal Analizi

Rast perdesiyle seyire başlayan cümle 3. ölçüde güçlüsü olan neva perdesinde asma kalış yapmaktadır. 4.ölçüyle nevada rast çeşnisiyle çıkıcı seyir alarak yine 5. ölçüde nevada rast çeşnisiyle inici asma kalış göstermektedir. 8 ve 9.ölçülerde nevada uşşak çeşnili asma kalış göstererek 10. ölçüde kürdi perdesinde asma kalış gösterilerek 12 ve 13.ölçülerde rastta buselik çeşnili asma kalış gösterilmektedir.13. ölçüde neva perdesinde asma kalış gösterilerek 14.ölçüde rastta buselik çeşnili asma kalış gösterilmektedir. 18. ölçüde acem perdesi vurgulanarak devamında gelen cümle 19 ve 20. ölçülerde hüseynide uşşak çeşnili geçişler yapılmaktadır. 21. ölçüden 23. ölçüye kadar nevada hicaz çeşnili asma kalışlar gösterilmiştir. Senyoyla dönerek 14 ölçüde yerinde buselik çeşnili karar ederek Nihâvend makamını tamamlamıştır.

2.74.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Nihâvend makamı “Saçlarına Bağlanalı Ey Perî” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda rast perdesi kararında icra etmiştir. İlk ölçüde legato tekniğiyle birbirlerine bağlı icra edilen perdeler 2. ölçüde kürdi perdesindeki “lı” hecesinde grupetto ile icra edilmiştir. 4. ölçüde neva perdesiyle başlayan glissandoyla icra ölçü sonundaki son perdede staccato uygulanmıştır. 5. ölçüde neva perdesindeki “ri” hecesinde grupetto ile icra edilmiştir. Senyoyla dönülerek 14. ölçüde şarkının ses icrası sonlandırılırken eser saz ile aranağme çalınarak sonlanmıştır.

2.75. Nihâvend Şarkı “Sevdim Seni Ey İşvebaz”

2.75.1. Eserin Notası

NİHAVEND ŞARKI
Sevdim Seni Ey İşvebaz
Tanbûri Cemil Bey

Yürük Semâi

4
7
13
19
25
31
37
43

SEV DİM SE Nİ EY İŞ VE BAZ
ÇEK DİK LE RİM TA KAT GÜ DAZ BUN CA ZA MAN
ET DİM Nİ YAZ BİL MEM NE DEN BU İİH Tİ RAZ SAZ
EY İŞ VE BAZ EY SER Vİ NAZ SEN DE BE Nİ
SEV SEN Bİ RAZ EY RUH NÜ VAZ EY DİL NÜ VAZ
HİC RA NA OL SEN ÇA RE SAZ EY RUH NÜ VAZ
EY DİL NÜ VAZ HİC RA NA OL SEN ÇA RE RAZ SAZ

SEVDİM SENİ EY İŞVEBÂZ ÇEKTİKLERİM TÂKAT-GÜDAZ BUNCA ZAMAN ETTİM NİYAZ BİLMEM NEDEN BU İHTİRAZ	EY İŞVE-BÂZ EY SERNÎ-NÂZ SEN DE BENİ SEVSEN BİRAZ EY RUH-NÜVAZ EY DİL-NÜVAZ HİCRÂNA OL SEN ÇARESÂZ	İŞVE-BÂZ: İŞVEYLE OYNAYAN TÂKAT-GÜDAZ: TÂKATİ MAHVEDEN NİYAZ: YALVARMA İHTİRAZ ÇEKİNME SERVÎ-NÂZ: NAZLI SERVİ (BOYLU) RUH-NÜVAZ: RUH OKŞAYAN ÇARE-SÂZ: ÇARE BULAN
---	---	---

Şekil 74: Nihâvend Şarkı “Sevdim Seni Ey İşvebaz”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.75.2. Eserin Makamsal Analizi

Kürdi perdesinden seyire başlayan aranağme Nihâvend makamı asma kalış perdelerini ve karakteristik özelliklerini göstererek 8. ölçüde rastta buselik çeşnili karar vermiştir. 10.ölçüde neva perdesinde asma karar verilerek 14. ölçüye kadar olan bölümde Acem Aşiran makamına geçki yapmaktadır. 22. ölçüde tekrar Acem Aşiran makamına geçki devam etmektedir. 24.ölçüde rast perdesinde karar edilmiştir. 25. ölçüden 36. ölçüye kadar devam eden seyir nevada kürdi dizisiyle asma kalışlar yapmaktadır. 44. ölçüde neva perdesinde asma karar edilerek 46. ölçüde Acem Aşiran makamına geçki yapılmıştır. Devam eden cümle rastta buselik çeşnili karar vererek Nihâvend makamını tamamlamıştır.

2.75.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Nihâvend makamı “Sevdim Seni Ey İşvebaz” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perdesi kararında icra etmiştir. 9.ve 10.ölçüler bir motif oluşturmuştur. Bu motif 11 ve 12. ölçülerde kullanılarak 10. ölçüdeki neva perdesindeki “ni” ve 12. ölçüdeki neva perdesindeki “baz” hecesinde hafif vibrato kullanılmaktadır. 14. ölçüde 14. ölçüde acem aşiran perdesini hissiyatı verilerek acem perdesine bir oktav legato ile geçiş yapılmaktadır. 17. ölçüden 20. ölçüye kadar motif tekrarı yapılarak icra benzerlik göstermektedir. 26.ölçüde muhayyer perdesindeki “baz” hecesi vibrato tekniği kullanılarak benzer şekilde 28. ölçüde de kullanılmıştır. 47. ölçüde acem perdesinde “sen” hecesinden rast perdesine kadar glissando ile icra edilerek sonlanmıştır.

2.76. Nişâburek Şarkı “Meyl Edip Bir Gül’izâre”

2.76.1. Eserin Notası

NİŞÂBUREK ŞARKI
Meyl edip bir gül’izâre
Ali Rifat Çağatay

Yürük Semâi

ARANAĞME

MEY LE DİP BİR GÜ Lİ ZA RE
Sİ NE NİN EY ŞÜ Hİ GÜL TEN

DÖN DÜM AŞ KİY LE HE ZÂ RE RE
FAR KI YOK TUR YÂ SE MEN DEN DEN

SAZ BAŞ LA DIM FER YÂ DÜ ZÂ
NOL SA SEN DEN GE ÇE MEM

RE A Şİ KİM Â ŞİK NE ÇÂ RE
BEN

RE

MEYL EDİP BİR GÜL-İZÂRE
DÖNDÜM AŞK İLE HEZÂRE
BAŞLADIM FERYÂDİ Ü ZÂRE
ÂŞIKIM ÂŞİK NE ÇÂRE

SİNENİN EY ŞÜH-İ GÜLTEN
FARKI YOKTUR YÂSEMENDEN
N'OLSA SENDEN GEÇEMEM BEN
ÂŞIKIM ÂŞİK NE ÇÂRE

Şekil 75: Nişâburek Şarkı “Meyl Edip Bir Gül’izâre”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.76.2. Eserin Makamsal Analizi

Düğah perdesiyle seyire başlayan cümle Nişâburek makamının güçlü perdesi hüseyini perdesinde 2. ölçüde asma karar vermiştir. 4. ölçüde dügahta rast çeşnisiyle karar vermiştir. 5. ölçüde pest bölgede genişleyerek çıkıcı seyirle hüseyini aşıranda rast dörütlü üzerine dügahta rast beşlisini ekleyerek Nişâbur dizisinin bir bölümünü göstermektedir. 6. ölçüde inini seyirle dügahta rast çeşnisiyle karar verilmiştir. Devam eden cümle 16. ölçüde Nişâburek makamı asma kalış ve çeşnilerini göstererek dügahta rast çeşnili karar vermiştir. 17. ölçüde cümle kuran seyir 20. ölçüde hüseyinde rast çeşnili asma kalış göstermektedir. Devam eden cümle 25. ölçüde düğah perdesinde karar vermiştir. 27. ölçüde meyan alan seyir tiz perdelerde gezinerek 31. ölçüde hüseyinde rast çeşnisiyle asma kalış göstermektedir. 32. ölçüden 36. ölçüye kadar inici seyirle Nişâburek makam dizisi gösterilerek dügahta rast çeşnili karar verilmektedir. Senyoyla dönerek düğah perdesinde rast çeşnili karar vererek Nişâburek makamını tamamlamıştır.

2.76.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Nişâburek makamı “Meyl Edip Bir Gül’izâre” makamı şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda düğah perdesi kararında icra etmiştir. Aranağme icra edildikten sonra 17. ölçüde piano nüansıylâ ses icrasına başlanmıştır. 21. ölçüdeki nim şehnaz perdesinden düğah perdesine kadar glissandoyla icra edilmektedir. 30. ölçüde hüseyini perdesindeki “ya” hecesi tiz buselik perdesine legato icra edilmektedir. Senyoyla dönölerek diğêr güfte icra edilerek 34. ölçüde ritardando yapılarak 36. ölçüde icra sonlanmıştır.

2.77. Rast Şarkı “Bir Dâme Düşürdü Ki Beni Baht-ı Siyâhım”

2.77.1. Eserin Notası

RAST ŞARKI
Bir Dâme Düşürdü Ki Beni Baht-ı Siyâhım
Müzik: Hacı Faik Bey

Aksak

BİR DÂ ME DÜ ŞÜR DÜ Kİ BE Nİ

1. 2.

BAH TI Sİ YÂ HIM SAZ HIM SAZ

6 VAL LÂ Hİ BU SEV DÂ DA BE NİM
MUT LAK O NU DA MAH VE DE CEK

8 YOK TUR GÜ NÂ HIM SAZ
Â TE Şİ Â HIM

10 HIM SAZ ET MEZ SE İ NÂ
HIM

12 YET BA NA OL ÇEH RE Sİ MÂ

1. 2.

14 HIM SAZ HIM SAZ

BİR DÂME DÜŞÜRDÜ Kİ BENİ BAHT- SİYÂHİM
VALLÂHİ BU SEVDÂDA BENİM YOKTUR GÜNÂHİM
ETMEZSE İNÂYET BANA OL ÇEHRESİ MÂHİM
MUTLAK ONU DA MAHVEDECEK ÂTEŞ-İ ÂHİM

Şekil 76: Rast Şarkı “Bir Dâme Düşürdü Ki Beni Baht-ı Siyâhım”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.77.2. Eserin Makamsal Analizi

Rast perdesinden seyire başlayan cümle 2. ölçüde rastta rast çeşnisiyle karar vermektedir. 3 ve 4. ölçüde nevada hicaz çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 6.ölçüde inici seyirle segâhta eksik ferahnâk çeşnisiyle asma kalış yapılarak 9. ölçüde rastta rast çeşnili kalış yapılmaktadır. 10.ölçüde hicaz çeşnilerle ilerleyen seyir 11. ölçüde nevada hicaz çeşnisiyle asma karar yaparak 12. ölçüde yerinde nikriz çeşnisiyle asma karar vermektedir. 16. ölçüde inici seyirle rastta rast çeşnili karar verilmektedir. 18. ölçüde inici seyirle yegahta rast beşlisiyle yegahta asma kalış göstermektedir. 20. ölçüde rastta rast çeşnisiyle karar vererek Rast makamını tamamlamıştır.

2.77.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Rast makamı “Bir Dâme Düşürdü Ki Beni Baht-ı Siyâhım” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perdesi kararında icra etmiştir. İlk ölçüde neva perdesindeki “şür” hecesi segah perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 6. ölçüde neva perdesindeki “sev” hecesinden segah perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. Senyoyla dönülerek 2. güfte icra edilmiştir. Şarkı aranağme çalınarak sonlanmıştır.

2.78. Rast Şarkı “Esti Nesim-i Nev-Bahar Açıldı Güller Subh-u Dem”

2.78.1. Eserin Notası

RAST
Esti Nesim-i Nevbahar

Hacı Arif Bey

Türk Aksağı

The musical score is written in 8/8 time, key of D major (one sharp). It consists of 44 measures. The melody is written on a single staff with a treble clef. The lyrics are written below the staff. The score includes repeat signs and first/second endings. The lyrics are in Turkish and are a mix of Ottoman Turkish and modern Turkish. The score ends with a double bar line and a repeat sign.

ARANAĞME

ES Tİ NE Sİ Mİ NEV BA HÂR

A ÇIL DI GÜL LER SUB HU DEM SAZ

DEM SAZ AÇ SIN Bİ ZİM DE GÖN LÜ

MÜZ SA KI ME DET SUN CA MI

CEM ARANAĞME

ER Dİ Yİ NE UR Dİ Bİ

HİŞ OL DU HE VA AN BER Sİ RİŞT

Â LEM Bİ HİŞT EN DER Bİ HİŞT

HER KÜ ŞE BİR BA ĞI İ REM

ESTİ NESİM-İ NEVBAHAR AÇILDI GÜLLER SUBHUDEM
AÇSIN BİZİM DE GÖNLÜMÜZ SAKİ MEDET SUN CAM-I CEM
ERYİ YİNE URDİ BİHİŞT OLDU HEVA ANBER SİRİŞT
ÂLEM BİHİŞT ENDER BİHİŞT HER KÜŞE BİR BAĞ-I İREM

GÜL DEVRİ İYŞ EYYAMIDIR ZEVC-U SEFA HENGAMIDIR
AŞIKLARIN BAYRAMIDIR BU MEVSİM-İ FERHUNDE-DEM
SÖNSÜN YİNE PEYMANELER OLSUN TEHİ HUM-HANELER
RAKS EYLESİN MESTANELER MİTRİBLER ETTİKÇE NAĞAM

Şekil 77: Rast Şarkı “Esti Nesim-i Nev-Bahar Açıldı Güller Subh-u Dem”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.78.2. Eserin Makamsal Analizi

Rast perdesiyle aranağme olarak seyre başlayan cümle 5. ölçüde rastta rast çeşnili asma kalış gösterilmektedir. 6.ölçü ile başlayan cümle 9.ölçüde rastta rast çeşnili asma karar vermektedir. Rast makamı karakteristik asma kalış ve çeşnilerle devam eden seyir 18.ölçüde rastta kürdi çeşnili asma karar vermektedir. 20. ve 22. ölçüde rastta rast çeşnili asma kararlar verilmiştir. 23. ölçüden 31. ölçüye kadar Rast makamının karakteristik özellikleriyle asma kalış ve perdeleri gösterilerek devam edilmiştir. 32. ölçüde acem perdesi vurgulanarak 35.ölçüde nevada buselik çeşnili asma karar verilmektedir.37. ölçüde çargahta çargah çeşnili asma kalış verilmektedir. 39.ölçüde segahta segah asma kalışı yapılarak 42. ölçüde dügahta uşşak çeşnili asma kalış gösterilerek 47. ölçüde rastta rast çeşnili asma karar edilmiştir. Senyoyla dönerek yerinde rast çeşnisiyle Rast makamı tamamlanmıştır.

2.78.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Rast makamı “Esti Nesim-i Nev-Bahar Açıldı Güller Subh-u Dem” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perdesi kararında icra etmiştir. 11. ölçüde neva perdesindeki “gül” hecesi rast perdesine kadar glissando ile icra edilmiştir. 42. ölçüde çargah perdesindeki “en” hecesi dügah perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. Senyoyla dönerek diğer güfteler seslendirilerek icra sonlanmıştır.

2.79. Rast Şarkı “Her Telden Ol Meh Çalmıyor”

2.79.1. Eserin Notası

RAST ŞARKI
Her Telden Ol Meh Çalmıyor

Müzik: Şâkir Ağa
Söz: Hacı Fâik Bey

Düyek

HER TEL DEN OL MEH ÇAL MI
YOR SAZ HER TEL DEN OL MEH
ÇAL MI YOR SAZ BEN ZÂ RIN
Â HIN AL MI YOR SAZ
BEN ZÂ RIN Â HIN AL MI
YOR SAZ FER DA YA GER
Çİ SAL MI YOR SAZ FER DÂ YA
GER CI SAL MI YOR SAZ
ARANAĞME

1. 2.

HER TELDEN OL MEH ÇALMIYOR
BEN ZÂ RIN ÂHIN ALMIYOR
FERDÂYA GERÇİ SALMIYOR
BENDE TAHAMMÛL KALMIYOR

Şekil 78: Rast Şarkı “Her Telden Ol Meh Çalmıyor”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.79.2. Eserin Makamsal Analizi

Rast perdesiyle seyire başlayan cümle 2. ölçüde rastta rast çeşnili asma karar vermektedir. 4. ölçüde inici seyirle rastta rast çeşnili asma karar verilmektedir. Devamında güçlü perdesi neva perdesi olarak vurgulanarak 11. ölçüde rasta rast çeşnili asma kalış gösterilmektedir. 23.ölçüde segahta segah çeşnili asma kalış gösterilerek 24. ölçüde neva perdesinde asma kalış gösterilmektedir. 25. ölçüden 29. ölçüye kadar Rast makamının karakteristik asma kalış ve perdeleri gösterilerek yerinde rast çeşnili kalış yaparak rast makamını tamamlamıştır.

2.79.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Rast makamı “Her Telden Ol Meh Çalmıyor” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perdesi kararında icra etmiştir. İlk ölçüdeki güftede “tel” hecesi “dil” diye farklı icra edilmiştir. 6. ölçüde segah perdesindeki “meh” hecesi 8. ölçüdeki neva perdesine kadar bir oktav tiz icra edilmiştir. 15.ölçüde çargah perdesindeki “hın” hecesinde trill yapılmaktadır. 19. ölçüdeki tiz çargah perdesindeki “çi” hecesinden hüseyini perdesine kadar glissandoyla icra edilmektedir. Senyoyla dönülerek eser ritardando yapılarak sonlandırılmıştır.

2.80. Rast Şarkı “Yine Bir Gül Nihal Aldı Bu Gönüm”

2.80.1. Eserin Notası

RAST ŞARKI
Yine Bir Gül Nihal Aldı Bu Gönüm
Müzik: Dede Efendi

Semâi

1. 2.

11 12

Yİ NE BİR GÜL Nİ HAL AL DI BU GÖN LÜ MÜ GÖN LÜ
GÖR ME DİM KİM SE DE BÖY LE BİR DİL RÜ BÂ DİL RÜ

20 21

MÜ SİM TEN GON CA FEM Bİ BE DEL OL GÜ ZEL
BÂ BÖY LE KAŞ BÖY LE GÖZ BÖY LE EL BÖY LE YÜZ

29 30

OL GÜ ZEL Â TE ŞİN RUH LE Rİ YAK TI
BÖY LE YÜZ Â Şİ KİN BAĞ RI Nİ ÜZ ME

36 37

BU GÖN LÜ MÜ GÖN LÜ MÜ PÜR E DÂ PÜR CE
ĞE GÖZ SÜ ZER GÖZ SÜ ZER EL A MAN PEK YA

44

FÂ PEK KÜ ÇÜK PEK GÜ ZEL PEK GÜ ZEL SON
MAN HER ZA MAN OL GÜ ZEL OL ZÜ ZEL

YİNE BİR GÜLNİHAL ALDI BU GÖNLÜMÜ
SİM-TEN GONCA-FEM Bİ-BEDEL OL GÜZEL
ÂTEŞİN RUHLERİ YAKTI BU GÖNLÜMÜ
PÜR EDÂ PÜR CEFÂ PEK KÜÇÜK PEK GÜZEL

GÖRMEDİM KİMSEDE BÖYLE BİR DİL-RUBÂ
BÖYLE KAŞ BÖYLE GÖZ BÖYLE EL BÖYLE YÜZ
ÂŞIKIN BAĞRINI ÜZMEYE GÖZ SÜZER
EL AMAN PEK YAMAN HER ZAMAN OL GÜZEL

Şekil 79: Rast Şarkı “Yine Bir Gül Nihal Aldı Bu Gönüm”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.80.2. Eserin Makamsal Analizi

Çargah perdesiyle seyire başlayan cümle 2. ölçüde neva 4. ölçüde segah 6. ölçüde düğah perdelerinde aşağı inici asma kalışlar yaparak 9 ve 10. ölçülerde yegahta çıkıcı rast çeşnisi göstermektedir. 11. ölçüde rast perdesiyle başlayan cümle karakteristik asma kalışlar göstererek 17. ve 18. ölçüde yegahta rast çeşnili asma kalış göstermektedir. 30. ölçüden 40. ölçüye kadar hüseyinde uşşak çeşnili asma kalışlar gösterilmektedir. 42. ölçüde neva perdesinde asma kalış yapılarak 44. ölçüde segah perdesi ardına rast perdesi 46. ölçüde ise düğah perdesinde asma kararlar vermektedir. 50. ölçüde yegahta rast çeşnili asma kalış yapılmaktadır. Senyoyla dönülerek yerinde rast çeşnili kararlar Rast makamı tamamlanmıştır.

2.80.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Rast makamı “Yine Bir Gül Nihal Aldı Bu Gönlümü” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perdesi kararında icra etmiştir. 25. ölçüde bir oktav tiz perdelerden icra edilip röpriz ile dönülerek 21. ölçüden 29. ölçüye kadar bir oktav tizden icra devam etmiştir. Diğer güfteler seslendirilerek icra aranağmeyle devam ederek sonlanmaktadır.

2.81. Sabâ Şarkı “Bir Esmere Gönül Verdim”

2.81.1. Eserin Notası

SABÂ ŞARKI
Bir Esmere Gönül Verdim
Söz-Müzik: Tanburi Mustafa Çavuş

Aksak

BİR ES ME RE A MAN A MAN GÖ NÜL VER DİM

BİR ES ME RE A MAN A MAN GÖ NÜL VER DİM

Fİ RÂ KİY LE ART TI DER

DİM A MAN A MAN SAZ

BE NİM O LUR Dİ YE SEV DİM

BE NİM O LUR Dİ YE SEV DİM

YA NA ĞI GÜL SA ÇI SÜN BÜL

15 Â Şİ KI ÇOK ŞÜH LE VEN

17 DİM A MAN A MAN SAZ

20

22

23

24 GEL AĞ LAT MA A MAN A

26 MAN ZÜL FÜ KE MEN DİM GEL A

1. 28 MAN

2. MAN

BİR ESMERE GÖNÜL VERDİM
 FİRÂKİYLE ARTTI DİRDİM
 BENİM OLUR DİYE SEVDİM
 YANAĞI GÜL SAÇI SÜNBÜL
 ÂŞIKI ÇOK ŞÜH LEVENDİM
 GEL AĞLATMA ZÜLFÜ KEMENDİM

Şekil 80: Sabâ Şarkı “Bir Esmere Gönül Verdim”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.81.2. Eserin Makamsal Analizi

Çargah perdesinden seyire başlayan cümle 2. ölçüde dügahta sabâ çeşnisiyle karar vermiştir.3. ölçüde rast perdesinde asma kalış yapılmaktadır. Devam eden cümle 4. ölçüde dügahta sabâ çeşnili karar vermektedir. 5.ölçüde rastta rast çeşnili asma kalış yapmaktadır. 6 ve 7. ölçüde çargahta hicaz çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 7. ölçüden 9. ölçüye kadar çargah perdesinde karakteristik asma kalışlar gösterilmektedir. 10. ölçüde cümle tamamlanarak dügahta sabah çeşnili karar edilmektedir. Devamında segah perdesi vurgulanarak rastta rast çeşnili asma kalış gösterilmektedir. 12. ölçüde dügahta sabâ çeşnili karar vermektedir. 13. ölçüden 15. ölçüye kadar segah perdesi vurgulanarak çıkıcı inici Sabâ makamı perdeleri gösterilerek 18. ölçüde Sabâ makamının güçlü sesi olan çargah perdesinde asma kalış yapılmaktadır. 20 ve 21. ölçülerde gerdaniye üzerinde hicaz çeşnili seyirle 22. ölçüde acem perdesinde asma kalış yapılmıştır. Devam eden cümle inici seyirle 24. ölçüde dügahta sabâ çeşnisine iniş göstermektedir. 25.ölçüde yeni bir cümle kuran seyir 26. ölçüde dügahta sabâ çeşnili asma karar vermektedir.28 ve 29. ölçülerde dügahta sabâ çeşnili kalış yapılarak Sabâ makamı tamamlanmıştır.

2.81.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Sabâ makamı “Bir Esmere Gönül Verdim” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda dügah perdesi kararında icra etmiştir. 13. ölçüde segah perdesinde “gül” hecesinde trill yapılmaktadır. 25. ölçüden 29. ölçüye kadar bir oktav tiz perdelerden icra edilerek icra sonlanmıştır. İcra notasyona bağlı kalınarak icra yapılmıştır.

2.82. Segâh Şarkı “Dil Hârab-ı Aşkına Sensin Sebep Berbâdım”

2.82.1. Eserin Notası

SEGÂH ŞARKI
Dil Harâb-ı Aşkınım Sensin Sebep Berbâdım

Müzik: Tanbûri Ali Efendi
Söz: Enderûni Vasıf

Devr-i Hindi

DİL HA RÂ BI AŞ KI NİM SEN SİN SE BEP BER

1. 2.

BA DI MA SAZ BA DI MA SAZ

BİR TE SEL Lİ VER GE LİP BÂ

Dİ Lİ AY RI 1. KÂ FİR OL SA

8 Rİ Dİ Lİ NÂ ŞÂ DI MA SAZ

2. RAH ME DER FER YÂ DI MA

10 SON

ŞÂ DI MA SAZ TAŞ MI DIR BAĞ

YÂ DI MA

12 RİN Kİ GEL MEZ SİN BE NİM İM

1. 2.

14 DA DI MA SAZ DA DI MA SAZ

16 ARANAĞME

18

20

DİL HARÂB-I AŞKINIM SENSİN SEBEP BERBÂDIMA
BİR TESELLİ VER GELİP BÂRİ DİL-İ NÂ-ŞADIMA
TAŞ MIDİR BAĞRIN Kİ GELMEZSİN BENİM İMDÂDIMA
DİNİ AYRI KÂFİR OLSA RAHMEDER FERYÂDIMA

Şekil 81: Segâh Şarkı “Dil Hârab-ı Aşkına Sensin Sebep Berbâdım”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.82.2. Eserin Makamsal Analizi

Segah perdesiyle seyire başlayan cümle ilk ölçüde dügahta segah çeşnili asma karar vermektedir. 2.ölçüde pest tarafa genişleyen seyir yegahta rast çeşnili asma kalış yapmaktadır. Devam eden cümle 4. ölçüde nevada segah çeşnili asma kalış yapılarak segahta segah asma kalışı yapılmaktadır. 6.ölçüyle neva perdesinde başlayan cümle 7. ölçüde yerinde eksik segah çeşnili asma karar vererek rast perdesinde asma karar vermiştir. Devam eden cümle 9. ölçüde segahta segah çeşnili asma karar ederek 10. Ölçüde segahta segah çeşnili karar vermektedir. 10. ölçüde eviçte segahla 12. ölçüde muhayyer perdesinde asma karar vererek 13. ölçüde nevada uşşak çeşnili asma karar verilmektedir. 14. ölçüde nevada uşşak çeşnili asma karar verilerek segahta segah çeşnili asma karar verilmektedir. 16. ölçüden 20. ölçüye kadar Segah makamının karakteristik asma kalış ve çeşnileriyle devam eden seyir senyoyla dönerek 10. ölçüde Segah makamını tamamlamıştır.

2.82.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Segâh makamı “Dil Hârab-ı Aşkına Sensin Sebep Berbâdıma” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda dügah perdesi kararında icra etmiştir. İlk ölçüde çargah perdesindeki “ra” hecesinden dügah perdesine kadar glissando yapılmaktadır. 7. ölçüdeki segah perdesinde “ver” hecesinde grupetto yapılmaktadır. 13.ölçüde gerdaniye perdesindeki “sin” hecesinde trill yapılmaktadır. Ritardando yapılarak şarkı 10. ölçüde sonlanmıştır.

2.83. Segâh Şarkı “Gözlerinden İçti Gönüm Neşveyi”

2.83.1. Eserin Notası

SEGÂH ŞARKI
Gözlerinden İçti Gönüm

Müzik: Dr. Şükrü ŞENOZAN

Müsemmen

GÖZ LE RİN DEN İÇ Tİ GÖN LÜM NEŞ E Yİ SAZ
SEN I ŞIK SIN BEN SE NİN PER VA NE NİM

GÖZ LE RİN DEN İÇ Tİ GÖN LÜM
SEN I ŞIK SIN BEN SE NİN PER

NEŞ E Yİ SAZ SEN DEN ÖĞ REN
VA NE NİM MES Tİ NİM MEF

DİM GÖ NÜL DEN SEV ME Yİ SAZ
TÜ NU NUM Dİ VÂ NE NİM

SEN DEN ÖĞ REN DİM GÖ NÜL DEN SEV ME Yİ
MES Tİ NİM MEF TÜ NU NUM Dİ VÂ NE NİM

SAZ SİL Dİ AŞ KIN GÖZ LE RİM DEN
BEN SE NİN GÖL GEN DE ĞİL DE

HER ŞE Yİ AH HER ŞE Yİ SAZ
YA NE NİM AH YA NE NİM

GÖZLERİNDEN İÇTİ GÖNLÜM NEŞEYİ
SENDEN ÖĞRENDİM GÖNÜLDEN SEVMEYİ
SİLDİ AŞKIN GÖZLERİMDEN HER ŞEYİ
SENDEN ÖĞRENDİM GÖNÜLDEN SEVMEYİ

SEN İŞIKSIN BEN SENİN PERVÂNENİM
MESTİNİM MEŞTÜNUNUM DİVÂNENİM
BEN SENİN GÖLGEN DEĞİL DE YA NENİM
MESTİNİM MEŞTÜNUNUM DİVÂNENİM

Şekil 82: Segâh Şarkı “Gözlerinden İçti Gönülüm Neşeyi”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.83.2. Eserin Makamsal Analizi

Rast perdesinden seyire başlayan cümle 2. ölçüde nevada rast çeşniliyle asma kalış göstermektedir. 5. ölçüde yerinde rast çeşnisiyle asma karar vermiştir. 6. ölçüde nevada rast çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 8. ölçüde nevada rast çeşnili asma kalış yapılarak 10. ve 11. ölçüde çargahta Rast makam dizisiyle asma karar verilmiştir. 12. ölçüde nevada rast çeşnili asma kalış gösterilmektedir 14. ölçüde segahta segah çeşnili asma kalış gösterilerek 15. ölçüde rast perdesinde asma kalış yapılmaktadır. 16. ölçüde eviçte segah çeşnisiyle geçiş verilerek 18. ölçüde nevada rast çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 20. ölçüde nevada rast çeşnisiyle asma kalış gösterilmektedir. 21. ölçüde eviçte segah asma kalışı yapılmaktadır. 23. ölçüden 28. ölçüye kadar Segah makamının karakteristik asma kalış ve çeşnileri gösterilerek yerinde segah çeşnisiyle Segah makamını tamamlamıştır.

2.83.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Segâh makamı “Gözlerinden İçti Gönlüm Neşveyi” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda düğah perdesi kararında icra etmiştir. İlk ölçüdeki çargah perdesindeki “den” hecesinden düğah perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 2. ölçüdeki muhayyer perdesindeki “gön” hecesinde notasyondaki çarpma uygulanmaktadır. 9. ölçüde neva perdesindeki “sen” hecesi gerdaniye perdesine legato ile icra edilmektedir. 19. ölçüdeki “ah” hecesi icra edilmeyerek neva perdesindeki “yi” hecesiyle seslendirilmektedir. Ritardando yapılarak icra sonlanmaktadır.

2.84. Sultânîyegâh Şarkı “Al Sazını Sen Sevdiceğim”

2.84.1. Eserin Notası

SULTÂNÎYEGÂH ŞARKI

Sengin Semâi Al Sazını Sevdigim Beste: Bîmen Şen

♩ = 66

AL SA ZI NI SEN SEV Dİ CE ĞİM

ŞEN HE CE SİN LE SAZ

LE SAZ ÇAL SÖY LE BE NİM

ŞAR KI MI SEV DA LI SE SİN

LE SAZ LE SAZ

BEN DİN LE YE YİM AĞ LA YA YİM

GİZ Lİ CE BÖY LE SAZ

15 BEN DİN LE YE YİM AĞ LA YA YİM

17 GİZ Lİ CE BÖY LE SAZ

19 ARANAĞME

21

23

AL SAZINI SEN SEVDİCEĞİM ŞEN HEVESİNLE
 ÇAL ŞÖYLE BENİM ŞARKIMI SEVDÂLI SESİNLE
 BEN DİNLEYEYİM, AĞLAYAYIM GİZLİCE BÖYLE
 ÇAL SÖYLE BENİM ŞARKIMI SEVDÂLI SESİNLE

Şekil 83: Sultânîyegâh Şarkı “Al Sazını Sen Sevdiceğim”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.84.2. Eserin Makamsal Analizi

Dügağ perdesinden seyire başlayan cümle neva perdesinde asma kalış göstererek 2. ölçüde dügahta hicazlı asma kalış göstermektedir. 4. ölçüde nevada buselik çeşnisiyle asma kalış gösterilmektedir. 5. ölçüde çıkıcı seyirle dügahta hicaz çeşnili başlayan cümle 7. ölçüde dügahta kürdi çeşnili asma kalış göstererek rastta nikriz çeşnili asma kalış yapmaktadır. Devam eden seyir 9. ve 10. ölçüde yegahta buselik çeşnili karar vermektedir. 12. ölçüde gerdaniyede buselik çeşnisiyle inici seyir ile nevada buselik çeşnili asma karar vermiştir. 14. ölçüde muhayyer perdesinde kürdi çeşnili asma kalış yaparak 15. ölçüde Sabâ makamı geçkisi yapılarak 16. ölçüde hüseyini perdesinde asma kalış yapılmaktadır. Devam eden cümle 18. ölçüde nevada buselik çeşnili asma karar vermiştir. 19. ölçüde Sultaniyegâh makamını göstererek yegahta karar vermiştir. 20.ölçüden 23. ölçüye kadar Sultaniyegâh makamı karakteristik asma kalış ve perdeleri gösterilerek yerinde karar edilmiş ve Sultaniyegâh makamı tamamlanmıştır.

2.84.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Sultânîyegâh makamı “Al Sazını Sen Sevdiceğim” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda yegah perdesi kararında icra etmiştir. 3.ölçüde hafif glissando icrasıyla 4. ölçüde neva perdesine kadar seslendirmiştir. 7. ölçüde rast perdesindeki “sev” hecesiyle 9. ve 10. ölçülere kadar 1 oktav tiz perdelerden icra edilmiştir. 12. ölçüdeki tiz çargah perdesinden neva perdesine kadar glissando icra edilmiştir. Senyoyla dönülerek 7. ölçüdeki “sev” hecesinden itibaren 10. ölçüye kadar 1 oktav tiz perdelerden icra edilerek ritardando ile sonlanmıştır.

2.85. Sultânîyegâh Şarkı “Andıkça Geçen Günleri Hasretle Derinden”

2.85.1. Eserin Notası

SULTÂNÎYEGÂH ŞARKI

Sofyan Andıkça Geçen Günleri Hasretle Derinden Beste: Lem'i Atlı

♩ = 66

AN DIK ÇA GE ÇEN GÜN

LE Rİ SAZ HAS RET LE DER

1. 2. RİN DEN SAZ AN DEN SAZ Vİ

10 RAN O LU YOR GÖN

12 LÜM İ LA Hİ KE DE

15 RİN DEN SAZ Vİ

17 2. DEN BAK YA RE LE DİN KAL

20 Bİ Mİ EN

22 GİZ Lİ YE RİN

1. 2. 24 DEN SAZ BAK DEN SAZ Vİ

26 DEN ARANAĞME

29

32

34

37

40 1. 2.

ANDIKÇA GEÇEN GÜNLERİ HASRETLE DERİNDEN
 VİRÂN OLUYOR GÖNLÜM İLÂHÎ KEDERİNDEN
 BAK YÂRELEDİN KALBİMİ EN GİZLİ YERİNDEN
 VİRÂN OLUYOR GÖNLÜM İLÂHÎ KEDERİNDEN

Şekil 84: Sultânîyegâh Şarkı “Andıkça Geçen Günleri Hasretle Derinden”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.85.2 “Eserin Makamsal Analizi

Düga perdesinden seyre başlayan cümle 2 ve 3. ölçüde neva perdesinde asma kalış göstermektedir. 5. ölçüde hüseyini perdesi vurgulanarak çıkıcı seyrle dügahta hicaz beşli çeşniliyle asma kalış gösterilmektedir. Devam eden cümle 8. ölçüde dügahta hicaz çeşnili asma karar vermiştir. 10. ölçüde yeni bir cümleye başlayan seyr Nihâvend makamı geçki yaparak 13. ölçüde rast perdesinde asma karar vermiştir. Devam eden cümle 16. ölçüde yegahta buselik çeşnili asma karar verilmektedir. 18. ölçüde gerdaniye perdesi vurgulanarak 20.ölçüde gerdaniyede kürdi çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 24. ölçüde nevada buselik beşlisiyle çıkıcı seyr yapılmaktadır. 27. ölçüden 43. ölçüye kadar Sultaniyegâh makamının karakteristik asma kalış ve perdeleri gösterilerek yegâh perdesinde kararlar tamamlanmıştır.

2.85.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Sultânîyegâh makamı “Andıkça Geçen Günleri Hasretle Derinden” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda yegah perdesi kararında icra etmiştir. 2.ölçüde hüseyini perdesindeki “ça” hecesi “ca” diye icra edilmiştir. 13. ölçüde hüseyini aşiran perdesindeki “hi” hecesiyle başlayan ölçü 16. ölçüde yegah perdesine kadar bir oktav tiz perdelerden icra edilmiştir. Senyoyla dönülerek 13. ölçüde bir oktav tiz perdeler çıkılarak ritardando ile 16. ölçüde icra sonlanmıştır.

2.86. Sultânîyegâh Nakış Beste “Şâd Eyledi Cân-u Dilimi Rûh-i Revânım”

2.86.1. Eserin Notası

SULTANÎYEGÂH NAKIŞ

Şâd Eyledi Cân ü Dilimi Rûh-i Revânım

Beste: Hammamizade
İsmail Dede Efendi

Yürük Semâi

ŞÂ İH DEY SÂ LE Dİ CÂ NÜ Dİ Lİ Mİ KÛN MÛ TE ŞEK RÛ KÛR RÛ Hİ RE VÂ KÛR E DE BİL NİM SAZ KUR BAN E DE YİM MEK TÂ DAT İ DE MEZ RÂ Hİ NAK NAK Dİ Dİ LÜ CÂ SEN DE HE ZAR ZAR OL SA SE BÂ NİM SAZ DİR TEN Nİ TEN TE NE Nİ TEN NE Nİ TE NE NEN NİM TE NE Nİ TE NE Nİ TE NE NEN NÂ TE NE DİR NEY DİR TEN Nİ TEN TE NE Nİ TE NE Nİ TE NE NEN TE NE Nİ TE NE Nİ TE NE NEN NA TE NE DİR NEY DİL

23 SE Nİ DE GÖ ZÜM SEN DE NE VAR

25 SEN DE E FEN DİM DİL

27 SEN DE GÖ ZÜM SEN DE NE VAR

29 SEN DE E FEN DİM ÂH

32 ÂH DİL SA NA BEN DE SAZ

35 KUR BAN İ DE YİM RÂ HI NA NAK
TÂ DAT İ DE MEZ SEN DE HE ZAR

38 NAK Dİ Dİ LÜ CÂ NİM
ZAR OL SA ZA BÂ NİM

ŞÂD EYLEDİ CÂN Ü DİLİMİ RÛH-İ REVÂNİM
KURBAN EYLEDİ RÂHINA NAKDİ DİL Ü CÂNİM

TERENNÛM: DİR TEN NE TEN TE NE Nİ TE NE Nİ TE NE NEN
TE NE Nİ TE NE Nİ TE NE NEN NÂ TE NE DİR NEY
DİL SENDE GÖZÜM SENDE NE VAR SENDE EFENDİM
ÂH ÂH DİL SANA BEN DE KURBAN EDEYİM
RÂHINA NAKDİ DİL Ü CÂNİM

İHSÂNINA MÛMKÛN MÛ TEŞEKKÛR EDEBİLMEK
TÂDAT İDEMEZ SENDE HEZAR OL SA ZEBÂNİM

Şekil 85: Sultânîyegâh Nakış Beste “Şâd Eyledi Cân-u Dilimi Rûh-i Revânım”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.86.2. Eserin Makamsal Analizi

Neva perdesinde seyire başlayan cümle 1. ölçüde dügahta hicaz göstererek 2. ölçüden 5. ölçüye kadar nevada buselik dizilerini göstermektedir. 7. ölçüden 8. ölçüye kadar olan bölümde Zırgüleli Hicaz makamını gösterilerek dügaht perdesinde karar verilmiştir. Devam eden cümle 9. ölçüde rastta çargah yaparak 10. ölçüde yegahta Sultaniyegâh makamı karar vermiştir. 12. ölçüde yegahta yedenli asma karar verilmiştir. 13. ve 14. ölçüde dügahta hüseyini çeşnisiyle asma kalış yapılmaktadır. Devam eden seyir 17. ölçüde yegahta buselik çıkıcı seyirle dügaht perdesinde asma kalış göstermektedir. 18. ve 19. ölçülerde dügahta uşşak çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 20. ölçüde yegahta buselik beşlisi çeşnisiyle asma kalış yapılmaktadır. 21. ölçüde çıkıcı seyirle dügahta hicaz dörtlüsüyle neva perdesinde asma karar verilmektedir. 31. ölçüde neva perdesi vurgulanarak muhayyer perdesinde asma kalış yapılmaktadır. 32. ölçüde inici seyirle nevada buselik beşlisiyle asma kalış gösterilmektedir. Devamında neva perdesi vurgulanarak 35. ölçüde çargahta nikriz çeşnisiyle 36. ölçüde dügahta hicaz çeşnili asma karar verilmiştir. 37. ölçüde rastta buselikli asma kalış yapılmaktadır. 38. ölçüden 40. ölçüye kadar yegahta buselik çeşnili asma karar verilmektedir. Senyoyla dönülerek Sultaniyegâh makamını tamamlamıştır.

2.86.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Sultânîyegâh makamı “Şâd Eyledi Cân-u Dilimi Rûh-i Revânım” Nakış Beste Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda yegaht perdesi kararında icra etmiştir. 7. ölçüde hisar perdesinde “kur” hecesinde trill yapılmaktadır. 18. ölçüde çargah perdesinden dügaht perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 31 ve 32. ölçüdeki “ah” güftesi “yar” diye farklı seslendirilmiştir. 35. ölçüde hisar perdesindeki “kur” hecesi trill ile icra edilmiştir. 40. ölçüde icra sonlanmıştır.

2.87. Sûzinak Şarkı “Ellere Uzaktan Bak Bana Yakın Gel”

2.87.1. Eserin Notası

SÛZNÂK ŞARKI
Ellere Uzaktan Bak Bana Yakın Gel

Müzik: Osman Nihat AKIN
Söz: Kemal Şakir Yakar

♩ = 144
Aksak

1. 2.

GEL SAZ GEL SAZ

GÖĞ SÜ NE ME NEK ŞE LER GÜL LER TA KIN

GEL GÖĞ SÜ NE ME

11 SON
NEK ŞE LER GÜL LER TA KIN GEL SAZ

14 KAL Bİ MİN ÜS TÜ NE YAT CA NA YA KIN

17 GEL SAZ KAL Bİ MİN ÜS TÜ NE YAT

20 CA NA YA KIN GEL SAZ

ELLERE UZAKTAN BAK BANA YAKIN GEL
GÖĞSÜNE MENEKŞELER GÜLLER TAKIN GEL
KALBİMİN ÜSTÜNE YAT CANA YAKIN GEL
GÖĞSÜNE MENEKŞELER GÜLLER TAKIN GEL

Şekil 86: Sûzinak Şarkı “Ellere Uzaktan Bak Bana Yakın Gel”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.87.2. Eserin Makamsal Analizi

Segah perdesinden seyire başlayarak 2.ölçüde çargahta nikriz çeşnili asma karar vermektedir. 3.ölçüden başlayarak 4. ve 5.ölçülerde nevada hicazlı asma kalış gösterilmektedir. 6. ölçü ile 7. ölçü içerisinde çargahta buselik çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 8. ölçüden 10. ölçüye kadar nevada hicaz çeşnili asma kalış yapılmaktadır. Devam eden cümle 11. ölçüde çargahta buselik çeşnili asma karar vererek 13. ölçüye kadar Hicazkar makamı ile yerinde karar vermiştir. 15. ölçüde nevada hicaz çeşnili asma karar vererek 17. ölçüde güçlü perdesi olan gerdaniye perdesinde asma karar verilmiştir. 19.ölçüde nevada hicazlı asma kalış gösterilerek 20. ölçüden 22. ölçüye kadar çargahta nikriz çeşnili asma kalış yapılmaktadır. Senyoyla dönerek Hicazkâr makamı dizileri gösterilerek Hicazkâr makamı tamamlanmıştır.

2.87.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Sûzinak makamı “Ellere Uzaktan Bak Bana Yakın Gel” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Sipürde ney akordunda acem aşiran perdesi kararında icra etmiştir. 3.ölçüde hisar perdesinde “kın” hecesinde trill yapılmaktadır. 16.ölçüde şehnaz perdesindeki “kın” hecesinde trill yapılmaktadır. 20. ölçüde çargah perdesindeki “kın” hecesinde trill yapılmaktadır. Senyoyla dönülerek 13. ölçüde şarkı ritardando ile sonlanmıştır.

2.88. Tâhir Şarkı “Ben Sana Mecbur Olmuşum”

2.88.1. Eserin Notası

TÂHİR ŞARKI

Aksak Ben Sana Mecbur Olmuşum Beste: Dellalzâde İsmail Efendi

$\text{♩} = 194$

BEN SA NA MEC BUR OL MU ŞUM GEL YAV RU CA

1. ĞİM 2. GEL YAV RU CA

6 ĞİM SAZ ĞİM SAZ GİR SÛ RÛ YE

9 KURT KAP MA SIN GEL KU ZU CA ĞİM 2.

12 GEL KU ZU CA ĞİM SAZ ĞİM SAZ

15 SA NA YA TAK İŞ TE Sİ NEM İŞ TE KU CA

18 1. ĞİM 2. İŞ TE KU CA

20 ĞİM SAZ ĞİM SAZ

22 ĞİM

24

26

BEN SANA MECBUR OLMUŞUM GEL YAVRUCAGIM
GİR SÛRÛYE KURT KAPMASIN GEL KUZUCAGIM
SANA YATAK İŞTE SİNEM İŞTE KUÇAGIM
GİR SÛRÛYE KURT KAPMASIN GEL KUZUCAGIM

Şekil 87: Tâhir Şarkı “Ben Sana Mecbur Olmuşum”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.88.2. Eserin Makamsal Analizi

Eviç perdesinden seyire başlayan cümle 2. ölçüde eviçte segah asma kalışını göstermektedir. Devam eden cümle 6. ve 7. ölçüde nevada buselik beşlisiyle asma kalış yapmaktadır. 9. ve 10. ölçü içerisinde dügahta uşşak çeşnili asma kalış gösterilmektedir. 11. ölçüde inici seyirle rastta rast çeşnisi gösterilmektedir. 12. ve 13. ölçüler içerisinde dügahta uşşak çeşnili asma kalış yapılmaktadır. 15. ölçüden 17. ölçüye kadar tiz perdelerde genişleyerek eviçte segah asma kalışı yapmaktadır. 18. ölçüyle başlayan cümle 20. ölçülerde nevada buselik çeşnisiyle asma karar etmiştir. 22. ölçüde dügahta uşşaklı kadar verilmektedir. 22. ölçüden 26. ölçüye kadar olan aranağme Tâhir makamının inici seyiriyle yerinde uşşak çeşnili asma karar ederek Tâhir makamını tamamlamıştır.

2.88.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Tâhir makamı “Ben Sana Mecbur Olmuşum” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda Dügah perdesi kararında icra etmiştir. İlk ölçüdeki 1 vuruşluk sus yerine icrada “ah” güftesi giydirilmiştir. 2. ölçüdeki güfte “olmuşum” yerine “olmuşam” diye icra edilmektedir. 8. ölçüde neva perdesindeki “ye” hecesi hüseyni perdesine çarpma yapmaktadır. 18. ölçüdeki hüseyni perdesinden neva perdesine kadar çıkıcı-inici notasyonda legato tekniğiyle icra edilmektedir. Senyoyla dönülerek ritardando ile 13. ölçüde icra sonlanmıştır.

2.89. Uşşak Şarkı “Bağı Hüsnün O Güzel Gülleri Soldu”

2.89.1. Eserin Notası

UŞŞAK ŞARKI

Aksak Bağ-ı Hüsnün O Güzel Gülleri Soldu Beste: Kemal Emin BARA

BA Ğİ HÜS NÜN O GÜ ZEL GÜL LE Rİ
SOL SOL DU SAZ DU SAZ
O GE ÇEN GÜN LE Rİ MİZ BİR HA YAL OL
DU SAZ..... O GE ÇEN GÜN LE Rİ MİZ
BİR BİR BİR HA YAL OL
DU SAZ..... UF KA Ü Mİ DE HA ZÂN
GÖ GE Sİ DOL
DU SAZ DU SAZ DU
ARANAĞME

BAĞ-I HÜSNÜN O GÜZEL GÜLLERİ SOLDU UFKA, ÜMİDE, HAZAN GÖLGESİ DOLDU
O GÜZEL GÜNLERİMİZ BİR HAYÂL OLDU O GÜZEL GÜNLERİMİZ BİR HAYÂL OLDU

Şekil 88: Uşşak Şarkı “Bağı Hüsnün O Güzel Gülleri Soldu”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.89.2. Eserin Makamsal Analizi

Rast perdesinden seyire başlayan cümle Uşşak makamının karakteristik perdelerini seyrederek 3. ölçüde dügahta uşşak çeşnili karar vermiştir. 4. ölçüde nevada buselik ve çargahta çargah asma kalışlarını göstererek 6. ölçüde yerinde uşşak çeşnili asma kalış yapmaktadır. 8. ölçüde nevada buselik 9. ölçüde çargahta asma kalışlarını göstererek 9. ölçüde segahta segah asma kalışını göstermiştir. 11. ölçüden 13. ölçüye kadar Uşşak makamının güçlüsü neva perdesi vurgulanmıştır. 14. ölçüde rastta rast çeşnili asma kalış gösterilmektedir. 15. ölçüde çargah perdesinde asma kalış gösterilerek 16. ve 17. ölçülerde yerinde uşşak çeşnili asma kalışlar yapılmaktadır. 17. ölçüde güçlü ses hüseyini perdesi olarak vurgulanmıştır. 19. ve 20. ölçülerde Buselik makamı geçkisi yapılarak dügahta buselik çeşnisiyle asma karar verilmektedir. 25. ölçüde dügahta uşşak çeşnili karar yapılmıştır. 26. ölçüyle aranağmeye başlayan seyir diatonik seslerle kurmuş olduğu cümle 26. ölçüde acem perdesinde asma karar yaparak 27. ölçüde nevada buselik çeşnili asma karar vermektedir. 28. ölçüde rastta rast çeşnili asma karar yapılmıştır. 29. ölçüde yerinde uşşak çeşnili karar verilerek Uşşak makamı tamamlanmıştır.

2.89.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Uşşak makamı “Bağı Hüsnün O Güzel Gülleri Soldu” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Mansur nısfıyesi ney akordunda yegah perdesi kararında icra etmiştir. 2. ölçüdeki çargah perdesindeki “gü” hecesinden 3. ölçüdeki dügah perdesindeki “rı” hecesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 5. ölçüdeki hüseyini perdesindeki “sol” hecesi trill ile icra edilmektedir. 15. ölçüde çargah perdesinde “bir” hecesinde trill yapılmaktadır. 19. ölçüde “hazan” güftesi “hayal” diye icra edilerek acem perdesinden dügah perdesine kadar glissando yapılmaktadır. Senyoyla dönülerek ritardando ile 17. ölçüde icra sonlanmıştır.

2.90. Uşşak Şarkı “Bekliyorum Günlerdir Gelmiyorsun Sen A Güzel”

2.90.1. Eserin Notası

UŞŞAK ŞARKI

Aksak Bekliyorum Günlerdir Gelmiyorsun Sen A Güzel Beste: Refik FERSAN

BEK Lİ YO RUM GÜN LER DİR GEL Mİ YOR SUN

1. 2. SEN A GÜ ZEL SAZ SEN A GÜ ZEL HA YA LİN LE

SEV GİN LE YAL NIZ KAL DIM BEN A GÜ ZEL

HA YA LİN LE SEV GİN LE YAL NIZ KAL DIM

SON BEN A GÜ ZEL SAZ BU LU TA MI BÜ RÜN DÜN

GÖ RÜN MÜ YOR SUN A GÜ ZEL BU LU TA MI

BÜ RÜN DÜN GÖ RÜN MÜ YOR SUN A GÜ ZEL

BEKLİYORUM GÜNLERDİR GELMİYORSUN SEN A GÜZEL
HAYÂLİNLE SEVGİNLE YALNIZ KALDIM BEN A GÜZEL
BULUTA MI BÜRÜNDÜN GÖRÜNMÜYORSUN A GÜZEL
HAYÂLİNLE SEVGİNLE YALNIZ KALDIM BEN A GÜZEL

Şekil 89: Uşşak Şarkı “Bekliyorum Günlerdir Gelmiyorsun Sen A Güzel”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.90.2. Eserin Makamsal Analizi

Rast perdesinden seyire başlayan cümle 2. ölçüde yerinde uşşak çeşnili karar vermiştir. 4. ve 5. ölçülerde Uşşak makamının güçlüsü neva perdesinde asma kalıflar gösterilmektedir. 6. ölçüde nevada buselik beşlisiyle asma karar verilmektedir. 7. ölçüde muhayyer perdesinde asma karar verilerek 9. ölçüde segahta segah asma kalışı yapılmaktadır. 10. ölçüde rastta rast çeşnili asma kalış gösterilerek devam eden Uşşak makamı seyir 13. ölçüde dügahta uşşak dörtlüsüyle karar vermektedir. 14. ölçüde nevada rast çeşnisiyle asma kalış göstererek yine nevada rast çeşnisiyle çıkıcı olarak muhayyer perdesinde asma kalış yapmaktadır. 16. ve 17. ölçülerde gerdaniyede kürdi çeşnili geçişlerle 18. ve 19. ölçülerde inici çıkıcı seyirle Uşşak makam dizisini göstererek yerinde uşşak çeşnili karar vermiştir. 20. ve 21. ölçülerde nevada buselik çeşnili asma karar vermiştir. Senyoyla dönerek 13. ölçüde yerinde uşşak çeşnili asma karar yaparak Uşşak makamı seyrini tamamlamıştır.

2.90.3. Eserin İcra Analizi

Necmi Rıza Ahıskan Uşşak makamı “Bekliyorum Günlerdir Gelmiyorsun Sen A Güzel” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda dügah perdesi kararında icra etmiştir. 3. ölçüde dügah perdesindeki “gel” hecesi muhayyer perdesine legato ile bağlı icra edilerek inici seyirle neva perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 7. ölçüde muhayyer perdesinde “le” hecesinde hafif puandorg yapılmaktadır. 8. ölçüde gerdaniye perdesindeki “yal” hecesinden dügah perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 9. ölçüde çargah perdesinde “ben” hecesi trill ile icra edilmektedir. 14. ölçüdeki eviç perdesinde “mi” hecesi neva perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. 16. ölçüde gerdaniye perdesindeki “yor” hecesinde trill yapılmaktadır. 18. ölçüde eviç perdesiyle başlayan sıralı perdeler 19. ölçüdeki dügah perdesine kadar glissando ile icra edilmektedir. Senyoyla dönülerek 13. ölçüde şarkı sonlanmıştır.

2.91. Uşşak Şarkı “Sen Söyle Ne Oldun Yine Avare Mi Kaldın”

2.91.1. Eserin Notası

UŞŞAK ŞARKI
Sen Söyle Ne oldun Ahmet Rasim Bey

SEN SÖ LE NE OL DUN Yİ NE A VA RE Mİ KAL
DIN SAZ DIN SAZ CAN DAN SE VE NİN KAL MA DI AĞ
VA RE Mİ KAL DIN SAZ DIN SAZ ŞAŞ DIM SE Nİ GÖR
DÜM DE PE Rİ ŞA NI MÜ KE DER SAZ DER SAZ BEN DEN BE TER OL
DUN DA HA Bİ ÇA RE Mİ KAL DIN SAZ DIN

SEN SÖYLE NE OLDUN YİNE AVARE Mİ KALDIN
CANDAN SEVENİN KALMADI AĞYARE Mİ KALDIN
ŞAŞDIM SENİ GÖRDÜM DE PERİŞÂN-I MÜKEDDER
BENDEN BETER OLDUN DAHA BİÇARE Mİ KALDIN

SÖNMÜŞ O GÜZEL GÖZLERİNİN NÜR-İ NİGÂRİ
UÇMUŞ O KEMAN KAŞLARININ RENG-İ SİYAHİ
TUTMUŞ SENİ EN SONRA DEMEK GÖNLÜMÜN AHI
BENDEN BETER OLDUN DAHA BİÇARE Mİ KALDIN

Şekil 90: Uşşak Şarkı “Sen Söyle Ne Oldun Yine Avare Mi Kaldın”

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

2.91.2. Eserin Makamsal Analizi

Neva perdesinden seyire başlayan cümle 2. ölçüde dügahta uşşak çeşnili karar vermiştir. Devam eden cümlede Uşşak makamının güçlüsü olan neva perdesinde asma kalış göstererek yerinde uşşak dörtlü çeşnisiyle karar vermiştir. 7. ölçüde Uşşak makamı cümle tamamlanarak yerinde uşşak çeşnili karar verilmektedir. 11. ölçüde çargah perdesi vurgulanarak 12. ve 13. ölçüde yerinde nikriz çeşnisi gösterilerek 14. ölçüde yerinde uşşak dörtlü çeşnisiyle karar vermektedir. 16. ölçüde çıkıcı seyirle nevada rast çeşnisi yapan seyir tiz perdelerde genişleyerek 18. ölçüde muhayyerde uşşak çeşnili asma karar vermektedir. 19. ölçüde yerinde uşşak dörtlüsüyle karar verilmektedir. 20. ölçüde acem perdesi vurgulanarak devam eden cümle 22. ölçüde nevada buselik çeşnisiyle asma karar vermektedir. 24. ölçüde yeni bir cümleye başlayan seyir 25. ölçüde dügahta uşşak çeşnili karar etmiştir. 26. ölçüde çargah perdesi vurgulanarak 27. ve 28. ölçüde Nikriz makamına geçki yapmaktadır. 29. ölçüde özüne dönen seyir 30. ve 31. ölçülerde dügahta uşşak çeşnili karar vererek Uşşak makamını tamamlamıştır.

2.91.3. Eserin İcra Analiz

Necmi Rıza Ahıskan Uşşak makamı “Sen Söyle Ne Oldun Yine Avare Mi Kaldın” şarkısını Türk müziğindeki ses sistemine göre; Bolahenk akordunda dügah perdesi kararında icra etmiştir. İlk ölçüde neva perdesindeki “sen” hecesinden rast perdesine kadar glissandoyla icra edilmiştir. 22. ölçüde neva perdesindeki “der” hecesinde vibrato yapılmaktadır. 31. ölçüdeki 2. dolap ve senyo yapılmadan şarkı 30.ölçüde sonlanmıştır.

SONUÇ

Yapılan bu araştırma ile elde edilen bulgulara dayanılarak ulaşılan sonuçlar doğrultusunda öneriler yer almaktadır.

Bu çalışmada Türk Müziğinde önemli ses icracılarından biri olan Necmi Rıza Ahıskan'ın hayatı, sanatı incelenmiştir. Hafız olan Necmi Rıza Ahıskan, dini mûsiki eğitimiyle başlayan meşk silsilesinde sonrasında klasik Türk Müziği eğitimi alarak devam etmiştir. TRT Ankara ve İstanbul Radyolarında hizmette bulunmuştur. Kendisine ait taş plakları vardır. Necmi Rıza Ahıskan'ın ses icrasında bulunduğu 91 adet eser tablo haline getirilmiştir. 91 adet eserin eski notaları musiki programıyla yeniden yazılarak temize çekilmiştir. 91 adet ses icrasının makamsal ve icra analizleri Arel-Ezgi-Uzdilek sistemine göre yapılmıştır. Yapılan bu analizler yüzeysel olarak değerlendirilerek tez içinde yardımcı bilgi olarak kullanılmıştır. Esas olan Necmi Rıza Ahıskan'ın hayatı, sanatı ve Türk Müziğine katkılarıdır. Yapılan bu çalışmada elde edilen sonuçlar şu şekildedir:

Necmi Rıza Ahıskan' a ait Hüzam makamında “Derman aramam göz yaşımı silmem” ismiyle sadece 1 adet bestesi olduğu bilinmektedir; ama yakın arkadaşı emekli kurmay albay Reşit Çağın tarafından Necmi Rıza Ahıskan' a ait bir bestesi daha olduğu belirlenmiştir. Nihâvend makamı “Güzelim gel seninle bir gezelim” şarkısının ses kaydına ulaşılmıştır. Musiki programıyla notaya alınarak gün yüzüne çıkarılan bu şarkı Türk müziğine 2. bestesi olarak kazandırılmıştır.

16 yıl meşk ettiği hocası udi Refik Talât Alpman'ın el yazması defter ve birçok güfte mecmualarının kendisine emanet edilmesinden sonra, OMAR' a teslim edilmesinde önemli rolü bulunarak Türk Müziğine katkıda bulunmuştur. Emanetler içeriğinde “tamamı Udi Refik Talat Alpman' ait olan 16 eserin 11 tanesi saz eseri, 5 tanesi şarkıdır”

Osmanlı Türkçesi olan bu eser güfteleri araştırılabilir ve üzerinde çalışmalar yapılması önerilebilmektedir. Türk Sanat müziği icrasında bir ekol olan Münir Nurettin Selçuk'un talebesi olan Necmi Beyin günümüzde icra kayıtlarıyla bu ekolü devam ettiren ses sanatçılarından biri olduğu tespit edilmiştir.

Necmi Rıza Ahıskan'ın icra ettiği 91 adet eserde 27 farklı makam kullanmıştır. Bu makamlar; Bayati, Buselik, Dügah, Ferahfeza, Gerdaniye, Hicaz, Hicaz Uzzal, Hicazkar, Hisar Buselik, Hüseyini, Hüzam, Isfahan, Karcığar, Kürdili Hicazkar, Mahur, Muhayyer,

Muhayyer Kürdi, Muhayyer Sünbüle, Nihâvend, Nişaburek, Rast, Sabâ, Segâh, Sultânîyegâh, Suzinak, Tahir ve Uşşak makamlarıdır. Necmi Rıza Ahıskan'ın Müzikal icrası üzerindeki makamların en yüksek ilk 3 sıralaması şu şekildedir;

1. 15 adet eser icrası ile %16 Hicaz makamı
2. 10 adet eser icrası ile %11 Mâhur makamı
3. 10 adet eser icrası ile %11 Hüzam makamı şarkıları seslendirmiştir.

91 adet eserinde icrasında kullandığı 16 adet farklı usul bulunmaktadır. Buna göre;

Ağır Aksak, Aksak, Curcuna, Devr-i Hindi, Düyek, Evsat, Hafif Yürük Semai, Musemmen, Nim Sofyan, Raks Aksağı, Semai, Sengin Semai, Sofyan, Sofyan-Curcuna, Türk Aksağı ve Yürük Semai'dir. Müzikal icrası üzerindeki usullerden en yüksek ilk 3 sıralaması şu şekildedir;

1. 23 eser icrası ile %25 Aksak usulü
2. 18 eser icrası ile %20 Curcuna usulü
3. 9 eser icrası ile %10 Düyek usullü şarkıları seslendirmiştir.

91 Adet eserin icrasında yapılan glissando, trill vb. ses süsleme teknikleri Türk müziği klasik üslup ve tavrında notasyona bağlı olarak icra edilmiştir. İcralarında genellikle son 2 ölçü ritardando ile bir oktav tiz perdelerden eseri sonlandırmıştır. 91 adet yapılan ses icraları Türk müziğinde kullanılan akord sistemine göre icra ettiği karar perdeleri bilgileri verilmektedir. Tezin yöntem kısmında bahsedilen 6 adet pest ve tiz duyulan eserler şunlardır:

1. Eser 12: Hicaz Şarkı “Kendine Niçin Emsâl Ararsın”
2. Eser 13: Hicaz Şarkı “Pek Cefa Cûsun Sana Yoktur Bedel”
3. Eser 19: Hicaz Şarkı “Yıllarca Boş Yere Hülyâlara Kandım”
4. Eser 29: Hisar-Bûselik Şarkı “Dök Zülfünü Meydana Gel”
5. Eser 30: Hisar-Bûselik Şarkı “Yandım Deminden Ağyar Elinden”
6. Eser 74: Nihâvend Şarkı “Saçlarına Bağlanalı Ey Perî”

Bu 6 adet eser bolahenk akordunda icra edilmiştir.

Yapılan bu çalışmayla Necmi Rıza Ahıskan'ın hayatı ve sanatı Türk Müziği literatürüne kazandırılmıştır. Türk Müziğinde kıymetli bir ses icracısı Münir Nurettin Selçuk'un

önemli talebelerinden biri olan Necmi Rıza Ahıskan' a ait bilgiler kaybolmaktan kurtulmuştur.

KAYNAKÇA

- Ada sahilleri Rıza'sız kaldı. (1994). İstanbul Şehir Üniversitesi Taha Toros arşivi. <https://openaccess.marmara.edu.tr/server/api/core/bitstreams/1924ba8d-5d9d-4f5d-8f3f-963406598b5f/content> adresinden alındı
- Ahıskan, N. R. (tarih yok). *TRT Necmi Rıza Ahıskan'dan Seçmeler*. TRT. <https://www.opus3a.com/u/necmi-riza-Ahıskan-trt-arsiv-serisi-158-necmi-riza-Ahıskandan-secmeler-cd/df3090394b6a2a2cf67198da126f7291> adresinden alındı
- Aksüt, S. (2021). Kişisel Görüşme. (T. Alver, Röportaj Yapan)
- Altın, Z. (1983). Hafızlarımız Kur-ân'ı güzel sesleriyle süslediler Kur-ân Bülbülleri. İstanbul Şehir Üniversitesi Taha Toros Arşivi. <https://openaccess.marmara.edu.tr/server/api/core/bitstreams/aed395ab-cca0-41d7-9503-73e9256dddf8/content> adresinden alındı
- Alver, T. (2022). Türk Sanat Müziği'ne Necmi Rıza Ahıskan'ın katkılarının incelenmesi. *Türk Müziği*, 2(1), 21-28.
- Aziz, B. Ö. (2019). Refik Tâlat Alpman'ın saz eserlerinin teknik açıdan incelenmesi. (*Yüksek Lisans Tezi*). Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Berker, E. (1986). Türk Musikisinin Toplumsal Değeri. *Erdem*, 2, 887-906.
- Çağın, R. (Yönetmen). (2011). Necmi Rıza Ahıskan'ın biyografisi. Ankara: Ulus Müzik.
- Çağın, R. (2021). Kişisel Görüşme. (T. Alver, Röportaj Yapan)
- Dikmen, D. (2023). Kişisel Görüşme (T. Alver, Röportaj Yapan)
- Koca, F. (2004). Ahmet Hatipoğlu'nun hayatı, eserleri ve mûsikî anlayışı. (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*). Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Necmi Rıza Ahıskan. (1999). İstanbul Şehir Üniversitesi, Taha Toros arşivi. <https://openaccess.marmara.edu.tr/server/api/core/bitstreams/8330abb7-ac8f-4fef-9952-d160032cabf1/content> adresinden alındı
- Necmi Rıza Ahıskan Jübilesi*. (1966). S. Necmi Rıza Ahıskan. Jübilesi 6 ARALIK 1966 SALI GECESİ SAAT DE: <https://docplayer.biz.tr/224407846-T-t-4-s-necmi-riza-ahiskan-jubilesi-6-aralik-1966-sali-gecesi-saat-de.html> adresinden alındı
- Özalp, N. (2000). *Türk Musikisi Tarihi*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Özcan, N. (2009). Münir Nurettin Selçuk. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, 36, 361-363.

Özpekel, O. N. (2022). Bebekli Udî Hasan Refik Talat Bey'in el yazması defteri. *Darüelhan Mecmuası Müzikoloji ve Müzik Kültürü Dergisi*(13), s. 30-33.

Rit, H. (1963). Necmi Rıza Ahıskan. *Ses Türk Müziği*, 22-23. Necmi Rıza Ahıskan: <http://www.openaccess.hacettepe.edu.tr:8080/xmlui/handle/11655/21622> adresinden alındı

Say, A. (2012). *Müzik Sözlüğü*. Ankara: Müzik ansiklopedisi Yayınları.

Ünlülerin çiçekcisi Necmi Rıza Ahıskan: Ajda Pekkan 'Orkide'leri Zeki Müren 'Sterliçya'yı seçer. (1999). 17. İstanbul Şehir Üniversitesi Taha Toros Arşivi. <https://core.ac.uk/download/pdf/159214213.pdf> adresinden alındı

İnternet Kaynakları

Eser No 1: <https://www.youtube.com/watch?v=8aHUeEq8ezA>

Eser No 2: <https://www.youtube.com/watch?v=tlG4s8xgtis>

Eser No 3: <https://www.youtube.com/watch?v=giypsUROYYo&t=191s>

Eser No 4: https://www.youtube.com/watch?v=7E7_lw02W_A

Eser No 5: <https://www.youtube.com/watch?v=vLXZUrnL74c>

Eser No 6: <https://www.youtube.com/watch?v=QIZPX55W9HA>

Eser No 7: <https://www.youtube.com/watch?v=KTpqTBOpL28>

Eser No 8: <https://www.youtube.com/watch?v=kZYjbFWybaI>

Eser No 9: https://www.youtube.com/watch?v=w_2NSnhOZ2s

Eser No 10: <https://www.youtube.com/watch?v=XlB-o3ucbzU>

Eser No 11: <https://www.youtube.com/watch?v=cnFS2OK69Z0>

Eser No 12: https://www.youtube.com/watch?v=mu47M3u_eVQ&t=78s

Eser No 13: <https://www.youtube.com/watch?v=IZAI6SCA86Y&t=27s>

Eser No 14: https://www.youtube.com/watch?v=yJvsoD1_lgE

Eser No 15: <https://www.youtube.com/watch?v=FLYFAHPmE-A>

Eser No 16: <https://www.youtube.com/watch?v=UkQPK0FeRec>

Eser No 17: https://www.youtube.com/watch?v=dUVaU4k_m0

Eser No 18: <https://www.youtube.com/watch?v=9SAkSZc0EyE>

Eser No 19: <https://www.youtube.com/watch?v=aRJOpM4myU0&t=7s>

Eser No 20: <https://www.youtube.com/watch?v=n6DmymhTrXA>

Eser No 21: <https://www.youtube.com/watch?v=UhTkO91axFA>

Eser No 22: <https://www.youtube.com/watch?v=phS7BJGJoMQ>

Eser No 23: <https://www.youtube.com/watch?v=cEx9ly-Amiw>

Eser No 24: <https://www.youtube.com/watch?v=0ucwuBztGY>

Eser No 25: <https://www.youtube.com/watch?v=cnAcMyoaiyA>

Eser No 26: <https://www.youtube.com/watch?v=IBul7y-JGVk>

Eser No 27: https://www.youtube.com/watch?v=GL_kV8vRLfU

Eser No 28: <https://www.youtube.com/watch?v=C3Hw48PDQdA>

Eser No 29: <https://www.youtube.com/watch?v=F6mzmngY8Fng>

Eser No 30: <https://www.youtube.com/watch?v=55xBkFkod20>

Eser No 31: <https://www.youtube.com/watch?v=pMTnTFxVOB8&t=4s>

Eser No 32: <https://www.youtube.com/watch?v=dtQKKczk2YA&t=19s>

Eser No 33: <https://www.youtube.com/watch?v=0iB6J9a8Jw4>

Eser No 34: <https://www.youtube.com/watch?v=EGZxXf6cfiU>

Eser No 35: <https://www.youtube.com/watch?v=kmrp3VTwzMA&t=144s>

Eser No 36: <https://www.youtube.com/watch?v=otRH7kNkRQ8>

Eser No 37: <https://www.youtube.com/watch?v=yYIVB2RsnS0>

Eser No 38: <https://www.youtube.com/watch?v=Lzvsu1m7DuA>

Eser No 39: <https://www.youtube.com/watch?v=sWlnIRT001I&t=38s>

Eser No 40: <https://www.youtube.com/watch?v=aifPLzUfgI8>

Eser No 41: <https://www.youtube.com/watch?v=EnbhR7A3XJM>

Eser No 42: <https://www.youtube.com/watch?v=F2AjEd64HnA>

Eser No 43: <https://www.youtube.com/watch?v=5hNCZIKISck>

Eser No 44: <https://www.youtube.com/watch?v=D9155otcUhE>

Eser No 45: <https://www.youtube.com/watch?v=bkVl0xGHgyU&t=12s>

Eser No 46: <https://www.youtube.com/watch?v=GBH3Vj4GsVo>

Eser No 47: <https://www.youtube.com/watch?v=7FRLjHh-aX8>

Eser No 48: <https://www.youtube.com/watch?v=AgsQ5qARDuo>

Eser No 49: <https://www.youtube.com/watch?v=R4N-uiPW5zE>

Eser No 50: <https://www.youtube.com/watch?v=iwVFzot4KeY&t=29s>

Eser No 51: https://www.youtube.com/watch?v=UYBCe_YxMMM

Eser No 52: <https://www.youtube.com/watch?v=4TTdp5UxP8Q>

Eser No 53: <https://www.youtube.com/watch?v=Jay2kpi-ngo&t=165s>

Eser No 54: <https://www.youtube.com/watch?v=1QcCbXPrWiI&t=77s>

Eser No 55: <https://www.youtube.com/watch?v=Cssxdi4t-5M>

Eser No 56: <https://www.youtube.com/watch?v=mi9svslNhCY>

Eser No 57: <https://www.youtube.com/watch?v=pJn8CIToz2U>

Eser No 58: <https://www.youtube.com/watch?v=uEiQwVjEMkw>

Eser No 59: <https://www.youtube.com/watch?v=etfRnPHlIFY>

Eser No 60: <https://www.youtube.com/watch?v=4x6yMn2YKIE>

Eser No 61: <https://www.youtube.com/watch?v=A-l-89JQrIc>

Eser No 62: <https://www.youtube.com/watch?v=-sVVblHycC8>

Eser No 63: <https://www.youtube.com/watch?v=szYCncHgU0A>

Eser No 64: <https://www.youtube.com/watch?v=s-ekfuhiM7c>

Eser No 65: <https://www.youtube.com/watch?v=S2Ct4Aq0uIA>

Eser No 66: <https://www.youtube.com/watch?v=S2Ct4Aq0uIA>

Eser No 67: <https://www.youtube.com/watch?v=7kWnTw8a33k>

Eser No 68: <https://www.youtube.com/watch?v=n90Tqus58-E>

Eser No 69: <https://www.youtube.com/watch?v=CJqtwsjikHs&t=11s>

Eser No 70: <https://www.youtube.com/watch?v=lNdrOkH2qKk>

Eser No 71: <https://www.youtube.com/watch?v=C4O9XEINJZ8>

Eser No 72: <https://www.youtube.com/watch?v=Lvu7P1g6sRg>

Eser No 73: <https://www.youtube.com/watch?v=aLdfEP1MQ88>

Eser No 74: <https://www.youtube.com/watch?v=NciyuHDz-jQ>

Eser No 75: <https://www.youtube.com/watch?v=A44DWdmGECY>

Eser No 76: <https://www.youtube.com/watch?v=TcGHFYAn57I&t=172s>

Eser No 77: <https://www.youtube.com/watch?v=aGcalvGognQ&t=6s>

Eser No 78: https://www.youtube.com/watch?v=77Qd_1gdAuE

Eser No 79: <https://www.youtube.com/watch?v=prG6-JEOBxQ>

Eser No 80: <https://www.youtube.com/watch?v=zFXSFYSD23M>

Eser No 81: <https://www.youtube.com/watch?v=wbLTl6HCAS8>

Eser No 82: <https://www.youtube.com/watch?v=yRsBJXDbR30>

Eser No 83: <https://www.youtube.com/watch?v=KEAKeOy6U7M>

Eser No 84: https://www.youtube.com/watch?v=3WCPMzv_f9s

Eser No 85: <https://www.youtube.com/watch?v=ZhbSs2WkvU0>

Eser No 86: <https://www.youtube.com/watch?v=2z7E7Jcs7Sg>

Eser No 87: <https://www.youtube.com/watch?v=8rRKGfH5C5g>

Eser No 88: <https://www.youtube.com/watch?v=8rRKGfH5C5g>

Eser No 89: <https://www.youtube.com/watch?v=nteX8sHDB70>

Eser No 90: <https://www.youtube.com/watch?v=1Sekz3A-TAg>

Eser No 91: <https://www.youtube.com/watch?v=h8sCsqe4teM>

EK

Ek 1: Münir Nurettin Selçuk ve Necmi Rıza Ahıskan

Kaynak:https://www.google.com/search?q=necmi+r%C4%B1za+ah%C4%B1skan+m%C3%BCnir+nurettin+sel%C3%A7uk&sxsrf=AJOqlzWF1nfiPuhfgSihV0jaK5WpR_xG6Q:1676116839859

Erişim Tarihi: 02/01/2023

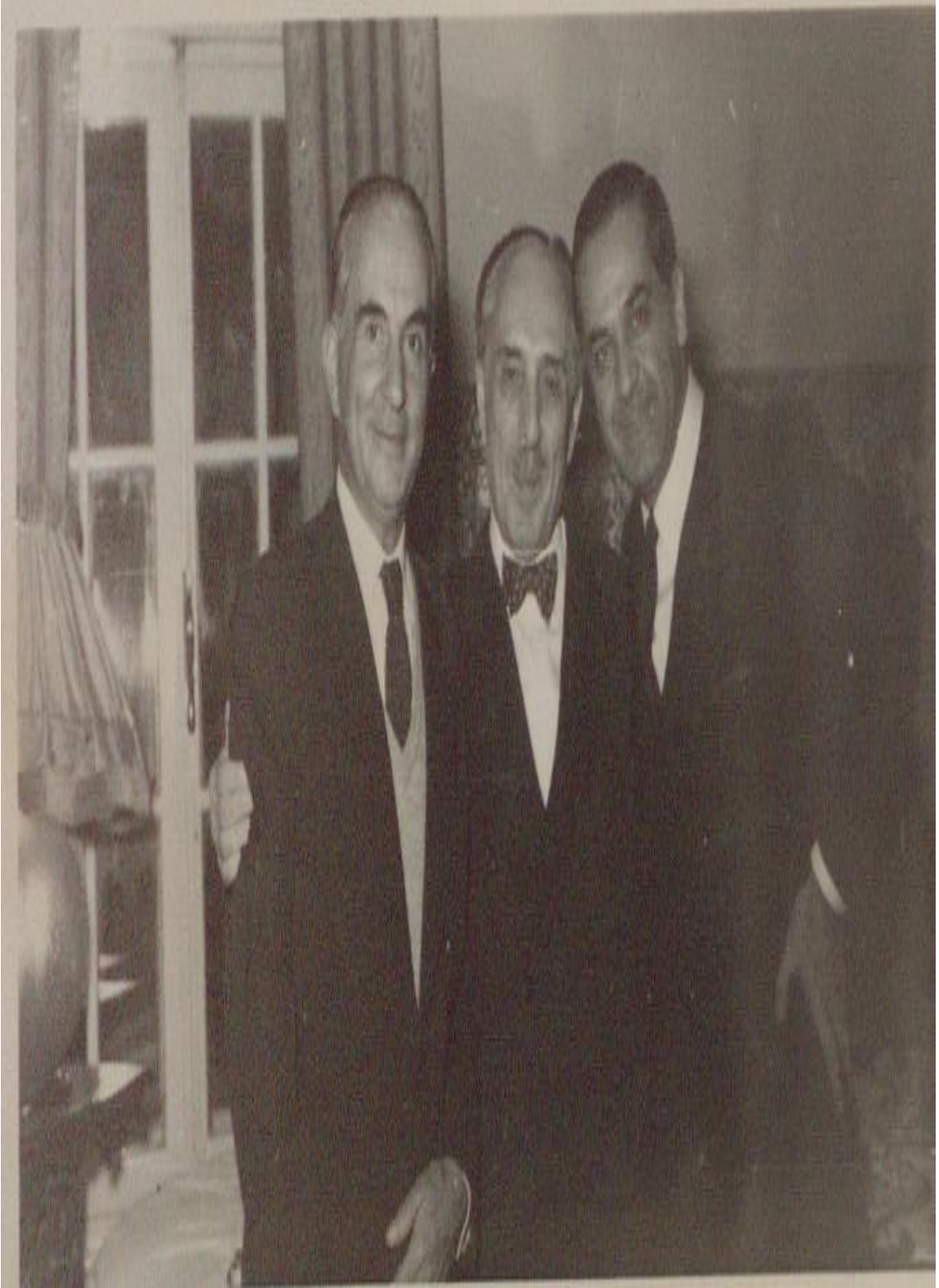
Ek 2: Necmi Rıza Ahıskan'a Ait Fotoğraf

Kaynak: Hilmi Rit ses dergisi sayfa 22

Erişim Tarihi: 02/01/2023

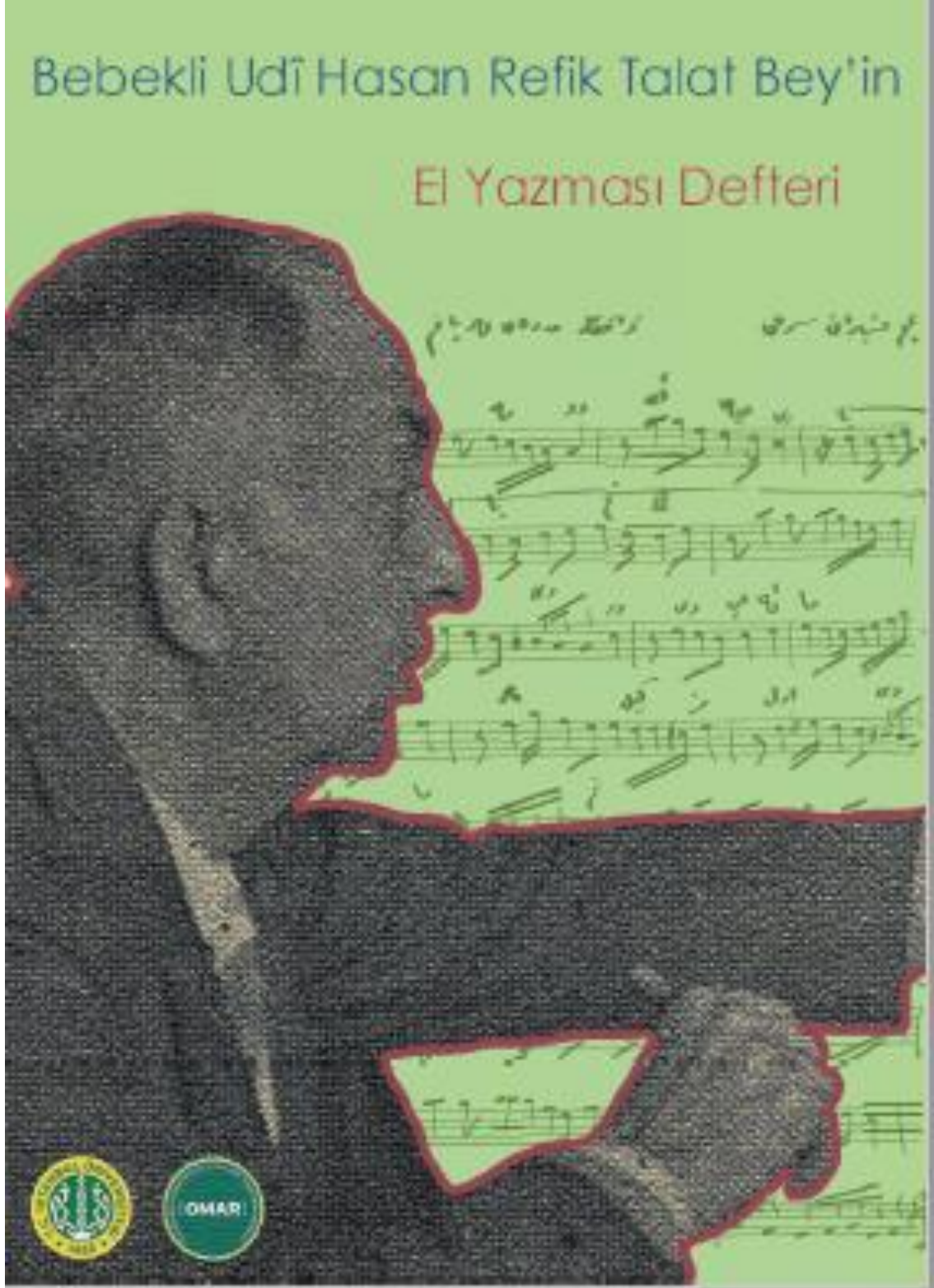
Ek 3: Necmi Rıza Ahıskan, Münir Nureddin Selçuk, Satvet L tfi Tozan

Kaynak: <http://hdl.handle.net/11424/141023>

Erişim Tarihi: 02/01/2023

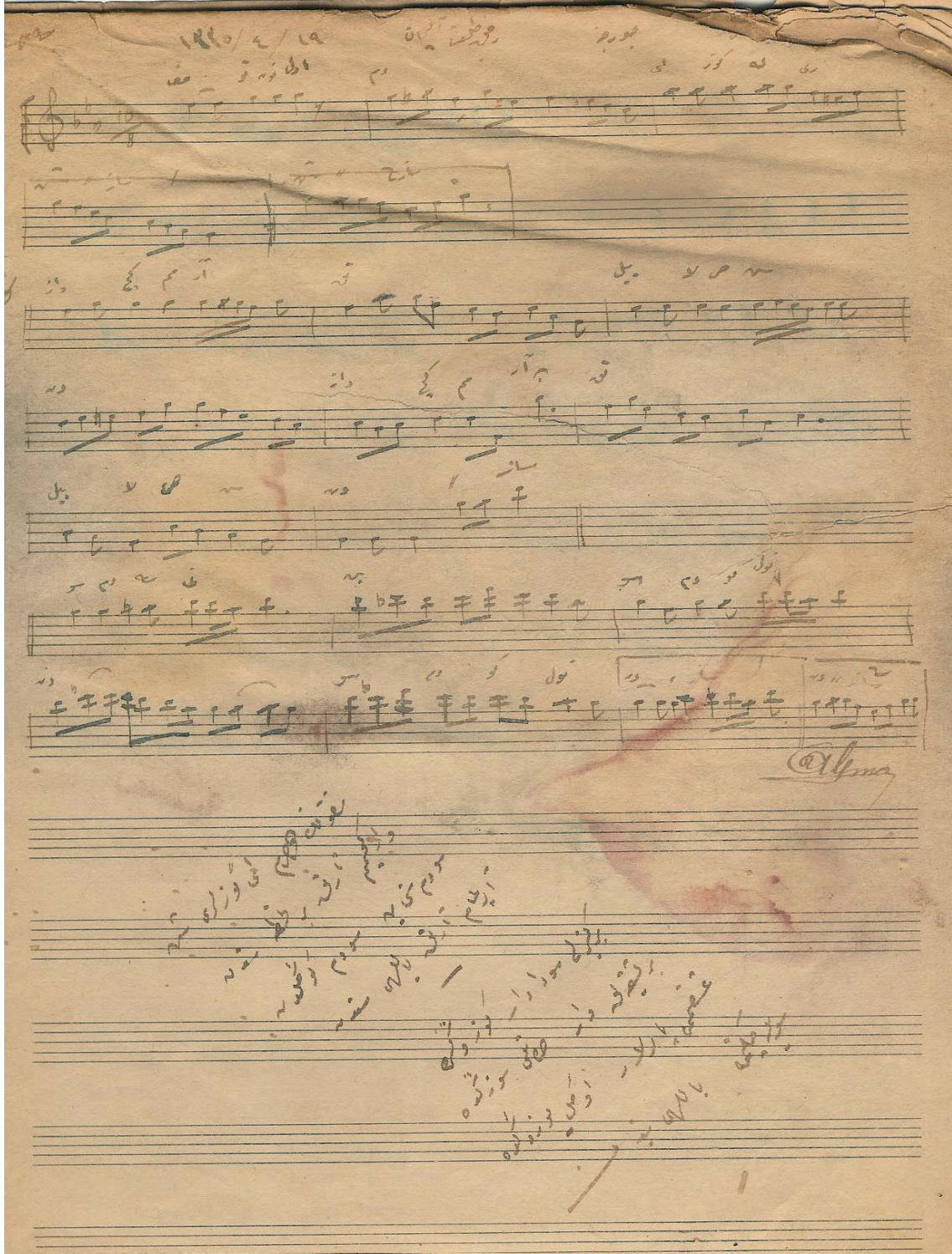
Ek 4: Bebekli Udî Refik Talat Bey'in El Yazması Defteri

Kaynak: (Özpekel, 2022, s. 21).

Erişim Tarihi: 18/01/2023

Ek 5: OMAR' a Teslim Edilen Belgelerden 1 Sayfa Örnek

Kaynak: (Özpekel, 2022, s. 23).

Erişim Tarihi: 18/01/2023

Ek 6: OMAR' a Teslim Edilen Eserlerden Örnekler

25 | 13 DARÜLLEHAN

	s. 1 Muhayyer Şarkı "Ben değil meftûn-ı hüsnün mübtelâ âlem sana"		s. 9 Kürdilihicazkâr Şarkı "Kurtulursam gamze- sinden çeşm-i efsunkâ- rının"		s. 17 Sultaniyegâh Sirtocuk (devam)
	s. 2 Mahur Saz Semaisi		s. 10 Acemaşiran Saz Semaisi		s. 18 Hicaz Saz Semaisi
	s. 3 Acemaşiran Şarkı "Fırâkınla meded ey mihribânım"		s. 11 Acemaşiran Saz Semaisi (devam)		s. 19 Kürdilihicazkâr Şarkı "Meftûnun oldum ey gözleri şen"
	s. 4 Hüzzam Saz Semaisi		s. 12 Nişaburek Saz Semaisi		s. 20 Şedaraban Saz Semaisi
	s. 5 Hüzzam Saz Semaisi (devam)		s. 13 Nişaburek Saz Semaisi (devam)		s. 21 Şedaraban Saz Semaisi (devam)
	s. 6 Kürdilihicazkâr Saz Semaisi		s. 14 Nihavend Saz Semaisi		s. 22 Hüseynî Saz Semaisi
	s. 7 Kürdilihicazkâr Saz Semaisi (devam)		s. 15 Nihavend Saz Semaisi (devam)		s. 23 Hüseynî Saz Semaisi (devam)
	s. 8 Suzinak Saz Semaisi		s. 16 Sultaniyegâh Sirtocuk		s. 24 Hüzzam Şarkı "Hasret- keş-i didar olalı bu dil-i şeyda"

Kaynak: (Özpekel, 2022, s. 25).

Erişim Tarihi: 18/01/2023

Ek 8: Necmi Rıza Ahıskan'ın Radyo Programları Ses Kayıtları

Sultaniyegâh Hicaz Programı İçerisindeki Şarkılar

- 1) Sultani-Yegah Taksim- Yorgo Bacanos
- 2) Şad eyledi can-u dilimi şah-ı cihanım-Dede Efendi
- 3) Andıkça geçen günleri hasretle derinden-Lem'i Atlı
- 4) Dinlendi başım dün gece bir parça dizinde-Lem'i Atlı
- 5) Sultaniyegah-Hicaz Taksim- Sadi Işılay
- 6) Sevda-yı ruhun aşk eline son seferimdir-Hafız Yusuf Efendi
- 7) Sislendi hava taraf-ı çemen-zarı nem aldı-Rif'at Bey
- 8) Yüceldikçe yüceldi yüce dağlar-Nedim Şükrü Bey
- 9) Karanfil oylum oylum-Türkü

Radyo Programı

- 1) Kürdili Hicazkar Taksim- İzzeddin Ökte
- 2) Bir gamlı hazanın seherinde ısrar ne hacet yine bülbül-Subhi Ziya Özbekkan
- 3) Yandım deminden ağyar elinden-Denizoğlu Ali Bey
- 4) Nedir a sevdiğim söyle bu halin-Lem'i Atlı
- 5) Nazlandı bülbül güller sarardı-Lem'i Atlı

Segah ve Mâhur Programı

- 1) Segah Taksim - Hadiye Ötügen
- 2) Dil harab-ı aşkını sensin sebep berbadıma-Tanburi Ali Efendi
- 3) Gözlerinden içti gönlüm neşeyi-Osman Şükrü Şenozan
- 4) Hasta kalbimde yanan derdi niçin anlamadın-Kapdanzade Ali Rıza Bey
- 5) Mahur Taksim - Ercümen Batanay
- 6) Sabah olsun ben şu yerden gideyim-İbrahim Ağa
- 7) Bu sevda ne tatlı ne tatlı yalan-Osman Şükrü Şenozan

8) Ver saki tazelendi derdim bu gece-Refik Fersan

Mahur ve Hüzam Programı

1) Mahur Taksim-İzzeddin Ökte

2) Yine zevrak-i derunum kırılıp kenare düştü-Dede Efendi

3) Telif edebilsem feleği emelimle-Latif Ağa

4) Bir neşe yarat hasta gönül sen de biraz gül-Refik Fersan

5) Dilde binbir emel vardır hepsini ister gönül-Lem'i Atlı

6) Hüzam Taksim-Sadi Işılray

7) Değildi böyle evvel tarz-u tavrın bi-karar oldu-Mahmud Celaleddin Paşa

8) Sen olmasaydın eğer aşka inanmazdım-Yesari Asım Arsoy

Ek 9: Ney Akord Sistemi

Ney Çeşitleri	Uzunluk (cm)	Batı Müziği Karar Sesi [440 Hz= A (La)]	Türk Müziği Karar Sesi [440 Hz = Neva (Re)]
Bolahenk Nisfiye	52,0-53,3	E (Mi)	Dügâh
Bolahenk-Sipürde Mabeyni	54,6-55,9	Eb (Mi Bemol)	Nim Zirgûle
Sipürde	57,2-58,5	D (Re)	Rast
Müstahsen	59,8-62,4	C# (Do Diyez)	Geveşt
Yıldız	65,0-66,3	C (Do)	Dik Acem Aşîrân
Kız	68,9-70,2	B (Si)	Hüseynî Aşîrân
Kız-Mansur Mabeyni	72,8-75,4	Bb (Si Bemol)	Kaba Nîm Hisâr
Mansur	78,0-80,6	A (La)	Yegâh
Mansur-Şah Mabeyni	83,2-84,5	G# (Sol Diyez)	Kaba Nîm Hicâz
Şah	85,8-88,4	G (Sol)	Kaba Dik Çargâh
Davud	91,0-93,6	F# (Fa Diyez)	Kaba Segâh
Davud-Bolahenk Mabeyni	93,4-96,2	F (Fa)	Kaba Kürdî
Bolahenk	97,6-101,2	E (Mi)	Kaba Dügâh

Kaynak: <https://engincanli.com/kac-cesit-ney-vardir/>

Erişim Tarihi: 02/01/2023

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad: Tunç ALVER	
Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Fakülte	Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuvarı
Bölümü	Türk Müziği
Makale ve Bildiriler	
1. Alver, T. & Sazak, N. (2022). Evaluation of middle school students' inclinations towards music: Karasu town example. Journal for the Interdisciplinary Art and Education, 3(2)	
2. Alver, T. (2022). Türk Sanat Müziği'ne Necmi Rıza Ahıskan'ın katkılarının incelenmesi. <i>Türk Müziği</i>, 2(1), 21-28.	